

Diagnoza problemów uzależnień na terenie Miasta Karpacza

Spis treści

1. Wstęp	1
2. Metodologia	6
3. Badanie dorosłych mieszkańców Miasta Karpacza	8
3. 1. Charakterystyka respondentów	9
3. 2. Problem alkoholowy	15
3. 3. Problem narkotykowy	26
3. 4. Problem przemocowy	36
3. 5. Problem uzależnień behawioralnych	50
3. 6. Profilaktyka społeczna według mieszkańców	64
4. Badanie uczniów klas 4-6 Miasta Karpacz	70
4. 1. Charakterystyka respondentów	71
4. 2. Problem alkoholowy	75
4. 3. Problem nikotynowy	80
4. 4. Problem narkotykowy	89
4. 5. Problem przemocy	96
4. 6. Problem uzależnień behawioralnych	111
5. Badanie uczniów klas 7-8 oraz klas ponadpodstawowych Miasta Karpacza	137
5. 1. Charakterystyka respondentów	138
5. 2. Problem alkoholowy	144
5. 3. Problem nikotynowy	157
5. 4. Problem narkotykowy	167
5. 5. Problem przemocy	182
5. 6. Problem uzależnień behawioralnych	197
6. Badanie przedstawicieli instytucji pomocowych Miasta Karpacza	228
6. 1. Charakterystyka respondentów	229
6. 2. Problemy społeczne z perspektywy przedstawicieli instytucji pomocowych	234
7. Wnioski i rekomendacje	260

1. Wstęp

www.diagnoza-spoleczna.pl

Wprowadzenie

Bezpieczeństwo traktowane jest jako jedna z najważniejszych wartości w życiu człowieka. Oznacza ono stan obiektywny polegający na braku zagrożenia, odczuwany subiektywnie przez jednostki lub grupy. W najbardziej ogólnym ujęciu pojęcie bezpieczeństwa oznacza stan, w którym nie są popełniane przestępstwa, zwłaszcza przeciwko życiu, zdrowiu i mieniu. Pojęcie bezpieczeństwa w języku potocznym oznacza stan, w którym jednostka ma poczucie pewności, oparcia w drugiej osobie lub w sprawnie działającym systemie prawnym. Bezpieczeństwo społeczne może być zagrożone przez problemy społeczne, określane jako „zachowania ludzkie i zjawiska społeczne, które ze względu na swój charakter, skutki czy intensywność występowania postrzegane są i odczuwane przez członków danej społeczności jako istotne dolegliwości w życiu zbiorowym, domagające się rozwiązania” (Jerzy Kwaśniewski), czy też w definicji R. Marisa to: „ogólne wzory zachowania ludzkiego lub warunków społecznych, które są postrzegane jako zagrożenia dla społeczeństwa przez znaczącą liczbę ludności, przez silne grupy, bądź przez charyzmatyczne jednostki, oraz które mogą być rozwiązane czy też którym można jakoś zaradzić”. Według K. Frysztackiego, warunkiem determinującym zaistnienie problemu społecznego jest stan świadomości. Pojawiające się i narastające poczucie niepokoju, zagrożenia, sprzeciwu to mechanizm identyfikowania problemów oraz nadawania im społecznego charakteru. W świetle tych definicji muszą pojawić się cztery istotne elementy, aby można było mówić o problemie społecznym:

- problem społeczny jest zjawiskiem niepożądanym;
- wywołuje krytykę znacznej liczby ludzi;
- jest zjawiskiem możliwym do przewyższenia;
- można go przewyższyć przez zbiorowe działanie.

Kwestia niepożądanych zjawisk o charakterze społecznym poruszona została w Strategii Bezpieczeństwa Narodowego RP z 2014 r. W dokumencie za interes narodowy w dziedzinie bezpieczeństwa uznano m.in. „zapewnienie trwałego i zrównoważonego rozwoju potencjału społecznego i gospodarczego państwa, ze szczególnym uwzględnieniem warunków życia i zdrowia ludności jako podstawy bytowania”. Tym samym wyrażono potrzebę eliminowania zjawisk godzących w egzystencję jednostki i utrudniających rozwój społeczeństwa. W strategii podkreślono, że barierą dla dalszego rozwoju jest utrzymujące się zjawisko długotrwałego bezrobocia, ubóstwa i wykluczenia społecznego, a co za tym idzie rozwarstwienia społecznego i nierównego dostępu do dóbr i usług. Liczne badania wskazują również, iż problemem społecznym nie są tylko wyżej wymienione zjawiska. Sondaże opinii publicznych realizowane przez różne ośrodki w Polsce w ostatnim ćwierćwieczu wskazują na istotność problemów takich jak: alkoholizm, narkomanię, nikotynizm, ubóstwo, bezrobocie, przemoc, bezradność opiekuńczo-wychowawczą oraz wykluczenie społeczne. Punktem wyjścia wszelkiej interwencji socjalnej jest diagnoza, będąca niezbędnym elementem poprawnie zaplanowanego procesu zmian. Stałe analizowane zagrożenia w znaczący sposób wpływają na jakość i standard życia ludzi, a tym samym na poziom rozwoju cywilizacyjnego danego państwa, czy regionu. Obowiązek przeprowadzania diagnozy społecznej w jednostkach samorządu terytorialnego reguluje ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. W akcie prawnym określono, że miasto i gmina opracowują strategię rozwiązywania problemów społecznych, a samorząd województwa strategię w zakresie polityki społecznej. Zapis ten wzmocniono w art. 17 ustawy podkreślając, że do zadań własnych miasta o charakterze obowiązkowym należy właśnie opracowanie i realizacja strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Diagnoza jest systemem racjonalnych czynności służących do rozpoznania właściwości jakiegoś stanu rzeczy, zdarzenia czy obiektu, które jest podejmowane dla rozwiązania jakiegoś problemu praktycznego. Istotą każdej diagnozy jest stosowanie istniejącej ogólnej wiedzy dla identyfikowania rozmaitych elementów rzeczywistości, jako należących bądź nie należących do znanych, na gruncie tej wiedzy, kategorii ogólnych, klas, czy typów. Ma na celu przede wszystkim zdiagnozowanie stanu społeczeństwa oraz wskazanie przyczyn obecnej sytuacji. Bezpośrednio lub pośrednio odnosi się do stanu i sposobu zaspokajania potrzeb społecznych. Jej specyfiką jest fakt, iż koncentruje się ona na zidentyfikowaniu i opisanie takich zjawisk, które ograniczają zaspokojenie potrzeb społecznych lub stwarzają zagrożenie takiego ograniczenia. Pomaga ona zidentyfikować negatywne, nieakceptowane zjawiska, a także niezaspokojone potrzeby i oczekiwania mieszkańców.

Głównymi celami diagnozy społecznej jest:

- Identyfikacja przyczyn wywołujących sytuacje problemowe,
- Identyfikacja wzajemnych związków pomiędzy problemami i kwestiami społecznymi,
- Identyfikacja skali problemów społecznych w danym układzie administracyjnym,
- Identyfikacja regionalnych, lokalnych uwarunkowań problemów społecznych,
- Analiza podejmowanych działań zmierzających do rozwiązania sytuacji problemowej lub jej złagodzenia,
- Analiza proponowanych rozwiązań przez politykę społeczną regionu.

Jak zauważa Jerzy Apanowicz „rzetelna diagnoza ma na celu stwierdzenie prawdziwych faktów lub zjawisk, ustalenie stanu faktycznego, rzeczywistych cech i zasad funkcjonowania”. Specyfiką diagnozy problemów społecznych jest to, że koncentruje się ona na identyfikacji i opisie zjawisk ograniczających lub stwarzających zagrożenie ograniczenia zaspokajania potrzeb społecznych dotyczących wielu osób w społeczności. Wprowadzanie w życie dobrze skonstruowanych

programów prewencyjnych, wynikających z rzetelnie przeprowadzonej diagnozy społecznej przyczyni się do podniesienia poczucia bezpieczeństwa wśród członków społeczności lokalnej.

Zakres i problematyka badawcza

W ramach Diagnozy lokalnych problemów społecznych w Mieście Karpacz badaniu poddano problemy społeczne, o których skali i zasięgu trudno jest wnioskować jedynie na podstawie danych zastanych. Są to problemy uzależnień od substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych, przemocy w rodzinie i przemocy rówieśniczej. Specyfika tych zjawisk powoduje, że są trudne z perspektywy osoby – do uświadomienia sobie ich zaistnienia, a z perspektywy instytucji – do rozpoznania. Nierzadko bowiem łatwiej przyznać się do ubóstwa, bezrobocia czy choroby, niż do uzależnienia bądź przemocy, co spowodowane jest m.in. wstydem oraz niechęcią do ujawniania spraw rodzinnych obcym osobom. Niniejszy dokument składa się z dwóch części. Pierwsza ma charakter teoretyczny – metodologiczny. Przedstawiono w niej założenia realizowanych badań, ich podstawę teoretyczną oraz opisano metodologię przeprowadzonych badań własnych. Druga część prezentuje wyniki badań przeprowadzonych wśród osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży zamieszkałych w Mieście Karpacz oraz analizy korelacyjne, których celem było dokładne scharakteryzowanie występujących problemów społecznych. Na zakończenie przedstawione zostały wnioski i rekomendacje, wynikające z przeprowadzonego badania. Głównym celem realizowanej diagnozy było wskazanie skali problemu uzależnień chemicznych, zjawiska przemocy domowej, rówieśniczej i szkolnej oraz problemu uzależnień behawioralnych na terenie Miasta Karpacza. Przed przystąpieniem do realizacji badań postawiono sobie następujące pytania badawcze:

- Jaka jest skala zjawiska uzależnień chemicznych i behawioralnych wśród badanych dzieci i młodzieży z miasta?
- Jakie czynniki wpływają na sięganie przez badaną młodzież po substancje odurzające?
- Jaka jest wiedza badanej młodzieży w zakresie zagrożeń jakie niosą za sobą substancje uzależniające?
- Jaka jest skala uzależnień chemicznych i behawioralnych wśród dorosłych mieszkańców miasta?
- Jakie czynniki wpływają na sięganie przez dorosłych mieszkańców po substancje odurzające?

Charakterystyka wybranych problemów społecznych

Badania realizowane w Mieście Karpacz obejmowały problematykę uzależnień chemicznych, behawioralnych oraz problemu przemocy. Uzależnienie, rozumiane w szerokim pojęciu, obejmuje zarówno zależności od różnych substancji psychoaktywnych, jak też uzależnienia behawioralne (od gier, natrętnych zakupów, pracy, Internetu itd.). Uzależnienie można określić jako nawracające zaburzenie obejmujące procesy psychiczne, ale również często wegetatywne i somatyczne. Zasadniczą cechą uzależnień od substancji psychoaktywnych jest utrata kontroli nad procesami zachowania popędowego, a więc nad dążeniem do kontaktu z substancją, kompulsywne jej poszukiwanie i pobieranie. Substancje psychoaktywne, w mowie potocznej środki odurzające, używki, narkotyki miękkie, narkotyki twarde czy dopalacze, definiowane jako związki chemiczne pochodzenia naturalnego lub syntetycznego, wpływające na centralny układ nerwowy. Przyjmowane są w celu doznania przyjemności, zmiany świadomości, uzyskania określonego nastroju, przeżycia ekstremalnych doznań. W świetle Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych (ICD - 10) obowiązującej w Polsce od 1992 roku, substancjami psychoaktywnymi powodującymi zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania są: alkohol, opoidy, kanabinoły, substancje uspokajające i nasenne, kokaina, inne substancje stymulujące, w tym kofeina, halucynogeny, tytoń, lotne rozpuszczalniki organiczne oraz inne narkotyki i substancje psychoaktywne.

W Polsce obowiązuje podział substancji psychoaktywnych na trzy główne grupy:

- alkohol, opiaty, leki uspokajające i nasenne (działające głównie rozluźniająco, uspokajająco, nasennie),
- kanabinoły i inne substancje halucynogenne, lotne rozpuszczalniki (działające głównie euforycznie),
- kokaina i inne substancje stymulujące, nikotyna (działające pobudzająco, podwyższające nastrój).

W zależności od rodzaju substancji psychoaktywnej można wyróżnić różne rodzaje uzależnień, takie jak alkoholizm, narkomania, nikotynizm.

- Alkoholizm – według WHO to „wszelki sposób picia, który wykracza poza miarę tradycyjnego i zwyczajowego spożycia albo poza ramy obyczajowego, przyjętego w całej społeczności, picia towarzyskiego bez względu na czynniki, które do tego prowadzą”. Alkoholizm ściśle wiąże się z negatywnymi zjawiskami społecznymi takimi jak: bezrobocie, przemoc, ubóstwo, czy zachowania kryminalne. Problem alkoholowy wśród współczesnych społeczeństw jest problemem o bardzo szerokim zasięgu.
- Narkomania – według ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. przeciwdziałaniu narkomanii, narkomania to: „stałe lub okresowe używanie w celach innych środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich”
- Nikotynizm – jest zjawiskiem, które polega na regularnym zażywaniu tytoniu, w skład którego wchodzi nikotyna – silna trucizna oraz szereg innych substancji, które wykazują negatywny wpływ na nasz organizm. Nikotynizm jest uzależnieniem fizycznym i psychicznym. Został szczegółowo opisany w Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD 10.

Granice pomiędzy uzależnieniami mogą być jednak nieostre. Niezależnie jednak od rodzaju uzależnienia może ono przynieść negatywne konsekwencje w wielu wymiarach, utrudnia bowiem prawidłowe funkcjonowanie psychiczne, fizyczne i społeczne. Niejednokrotnie prowadzi nie tylko do utraty zdrowia, ale także do wykluczenia społecznego, przestępczości oraz problemów i dysfunkcji w rodzinie. Drugą grupą uzależnień analizowanych w niniejszej diagnozie były uzależnienia behawioralne zwane także nałogami behawioralnymi. To pewne zachowania (np. korzystanie z Internetu, pracowanie, uprawianie ćwiczeń) nad którymi tracimy kontrolę. W konsekwencji, zamiast przynosić nam przyjemność, stają się problemami. Diagnostyka uzależnień behawioralnych obejmuje sześć kryteriów:

- zaabsorbowanie poznawcze i behawioralne danym zachowaniem;
- modyfikacja nastroju (angażowanie się w dane zachowanie na skutek nieradzenia sobie z negatywnymi emocjami, stresem lub z powodu dobrego nastroju);
- wzrastająca tolerancja na działanie danego zachowania;
- obecność symptomów odstawiennych (głównie psychologicznych);
- konflikt na każdym wymiarze funkcjonowania (rodzina, praca, hobby);
- nawrót.

Najważniejszą różnicą pomiędzy wykonywaniem jakiejś czynności z pasją a uzależnieniem jest utrata kontroli (odczuwanie przymusu) i powód, dla którego wykonujemy daną czynność. Utrata kontroli wiąże się z tym, że nie jesteśmy w stanie przestać, nawet jeśli próbujemy. W niniejszej diagnozie omówiono problem uzależnień od komputera i Internetu oraz gier hazardowych. Posługiwano się następującymi definicjami:

- Uzależnienie internetowe - to nowy rodzaj nałogu polegający na ustawicznym spędzaniu czasu przed komputerem, a zwłaszcza w sieci internetowej, charakteryzujący się wewnętrznym przymusem "bycia w sieci" osoby uzależnionej. Objawy uzależnienia internetowego to: traktowanie komputera jako środka na łagodzenie stresu, odczuwanie irytacji w sytuacjach innych niż kontakt z komputerem, podawanie nieprawdziwych danych na pytanie o czas spędzany przy komputerze.
- Uzależnienie od hazardu - należy do uzależnień behawioralnych i jest definiowane, jako powtarzające się działanie, które nie może być kontrolowane i jest ze szkodą dla osoby uzależnionej, jej wartości, zobowiązań społecznych, zawodowych, ekonomicznych i rodzinnych, oraz związanych z naruszaniem norm społecznych i prawa. Jest określane, jako patologiczny hazard, nałogowe granie, hazard przymusowy. Bywa nazywane ukrytym nałogiem, bowiem w przeciwieństwie do innych uzależnień nie wywołuje widocznych dla otoczenia symptomów i można go dość łatwo ukryć. O diagnozie tego zaburzenia nie decyduje rodzaj uprawianej gry, lecz sposób grania, który z czasem staje się sensem życia dla osoby uzależnionej i główną motywacją życiową. Aktywność związana z graniem jest dominującą aktywnością, która często prowadzi do utraty pracy, rodziny, dóbr materialnych i marginalizacji społecznej. Bez względu na ponoszone koszty nałogowy hazardzista wraca do gry i popędu tego nie sposób powstrzymać.

Kolejnym problemem społecznym charakteryzowanym w niniejszej diagnozie jest problem przemocy. Przemoc to jeden z problemów społecznych, których coraz bardziej staje się widoczny w polskiej rzeczywistości społecznej. Nie jest to nowy problem, jednak jego eskalacja zatacza coraz szersze kręgi w świecie współczesnym, przyjmując nowe formy i powodując coraz szersze, tragiczne skutki. Przemoc – to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw drugiej osobie. Narusza prawa i dobra osobiste, powoduje cierpienie i szkody. Jest działaniem intencjonalnym i zamierzonym, ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary. Zawsze powoduje ona jakieś szkody. Przemoc to nie to samo co agresja. To co je odróżnia, to przewaga sił jednej ze stron. W przypadku agresji zachowana jest równowaga sił pomiędzy stronami. Może ona przyjmować różne formy:

- Przemoc fizyczna – celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub też groźba uszkodzenia ciała. Może ona przybierać postać m.in. popychania, szarpania, bicia. Jest to niezwykle niebezpieczna forma przemocy, gdyż najczęściej zostawia ona ślady w postaci obrażeń, które mogą doprowadzić nawet do śmierci ofiary.
- Przemoc psychiczna – naruszanie godności osobistej. To m.in. powtarzające się poniżanie, ośmieszanie, manipulowanie, brak wsparcia, uwagi, wymagania i oczekiwania, którym nie można sprostać, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi. Jedną z form przemocy psychicznej jest nadopiekuńczość, przejawiająca się w dążeniu do ograniczenia samodzielności poszczególnych członków rodziny w różnych obszarach życia społecznego.
- Zaniedbanie – przyjmuje postać ciągłego niezaspokojenia podstawowych potrzeb biologicznych oraz psychicznych członków rodziny przez sprawujących nad nimi opiekę bliskich. Ten rodzaj przemocy może mieć formę niedożywiania dzieci, niewłaściwej opieki nad osobami starszymi, a także lekceważenia emocjonalnego, psychicznego oraz nie okazywaniem uczuć.
- Przemoc ekonomiczna – odmawianie lub ograniczanie dostępu do wspólnych środków finansowych lub odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwiania bądź ograniczania podjęcia pracy zarobkowej, ale to również niszczenie przedmiotów.
- Przemoc seksualna – zmuszanie do określonych zachowań i kontaktów seksualnych wbrew woli osoby doznającej przemocy. To m.in. zmuszanie do oglądania filmów pornograficznych, dotykanie wbrew woli w miejscach intymnych, zmuszanie do prostytucji, zachowań seksualnych z udziałem osób trzecich.

Analizując czynniki powodujące zachowania przemocowe, należy wziąć pod uwagę przede wszystkim trzy główne kategorie:

- Czynniki biologiczne – to między innymi: wysoki poziom testosteronu, zaburzenia hormonalne, zaburzenia w ośrodkowym układzie nerwowym, zaburzenia chromosomowe,
- Czynniki psychologiczne – negatywne doświadczenia z okresu dzieciństwa, cechy osobowości agresywno – impulsywnej, stres, nieudane relacje partnerskie i rodzinne, uzależnienia, niedojrzałość, patologia postaw rodzicielskich,
- Czynniki kulturowe – np. kultura patriarchalna, nowe media (telewizja, gry, Internet).

W kontekście badań realizowanych wśród najmłodszych mieszkańców Miasta Karpacza zwrócono uwagę także na zjawisko przemocy rówieśniczej, które definiowano w następujący sposób: Zjawisko przemocy rówieśniczej i szkolnej - „wszelkie nieprzypadkowe akty godzące w wolność osobistą jednostek lub przyczyniające się do fizycznej, a także psychicznej szkody osoby, wykraczające poza społeczne zasady wzajemnych relacji”. Coraz powszechniejszym rodzajem agresji rówieśniczej jest dręczenie jednych uczniów przez drugich. Przemoc rówieśnicza może przybierać formę przemocy bezpośredniej oraz pośredniej. Sprawcą przemocy rówieśniczej może być pojedyncza osoba lub grupa. Przeciwstawiając definicję przemocy, definicji agresji, którą określa się jako akt reaktywny, przemoc określana jest jako intencjonalne użycie przewagi siły, które narusza ustalony porządek. Agresja stanowi reakcję na różne bodźce, która wyraża gniew, złość co prowadzić może do przemocy. Wyraża się ona w bardziej świadomym wywieraniu presji na słabszejofierze.

2. Metodologia

www.diagnoza-spoleczna.pl

Uzasadnienie i wybór techniki badawczej

Badanie zostało zaprojektowane i zrealizowane, aby poznać skalę występujących problemów społecznych w Mieście Karpacz a oraz scharakteryzować postawy społeczne względem wybranych problemów społecznych: problemu alkoholowego, nikotynowego, narkotykowego, zjawiska przemocy oraz problemu uzależnień behawioralnych. Osiągnięciu celu badania służyła analiza następujących obszarów:

- Skala zjawiska uzależnień chemicznych i behawioralnych oraz zjawiska przemocy w Mieście Karpacz.
- Ogólna wiedza i opinie mieszkańców na temat zjawiska uzależnień chemicznych i behawioralnych oraz zjawiska przemocy.
- Doświadczenia osobiste mieszkańców związane ze zjawiskiem uzależnień chemicznych i behawioralnych oraz zjawiska przemocy.

Obszary dotyczące ogólnej wiedzy i opinii mieszkańców, ich doświadczeń osobistych oraz postrzegania zjawiska uzależnień i przemocy w najbliższym otoczeniu zostały przeanalizowane za pomocą badania ankietowego, przeprowadzonego na próbie badawczej składającej się z: dorosłych mieszkańców Miasta Karpacza oraz dzieci i młodzieży uczęszczających do szkół zlokalizowanych na terenie miasta. W badaniach zastosowano triangulację technik badawczych. Koncepcja badania uwzględniła zapewnienie trafności i rzetelności planowanych działań. Wiązała się z tym przede wszystkim triangulacja źródeł danych, polegająca na pozyskaniu informacji z różnych środowisk. Badania wśród mieszkańców zostały wykonane zgodnie z metodologią ilościową, za pomocą metody CAWI (badanie za pomocą ankiety internetowej). Wykorzystana technika badawcza opierała się na bezpośrednim komunikowaniu się ankietera z respondentami przy wykorzystaniu ustrukturyzowanego narzędzia badawczego, jakim był kwestionariusz ankiety. Link odnoszący się do ankiety internetowej został umieszczony na głównej stronie Miasta Karpacza. W przypadku uczniów zastosowano badanie ankietowe za pomocą ankiety internetowej (CAWI). Przed przystąpieniem do ankietowania dzieci i młodzieży szkolnej za każdym razem uzyskiwano zgodę dyrekcji placówki szkolnej na przeprowadzenie badania, udzielano informacji o całkowitej anonimowości oraz o zasadach wypełniania kwestionariuszy, by zminimalizować ryzyko występowania braków danych.

Charakterystyka próby badawczej

Na potrzeby niniejszej diagnozy zdecydowano się na zastosowanie nieprobabilistycznego doboru próby losowej, ze względu na fakt, iż był on najbardziej odpowiedni do ustalonych celów badawczych. Badania zostały przeprowadzane na przełomie września - października 2023 roku. Obszary dotyczące ogólnej wiedzy i opinii mieszkańców, ich doświadczeń osobistych oraz postrzegania zjawiska uzależnień w najbliższym otoczeniu zostały przeanalizowane za pomocą badania ankietowego. W badaniu łącznie wzięło udział 490 osób, w tym:

- 202 dorosłych mieszkańców,
- 107 uczniów klas 4-6
- 112 uczniów klas 7-8 oraz ponadpodstawowych
- 69 przedstawicieli instytucji pomocowych.

Kwestionariusz ankiety opracowanej na potrzeby niniejszej diagnozy można podzielić na 3 części.

- Część adresowo-tytułową - umieszcza się ją na pierwszej stronie ankiety, gdzie wyszczególnione są takie kwestie jak: nazwa ośrodka badawczego, tytuł kwestionariusza oraz szczegółowe instrukcje dla respondenta.
- Część merytoryczną - zawarte są w niej pytania dotyczące badanych zagadnień.
- Część metryczkową - zawarte są w niej dane dotyczące respondenta. Są to np. płeć, wykształcenie, stan cywilny, przedział wiekowy lub miejsce zamieszkania. Informacje te pozwalają na korelacje z innymi pytaniami zawartymi w ankiecie.

Kwestionariusz ankiety użyty do zebrania danych miał podobną konstrukcję niezależnie od badanej grupy. Składał się z pytań zamkniętych jednego lub wielokrotnego wyboru. Ze względu na specyfikę poszczególnych grup dokonano spersonalizowania pytań, dostosowując ich charakter do profilu respondenta. Wyniki przedstawione w raporcie mają charakter procentowy oraz liczbowy.

Przebieg badań

Badanie diagnozujące problemy społeczne występujące w Mieście Karpacz zostało przeprowadzone w czterech etapach.

- Etap pierwszy był etapem przygotowawczym. Polegał on na planowaniu badania, określeniu obszarów badawczych oraz możliwości realizacji badań.
- Etap drugi był etapem konceptualizacji i operacjonalizacji. Na jego etapie realizowano zadania związane z określeniem problemu, pytań oraz celów badawczych, wyborem metod i technik badawczych, opracowaniem harmonogramu oraz określeniem i doбором próby badawczej.
- Podczas trzeciego etapu badania realizowano proces zbierania danych oraz ich analizy i interpretacji.
- Ostatni etap procesu badawczego zakłada opracowanie wniosków, rekomendacji oraz przygotowanie raportu z realizacji badań.

3. Badanie dorosłych mieszkańców Miasta Karpacza

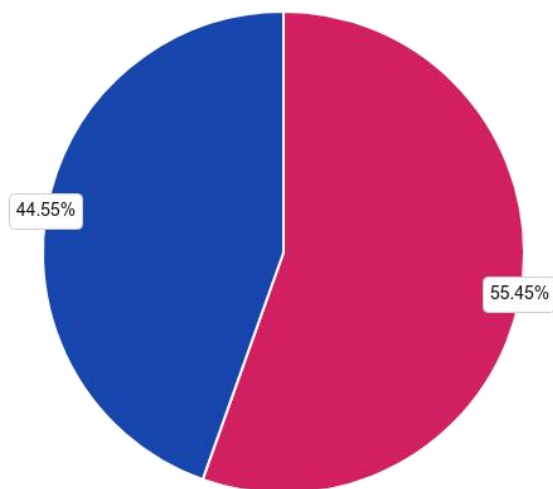
3. 1. Charakterystyka respondentów

Płeć:

kobieta: **55,45%** (112)

mężczyzna: **44,55%** (90)

W niniejszym badaniu wzięło udział 202 dorosłych mieszkańców Miasta Karpacza. Analizując próbę badawczą ze względu na płeć można zauważyć, iż większość badanej próby tworzą kobiety tj. 55,45%. W badaniu udział również wzięło 44,55% mężczyzn.

Wiek:

do 25 lat: **15,84%** (32)

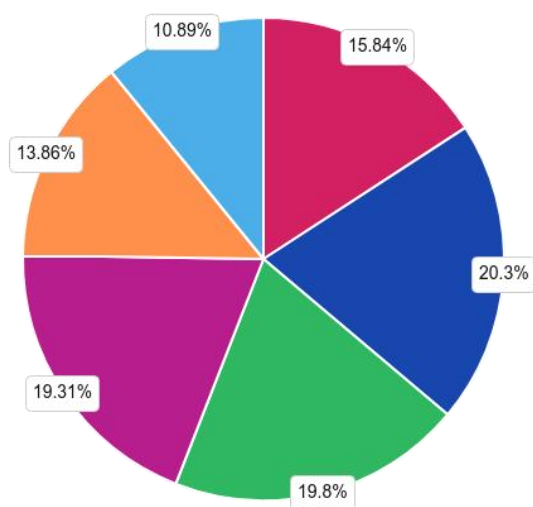
26-35 lat: **20,3%** (41)

36-45 lat: **19,8%** (40)

46-55 lat: **19,31%** (39)

56-65 lat: **13,86%** (28)

powyżej 65 lat : **10,89%** (22)

W ankiecie brały udział osoby w wieku: „26-35 lat” - 20,3% osób, „36-45 lat” - 19,8% mieszkańców, „46-55 lat” - 19,31% osób, „do 25 lat” - 15,84% badanych, „56-65 lat” - 13,86% osób oraz „powyżej 65 lat” - 10,89% mieszkańców.

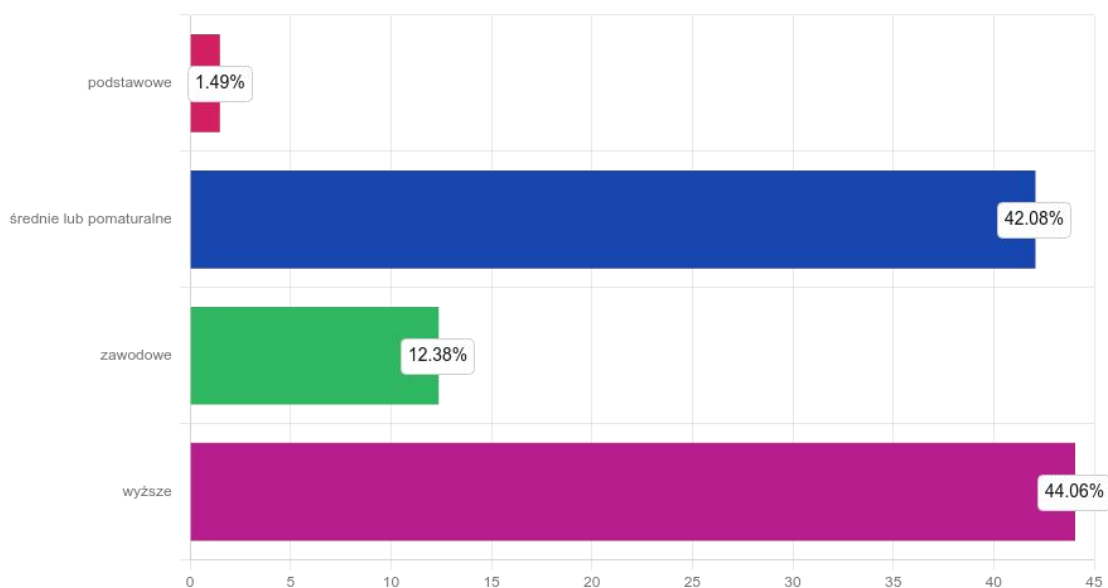
Wykształcenie:

podstawowe: **1,49%** (3)

średnie lub pomaturalne: **42,08%** (85)

zawodowe: **12,38%** (25)

wyższe: **44,06%** (89)

Analizując wykształcenie badanych można zauważyć, iż największa część z nich posiada wykształcenie: „wyższe” - 44,06% osób. W dalszej kolejności wskazywano odpowiedzi: „średnie lub pomaturalne” - 42,08% badanych, „zawodowe” - 12,38% ankietowanych oraz „podstawowe” - 1,49% badanych mieszkańców.

Miejsce zatrudnienia:

instytucja publiczna (rządowa lub samorządowa) : **14,36%** (29)

przedsiębiorstwo prywatne (pracownik umysłowy) : **27,72%** (56)

przedsiębiorstwo prywatne (pracownik fizyczny) : **18,32%** (37)

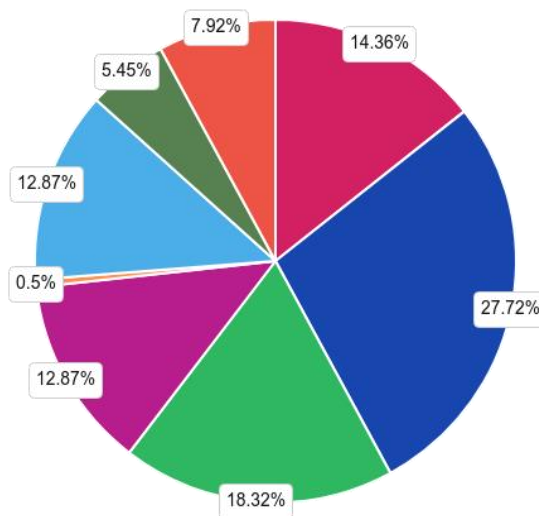
własna działalność gospodarcza: **12,87%** (26)

rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo: **0,5%** (1)

emeryt/rencista: **12,87%** (26)

osoba bezrobotna: **5,45%** (11)

osoba zajmująca się na stałe domem / wychowaniem dzieci: **7,92%** (16)

W przypadku miejsca zatrudnienia, większość ankietowanych, tj. 27,72% wskazała odpowiedź „przedsiębiorstwo prywatne (pracownik umysłowy)”. W dalszej kolejności wymieniano odpowiedzi: „przedsiębiorstwo prywatne (pracownik fizyczny)” - 18,32% osób, „instytucja publiczna (rządowa lub samorządowa)” - 14,36% respondentów, „własna działalność gospodarcza” 12,87% badanych osób, „emeryt/rencista” 12,87% ankietowanych, „osoba zajmująca się na stałe domem / wychowaniem dzieci” 7,92% mieszkańców, „osoba bezrobotna” - 5,45% osób. Najrzadziej wskazywano odpowiedź „0,5” - wybrało ją 0,5% badanych mieszkańców.

Stan cywilny:

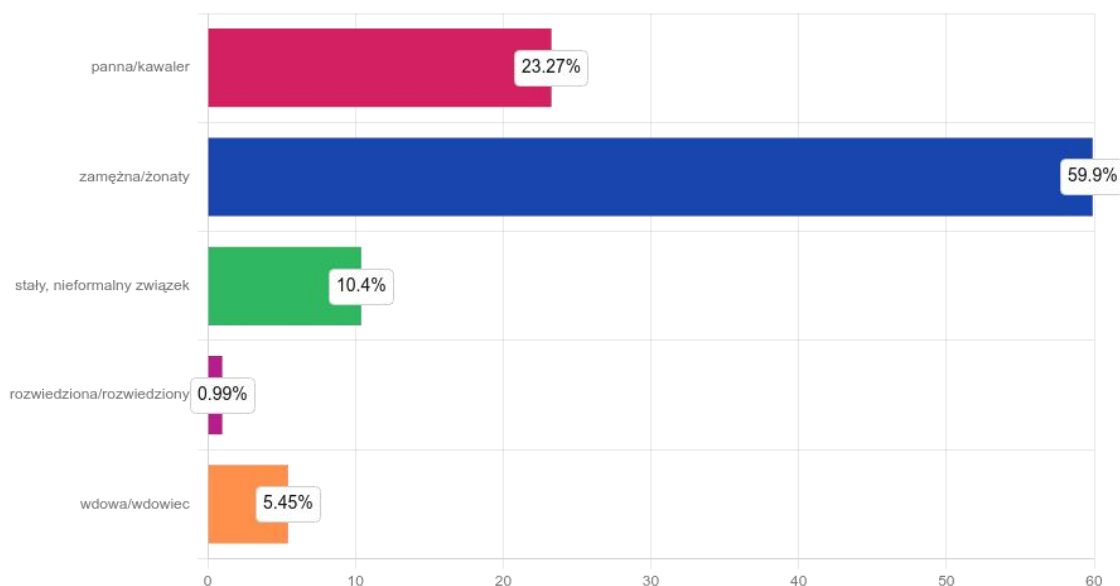
panna/kawaler: **23,27%** (47)

zamężna/żonaty: **59,9%** (121)

stały, nieformalny związek: **10,4%** (21)

rozwidziona/rozwidziony: **0,99%** (2)

wdowa/wdowiec: **5,45%** (11)

Analizując stan cywilny ankietowanych mieszkańców zauważyć można, iż wskazywali oni najczęściej odpowiedź „zamężna/żonaty” - 59,9% mieszkańców, „panna/kawaler” - 23,27% mieszkańców, „stały, nieformalny związek” - 10,4% osób, „wdowa/wdowiec” - 5,45% badanych oraz „rozwidziona/rozwidziony” - 0,99% respondentów.

3. 2. Problem alkoholowy

Konsumpcja alkoholu, przyjmująca postać picia ryzykownego, picia szkodliwego oraz uzależnienia od alkoholu, nie jest problemem ostatnich lat czy dekad, lecz obecna była w różnych społeczeństwach przez wieki. Problem ten jest ciągle aktualny w Europie, ale nie omija on również Polski, co dokumentują wyniki badań diagnozujących rozmiary i wzory konsumpcji alkoholu. Zarówno ze względu na tę skalę, jak i obserwowane negatywne konsekwencje, uzależnienie

od alkoholu, a szerzej: problemy alkoholowe, uznaje się w Polsce za problem społeczny. Na całym świecie z powodu tej choroby cierpi blisko 140 mln osób. W Polsce grupę uzależnionych szacuje się na około 860 tys. (w tym 707 tys. to mężczyźni i 153 tys. to kobiety), zaś liczbę pijących w sposób ryzykowny i szkodliwy na prawie 4 mln. Zgodnie z obowiązującą obecnie Międzynarodową Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-10, podstawą jego rozpoznania jest wystąpienie przynajmniej trzech z następujących objawów:

- Silna potrzeba lub przymus picia alkoholu („głód alkoholowy”);
- Zaburzona zdolność kontrolowania picia alkoholu – trudności w powstrzymaniu się od picia, w jego zakończeniu lub problem z kontrolowaniem ilości wypijanego alkoholu;
- Wystąpienie objawów abstynencyjnych (drażliwość, zaburzenia snu, nadmierna potliwość, tachykardia, drżenie mięśniowe, nadciśnienie tętnicze) oraz picie alkoholu w celu złagodzenia lub uniknięcia alkoholowego zespołu odstawienia;
- Zmiana tolerancji na alkohol – konieczność przyjmowania coraz większych dawek alkoholu;
- Narastające zaniedbywanie alternatywnych dla picia przyjemności oraz zainteresowań;
- Kontynuowanie picia alkoholu pomimo posiadanej wiedzy o jego szkodliwości.

Szczególną cechą choroby alkoholowej jest to, że uzależniony zwykle nie dostrzega u siebie niepokojących objawów jak również grożącego mu niebezpieczeństwa. Tym samym nie podejmuje on wysiłków żeby się wyleczyć, przeciwnie – stara się ukryć chorobę nie tylko przed otoczeniem, ale i przed samym sobą. Rosnąca skala alkoholizmu, a także jego wielowymiarowe konsekwencje, uzasadniają potrzebę pogłębionej analizy zjawiska. Stąd też celem prowadzonych w niniejszym rozdziale rozważań jest próba usystematyzowania dotychczasowej wiedzy zogniskowanej wokół szeroko rozumianej problematyki alkoholowej w mieście.

Jak często pije Pan/i alkohol?

nie piję alkoholu: **16,83%** (34)

rzadziej niż raz w roku: **6,93%** (14)

kilka razy w roku: **29,7%** (60)

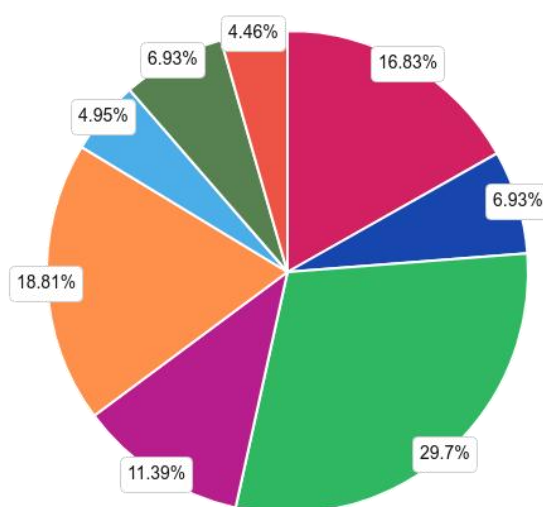
raz w miesiącu: **11,39%** (23)

kilka razy w miesiącu: **18,81%** (38)

raz w tygodniu: **4,95%** (10)

kilka razy w tygodniu: **6,93%** (14)

codziennie: **4,46%** (9)

Dorosłych mieszkańców uczestniczących w badaniu poproszono o wskazanie jak często piją alkohol. Odpowiedź „kilka razy w roku” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 29,7%. Drugą w kolejności odpowiedź „kilka razy w miesiącu” została wybrana przez 18,81% badanej próby. W dalszej kolejności badani wskazywali odpowiedzi: „nie piję alkoholu” - 16,83% osób, „raz w miesiącu” - 11,39% ankietowanych mieszkańców, „rzadziej niż raz w roku” - 6,93% osób, „kilka razy w tygodniu” - 6,93% respondentów oraz „raz w tygodniu” - 4,95% ankietowanych. Najmniej spośród respondentów - 4,46% badanych wskazało odpowiedź „codziennie”.

Jaki alkohol pije Pan/i najczęściej?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

piwo/cydr: **43,79%** (74)

wino: **41,42%** (70)

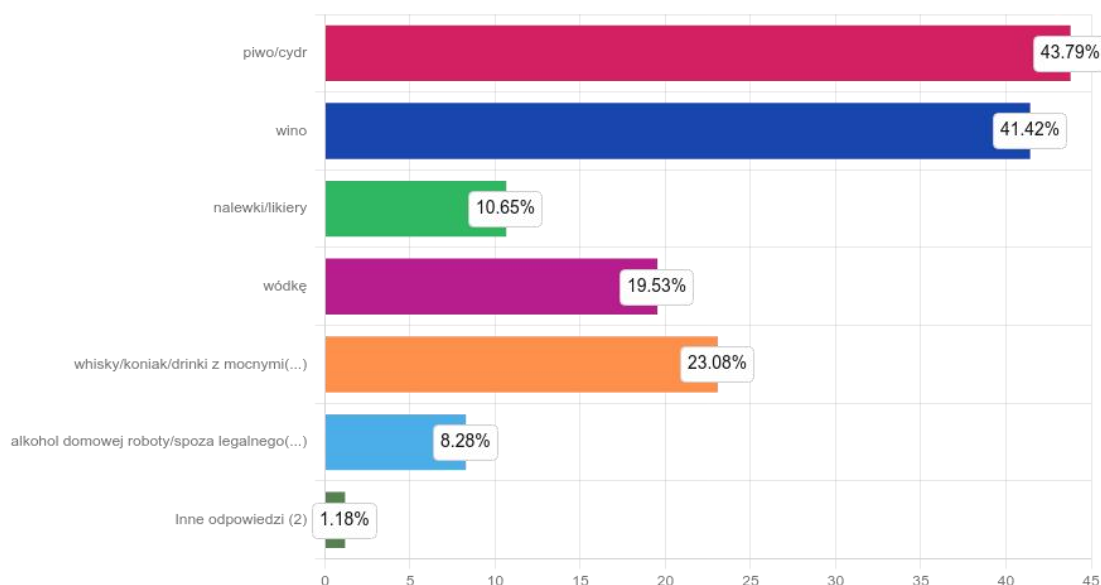
nalewki/likieri: **10,65%** (18)

wódkę: **19,53%** (33)

whisky/koniak/drinki z mocnymi alkoholami i inne mocne alkohole: **23,08%** (39)

alkohol domowej roboty/spoza legalnego źródła: **8,28%** (14)

Inne odpowiedzi (2): **1,18%** (2)

Inne odpowiedzi:

- szampan
- rum i cola

Ankietowani mieszkańcy, którzy piją alkohol najczęściej wybierają „piwo/cydr” - takiej odpowiedzi udzieliło 43,79% tj. 74 osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „wino” - 70 osób tj. 41,42 % respondentów, „whisky/koniak/drinki z mocnymi alkoholami i inne mocne alkohole” - 39 osób tj. 23,08 % badanych, „wódkę” - 33 osób tj. 19,53 % ankietowanych oraz „nalewki/likieri” - 18 osób tj. 10,65 %. Najmniej spośród respondentów tj. 1,18% - odpowiedziało "Inne odpowiedzi (2)".

Gdzie pije Pan/i alkohol najczęściej?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

w domu: **53,85%** (91)

u znajomych podczas niezorganizowanych spotkań (rozmowy przy alkoholu, wspólne kibicowanie, oglądanie filmów itp.): **15,98%** (27)

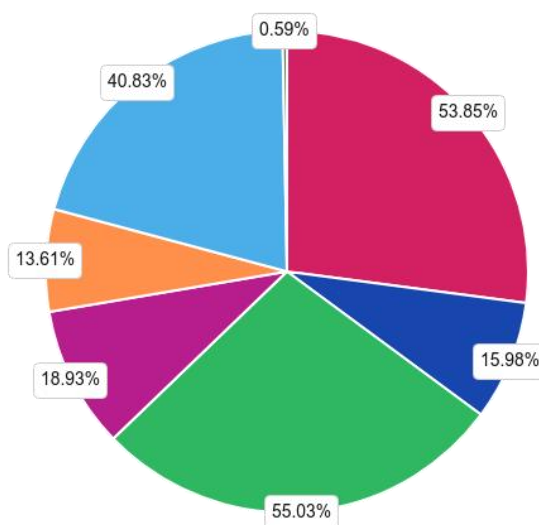
u znajomych podczas zorganizowanych spotkań (urodziny, imieniny, sylwester itp.): **55,03%** (93)

w restauracji / w barze / w pubie / w kawiarni / na dyskotece: **18,93%** (32)

na świeżym powietrzu: **13,61%** (23)

podczas imprez rodzinnych: **40,83%** (69)

Inne odpowiedzi (1): **0,59%** (1)

Inne odpowiedzi:

- w pracy

Mieszkańcy najczęściej wskazywali, iż spożywali alkohol: „u znajomych podczas zorganizowanych spotkań (urodziny, imieniny, sylwester itp.)” - taką odpowiedź wskazało 55,03% ankietowanych. W dalszej kolejności badani wskazywali następujące odpowiedzi: „w domu” - 53,85% osób, „podczas imprez rodzinnych” - 40,83% ankietowanych, „w restauracji / w barze / w pubie / w kawiarni / na dyskotece” - 18,93% respondentów, „u znajomych podczas niezorganizowanych spotkań (rozmowy przy alkoholu, wspólne kibicowanie, oglądanie filmów itp.)” - 15,98% badanych oraz „na świeżym powietrzu” - 13,61% osób.

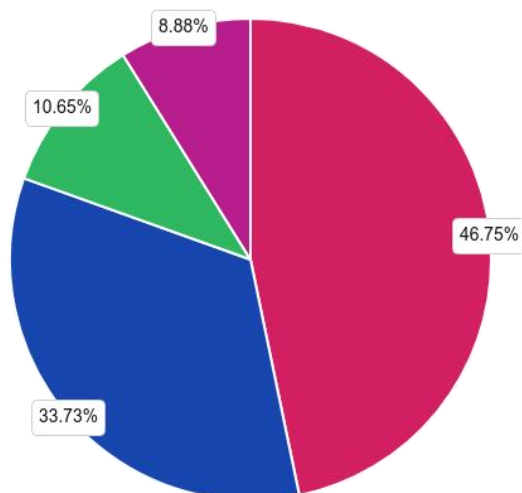
Czy zdarza się Panu/i pić alkohol samemu?

nigdy: **46,75%** (79)

rzadko: **33,73%** (57)

często: **10,65%** (18)

zawsze lub praktycznie zawsze: **8,88%** (15)

Analizując spożywanie alkoholu w samotności, można zauważyć, iż dorośli mieszkańcy najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy” - wybrało ją 46,75% osób. Druga w kolejności odpowiedź „rzadko” została wskazana przez 33,73% badanych. Natomiast odpowiedź „często” zaznaczyło 10,65% osób. Najrzadziej badani wskazywali odpowiedź „zawsze lub praktycznie zawsze”, zaznaczyło ją 8,88% respondentów.

Gdy pije Pan/i alkohol w jakim stanie fizycznym najczęściej Pan/i jest?

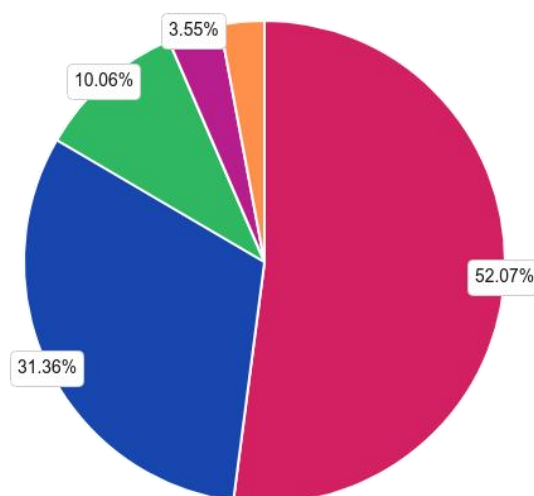
praktycznie nie czuję wpływu alkoholu (bardzo mała dawka alkoholu): **52,07%** (88)

czuję lekkie rozluźnienie i „szum” w głowie (mała dawka alkoholu): **31,36%** (53)

czuję duże rozluźnienie, pojawiają się nieznaczne problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (średnia dawka alkoholu): **10,06%** (17)

mam duże problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (duża dawka alkoholu): **3,55%** (6)

w większości nie pamiętam przebiegu zdarzeń (bardzo duża dawka alkoholu): **2,96%** (5)

Najpopularniejszą odpowiedzią wśród dorosłych mieszkańców było: „praktycznie nie czuję wpływu alkoholu (bardzo mała dawka alkoholu)” ten stan wskazało 52,07% badanych osób. Mniejszą popularnością cieszyła się odpowiedź „czuję lekkie rozluźnienie i „szum” w głowie (mała dawka alkoholu)” - została wybrana przez 31,36% respondentów. W dalszej kolejności badani wskazywali odpowiedzi: „czuję duże rozluźnienie, pojawiają się nieznaczne problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (średnia dawka alkoholu)” - 10,06% osób, „mam duże problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (duża dawka alkoholu)” - 3,55% badanych. Najmniej spośród ankietowanych mieszkańców, tj. 2,96% - wskazało odpowiedź „w większości nie pamiętam przebiegu zdarzeń (bardzo duża dawka alkoholu)”.

Czy zdarzyło się Panu/i wykonywać obowiązki w pracy pod wpływem alkoholu?

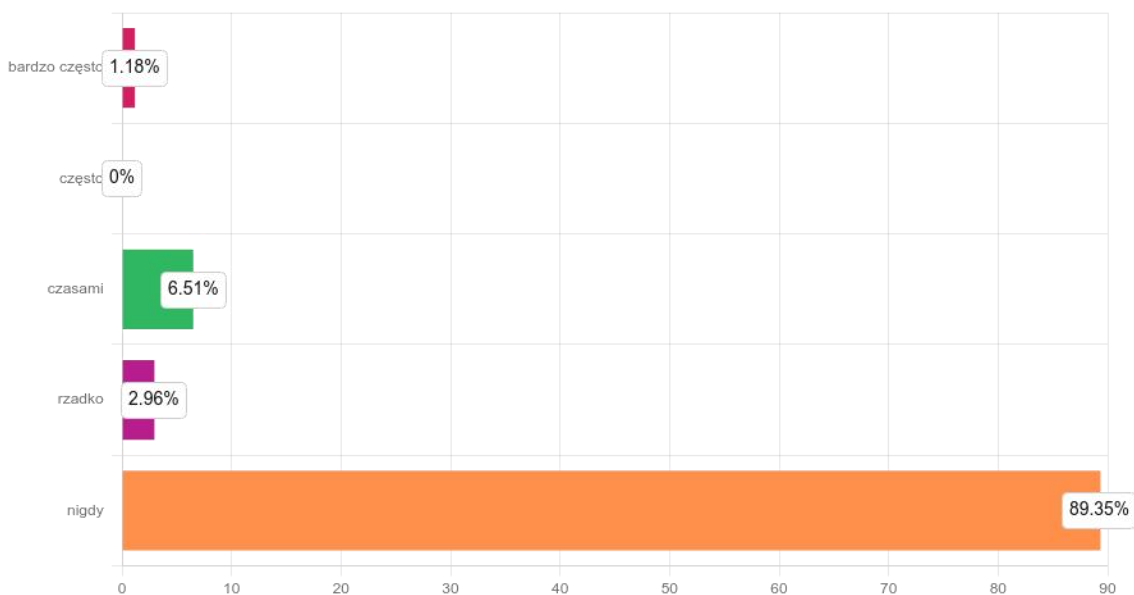
bardzo często: **1,18%** (2)

często: **0%** (0)

czasami: **6,51%** (11)

rzadko: **2,96%** (5)

nigdy: **89,35%** (151)

Analizując wykonywanie obowiązków pod wpływem alkoholu można dostrzec, iż ankietowani najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy” - 89,35% osób. W dalszej kolejności wskazywano odpowiedzi: „czasami” - 6,51% badanych, „rzadko” - 2,96% respondentów, „bardzo często” - 1,18% osób.

Czy zdarzyło się Panu/i być świadkiem sytuacji, w której ktoś prowadził pojazd pod wpływem alkoholu?

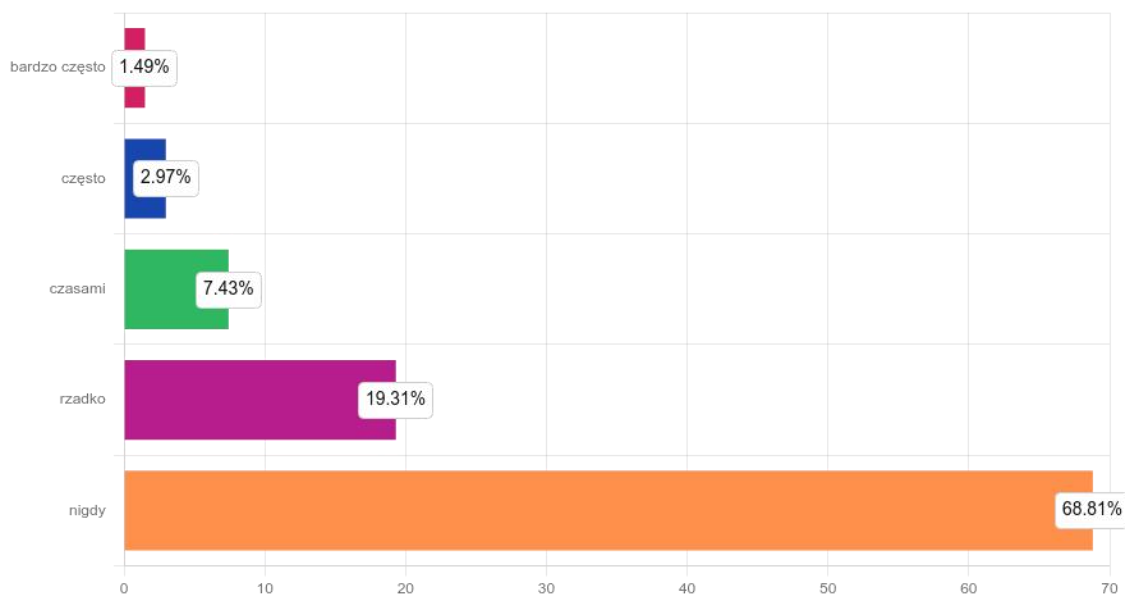
bardzo często: **1,49%** (3)

często: **2,97%** (6)

czasami: **7,43%** (15)

rzadko: **19,31%** (39)

nigdy: **68,81%** (139)

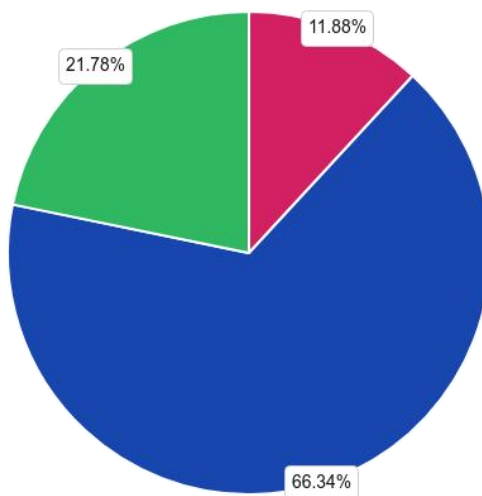
Mieszkańców zapytano także, czy zdarzyło im się być świadkiem sytuacji, w której ktoś prowadzi pojazd będąc pod wpływem alkoholu. Ankietowani najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy” - 68,81% osób. W dalszej kolejności wskazywano odpowiedzi: „rzadko” - 19,31 % ankietowanych, „czasami” - 7,43% respondentów, „często” - 2,97% osób. Najmniej spośród ankietowanych mieszkańców, tj. 1,49% - wskazało odpowiedź „bardzo często”.

Czy widział/a Pan/i kobiety w ciąży spożywające alkohol na terenie Pana/i miejscowości?

tak: **11,88%** (24)

nie: **66,34%** (134)

nie wiem: **21,78%** (44)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 66,34%. Druga w kolejności odpowiedź „nie wiem” została wskazana przez 21,78% badanych. Najmniej spośród ankietowanych mieszkańców, tj. 11,88% wskazało odpowiedź „tak”.

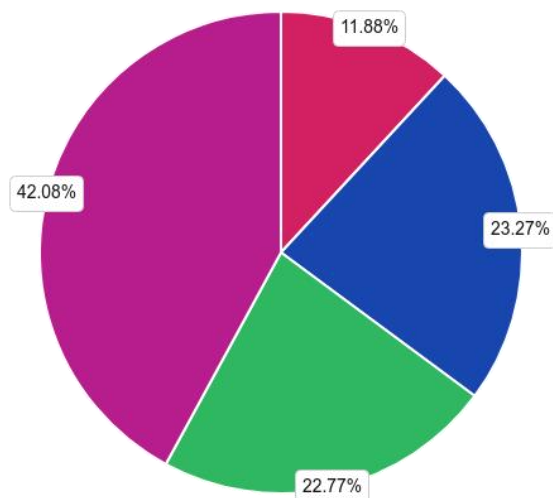
Proszę ocenić czy spożycie alkoholu na przestrzeni kilku lat w Pana/i miejscowości:

maleje: **11,88%** (24)

jest stałe: **23,27%** (47)

wzrasta: **22,77%** (46)

trudno powiedzieć: **42,08%** (85)

Badanych poproszono także o ocenę skali spożycia alkoholu w ich miejscowości na przestrzeni ostatnich kilku lat. Ankietowani najczęściej wskazywali odpowiedź „trudno powiedzieć” - 42,08% osób. W dalszej kolejności wskazywano odpowiedzi: „jest stałe” - 23,27% badanych, „wzrasta” - 22,77% respondentów. Najmniej spośród ankietowanych mieszkańców, tj. 11,88% - wskazało odpowiedź „maleje”.

3. 3. Problem narkotykowy

Współczesny świat zmaga się z problemem narkotyków, który ma ogromne konsekwencje dla jednostek, społeczności. Uzależnienie od narkotyków jest poważnym problemem zdrowotnym, społecznym oraz psychologicznym, dotyczącym miliony ludzi na całym świecie. To stan, w którym jednostka staje się fizycznie i emocjonalnie zależna od substancji psychoaktywnych, takich jak narkotyki. Uzależnienie powoduje silne pragnienie i konieczność regularnego zażywania substancji psychoaktywnych, mimo negatywnych konsekwencji dla zdrowia, relacji społecznych i funkcjonowania codziennego życia. Proces uzależnienia od narkotyków jest wielowymiarowy i złożony. Zaczyna się od eksperymentowania z substancją, które może być spowodowane ciekawością, presją rówieśniczą, chęcią zabawy lub ucieczką od problemów życiowych. Jednak w miarę regularnego używania narkotyków organizm zaczyna dostosowywać się do obecności substancji, co prowadzi do tolerancji. Oznacza to, że aby osiągnąć pożądaną efekt, osoba musi zażywać coraz większe ilości narkotyków. Stopniowo organizm staje się zależny od narkotyków, a ich brak prowadzi do wystąpienia objawów odstawienia. Te objawy, takie jak silne pragnienie, drażliwość, niepokój, zaburzenia snu i depresja, mogą być bardzo uciążliwe i powodować, że osoba sięga po kolejną dawkę substancji w celu złagodzenia dyskomfortu. W ten sposób uzależnienie tworzy spiralę, w której narkotyki stają się centralnym punktem życia jednostki, dominując nad wszystkimi innymi potrzebami i wartościami. Uzależnienie od narkotyków ma poważne konsekwencje dla zdrowia fizycznego i psychicznego jednostki. Regularne zażywanie substancji psychoaktywnych może prowadzić do uszkodzeń narządów wewnętrznych, zaburzeń neurologicznych, problemów z układem oddechowym oraz zwiększa ryzyko wystąpienia chorób zakaźnych, takich jak HIV/AIDS czy wirusowe zapalenie wątroby. Ponadto, narkotyki mogą powodować silne zaburzenia psychiczne, takie jak depresja, lęki, psychozy i utratę kontroli nad własnym zachowaniem.

Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki/dopalacze)?

nie zażywam środków psychoaktywnych: **97,52%** (197)

zażywałem/am tylko raz: **0,5%** (1)

raz w roku lub mniej: **0%** (0)

kilka razy w roku: **0,5%** (1)

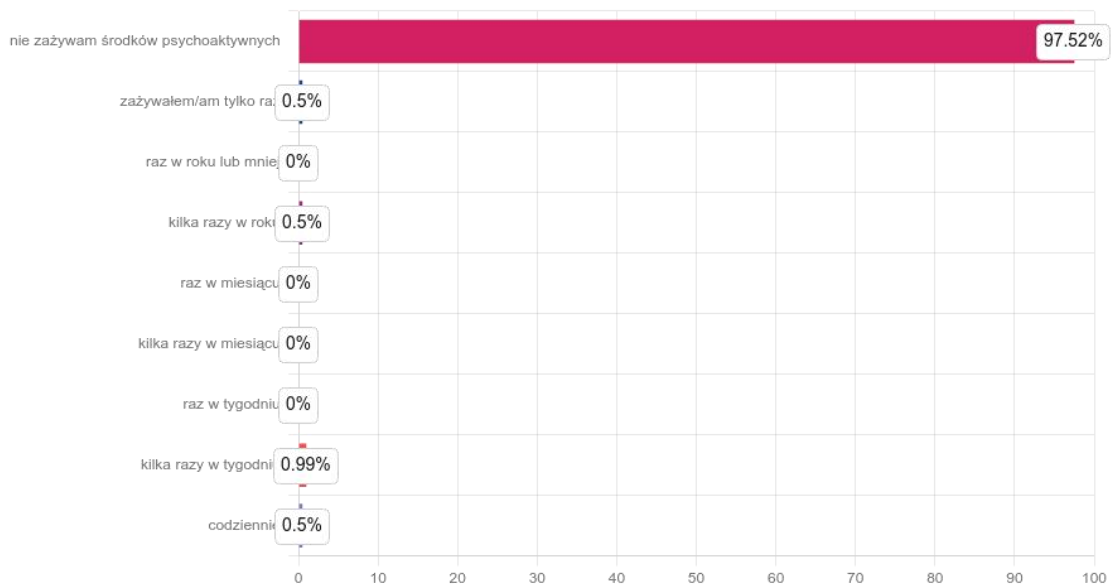
raz w miesiącu: **0%** (0)

kilka razy w miesiącu: **0%** (0)

raz w tygodniu: **0%** (0)

kilka razy w tygodniu: **0,99%** (2)

codziennie: **0,5%** (1)

W kolejnym pytaniu poproszono mieszkańców o wskazanie jak często sięgają po substancje psychoaktywne. Najczęściej wskazywano odpowiedź „nie zażywam środków psychoaktywnych” - 97,52%. W dalszej kolejności wskazywano na: „kilka razy w tygodniu” - 0,99% osób, „zażywałem/am tylko raz” - 0,5% badanych, „kilka razy w roku” - 0,5% respondentów oraz „codziennie” - 0,5% osób.

Co skłoniło Pana/ią do zażycia środków psychoaktywnych (narkotyki/dopalacze)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

chęć dobrej zabawy: **16,67%** (1)

chęć bycia modnym: **0%** (0)

ciekawość: **0%** (0)

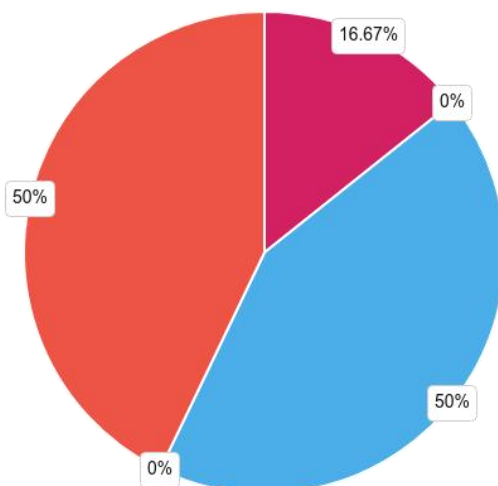
presja grupy: **0%** (0)

zaimponowanie w towarzystwie: **0%** (0)

przyjemność/relaksacja: **50%** (3)

otrzymałem/am je nieświadomie (bez mojej zgody): **0%** (0)

Inne odpowiedzi (3): **50%** (3)

Inne odpowiedzi:

- brak bodźców
- (brak lub nieczytelna odpowiedź)
- medyczna maryśka

Głównym powodem skłaniających ankietowanych do sięgania po substancje psychoaktywne jest: „przyjemność/relaksacja” - 50% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „Inne odpowiedzi (3)” - 50%, a także „chęć dobrej zabawy” - 16,67% badanych.

Jakie substancje zażywał/a Pan/i w swoim życiu?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

marihuana lub haszysz: **83,33%** (5)

inne formy konopi: **33,33%** (2)

amfetamina: **66,67%** (4)

dopalacze: **50%** (3)

ekstazy: **83,33%** (5)

kokaina/crack: **33,33%** (2)

heroina: **33,33%** (2)

polska heroina tzw. „kompot”: **33,33%** (2)

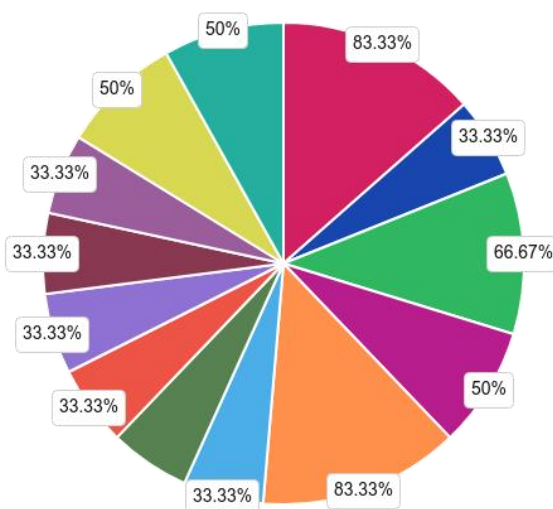
GHB: **33,33%** (2)

sterydy anaboliczne: **33,33%** (2)

substancje wziewne (kleje, rozpuszczalniki, farby itp.): **33,33%** (2)

LSD i inne halucynogenne: **50%** (3)

leki uspokajające, nasenne, przeciwbólowe (np. metadon) itp. - o zastosowaniu niemedycznym: **50%** (3)

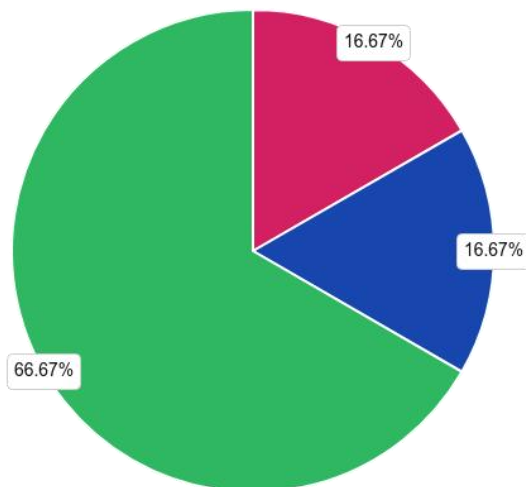
Mieszkańcy, którzy mieli kontakt z środkami psychoaktywnymi najczęściej sięgali po „marihuana lub haszysz” - takiej odpowiedzi udzieliło 83,33 % spośród 5 osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „ekstazy” - 83,33 % osób, „amfetamina” - 66,67 %, „dopalacze” - 50 % mieszkańców oraz „LSD i inne halucynogenne” - 50 %, „leki uspokajające, nasenne, przeciwbólowe (np. metadon) itp. - o zastosowaniu niemedycznym” - 50 % ankietowanych, „inne formy konopi” - 33,33 % ankietowanych. Rzadziej natomiast wskazywano na: „kokaina/crack” - 33,33 % osób, „heroina” - 33,33 % osób, „polska heroina tzw. „kompot”” - 33,33 % osób, „GHB” - 33,33 % osób, „sterydy anaboliczne” - 33,33 % osób oraz „substancje wziewne (kleje, rozpuszczalniki, farby itp.)” - 33,33 % osób.

Kiedy ostatnio zażywał/a Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki/dopalacze)?

ponad rok temu (więcej niż 12 miesięcy przed badaniem): **16,67%** (1)

w ostatnim roku (w czasie 12 miesięcy przed badaniem): **16,67%** (1)

w ostatnim miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem): **66,67%** (4)

Największa część ankietowanych mieszkańców przyznała, iż ostatni raz sięgali po substancje psychoaktywne „w ostatnim miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem)” - takiej odpowiedzi udzieliło 66,67% respondentów udzielających odpowiedzi na to pytanie. Druga w kolejności odpowiedź „ponad rok temu (więcej niż 12 miesięcy przed badaniem)” została zaznaczona przez 16,67% osób. Najrzadziej respondencie wskazywali odpowiedź „w ostatnim roku (w czasie 12 miesięcy przed badaniem)” - odpowiedzi takiej udzieliło 16,67% respondentów.

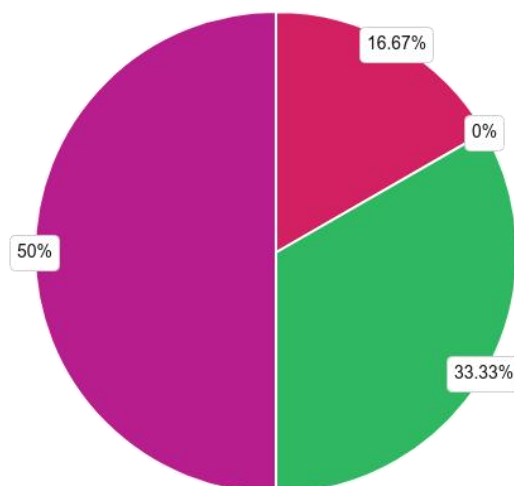
Czy zdarzyło się Panu/i zażywać środki psychoaktywne (narkotyki/dopalacze) samemu?

nigdy: **16,67%** (1)

rzadko: **0%** (0)

często: **33,33%** (2)

zawsze lub praktycznie zawsze: 50% (3)

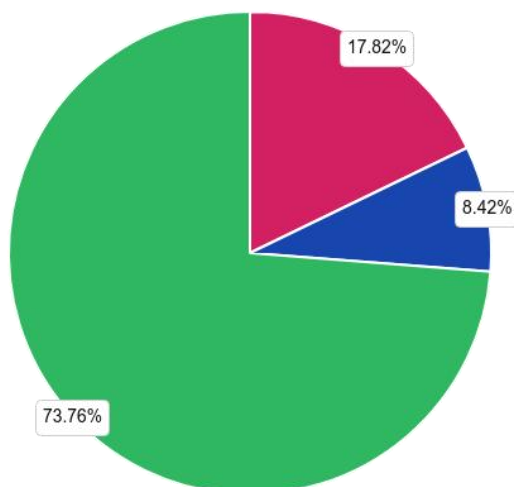
Przyglądając się kontaktom dorosłych mieszkańców z środkami psychoaktywnymi w samotności, można zauważyć, iż respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „zawsze lub praktycznie zawsze” - wybrało ją 50% badanych. Druga w kolejności odpowiedź „często” została wskazana przez to 33,33%. Natomiast odpowiedź „nigdy” zaznaczyło 16,67% ankietowanych.

Gdyby chciał/a Pan/i zdobyć środki psychoaktywne (narkotyki/dopalacze) w swojej miejscowości byłoby to:

łatwe: **17,82%** (36)

trudne: **8,42%** (17)

nie wiem: **73,76%** (149)

Analizując dostępność substancji psychoaktywnych w gminie zauważyć można, iż ankietowani mieszkańcy najczęściej wskazywali następującą odpowiedź „nie wiem” - wybrało ją 73,76% ankietowanych. Druga w kolejności odpowiedź „łatwe” została wskazana przez 17,82%. Najrzadziej respondenci wskazywali odpowiedź „trudne”, zaznaczyło ją 8,42% badanych.

Czy zna Pan/i miejsca, gdzie można kupić środki psychoaktywne (narkotyki/dopalacze)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nie znam takich miejsc: **81,19%** (164)

przez Internet: **3,96%** (8)

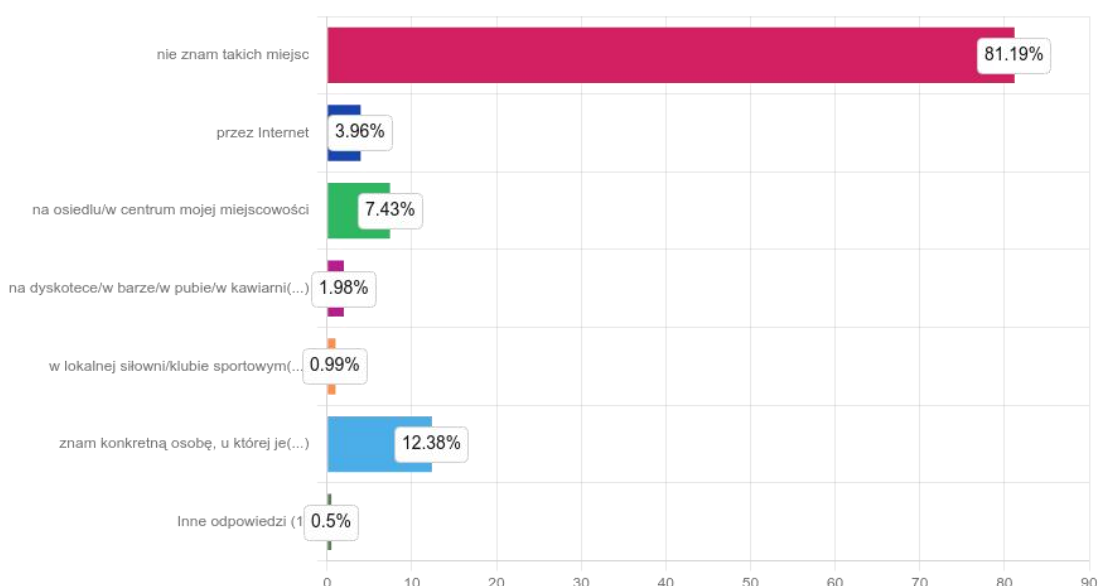
na osiedlu/w centrum mojej miejscowości: **7,43%** (15)

na dyskotecę/w barze/w pubie/w kawiarni w mojej miejscowości: **1,98%** (4)

w lokalnej siłowni/klubie sportowym itp.: **0,99%** (2)

znam konkretną osobę, u której je można zdobyć: **12,38%** (25)

Inne odpowiedzi (1): **0,5%** (1)

Inne odpowiedzi:

- (brak lub odpowiedź nieczytelna)

Badanych mieszkańców poproszono także o wskazanie miejsc, w których ich zdaniem można kupić narkotyki lub dopalacze w gminie. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie znam takich miejsc” - wybrało ją 81,19 % spośród badanych 164 osób. Druga w kolejności odpowiedź „znam konkretną osobę, u której je można zdobyć” została wskazana przez 25 osób, tj. (12,38 %) respondentów. Rzadziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedzi: „na osiedlu/w centrum mojej miejscowości” - 7,43 % osób, „przez Internet” - 3,96 % osób, „na dyskotecę/w barze/w pubie/w kawiarni w mojej miejscowości” - 1,98 % osób oraz „w lokalnej siłowni/klubie sportowym itp.” - 0,99 % osób.

Czy uważa Pan/i że zażywanie środków psychoaktywnych (narkotyki/dopalacze) jest szkodliwe dla zdrowia?

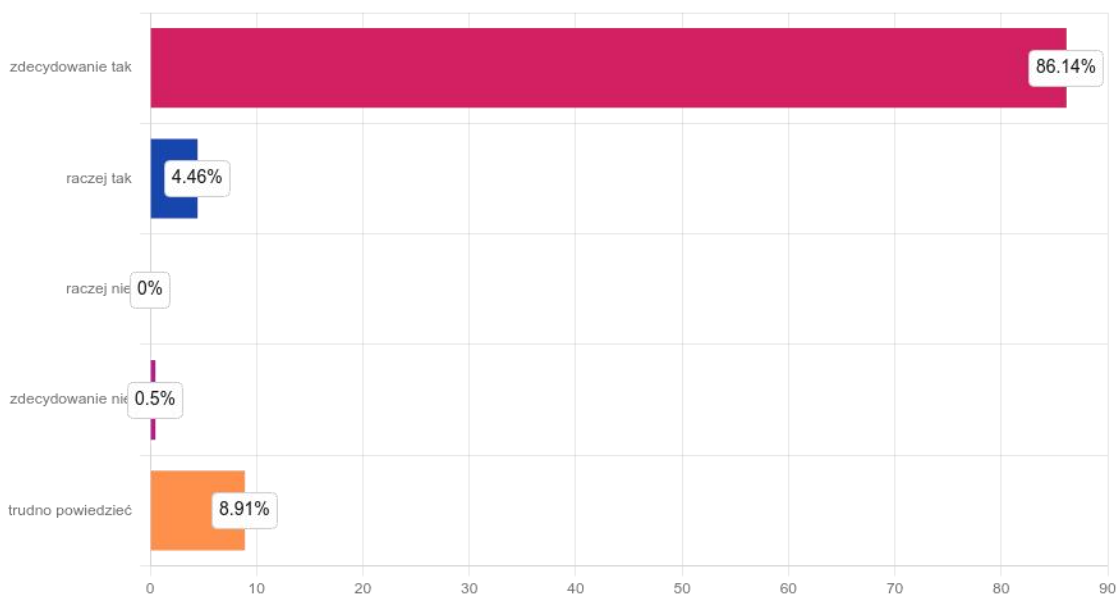
zdecydowanie tak: **86,14%** (174)

raczej tak: **4,46%** (9)

raczej nie: **0%** (0)

zdecydowanie nie: **0,5%** (1)

trudno powiedzieć: **8,91%** (18)

Przyglądając się opinii dorosłych mieszkańców na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych dla zdrowia, można dostrzec, iż największa część respondentów wskazała odpowiedź „zdecydowanie tak” - wskazało ją 86,14% osób oraz odpowiedź „trudno powiedzieć” - wskazało ją 8,91%. Rzadziej mieszkańcy zaznaczali następujące odpowiedzi: „raczej tak” - zaznaczyło ją 4,46% badanych, „zdecydowanie nie” - wskazało ją 0,5% ankietowanych.

3. 4. Problem przemocowy

Przemoc to intencjonalne działanie lub zaniechanie jednej osoby wobec drugiej, które wykorzystując przewagę sił narusza prawa i dobra osobiste jednostki, powodując cierpienia i szkody. O przemocy możemy mówić wtedy, gdy zostaną spełnione 4 warunki:

- Jest to intencjonalne działanie lub zaniechanie działania,
- Jedna osoba ma wyraźną przewagę nad drugą,
- Działanie lub zaniechanie jednej osoby narusza prawa i dobra osobiste drugiej,
- Osoba wobec której stosowana jest przemoc, doznaje cierpienia i szkód fizycznych i psychicznych.

Cyberprzemoc to przemoc z użyciem mediów elektronicznych – przede wszystkim Internetu i telefonów komórkowych. Problem ten dotyczy przede wszystkim dzieci i młodzieży. Pomimo, że akty cyberprzemocy mogą wyglądać niewinnie, to potrafią wyrządzać bardzo dużą krzywdę. Przykłady agresji elektronicznej:

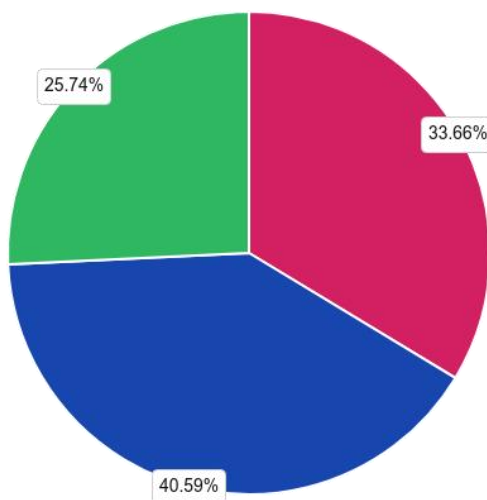
- Flaming – agresywna wymiana zdań, np. na czacie lub w ramach grupy dyskusyjnej.
- Prześladowanie (ang. harassment) – regularne przysyłanie nieprzyjemnych wiadomości do ofiary za pomocą elektronicznych kanałów komunikacji.
- Kradzież tożsamości (ang. impersonation) – podszywanie się pod ofiarę.
- Upublicznianie tajemnic (ang. outing) – udostępnianie prywatnych materiałów ofiary (np. zdjęcia).
- Śledzenie (ang. cyberstalking) – inwigilacja ofiary i nękanie jej niechcianymi komunikatami.
- Happy slapping – prowokowanie lub atakowanie innej osoby i dokumentowanie wydarzenia w postaci zdjęć lub filmów oraz upublicznienie nagrań lub zdjęć w Internecie.
- Poniżenie (ang. denigration) – upublicznienie poniżających, nieprawdziwych informacji lub materiałów na temat ofiary.
- Wykluczenie (ang. exclusion) – celowe usunięcie z listy kontaktów internetowych lub niedopuszczenie do niej ofiary.
- Agresja techniczna – działania przeciwko sprzętowi komputerowemu ofiary bardziej niż przeciwko samej ofierze.

Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu?

tak: **33,66%** (68)

nie: **40,59%** (82)

nie wiem: **25,74%** (52)

Kolejne pytanie miało na celu sprawdzenie, czy ankietowani mieszkańcy znają osoby, które doświadczają przemocy domowej. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 40,59%. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 33,66% badanych. Najmniej spośród ankietowanych mieszkańców, tj. 25,74% wskazało odpowiedź „nie wiem”.

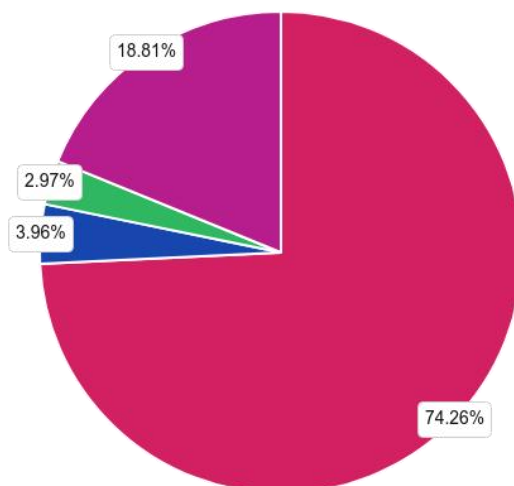
Czy zdarzyło się Panu/i doświadczyć jakichkolwiek form przemocy? Jeżeli tak, to kiedy ostatnio?

nigdy nie doświadczyłem/am jakichkolwiek formy przemocy: **74,26%** (150)

doświadczyłem/am przemocy w okresie ostatnich 30 dni: **3,96%** (8)

doświadczyłem/am przemocy w okresie ostatnich 12 miesięcy: **2,97%** (6)

doświadczyłem/am przemocy więcej niż 12 miesięcy temu: **18,81%** (38)

Następnie respondentów zapytano, czy zdarzyło im się doświadczyć kiedykolwiek przemocy. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy nie doświadczyłem/am jakichkolwiek formy przemocy” - wybrało ją badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „doświadczyłem/am przemocy więcej niż 12 miesięcy temu” została wskazana przez 18,81% badanych mieszkańców. Rzadziej anektowani zaznaczali odpowiedź „doświadczyłem/am przemocy w okresie ostatnich 30 dni” - 3,96% osób oraz odpowiedź „doświadczyłem/am przemocy w okresie ostatnich 12 miesięcy” - 2,97% ankietowanych.

Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

przemoc psychiczna: **67,92%** (36)

przemoc fizyczna: **49,06%** (26)

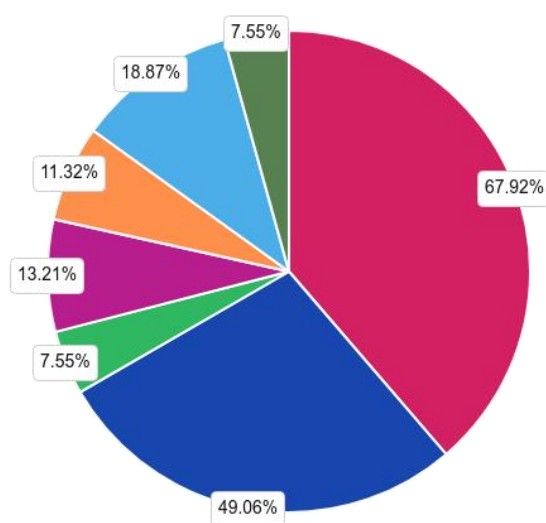
przemoc seksualna: **7,55%** (4)

przemoc ekonomiczna: **13,21%** (7)

zaniedbanie: **11,32%** (6)

mobbing: **18,87%** (10)

nie wiem: **7,55%** (4)

Mieszkańcy, którzy doświadczyli przemocy, najczęściej spotykali się z następującymi formami przemocy: „przemoc psychiczna” - takiej odpowiedzi udzieliło 67,92% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „przemoc fizyczna” - 49,06%, „mobbing” 18,87%, „przemoc ekonomiczna” - 13,21%, „zaniedbanie” - 11,32%, „przemoc seksualna” - 7,55% oraz „nie wiem” - 7,55%.

Kto stosował wobec Pana/i przemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

matka/opiekunka: **15,09%** (8)

ojciec/opiekun: **22,64%** (12)

siostra: **3,77%** (2)

brat: **9,43%** (5)

dziecko/dzieci: **5,66%** (3)

partner/partnerka: **22,64%** (12)

mąż/żona: **15,09%** (8)

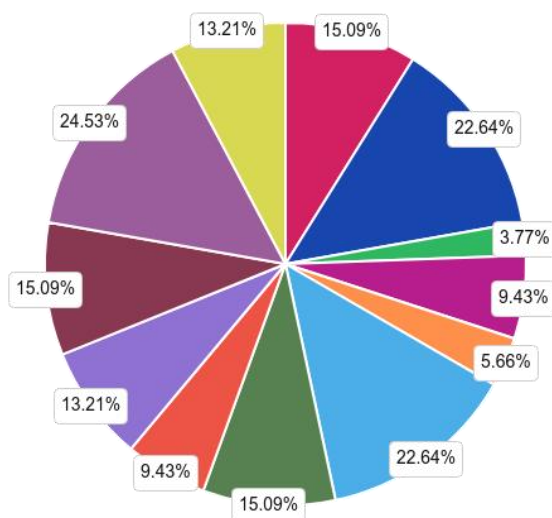
znajomi/przyjaciele: **9,43%** (5)

współpracownicy: **13,21%** (7)

pracodawca: **15,09%** (8)

obce osoby: **24,53%** (13)

Inne odpowiedzi (7): **13,21%** (7)

Inne odpowiedzi:

- (brak lub odpowiedź nieczytelna) (2)
- agresorzy
- rodzice kolegi
- przyjezdni
- turyści
- (brak lub nieczytelna odpowiedź)

Osobami stosującymi przemoc wobec respondentów były następujące osoby: „obce osoby” - 24,53% osób oraz „ojciec/opiekun” - 22,64% badanych. Rzadziej wskazywano na: „partner/partnerka” - 22,64% badanych mieszkańców, „matka/opiekunka” - 15,09% osób, „mąż/żona” - 15,09% respondentów, „pracodawca” - 15,09% ankietowanych, „współpracownicy” - 13,21% respondentów, „Inne odpowiedzi (7)” - 13,21% osób, „brat” - 9,43% ankietowanych, „znajomi/przyjaciele” - 9,43% ankietowanych oraz „dziecko/dzieci” - 5,66% mieszkańców.

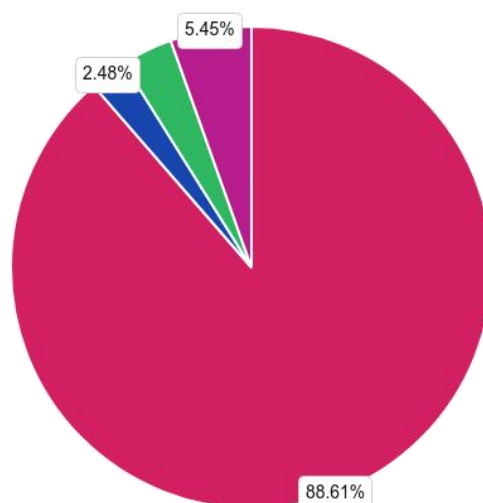
Czy kiedykolwiek doszło do sytuacji, gdzie zastosował/a Pan/i jakiegokolwiek formy przemocy wobec drugiej osoby? Jeżeli tak, to kiedy ostatnio?

nigdy nie stosowałem/am jakichkolwiek form przemocy: **88,61%** (179)

stosowałem/am przemoc w okresie ostatnich 30 dni: **2,48%** (5)

stosowałem/am przemoc w okresie ostatnich 12 miesięcy: **3,47%** (7)

stosowałem/am przemoc więcej niż 12 miesięcy temu: **5,45%** (11)

Mieszkańcy najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy nie stosowałem/am jakichkolwiek form przemocy” - wybrało ją 88,61% spośród 202 badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „stosowałem/am przemoc więcej niż 12 miesięcy temu” została wskazana przez 5,45% ankietowanych. Rzadziej wskazywano następujące odpowiedzi: „stosowałem/am przemoc w okresie ostatnich 12 miesięcy” - 3,47% respondentów. Najmniej spośród respondentów tj. 2,48% - odpowiedziało „stosowałem/am przemoc w okresie ostatnich 30 dni”.

Jaki rodzaj przemocy Pan/i stosował/a?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

przemoc psychiczna: **54,17%** (13)

przemoc fizyczna: **70,83%** (17)

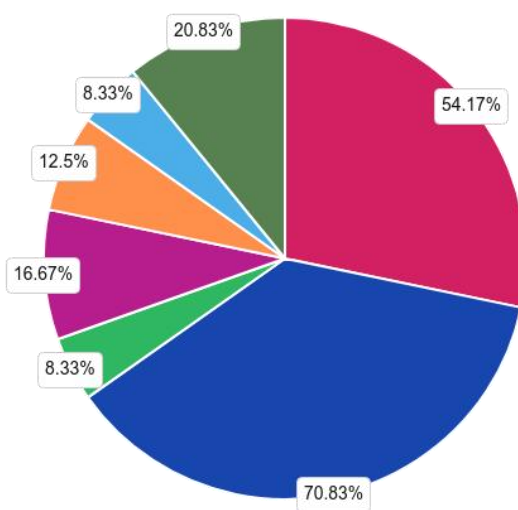
przemoc seksualna: **8,33%** (2)

przemoc ekonomiczna: **16,67%** (4)

zaniedbanie: **12,5%** (3)

mobbing: **8,33%** (2)

nie wiem: **20,83%** (5)

Ankietowani, którzy stosowali zachowania przemocowe, deklarowali, iż była to: „przemoc fizyczna” - 70,83%, „przemoc psychiczna” - 54,17%, „nie wiem” 20,83%, „przemoc ekonomiczna” - 16,67%, „zaniedbanie” - 12,5%, „przemoc seksualna” - 8,33% oraz „mobbing” - 8,33%.

W stosunku do kogo zastosował/a Pan/i przemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

matka/opiekunka: **16,67%** (4)

ojciec/opiekun: **16,67%** (4)

siostra: **8,33%** (2)

brat: **16,67%** (4)

dziecko/dzieci: **20,83%** (5)

partner/partnerka: **25%** (6)

mąż/żona: **20,83%** (5)

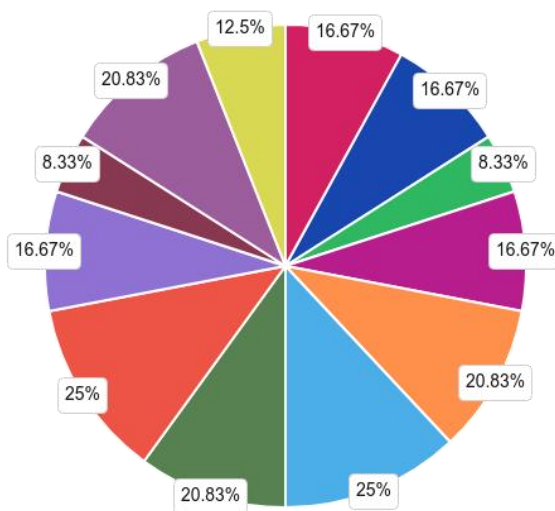
znajomi/przyjaciele: **25%** (6)

współpracownicy: **16,67%** (4)

pracodawca: **8,33%** (2)

obce osoby: **20,83%** (5)

Inne odpowiedzi (3): **12,5%** (3)

Inne odpowiedzi:

- (brak lub odpowiedź nieczytelna) (3)

Mieszkańcy wskazywali, iż zdarzyło im się stosować przemoc wobec: „partner/partnerka” - 25%, „znajomi/przyjaciele” - 25%, „dziecko/dzieci” - 20,83%, „mąż/żona” - 20,83%, „obce osoby” - 20,83%, „matka/opiekunka” - 16,67%, „ojciec/opiekun” - 16,67%, „brat” - 16,67%, „współpracownicy” - 16,67%, „Inne odpowiedzi (3)” - 12,5% oraz „siostra” - 8,33%.

Czy stosując przemoc był/a Pan/i pod wpływem wymienionych środków psychoaktywnych?

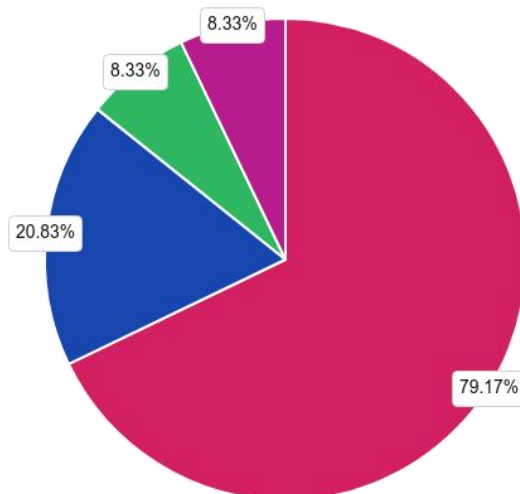
Można wybrać kilka odpowiedzi.

nie byłem/am pod wpływem: **79,17%** (19)

alkohol: **20,83%** (5)

narkotyki: **8,33%** (2)

dopalacze: **8,33%** (2)

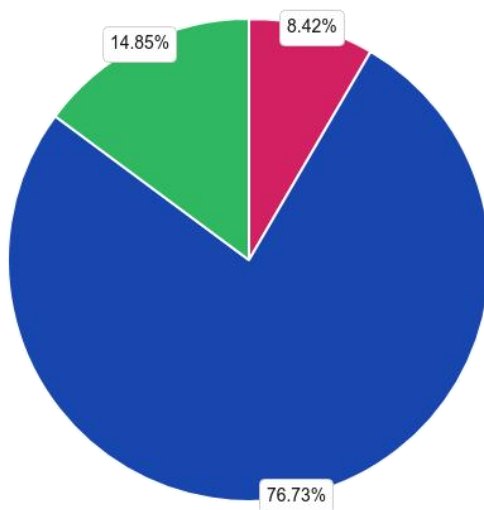
Mieszkańcy, którzy stosowali zachowania przemocowe deklarowali, iż: „nie byłem/am pod wpływem” była to odpowiedź wskazywana najczęściej - została wybierana przez 79,17% osób. Druga w kolejności odpowiedź „alkohol” została wybrana przez stanowiło 20,83% próby. W dalszej kolejności wskazywano odpowiedzi: „narkotyki” - 8,33% osób. Najmniej spośród respondentów 8,33% badanych wskazało odpowiedź "dopalacze".

Czy Pana/i zdaniem istnieją okoliczności usprawiedliwiające stosowanie przemocy?

tak: **8,42%** (17)

nie: **76,73%** (155)

nie wiem: **14,85%** (30)

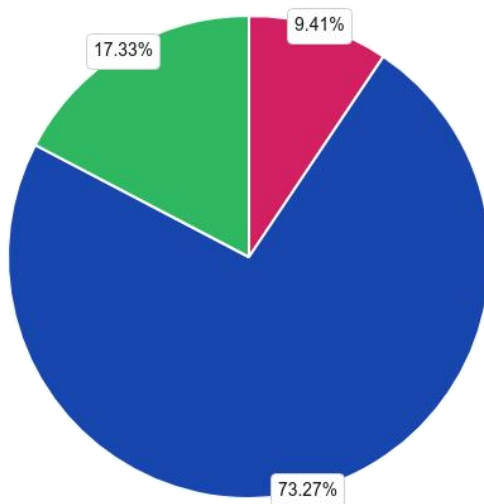
Z punktu widzenia niniejszej diagnozy istotne wydaje się podejście mieszkańców do stosowania przemocy. Największa część respondentów wskazała odpowiedź „nie” - wskazało ją 76,73% osób. Druga w kolejności była odpowiedź „nie wiem” - zaznaczyło ją 14,85% badanych. Najmniej spośród ankietowanych, tj. 8,42% - wskazało odpowiedź „tak”.

Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci jest dobrą metodą wychowawczą?

tak: **9,41%** (19)

nie: **73,27%** (148)

nie wiem: **17,33%** (35)

Natomiast jeśli chodzi o stosunek ankietowanych mieszkańców do stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci to największa część respondentów wskazała odpowiedź „nie” - wskazało ją 73,27% osób. Druga w kolejności była odpowiedź „nie wiem” - zaznaczyło ją 17,33% badanych. Najmniej spośród ankietowanych, tj. 9,41% wskazało odpowiedź „tak”.

Czy zdarzyło się Panu/i doświadczyć kiedykolwiek, którejs z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wyzywanie/wulgaryzmy stosowane wobec mojej osoby: **24,26%** (49)

podsywanie się: **14,36%** (29)

rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów: **5,94%** (12)

ośmieszanie/poniżanie: **13,86%** (28)

wyłudzenie pieniędzy: **21,78%** (44)

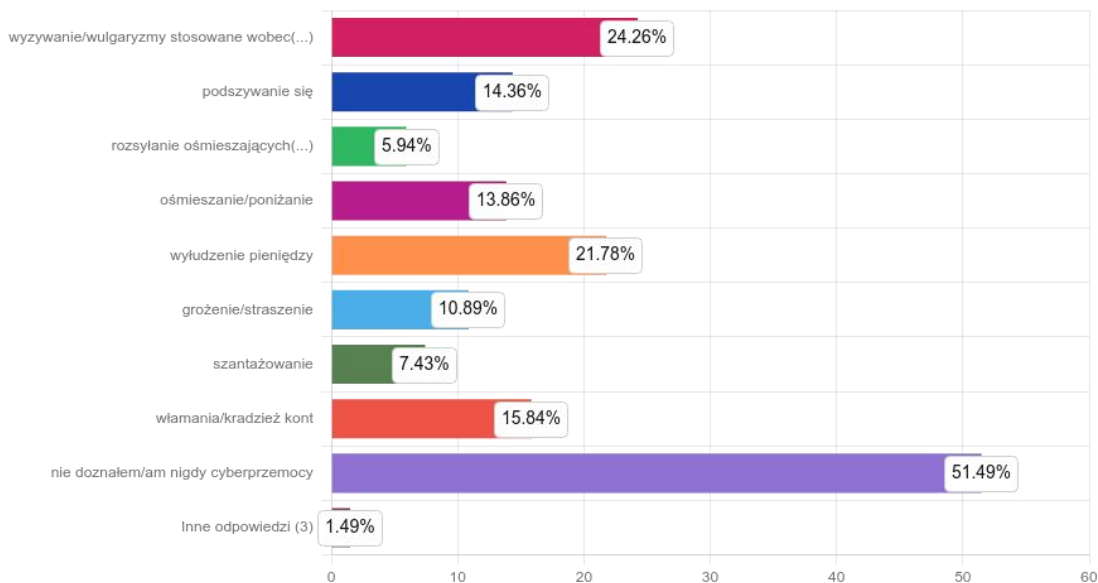
grożenie/straszenie: **10,89%** (22)

szantażowanie: **7,43%** (15)

włamania/kradzież kont: **15,84%** (32)

nie doznałem/am nigdy cyberprzemocy: **51,49%** (104)

Inne odpowiedzi (3): **1,49%** (3)

Inne odpowiedzi:

- nękanie wiadomościami
- (brak lub odpowiedź nieczytelna)
- nachalne reklamy wszędzie

Respondentów zapytano także, czy zdarzyło im się doświadczyć kiedykolwiek cyberprzemocy. Jeśli tak to poproszono ich o wskazanie jakie to były zachowania. Najczęściej wskazywano: „nie doznałem/am nigdy cyberprzemocy” wybrało ją 51,49% osób oraz „wyzywanie/wulgaryzmy stosowane wobec mojej osoby” wybrało ją 24,26% badanych. Rzadziej wskazywano na: „wyłudzenie pieniędzy” - 21,78% badanych mieszkańców, „włamania/kradzież kont” - 15,84% osób, „podsywanie się” - 14,36% respondentów, „ośmieszanie/poniżanie” - 13,86% ankietowanych, „grożenie/straszenie” - 10,89% respondentów, „szantażowanie” - 7,43% osób oraz „rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów” - 5,94% respondentów.

Czy zdarzyło się Panu/i stosować kiedykolwiek, którejs z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wyzywanie/wulgaryzmy stosowane wobec innych osób: **9,9%** (20)

podszycwanie się: **1,98%** (4)

rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów: **0,99%** (2)

ośmieszanie/poniżanie: **4,95%** (10)

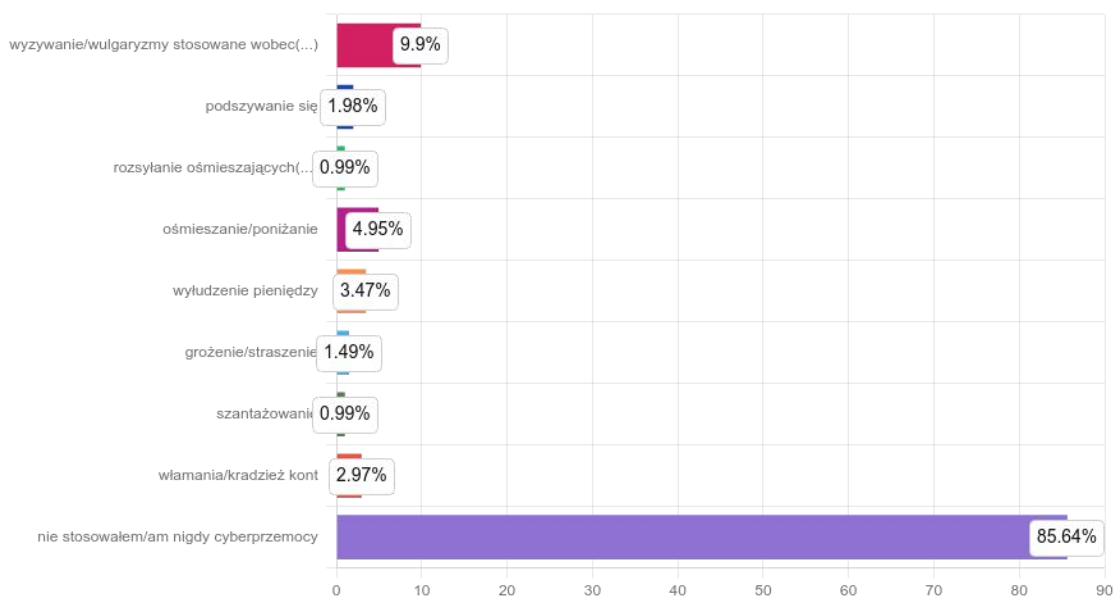
wyłudzenie pieniędzy: **3,47%** (7)

grożenie/straszenie: **1,49%** (3)

szantażowanie: **0,99%** (2)

włamania/kradzież kont: **2,97%** (6)

nie stosowałem/am nigdy cyberprzemocy: **85,64%** (173)

Następnie ankietowanych poproszono o wskazanie form cyberprzemocy, które zdarzyło im się stosować wobec innych osób. Wskazywano następujące odpowiedzi: „nie stosowałem/am nigdy cyberprzemocy” wybrało ją 85,64% osób oraz „wyzywanie/wulgaryzmy stosowane wobec innych osób” wybrało ją 9,9% badanych. Rzadziej wskazywano na: „ośmieszanie/poniżanie” - 4,95% badanych mieszkańców, „wyłudzenie pieniędzy” - 3,47% osób, „włamania/kradzież kont” - 2,97% respondentów, „podszycwanie się” - 1,98% ankietowanych, „grożenie/straszenie” - 1,49% respondentów, „rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów” - 0,99% osób oraz „szantażowanie” - 0,99% respondentów.

3. 5. Problem uzależnień behavioralnych

Niniejszy rozdział ma na celu sprawdzenie osobistych doświadczeń ankietowanych związanych z uzależnieniami behawioralnymi, które nazywane również niechemicznymi uzależnieniami lub zaburzeniami uzależnieniowymi niezwiązanymi z substancjami psychoaktywnymi, dotyczą pewnych zachowań, które prowadzą do powtarzalnych i szkodliwych wzorców. Osoby uzależnione behawioralnie doświadczają trudności w kontroli tych zachowań, a ich życie może ulec znaczącemu pogorszeniu. Istnieje wiele różnych rodzajów uzależnień behawioralnych. Oto kilka przykładów:

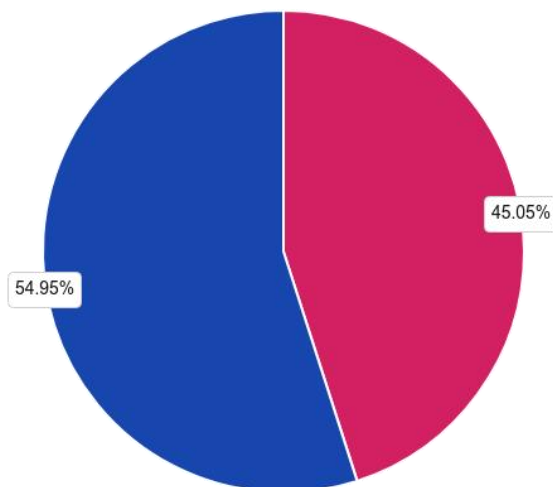
- Uzależnienie od hazardu: Osoby uzależnione od hazardu nie potrafią kontrolować swojego impulsu do gry i stawiania zakładów. Mogą być obsesyjnie zaangażowane w różne formy hazardu, takie jak kasyna, zakłady sportowe, automaty do gier itp. Uzależnienie od hazardu może prowadzić do poważnych problemów finansowych, zniszczenia rodzin i ogólnego pogorszenia jakości życia. Uzależnienie od komputera i internetu: To uzależnienie jest związane z nadmiernym korzystaniem z komputera, gier komputerowych, mediów społecznościowych, zakupów online itp.
- Osoby uzależnione od komputera i internetu spędzają nieproporcjonalnie dużo czasu na tych czynnościach, zaniedbując swoje obowiązki, relacje społeczne i zdrowie fizyczne. Uzależnienie od zakupów: Osoby uzależnione od zakupów doświadczają nieodpartej potrzeby kupowania rzeczy, nawet jeśli nie są im one potrzebne. Wielokrotne i niekontrolowane zakupy mogą prowadzić do zadłużenia, problemów finansowych i trudności w utrzymaniu porządku w życiu codziennym.
- Uzależnienie od pracy: Osoby uzależnione od pracy są obsesyjnie zaangażowane w pracę i poświęcają jej nadmierną ilość czasu i energii. Często mają trudności z wyłączeniem się, odpoczynkiem i zrównoważeniem życia zawodowego i osobistego. Uzależnienie od pracy może prowadzić do wypalenia zawodowego, problemów zdrowotnych i problemów rodzinnych.
- Uzależnienie od jedzenia: Uzależnienie od jedzenia, znane również jako nadmierne objadanie się lub kompulsywne jedzenie, dotyczy osób, które nie potrafią kontrolować swojego apetytu i jedzą nadmierną ilość jedzenia, nawet wtedy, gdy nie są głodne. Osoby z tym uzależnieniem często odczuwają silne uczucie wstydu i winy związane z jedzeniem, co może prowadzić do poważnych problemów zdrowotnych i emocjonalnych.

Uzależnienia behawioralne mają podobne skutki negatywne jak uzależnienia od substancji psychoaktywnych. Mogą prowadzić do problemów zdrowotnych, zaburzeń psychicznych, problemów finansowych, kłopotów w relacjach i ogólnego pogorszenia jakości życia. W przypadku uzależnień behawioralnych ważne jest uzyskanie profesjonalnej pomocy i wsparcia terapeutycznego, aby zrozumieć korzenie uzależnienia i rozwijać zdrowsze strategie radzenia sobie z trudnościami.

Czy wie Pan/i czym są uzależnienia behawioralne?

tak: **45,05%** (91)

nie: **54,95%** (111)

Ankietowani mieszkańcy najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 54,95% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 45,05% badanych.

Czy zdarza się Panu/i często odczuwanie wewnętrznego przymusu lub silnego pragnienia rozpoczęcia oraz jak najdłuższego kontynuowania:

Można wybrać kilka odpowiedzi.

oglądania pornografii: **4,46%** (9)

korzystania z telefonu komórkowego: **31,19%** (63)

korzystania z komputera i Internetu: **13,37%** (27)

zdrowego odżywiania się: **8,42%** (17)

grania w gry komputerowe/video: **5,45%** (11)

robienia zakupów - zakupoholizm: **6,44%** (13)

grania w lotto, zdrapki, itp.: **3,47%** (7)

rozpoczęcia zakładu bukmacherskiego: **0,99%** (2)

grania na automatach o niskich wygranych: **1,49%** (3)

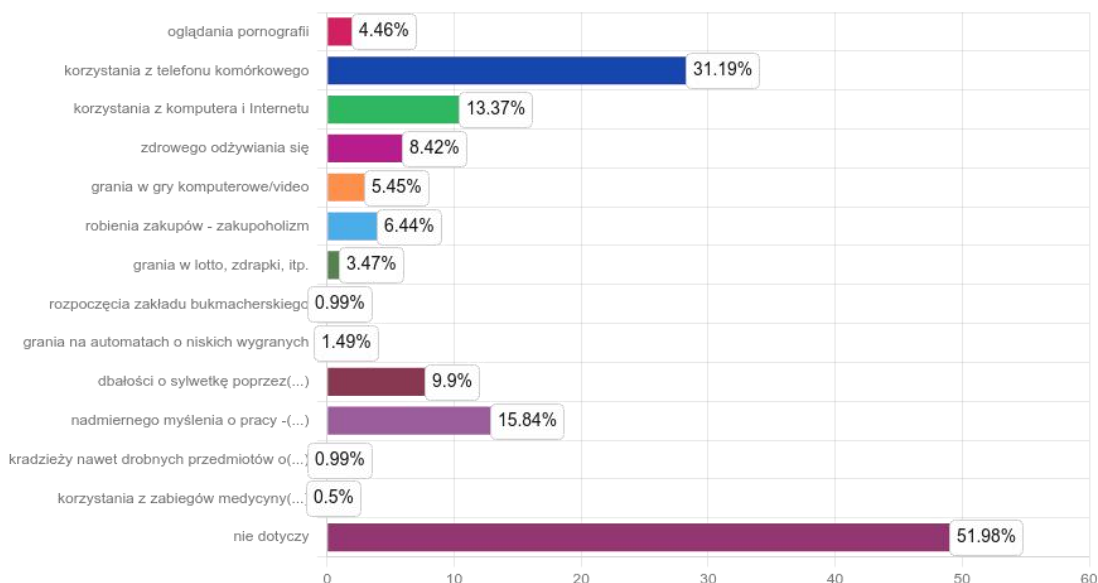
dbałości o sylwetkę poprzez ćwiczenia fizyczne i/lub restrykcyjną dietę i/lub sterydy: **9,9%** (20)

nadmiernego myślenia o pracy - pracoholizm: **15,84%** (32)

kradzieży nawet drobnych przedmiotów o niskiej wartości: **0,99%** (2)

korzystania z zabiegów medycyny estetycznej oraz operacji plastycznych: **0,5%** (1)

nie dotyczy: **51,98%** (105)

Celem oszacowania skali uzależnień behawioralnych, ankietowanych poproszono o wskazanie, czy często odczuwają wewnętrzny przymusu lub silne pragnienia rozpoczęcia oraz jak najdłuższego kontynuowania wymienionych czynności. Wskazywano następujące rodzaje zachowań: „nie dotyczy” - 51,98%, „korzystania z telefonu komórkowego” - 31,19%, „nadmiernego myślenia o pracy - pracoholizm” 15,84%, „korzystania

z komputera i Internetu" - 13,37%, „dbałości o sylwetkę poprzez ćwiczenia fizyczne i/lub restrykcyjną dietę i/lub sterydy" - 9,9%, „zdrowego odżywiania się" - 8,42%, „robienia zakupów - zakupoholizm" - 6,44%, „grania w gry komputerowe/video" - 5,45%, „oglądania pornografii" - 4,46%, „grania w lotto, zdrapki, itp." - 3,47%, „grania na automatach o niskich wygranych" - 1,49%, „rozpoczęcia zakładu bukmacherskiego" - 0,99%, „kradzieży nawet drobnych przedmiotów o niskiej wartości" - 0,99% oraz „korzystania z zabiegów medycyny estetycznej oraz operacji plastycznych" - 0,5%.

Czy zna Pan/i osobę z najbliższego otoczenia, która w Pańskiej ocenie jest uzależniona? Jeśli tak, proszę zaznaczyć od czego:

Można wybrać kilka odpowiedzi.

oglądania pornografii: **4,95%** (10)

korzystania z telefonu komórkowego: **39,6%** (80)

korzystania z komputera i Internetu: **27,23%** (55)

zdrowego odżywiania się: **3,96%** (8)

grania w gry komputerowe/video: **15,84%** (32)

robienia zakupów - zakupoholizm: **10,4%** (21)

grania w lotto, zdrapki, itp.: **6,93%** (14)

rozpoczęcia zakładu bukmacherskiego: **5,45%** (11)

grania na automatach o niskich wygranych: **4,46%** (9)

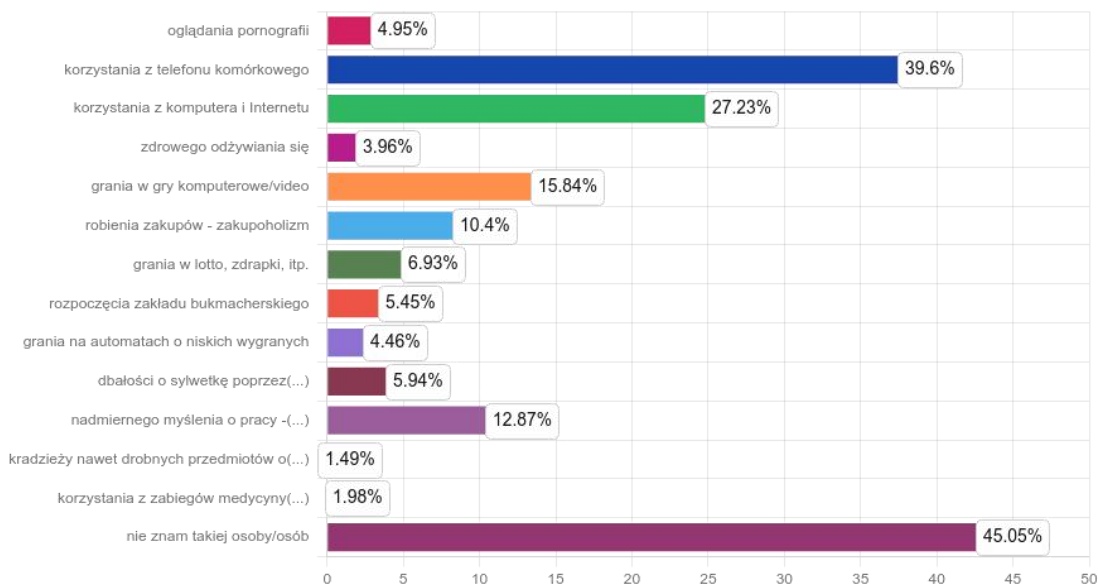
dbałości o sylwetkę poprzez ćwiczenia fizyczne i/lub restrykcyjną dietę i/lub sterydy: **5,94%** (12)

nadmiernego myślenia o pracy - pracoholizm: **12,87%** (26)

kradzieży nawet drobnych przedmiotów o niskiej wartości: **1,49%** (3)

korzystania z zabiegów medycyny estetycznej oraz operacji plastycznych: **1,98%** (4)

nie znam takiej osoby/osób: **45,05%** (91)

Ankietowanych zapytano także, czy zna Pan/i osobę z najbliższego otoczenia, która jest uzależniona? Wskazywano następujące rodzaje zachowań: „nie znam takiej osoby/osób” - 45,05%, „korzystania z telefonu komórkowego” - 39,6%, „korzystania z komputera i Internetu” 27,23%, „grania w gry komputerowe/video” - 15,84%, „nadmiernego myślenia o pracy - pracoholizm” - 12,87%, „robienia zakupów - zakupoholizm” - 10,4%, „grania w lotto, zdrapki, itp.” - 6,93%, „dbałości o sylwetkę poprzez ćwiczenia fizyczne i/lub restrykcyjną dietę i/lub sterydy” - 5,94%, „rozpoczęcia zakładu bukmacherskiego” - 5,45%, „oglądania

pornografii" - 4,95%, „grania na automatach o niskich wygranych" - 4,46%, „zdrowego odżywiania się" - 3,96%, „korzystania z zabiegów medycyny estetycznej oraz operacji plastycznych" - 1,98% oraz „kradzieży nawet drobnych przedmiotów o niskiej wartości" - 1,49%.

Jak często korzysta Pan/i z urządzeń elektronicznych takich jak komputer, tablet, telefon komórkowy (wykorzystywany do celów innych niż rozmowy telefoniczne), konsola do gier, smart tv itp.?

codziennie: **79,7%** (161)

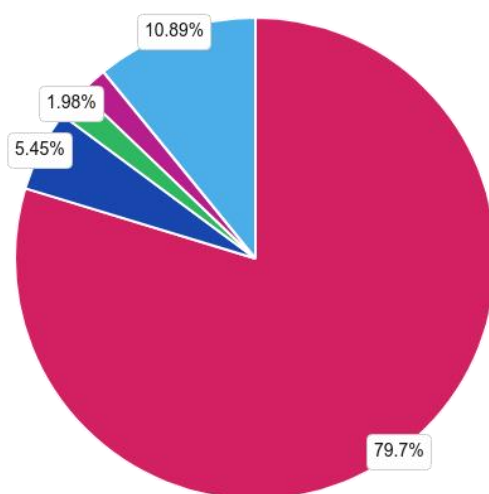
kilka razy w tygodniu: **5,45%** (11)

kilka razy w miesiącu: **1,98%** (4)

kilka razy w roku: **1,98%** (4)

raz do roku lub rzadziej: **0%** (0)

nie korzystam: **10,89%** (22)

Następnie mieszkańców poproszono o wskazanie jak często korzystają z urządzeń elektronicznych. Odpowiedź „codziennie” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 79,7% osób. Druga w kolejności odpowiedź „nie korzystam” została wybrana przez 10,89% próby. W dalszej kolejności respondenci wskazywali odpowiedzi: „kilka razy w tygodniu” - 5,45% osób, „kilka razy w miesiącu” - 1,98% badanych, „kilka razy w roku” - 1,98% respondentów.

Ile czasu w ciągu dnia poświęca Pan/i na korzystanie z Internetu (poza pracą)?

do 1 godz.: **25,56%** (46)

1-3 godz.: **38,33%** (69)

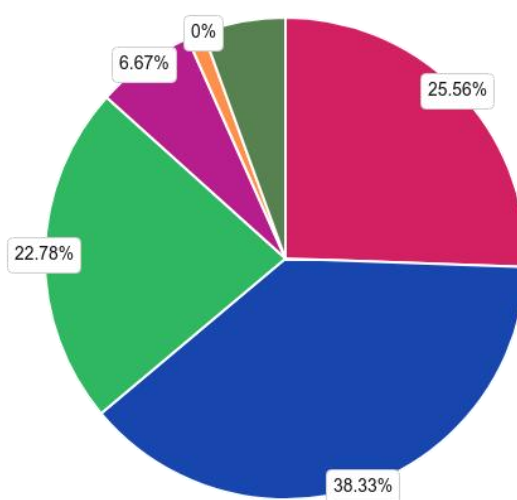
3-6 godz.: **22,78%** (41)

6-10 godz.: **6,67%** (12)

powyżej 10 godz.: **1,11%** (2)

nie korzystam z Internetu poza pracą: **0%** (0)

w ogóle nie korzystam z Internetu : **5,56%** (10)

Dodatkowo respondentów poproszono o wskazanie ile czasu poświęcają każdego dnia na korzystanie z nowych mediów. Odpowiedź „1-3 godz.” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 38,33% osób. Druga w kolejności odpowiedź „do 1 godz.” została wybrana przez 25,56% próby. W dalszej kolejności mieszkańcy wskazywali odpowiedzi: „3-6 godz.” - 22,78% osób, „6-10 godz.” - 6,67% ankietowanych, „w ogóle nie korzystam z Internetu” - 5,56% badanych, „powyżej 10 godz.” - 1,11% osób.

Z jakich powodów (poza pracą!) najczęściej korzysta Pan/i z Internetu?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

social media (Facebook, Twitter, Instagram, TikTok): **77,06%** (131)

kontakt ze znajomymi: **58,24%** (99)

poznawanie nowych osób: **5,29%** (9)

oglądanie filmów, seriali, programów i kanałów np. na YouTube: **45,88%** (78)

słuchanie muzyki: **46,47%** (79)

granie w gry online: **20%** (34)

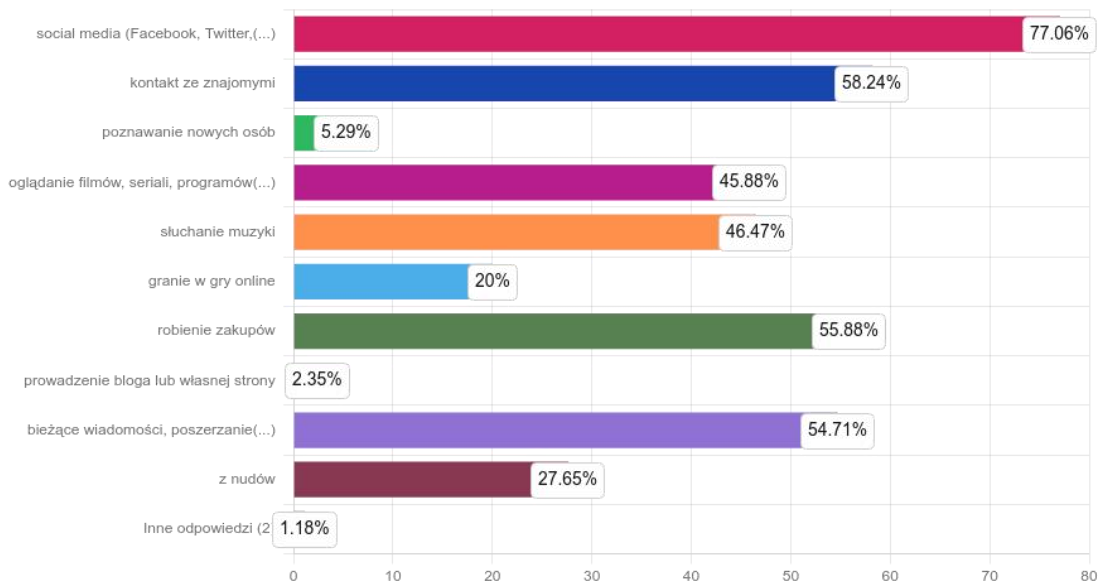
robienie zakupów: **55,88%** (95)

prowadzenie bloga lub własnej strony: **2,35%** (4)

bieżące wiadomości, poszerzanie swojej wiedzy, hobby itp.: **54,71%** (93)

z nudów: **27,65%** (47)

Inne odpowiedzi (2): **1,18%** (2)

Inne odpowiedzi:

- rachunki
- e-dziennik

Głównym powodem skłaniających ankietowanych do korzystania z nowych mediów jest: „social media (Facebook, Twitter, Instagram, TikTok)” - takiej odpowiedzi udzieliło 77,06% osób. W dalszej kolejności respondenci wskazywali na: „kontakt ze znajomymi” - 58,24%, „robienie zakupów” - 55,88%, „bieżące wiadomości, poszerzanie swojej wiedzy, hobby itp.” - 54,71%, „słuchanie muzyki” - 46,47%, „oglądanie filmów, seriali, programów i kanałów np. na YouTube” - 45,88%, „z nudów” - 27,65%, „granie w gry online” - 20%, „poznawanie nowych osób” - 5,29% oraz „prowadzenie bloga lub własnej strony” - 2,35%.

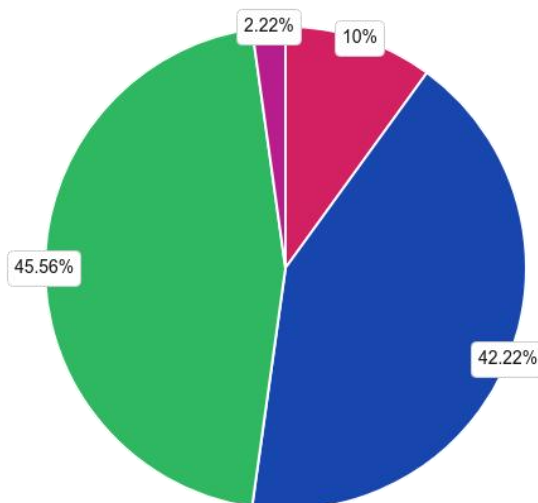
Czy uważa się Pan/i za osobę uzależnioną od telefonu komórkowego?

tak, zdecydowanie jestem uzależniony/a od telefonu komórkowego: **10%** (18)

można powiedzieć, że jestem uzależniony/a od telefonu komórkowego, gdyż trudno byłoby mi funkcjonować bez niego: **42,22%** (76)

nie, mógłbym/mogłabym żyć bez telefonu komórkowego: **45,56%** (82)

nie korzystam z telefonu komórkowego : **2,22%** (4)

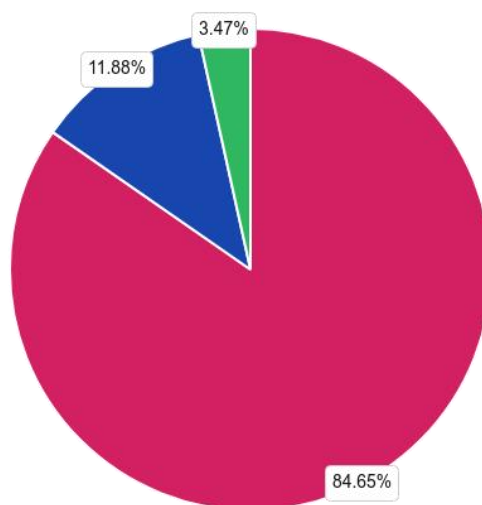
Respondenci najczęściej zaznaczali odpowiedź „nie, mógłbym/mogłabym żyć bez telefonu komórkowego” - wybrało ją 45,56% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „można powiedzieć, że jestem uzależniony/a od telefonu komórkowego, gdyż trudno byłoby mi funkcjonować bez niego” została wskazana przez 42,22% badanych, trzecia „tak, zdecydowanie jestem uzależniony/a od telefonu komórkowego” została wskazana przez 10% respondentów. Natomiast najrzadziej wskazywano odpowiedź „nie korzystam z telefonu komórkowego ” - wybrało ją 2,22% badanych mieszkańców.

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy brał/a Pan/i udział w konkursach organizowanych przez gazety, telewizję, operatorów telefonicznych w których wysyła się płatne smsy?

nigdy: **84,65%** (171)

kilka razy: **11,88%** (24)

wiele razy: **3,47%** (7)

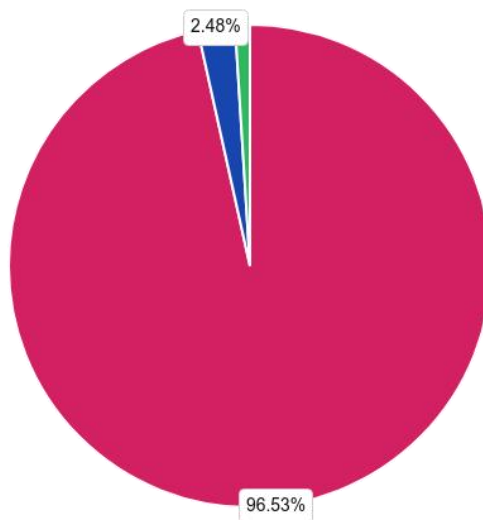
Niniejsze pytanie miało na celu sprawdzenie, czy ankietowani w ciągu ostatnich 12 miesięcy brali udział w konkursach organizowanych przez gazety, telewizję, operatorów telefonicznych w których wysyła się płatne smsy. Ankietowani najczęściej zaznaczali odpowiedź „nigdy” - wybrało ją 84,65%. Druga w kolejności odpowiedź „kilka razy” została wskazana przez 11,88% badanych, a najrzadziej wskazywano odpowiedź „wiele razy” - wybrało ją 3,47% ankietowanych uczniów.

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i na automatach, w salonach gier?

nigdy: **96,53%** (195)

kilka razy: **2,48%** (5)

wiele razy: **0,99%** (2)

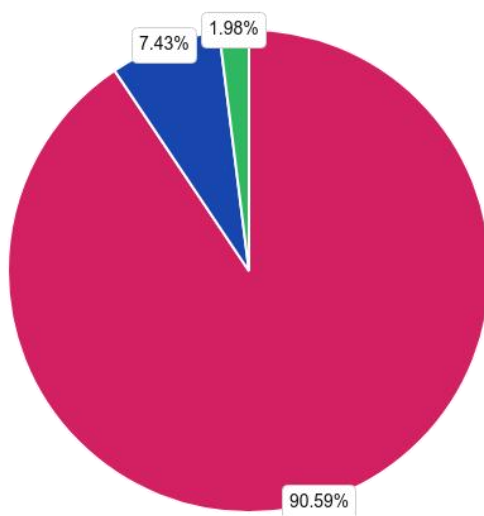
W kolejnym pytaniu ankietowanych poproszono o wskazanie, czy w w ciągu ostatnich 12 miesięcy grali na automatach, w salonach gier. Największa część badanych wskazała odpowiedź „nigdy” - 96,53%. Natomiast 2,48% osób wskazało odpowiedź „kilka razy”, a 0,99% badanych zaznaczyło odpowiedź „wiele razy”.

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy obstawiał/a Pan/i zakłady bukmacherskie, np. STS, Totomix itp.?

nigdy: **90,59%** (183)

kilka razy: **7,43%** (15)

wiele razy: **1,98%** (4)

Ostatnie pytanie dotyczące hazardu miało na celu sprawdzenie, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy ankietowani obstawiali zakłady bukmacherskie, np. STS, Totomix itp. Najczęściej wskazywano odpowiedź „nigdy” - 90,59% osób. Rzadziej wymieniano odpowiedzi: „kilka razy” - 7,43% rrespondentów oraz „wiele razy” - 1,98% ankietowanych.

3. 6. Profilaktyka społeczna według mieszkańców

Jakie są Pana/i zdaniem przyczyny uzależnień od takich rzeczy jak: Internet, telefon komórkowy, zakupy, gry komputerowe, hazard?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

samotność: **46,53%** (94)

nuda, brak innych alternatyw do spędzenia czasu wolnego: **65,35%** (132)

zaburzenia psychiczne: **14,85%** (30)

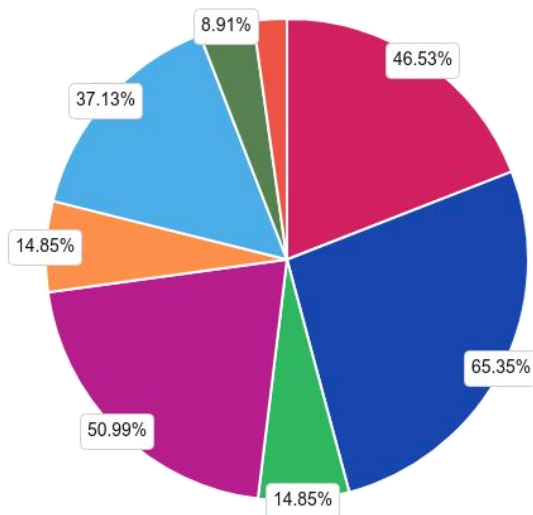
„ucieczka” od problemów osobistych: **50,99%** (103)

występowanie innych uzależnień: **14,85%** (30)

wzorce kulturowe kreowane przez media: **37,13%** (75)

nie wiem: **8,91%** (18)

Inne odpowiedzi (11): **5,45%** (11)

Inne odpowiedzi:

- (brak lub odpowiedź nieczytelna) (5)
- odpoczynek, reset
- zwierzęcy część mózgu człowiek reagująca na proste bodźce
- brak planów na życie
- przyzwyczajenie od dziecka
- są łatwo dostępne dla wszystkich
- taka moda

Zdaniem ankietowanych przyczyną uzależnień behawioralnych najczęściej jest: „nuda, brak innych alternatyw do spędzenia czasu wolnego” - uważa tak 65,35% osób. W dalszej kolejności respondenci wskazywali na: „ucieczka” od problemów osobistych - 50,99%, „samotność” - 46,53%, „wzorce kulturowe kreowane przez media” - 37,13%, „zaburzenia psychiczne” - 14,85% oraz „występowanie innych uzależnień” - 14,85%. Najmniejszą popularnością cieszyła się odpowiedź „Inne odpowiedzi (11)” wskazało ją 5,45% badanych.

Skąd czerpie Pan/i wiedzę dotyczącą alkoholu, tytoniu, narkotyków czy dopalaczy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

od rodziny: **22,77%** (46)

od znajomych: **28,22%** (57)

z telewizji, Internetu lub prasy: **51,49%** (104)

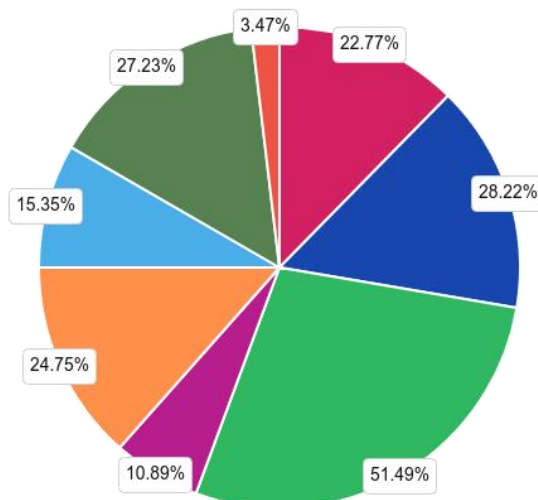
z wykładów na uczelni/w związku z wykonywaną pracą: **10,89%** (22)

z kampanii informacyjnych (ulotki, plakaty, spoty telewizyjne i radiowe itp.): **24,75%** (50)

od lekarzy, psychologów i innych specjalistów: **15,35%** (31)

nie czerpię wiedzy: **27,23%** (55)

Inne odpowiedzi (7): **3,47%** (7)

Inne odpowiedzi:

- literatura fachowa
- książki
- artykuły w portalach
- szkoła
- mam swój rozum
- nie wiem
- (brak lub odpowiedź nieczytelna)

Mieszkańcy czerpią wiedzę dotyczącą substancji zakazanych od: „z telewizji, Internetu lub prasy” - takiej odpowiedzi udzieliło 51,49% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „od znajomych” - 28,22% mieszkańców, „nie czerpię wiedzy” - 27,23% badanych, „z kampanii informacyjnych (ulotki, plakaty, spoty telewizyjne i radiowe itp.)” - 24,75% ankietowanych, „od rodziny” - 22,77% osób, „od lekarzy, psychologów i innych specjalistów” - 15,35% respondentów oraz „z wykładów na uczelni/w związku z wykonywaną pracą” - 10,89% badanych.

Do kogo zwrócił(a)byś się Pan/i o pomoc mając problem związany z alkoholem, tytoniem, narkotykami lub dopalaczami?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

pomocowe instytucje państwowe (Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.): **13,86%** (28)

lekarz specjalista, psycholog, specjalistyczna poradnia lub klinika itp.: **44,06%** (89)

Telefonu Zaufania i/lub punkt konsultacyjny: **16,34%** (33)

rodzina: **39,11%** (79)

znajomi/przyjaciele: **19,8%** (40)

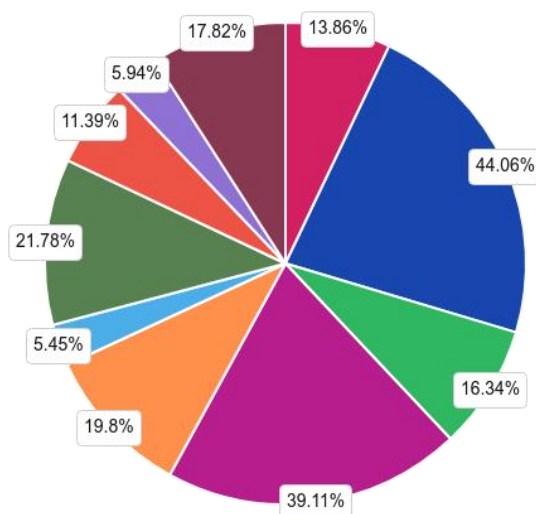
instytucje religijne: **5,45%** (11)

radził(a)bym sobie sam/a: **21,78%** (44)

szukał(a)bym pomocy w Internecie: **11,39%** (23)

Policja: **5,94%** (12)

nie wiem: **17,82%** (36)

Ankietowani mieszkańcy w sytuacji problemu związanego z substancjami psychoaktywnymi zwróciliby się z prośbą o pomoc do: „lekarz specjalista, psycholog, specjalistyczna poradnia lub klinika itp.” - 44,06% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „rodzina” - 39,11% osób, „radził(a)bym sobie sam/a” - 21,78% badanych, „znajomi/przyjaciele” - 19,8% badanych uczniów, „nie wiem” - 17,82% ankietowanych, „Telefonu Zaufania i/lub punkt konsultacyjny” - 16,34% badanych, „pomocowe instytucje państwowe (Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.)” - 13,86% badanych uczniów, „szukał(a)bym pomocy w Internecie” - 11,39% uczniów, „Policja” - 5,94% respondentów oraz „instytucje religijne” - 5,45% badanych uczniów.

Do kogo zwrócił(a)byś się Pan/i o pomoc w razie problemu przemocy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

pomocowe instytucje państwowe (Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.): **18,81%** (38)

lekarz specjalista, psycholog, specjalistyczna poradnia lub klinika itp.: **12,38%** (25)

Telefonu Zaufania i/lub punkt konsultacyjny: **18,32%** (37)

rodzina: **33,17%** (67)

znajomi/przyjaciele: **23,27%** (47)

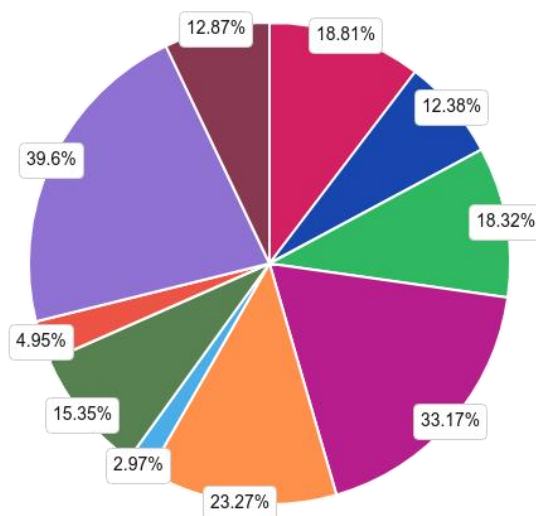
instytucje religijne: **2,97%** (6)

radził(a)bym sobie sam/a: **15,35%** (31)

szukał(a)bym pomocy w Internecie: **4,95%** (10)

Policja: **39,6%** (80)

nie wiem: **12,87%** (26)

Natomiast w sytuacji problemu przemocy, ankietowani mieszkańcy zwróciliby się z prośbą o pomoc do: „Policja” - 39,6% mieszkańców. W dalszej kolejności badani wskazywali odpowiedzi: „rodzina” - 33,17% osób, „znajomi/przyjaciele” - 23,27% badanych, „pomocowe instytucje państwowe (Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.)” - 18,81% badanych, „Telefonu Zaufania i/lub punkt konsultacyjny” - 18,32% ankietowanych, „radził(a)bym sobie sam/a” - 15,35% badanych, „nie wiem” - 12,87% badanych mieszkańców, „lekarz specjalista, psycholog, specjalistyczna poradnia lub klinika itp.” - 12,38% respondentów, „szukał(a)bym pomocy w Internecie” - 4,95% osób oraz „instytucje religijne” - 2,97% badanych.

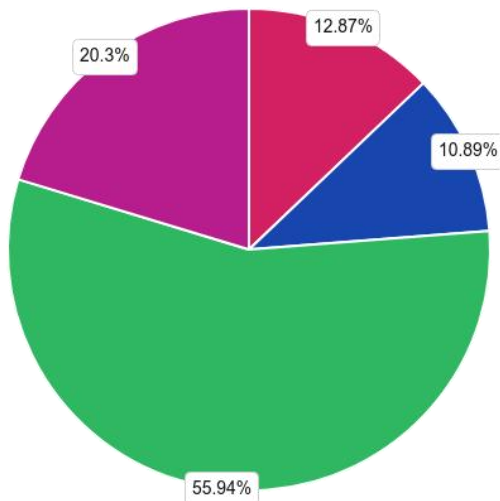
Czy zna Pan/i dane kontaktowe do instytucji pomocowych, gdzie można się zgłosić w razie problemów?

znam bardzo dobrze, w każdej chwili wiem, gdzie szukać pomocy w razie problemów: **12,87%** (26)

znam dobrze, wiem gdzie szukać pomocy w razie problemów: **10,89%** (22)

nie jestem pewien czy znam, ale wiem jak znaleźć informacje w razie problemów: **55,94%** (113)

nie znam, nie wiem gdzie szukać pomocy w razie problemów: **20,3%** (41)

Badanych zapytano także, czy znają dane kontaktowe do instytucji pomocowych. Najpopularniejszą odpowiedzią było: „nie jestem pewien czy znam, ale wiem jak znaleźć informacje w razie problemów” tę odpowiedź wskazało 55,94% badanych osób. Mniejszą popularnością cieszyła się odpowiedź „nie znam, nie wiem gdzie szukać pomocy w razie problemów” - została wybrana przez 20,3%. W dalszej kolejności wskazano odpowiedzi: „znam bardzo dobrze, w każdej chwili wiem, gdzie szukać pomocy w razie problemów” - 12,87% osób. Najmniej spośród ankietowanych, tj. 10,89% - wskazało odpowiedź „znam dobrze, wiem gdzie szukać pomocy w razie problemów”.

4. Badanie uczniów klas 4-6 Miasta Karpacza

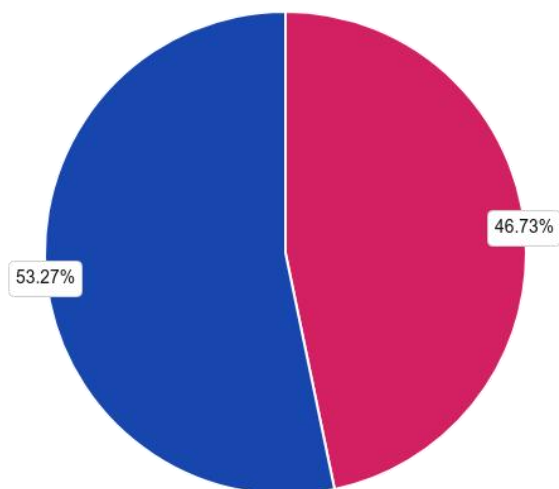
4. 1. Charakterystyka respondentów

Twoja płeć:

kobieta: **46,73%** (50)

mężczyzna: **53,27%** (57)

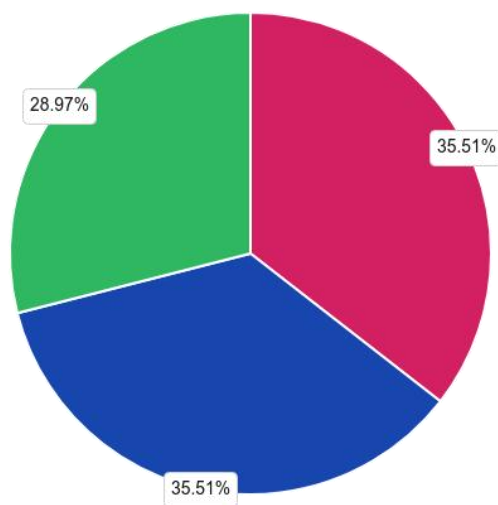
W badaniu ankietowym wzięło udział 107 uczniów klas 4-6. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „mężczyzna” - wybrało ją 53,27% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „kobieta” została wskazana przez 46,73% badanych uczniów.

Twoja klasa:

IV: **35,51%** (38)

V: **35,51%** (38)

VI: **28,97%** (31)

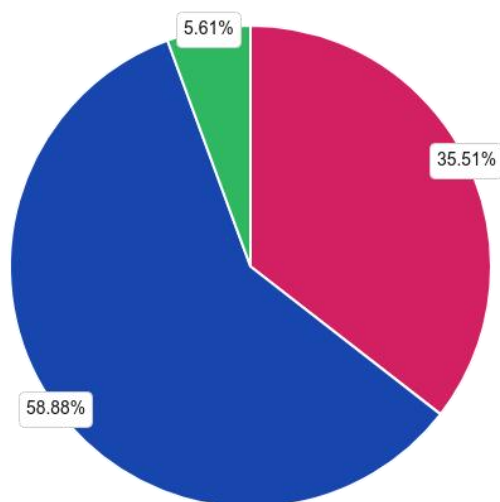
Uczniowie biorący udział w badaniu uczęszczali do klas: „V” - 35,51%, „IV” - 35,51% uczniów, a także „VI” - 28,97%.

Twój wiek:

9-10 lat: **35,51%** (38)

11-12 lat: **58,88%** (63)

13-14 lat: **5,61%** (6)

W ankieowaniu brali udział uczniowie w wieku: „11-12 lat” - 58,88% uczniów, „9-10 lat” - 35,51% uczniów, „13-14 lat” - 5,61% osób.

4. 2. Problem alkoholowy

Uzależnienie od alkoholu wśród dzieci i młodzieży stanowi poważny i rosnący problem społeczny. Młode osoby są szczególnie podatne na negatywne skutki spożycia alkoholu ze względu na nieodwracalne konsekwencje dla ich zdrowia i rozwoju. Oto kilka istotnych faktów na temat uzależnienia od alkoholu wśród dzieci i młodzieży:

-Wczesne rozpoczęcie spożywania alkoholu: Wiele dzieci i młodzieży rozpoczyna eksperymentowanie z alkoholem w młodym wieku. Niektóre badania wskazują, że wiek pierwszego spożycia alkoholu jest istotnym czynnikiem predysponującym do rozwoju problemów z alkoholem w przyszłości.

-Wzrost ryzyka uzależnienia: Młode mózgi są w trakcie intensywnego rozwoju i są bardziej podatne na wpływ substancji psychoaktywnych, takich jak alkohol. Dzieci i młodzież są bardziej podatne na uzależnienie od alkoholu niż dorośli, a regularne spożywanie alkoholu w młodym wieku zwiększa ryzyko rozwoju uzależnienia w przyszłości.

-Skutki zdrowotne: Spożywanie alkoholu w młodym wieku może prowadzić do wielu poważnych skutków zdrowotnych. Młodzi ludzie, którzy nadużywają alkoholu, są bardziej narażeni na problemy związane z rozwojem mózgu, takie jak zmniejszenie pamięci, trudności w nauce, problemy emocjonalne i zaburzenia zachowania. Mogą także występować problemy w układzie pokarmowym, uszkodzenie wątroby oraz zaburzenia snu.

Skutki społeczne i emocjonalne: Uzależnienie od alkoholu wśród dzieci i młodzieży może mieć negatywny wpływ na ich życie społeczne i emocjonalne. Może prowadzić do konfliktów w rodzinie, problemów szkolnych, wycofania społecznego oraz zaburzeń nastroju i lękowych.

-Czynniki ryzyka: Istnieje wiele czynników ryzyka, które mogą przyczyniać się do rozwoju uzależnienia od alkoholu u dzieci i młodzieży. Należą do nich m.in. wpływ rówieśników, niski poziom nadzoru rodzicielskiego, przemoc w rodzinie, nieodpowiednie modele zachowań związanych z alkoholem oraz trudności emocjonalne.

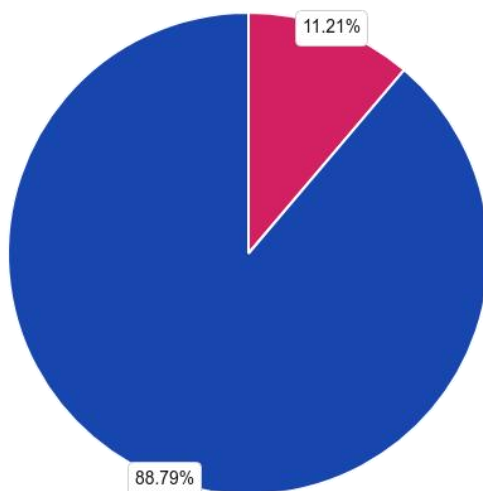
Ważne jest, aby podejmować działania mające na celu zapobieganie uzależnieniu od alkoholu wśród dzieci i młodzieży.

Warto edukować ich na temat szkodliwości alkoholu, promować zdrowy styl życia, budować umiejętności radzenia sobie z presją rówieśniczą i wspierać ich emocjonalne dobrostanie. W przypadku podejrzenia uzależnienia, należy jak najszybciej szukać profesjonalnej pomocy terapeutycznej, aby zapewnić odpowiednie wsparcie i leczenie.

Czy zdarzyło Ci się kiedykolwiek próbować napoje alkoholowe?

tak: **11,21%** (12)

nie: **88,79%** (95)

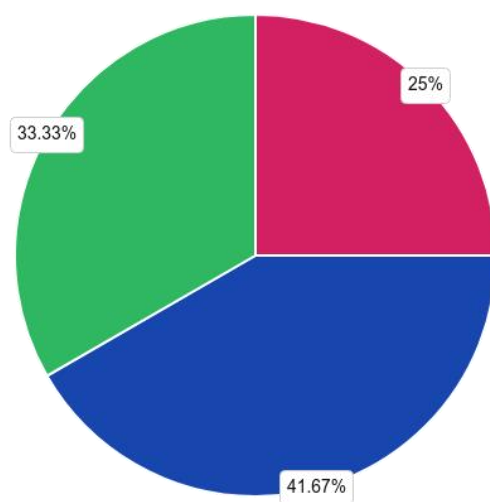
Uczniom zadano pytanie pt.: "Czy zdarzyło Ci się kiedykolwiek próbować napoje alkoholowe?". Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 88,79% respondentów. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 11,21% badanych uczniów.

W jakim wieku spróbowałeś/aś alkohol po raz pierwszy?

8 lat lub mniej: **25%** (3)

9-10 lat: **41,67%** (5)

11-12 lat lub więcej: **33,33%** (4)

Uczniów zapytano także w jakim wieku po raz pierwszy sięgali po alkohol. Udzielano następujących odpowiedzi: „9-10 lat” (41,67%), „11-12 lat lub więcej” (33,33%) oraz „8 lat lub mniej” (25%).

W jakich okolicznościach spożyłeś/aś alkohol po raz pierwszy?

w czasie uroczystości rodzinnej bez wiedzy dorosłych: **8,33%** (1)

w czasie uroczystości rodzinnej za zgodą dorosłych: **16,67%** (2)

poczęstowali mnie rodzice/opiekunowie: **41,67%** (5)

poczęstowali mnie inni członkowie rodziny: **0%** (0)

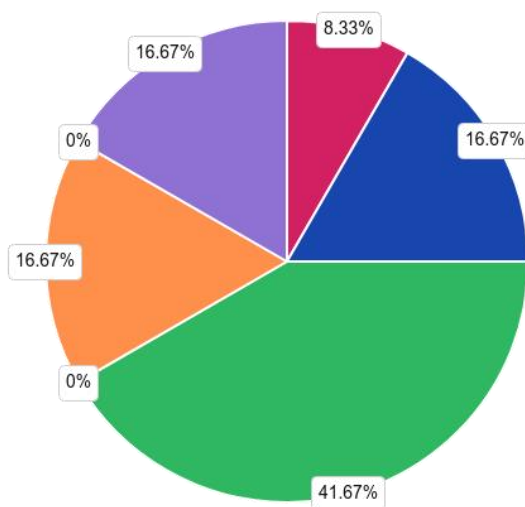
przez pomyłkę: **16,67%** (2)

ze znajomymi poza domem: **0%** (0)

pod nieobecność rodziców w domu: **0%** (0)

w czasie wycieczki szkolnej: **0%** (0)

żadne z powyższych: **16,67%** (2)

Uczniowie najczęściej wskazywali, iż sięgali po alkohol w następujących okolicznościach: „poczęstowali mnie rodzice/opiekunowie” tę okoliczność wskazało 41,67% uczniów oraz „w czasie uroczystości rodzinnej za zgodą dorosłych” - została wybrana przez 16,67% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „przez pomyłkę” - 16,67 % osób, „żadne z powyższych” - 16,67 % badanych, „w czasie uroczystości rodzinnej bez wiedzy dorosłych” - 8,33 % uczniów.

4. 3. Problem nikotynowy

Uzależnienie od papierosów wśród dzieci i młodzieży stanowi poważny problem zdrowotny i społeczny. Palenie tytoniu może prowadzić do uzależnienia od nikotyny, substancji psychoaktywnej obecnej w papierosach, która wywołuje silną potrzebę kontynuowania palenia. Wiele osób zaczyna palić w młodym wieku, często z powodu presji społecznej, eksperymentowania, chęci bycia akceptowanym w grupie rówieśniczej lub na skutek wpływu reklam papierosów. Dzieci i młodzież, które rozpoczynają palenie w młodym wieku, mają większe ryzyko uzależnienia od nikotyny i trudności z późniejszym rzuceniem palenia. Uzależnienie od papierosów ma poważne skutki dla zdrowia dzieci i młodzieży. Papierosy zawierają szkodliwe substancje chemiczne, takie jak nikotyna, smoła, tlenek węgla, a także wiele innych toksyn. Palenie tytoniu wiąże się z ryzykiem wystąpienia chorób serca, chorób układu oddechowego (takich jak przewlekła obturacyjna choroba płuc), raka płuc, a także innych form raka, a także ma negatywny wpływ na rozwój płuc i układu nerwowego. Uzależnienie od papierosów może również prowadzić do innych negatywnych konsekwencji dla dzieci i młodzieży. Może to obejmować obniżoną wydajność szkolną, problemy z koncentracją, trudności emocjonalne, osłabioną kondycję fizyczną, wzrost ryzyka używania innych substancji psychoaktywnych czy trudności w relacjach społecznych. Ważne jest, aby podjąć działania mające na celu zapobieganie i redukcję palenia tytoniu wśród dzieci i młodzieży. Edukacja na temat szkodliwości palenia, promowanie zdrowego stylu życia, wzmocnienie umiejętności podejmowania decyzji i radzenia sobie z presją społeczną, a także wprowadzanie ograniczeń w reklamach tytoniowych mogą mieć pozytywny wpływ na zmniejszenie liczby palących wśród młodych osób. Ponadto, istotne jest udostępnienie odpowiedniego wsparcia i interwencji dla dzieci i młodzieży uzależnionych od papierosów. Programy zaprzestania palenia, konsultacje z terapeutami czy grupy wsparcia mogą pomóc młodym palaczom w rzuceniu nałogu i poprawie ich zdrowia i jakości życia.

Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się próbować palić papierosy?

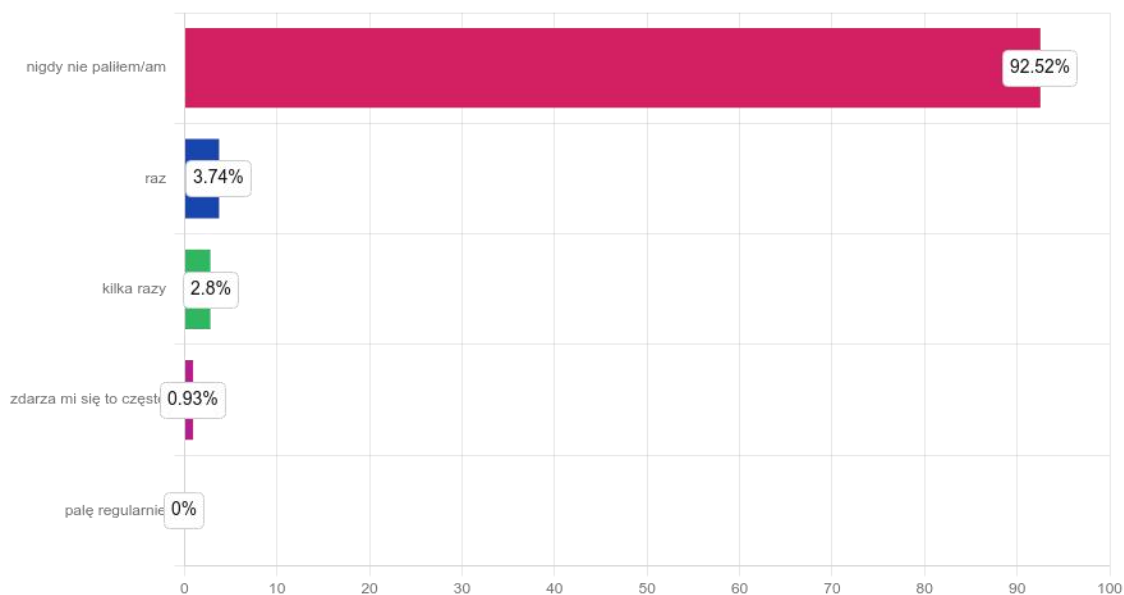
nigdy nie paliłem/am : **92,52%** (99)

raz: **3,74%** (4)

kilka razy: **2,8%** (3)

zdarza mi się to często: **0,93%** (1)

palę regularnie: **0%** (0)

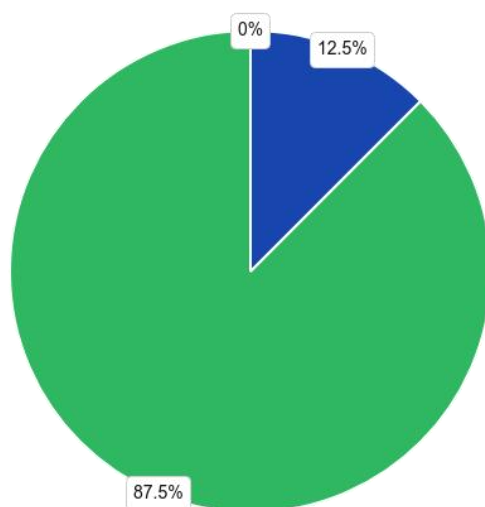
Następnie uczniów poproszono o wskazanie ile razy w życiu (jeśli kiedykolwiek) palili papierosy. Odpowiedź „nigdy nie paliłem/am ” była wskazywana najczęściej - została wybrana przez 92,52%, tj. 99 osób. Druga w kolejności odpowiedź „raz” została wybrana przez 4 osób, co stanowiło 3,74% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „kilka razy” - 2,8% osób oraz „zdarza mi się to często” - 0,93% osób.

W jakim wieku paliłeś/aś papierosy po raz pierwszy?

8 lat lub mniej: **0%** (0)

9-10 lat: **12,5%** (1)

11-12 lat lub więcej: **87,5%** (7)

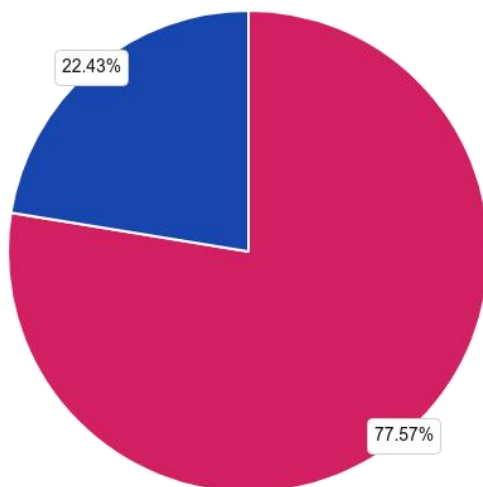

Uczniów zapytano także w jakim wieku po raz pierwszy sięgnęli po papierosy. Udzielano następujących odpowiedzi: „11-12 lat lub więcej” (87,5%), „9-10 lat” (12,5%).

Czy wiesz czym są e-papierosy?

tak: **77,57%** (83)

nie: **22,43%** (24)

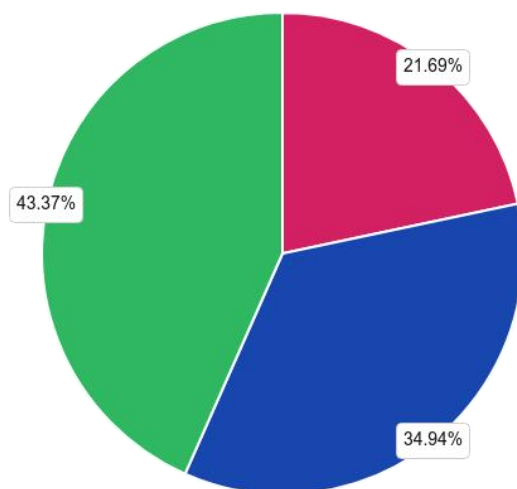
Na pytanie: czy wiesz czym są e-papierosy, większość uczniów wskazała odpowiedź „tak” wybrało ją 77,57% osób. Rzadziej wskazywano odpowiedź „nie” wybrało ją 22,43% uczniów.

Czy osoby w Twoim wieku palą e-papierosy?

tak: **21,69%** (18)

nie: **34,94%** (29)

nie wiem: **43,37%** (36)

W odpowiedzi na pytanie: „Czy osoby w Twoim wieku palą e-papierosy?” większość uczniów wskazała odpowiedź „nie wiem” - 43,37% uczniów, rzadziej wskazywano na odpowiedzi: „nie” - 34,94% osób oraz „tak” - 21,69% badanych uczniów.

Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się próbować e-papierosy?

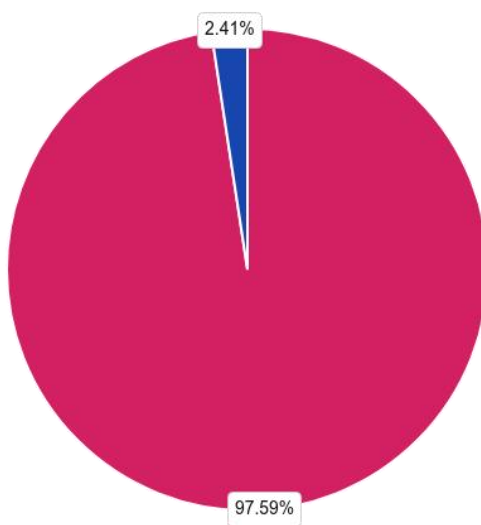
nie stosuję e-papierosów: **97,59%** (81)

raz na tydzień: **2,41%** (2)

co 2-3 dni: **0%** (0)

codziennie: **0%** (0)

rzadziej niż raz na tydzień: **0%** (0)

Następnie ankietowanych uczniów zapytano ile razy w życiu, jeśli w ogóle, zdarzyło im się palić e-papierosy. Udzielano następujących odpowiedzi: „nie stosuję e-papierosów” - 97,59%, „raz na tydzień” - 2,41%.

Czy uważasz, że używanie e-papierosów jest bezpieczniejsze od tradycyjnych papierosów?

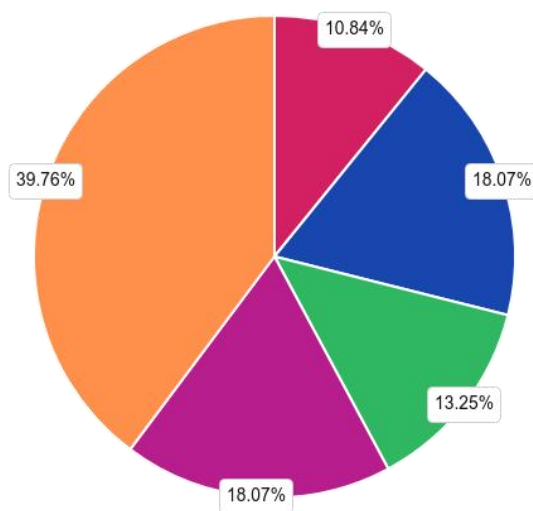
zdecydowanie tak: **10,84%** (9)

raczej tak: **18,07%** (15)

raczej nie: **13,25%** (11)

zdecydowanie nie: **18,07%** (15)

trudno powiedzieć: **39,76%** (33)

Na pytanie: „Czy uważasz, że używanie e-papierosów jest bezpieczniejsze od tradycyjnych papierosów”, uczniowie udzielali następujących odpowiedzi: „trudno powiedzieć” 39,76%, „raczej tak” 18,07%, „zdecydowanie nie” 18,07%, „raczej nie” 13,25% oraz „zdecydowanie tak” 10,84%.

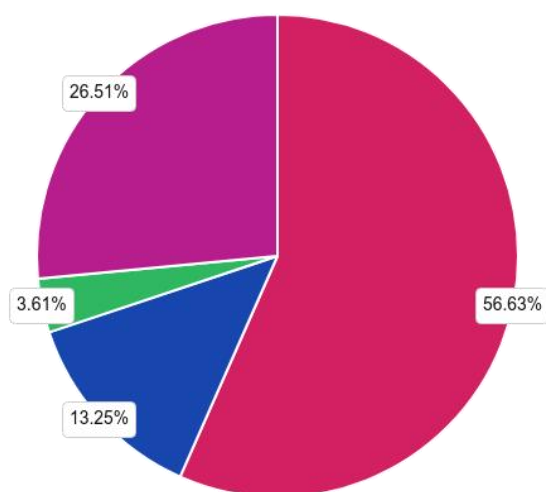
Czy uważasz, że e-papierosy są uzależniające?

tak, tak samo jak papierosy tradycyjne: **56,63%** (47)

tak, ale w mniejszym stopniu niż papierosy tradycyjne: **13,25%** (11)

nie: **3,61%** (3)

nie wiem: **26,51%** (22)

Większość uczniów uważa, że e-papierosy są „tak, tak samo jak papierosy tradycyjne” 56,63%. Rzadziej wskazywano odpowiedzi: „nie wiem” 26,51%, „tak, ale w mniejszym stopniu niż papierosy tradycyjne” 13,25% oraz „nie” 3,61%.

4. 4. Problem narkotykowy

Uzależnienie od narkotyków wśród dzieci i młodzieży jest bardzo niebezpiecznym i trudnym problemem społecznym. Narkotyki mają poważne skutki zdrowotne, społeczne i emocjonalne, a rozpoczęcie używania ich w młodym wieku zwiększa ryzyko uzależnienia i negatywnych konsekwencji w przyszłości. Oto kilka istotnych aspektów związanych z uzależnieniem od narkotyków wśród dzieci i młodzieży:

-Wczesne rozpoczęcie używania narkotyków: Wiele przypadków uzależnienia od narkotyków rozpoczyna się w młodym wieku. Narkotyki są łatwo dostępne, co sprawia, że dzieci i młodzież są podatne na eksperymentowanie.

-Skutki zdrowotne: Używanie narkotyków ma poważne skutki zdrowotne. Mogą one powodować uszkodzenia mózgu, zaburzenia pamięci, problemy emocjonalne, zmniejszoną motywację, problemy ze snem, uszkodzenia narządów wewnętrznych oraz zwiększone ryzyko wystąpienia chorób zakaźnych, takich jak wirusowe zapalenie wątroby, HIV/AIDS czy zapalenie płucnej.

-Uzależnienie fizyczne i psychiczne: Wiele narkotyków jest wysoce uzależniających, zarówno pod względem fizycznym, jak i psychicznym. Uzależnienie od narkotyków powoduje silną potrzebę kolejnych dawek, trudności w kontrolowaniu użytkowania, pojawienie się objawów abstynencji przy próbie odstawienia narkotyków, a także negatywne zmiany w funkcjonowaniu mózgu.

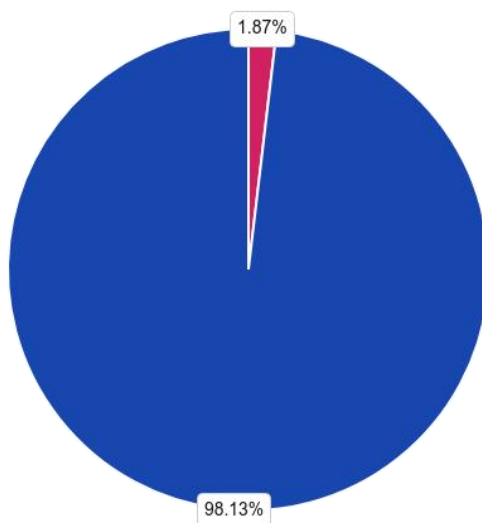
-Skutki społeczne i emocjonalne: Młodzi ludzie uzależnieni często mają problemy w szkole, związkach z rodziną i rówieśnikami, a także z trudnościami w znalezieniu zatrudnienia, gdy są już pełnoletni. Mogą również doświadczać problemów emocjonalnych, takich jak depresja, lęki czy zaburzenia osobowości.

-Czynniki ryzyka: Istnieje wiele czynników ryzyka, które mogą przyczyniać się do rozwoju uzależnienia od narkotyków wśród dzieci i młodzieży. Należą do nich m.in. wpływ rówieśników, niska samoocena, brak wsparcia rodzinnego, przemoc w rodzinie, zaburzenia psychiczne, łatwy dostęp do narkotyków oraz niewłaściwe modele zachowań.

Czy próbowałeś/aś kiedykolwiek zażywać narkotyki/dopalacze?

tak: **1,87%** (2)

nie: **98,13%** (105)

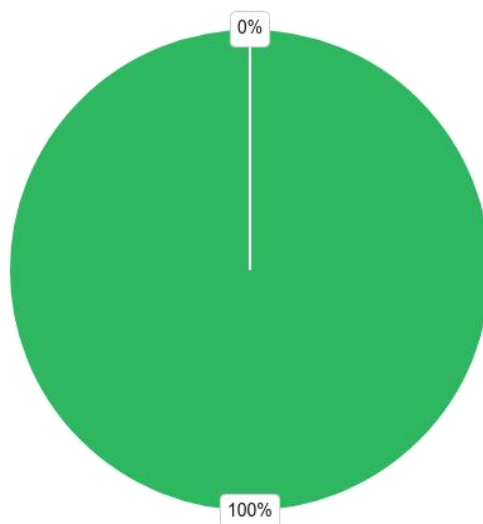
Uczniom zadano pytanie pt.: "Czy próbowałeś/aś kiedykolwiek zażywać narkotyki/dopalacze?". Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 98,13% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 1,87% badanych uczniów.

W jakim wieku zażywałeś/aś narkotyki/dopalacze po raz pierwszy?

8 lat lub mniej: **0%** (0)

9-10 lat: **0%** (0)

11-12 lat lub więcej: **100%** (2)

Uczniów zapytano także w jakim wieku po raz pierwszy zażyli środki psychoaktywne. Udzielano następujących odpowiedzi: „11-12 lat lub więcej” (100%).

Skąd wziąłeś/wzięłaś tę substancję?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wziąłem/wzięłam z domu, bez pozwolenia rodziców: **0%** (0)

dostałem/am od starszego brata lub siostry: **0%** (0)

dostałem/am od kolegi/koleżanki: **0%** (0)

dostałem/am od kogoś, kogo znałem/am ze słyszenia, ale nie osobiście: **0%** (0)

dostałem/am od obcej osoby: **0%** (0)

braliśmy to wspólnie, w grupie przyjaciół: **50%** (1)

kupiłem/am od kolegi: **0%** (0)

kupiłem/am od kogoś znanego mi ze słyszenia, ale nie osobiście: **0%** (0)

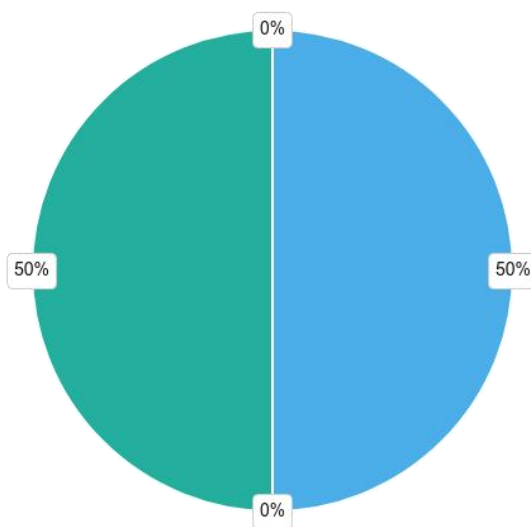
kupiłem/am od obcej osoby: **0%** (0)

dostałem/am od jednego z rodziców: **0%** (0)

otrzymałem/am ją nieświadomie (bez mojej zgody): **0%** (0)

kupiłem przez Internet: **0%** (0)

nie wiem: **50%** (1)

Uczniowie, którzy mieli kontakt z środkami psychoaktywnymi wskazywali, iż zdobyli te substancje najczęściej w następujący sposób „nie wiem” - takiej odpowiedzi udzieliło 50% osób, a także „braliśmy to wspólnie, w grupie przyjaciół” - 50% uczniów.

Co skłoniło Cię do zażycia narkotyków/dopalaczy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

chęć dobrej zabawy: **0%** (0)

chęć bycia modnym: **0%** (0)

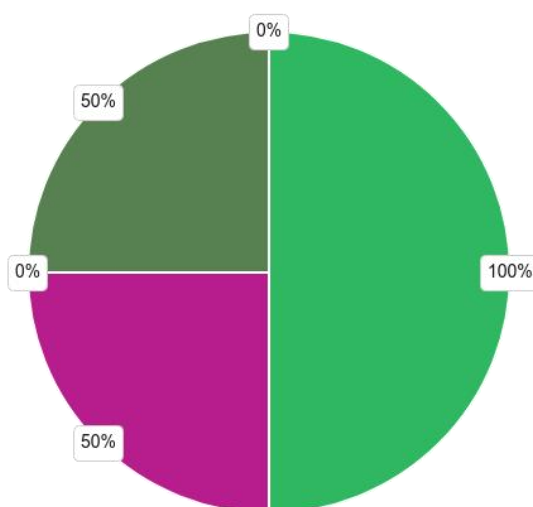
ciekawość: **100%** (2)

presja grupy/znajomych/przyjaciół: **50%** (1)

zaimponowanie w towarzystwie: **0%** (0)

przyjemność/relaksacja: **0%** (0)

otrzymałem/am je nieświadomie (bez mojej zgody): **50%** (1)

Głównym powodem skłaniających ankietowanych uczniów do sięgania po substancje psychoaktywne jest: „ciekawość” - 100% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „presja grupy/znajomych/przyjaciół” - 50%, a także „otrzymałem/am je nieświadomie (bez mojej zgody)” - 50% badanych.

Czy uważasz, że zażywanie narkotyków/dopalaczy jest szkodliwe dla zdrowia?

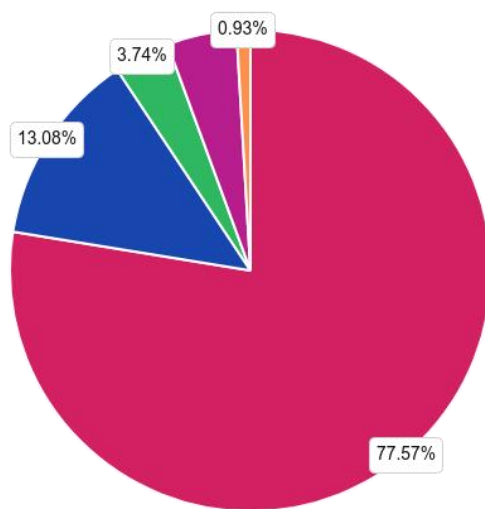
zdecydowanie tak: **77,57%** (83)

raczej tak: **13,08%** (14)

raczej nie: **3,74%** (4)

zdecydowanie nie: **4,67%** (5)

trudno powiedzieć: **0,93%** (1)

Analizując wiedzę uczniów dotyczącą szkodliwości substancji psychoaktywnych dla zdrowia, można dostrzec, iż największa część respondentów wskazała odpowiedź „zdecydowanie tak”- wskazało ją 77,57% osób oraz odpowiedź „raczej tak” - wskazało ją 13,08%. Rzadziej uczniowie zaznaczali następujące odpowiedzi: „zdecydowanie nie”- zaznaczyło ją 4,67% respondentów, „raczej nie”- wskazało ją 3,74% badanych oraz odpowiedź „trudno powiedzieć”- wskazało ją 0,93% ankietowanych uczniów.

4. 5. Problem przemocy

Przemoc wśród dzieci i młodzieży jest poważnym problemem społecznym, który ma negatywne konsekwencje zarówno dla jednostek, jak i dla społeczeństwa jako całości. Przemoc może przybierać różne formy, takie jak fizyczne, psychiczne, werbalne i emocjonalne, oraz może mieć miejsce w różnych środowiskach, takich jak rodzina, szkoła, grupy rówieśnicze czy internet. Przemoc wśród dzieci i młodzieży wynika z wielu czynników. Często jest ona wynikiem niewłaściwego wzoru zachowań w rodzinie, gdzie dziecko może być świadkiem przemocy między rodzicami lub być bezpośrednim celem przemocy. Nieodpowiednia edukacja rodziców, brak umiejętności wychowawczych czy problematyczne relacje rodzinne mogą przyczynić się do pojawienia się przemocy w życiu dziecka. Innym istotnym czynnikiem wpływającym na przemoc wśród dzieci i młodzieży jest narażenie na negatywne wzorce zachowań i agresję w środowisku szkolnym. Przemoc rówieśnicza, znana również jako bullying, może prowadzić do fizycznych i emocjonalnych obrażeń, a także wywoływać negatywne konsekwencje psychologiczne, takie jak depresja, lęk czy obniżona samoocena. W ostatnich latach, z powodu rozwoju technologii, przemoc wśród dzieci i młodzieży w świecie wirtualnym stała się również poważnym zagrożeniem. Cyberprzemoc, czyli agresywne zachowania online, takie jak hejt, wyśmiewanie, szantaż czy rozpowszechnianie poufnych informacji, może mieć trwałe i szkodliwe skutki dla ofiar. Przemoc wśród dzieci i młodzieży ma negatywne konsekwencje zarówno dla ofiar, jak i dla sprawców. Ofiary doświadczają nie tylko krótkoterminowych obrażeń fizycznych i emocjonalnych, ale również mogą mieć trudności w funkcjonowaniu społecznym, edukacyjnym i rozwojowym. Przemoc może prowadzić do izolacji społecznej, problemów zdrowotnych, trudności w nauce i zaburzeń psychicznych.

Które z wymienionych poniżej sytuacji Twoim zdaniem mogą wywoływać agresję/przemoc wśród młodzieży?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

uzależnienia od alkoholu, narkotyków, dopalaczy: **52,34%** (56)

depresja, stany lękowe i inne choroby psychiczne: **34,58%** (37)

problemy finansowe i różnice w dochodach rodziców: **22,43%** (24)

problemy rodzinne: **38,32%** (41)

zazdrość/zaborczość: **37,38%** (40)

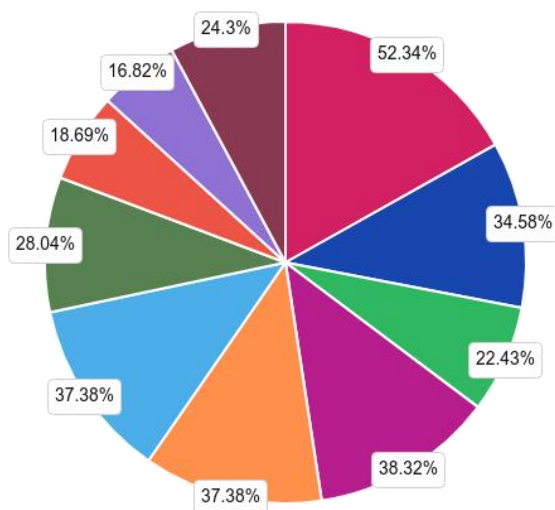
wpływ Internetu, telewizji, gier komputerowych itp.: **37,38%** (40)

wpływ środowiska, znajomych itp.: **28,04%** (30)

różnice w poglądach: **18,69%** (20)

problemy w komunikacji międzyludzkiej: **16,82%** (18)

nie wiem: **24,3%** (26)

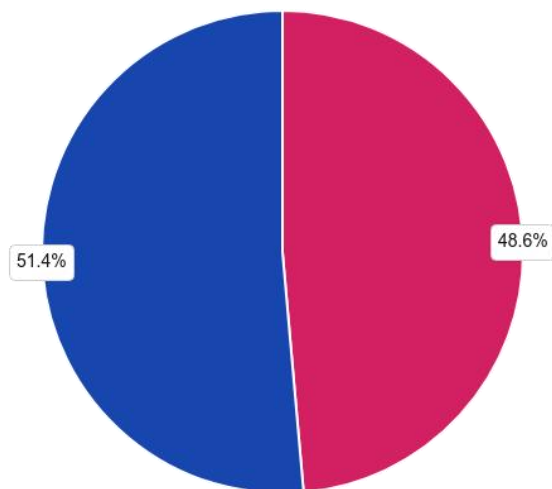

Zdaniem uczniów agresja lub przemoc wśród młodzieży jest powodowana głównie przez: „uzależnienia od alkoholu, narkotyków, dopalaczy” - 52,34% osób oraz „problemy rodzinne” - 38,32% badanych. Rzadziej wskazywano na: „zazdrość/zaborczość” - 37,38% badanych uczniów, „wpływ Internetu, telewizji, gier komputerowych itp.” - 37,38% osób, „depresja, stany lękowe i inne choroby psychiczne” - 34,58% respondentów, „wpływ środowiska, znajomych itp.” - 28,04% ankietowanych, „nie wiem” - 24,3% respondentów, „problemy finansowe i różnice w dochodach rodziców” - 22,43% osób, „różnice w poglądach” - 18,69% ankietowanych uczniów, „problemy w komunikacji międzyludzkiej” - 16,82% ankietowanych.

Czy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy?

tak : **48,6%** (52)

nie: **51,4%** (55)

Uczniom zadano pytanie pt.: "Czy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy?". Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 51,4% uczniów. Druga w kolejności odpowiedź „tak ” została wskazana przez 48,6% badanych uczniów.

Kto stosował wobec Ciebie przemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

mama/opiekunka: **13,46%** (7)

tata/opiekun: **7,69%** (4)

siostra: **26,92%** (14)

brat: **13,46%** (7)

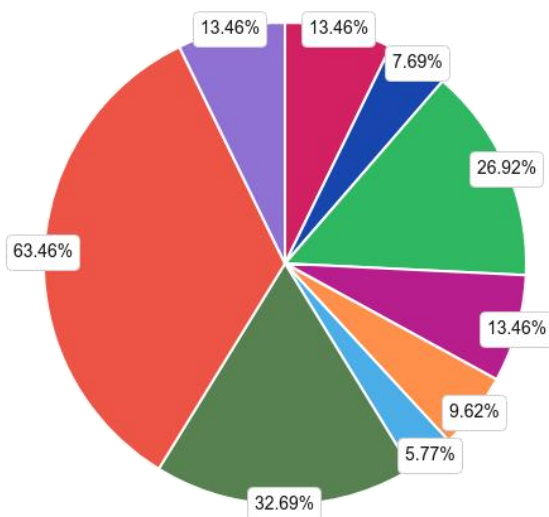
inni członkowie rodziny: **9,62%** (5)

inne osoby z moje najbliższego otoczenia: **5,77%** (3)

znajomi/przyjaciele: **32,69%** (17)

koledzy ze szkoły: **63,46%** (33)

obce osoby: **13,46%** (7)

Osobami stosującymi przemoc wobec respondentów były następujące osoby: „koledzy ze szkoły” - 63,46% osób oraz „znajomi/przyjaciele” - 32,69% badanych. Rzadziej wskazywano na: „siostra” - 26,92% badanych uczniów, „mama/opiekunka” - 13,46% osób, „brat” - 13,46% respondentów, „obce osoby” - 13,46% ankietowanych, „inni członkowie rodziny” - 9,62% respondentów, „tata/opiekun” - 7,69% osób, „inne osoby z moje najbliższego otoczenia” - 5,77% ankietowanych uczniów.

Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś?

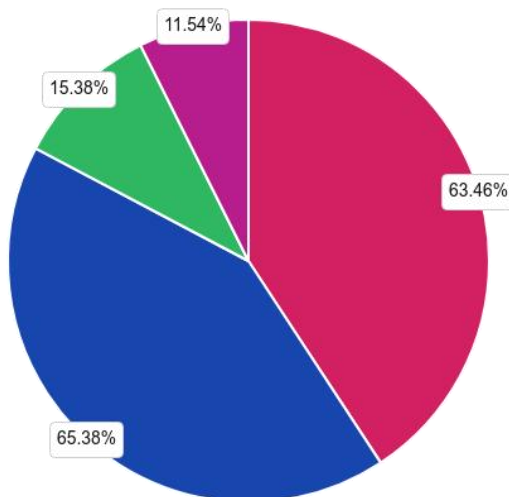
Można wybrać kilka odpowiedzi.

ktoś ci groził, zastraszał, przezywał, upokarzał cię, wyśmiewał się z ciebie lub twojego wyglądu, zawstydział itp. : **63,46%** (33)

ktoś cię bił, spoliczkował, kopał, szarpał, dusił, popychał itp. : **65,38%** (34)

ktoś dotykał cię w miejsca intymne, w sposób, w który sobie tego nie życzyłeś/aś : **15,38%** (8)

ktoś nie opiekował się tobą, gdy tego potrzebowałeś, np. gdy byłeś chory, głodny, przestraszony: **11,54%** (6)

Uczniowie, którzy doświadczyli przemocy, najczęściej spotykali się z następującymi zachowaniami: „ktoś cię bił, spoliczkował, kopał, szarpał, dusił, popychał itp. ” - takiej odpowiedzi udzieliło 65,38% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „ktoś ci groził, zastraszał, przezywał, upokarzał cię, wyśmiewał się z ciebie lub twojego wyglądu, zawstydział itp. ” - 63,46% uczniów, „ktoś dotykał cię w miejsca intymne, w sposób, w który sobie tego nie życzyłeś/aś ” - 15,38% ankietowanych uczniów. Najrzadziej uczniowie wskazywali odpowiedź „ktoś nie opiekował się tobą, gdy tego potrzebowałeś, np. gdy byłeś chory, głodny, przestraszony” - w ten sposób wskazywało 11,54% osób.

Czy osoba, która stosowała wobec Ciebie przemoc była pod wpływem:

Można wybrać kilka odpowiedzi.

alkoholu: **5,77%** (3)

narkotyków: **0%** (0)

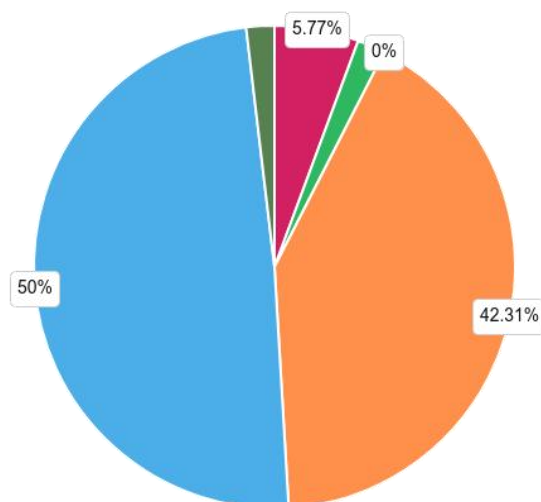
dopalaczy: **1,92%** (1)

leków bez zastosowania medycznego: **0%** (0)

nie wiem: **42,31%** (22)

nie była pod wpływem substancji: **50%** (26)

Inne odpowiedzi (1): **1,92%** (1)

Inne odpowiedzi:

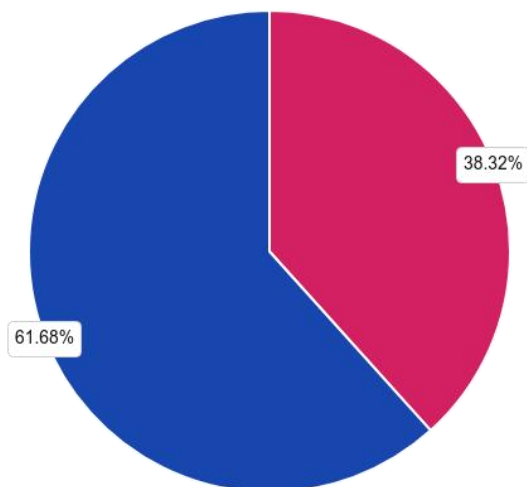
- wściekłość

Uczniów poproszono również o wskazanie, czy osoby, które stosowały wobec nich przemoc były pod wpływem środków psychoaktywnych. Najczęściej wskazywano odpowiedź „nie była pod wpływem substancji” - 50% osób oraz „nie wiem” - 42,31% badanych. Rzadziej wskazywano na: „alkoholu” - 5,77% badanych uczniów, „dopalaczy” - 1,92% osób, „Inne odpowiedzi (1)” - 1,92% respondentów.

Czy zdarzyło Ci się stosować przemoc wobec innych?

tak : **38,32%** (41)

nie: **61,68%** (66)

Ankietowanym zadano pytanie pt.: "Czy zdarzyło Ci się stosować przemoc wobec innych?". Uczniowie najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 61,68% ankietowanych. Druga w kolejności odpowiedź „tak ” została wskazana przez 38,32% badanych uczniów.

Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

mamy/opiekunki: **12,2%** (5)

taty/opiekuna: **7,32%** (3)

siostry: **21,95%** (9)

brata: **9,76%** (4)

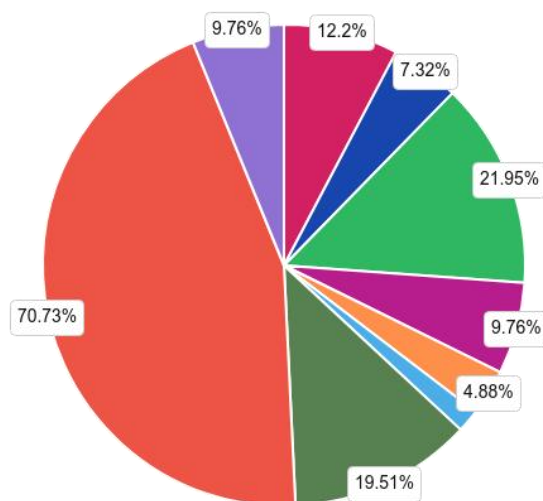
innych członków rodziny: **4,88%** (2)

innych osób z mojego najbliższego otoczenia: **2,44%** (1)

znajomych/przyjaciół: **19,51%** (8)

kolegów ze szkoły: **70,73%** (29)

obcych osób: **9,76%** (4)

Uczniowie wskazywali, iż zdarzyło im się stosować przemoc wobec: „kolegów ze szkoły” wybrało ją 70,73% osób oraz „siostry” wybrało ją 21,95% badanych. Rzadziej wskazywano na: „znajomych/przyjaciół” - 19,51% badanych uczniów, „mamy/opiekunki” - 12,2% osób, „brata” - 9,76% respondentów, „obcych osób” - 9,76% ankietowanych, „taty/opiekuna” - 7,32% respondentów, „innych członków rodziny” - 4,88% osób oraz „innych osób z mojego najbliższego otoczenia” - 2,44% uczniów.

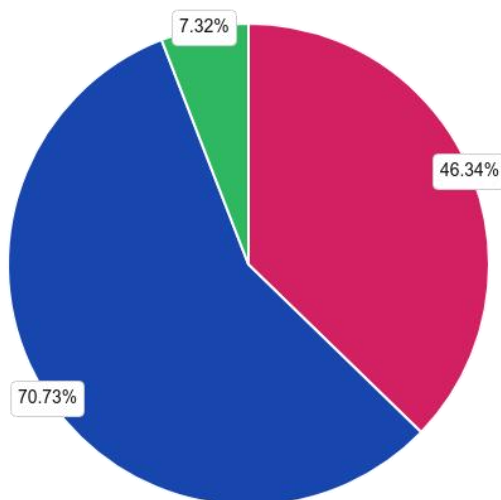
Jakiego rodzaju przemoc stosowałeś/aś?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

groziłeś/aś, zastraszałeś/aś, przezywałeś/aś, upokarzałeś/aś, wyśmiewałeś/aś, zawstydzasz/aś itp.: **46,34%** (19)

biłeś/aś, spoliczkowałeś/aś, kopasz/aś, szarpałeś/aś, dusiłeś/aś, popychałeś/aś itp.: **70,73%** (29)

dotykałeś/aś kogoś w miejsca intymne, w sposób w który sobie tego nie życzył/a: **7,32%** (3)

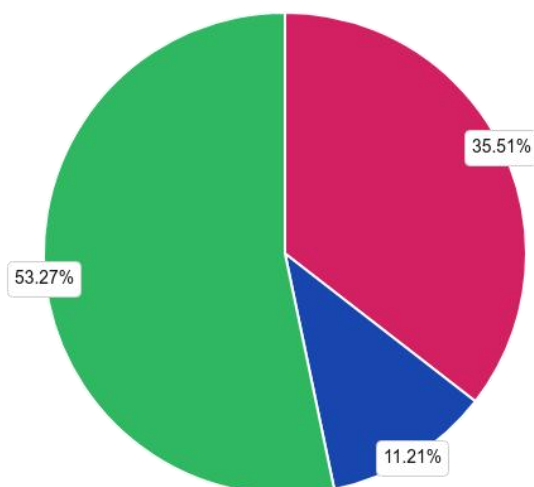
Uczniowie, którzy stosowali przemoc, najczęściej robili to w następujący sposób: „biłeś/aś, spoliczkowałeś/aś, kopasz/aś, szarpałeś/aś, dusiłeś/aś, popychałeś/aś itp.” - takiej odpowiedzi udzieliło 70,73% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „groziłeś/aś, zastraszałeś/aś, przezywałeś/aś, upokarzałeś/aś, wyśmiewałeś/aś, zawstydzasz/aś itp.” - 46,34% uczniów oraz „dotykałeś/aś kogoś w miejsca intymne, w sposób w który sobie tego nie życzył/a” - 7,32% ankietowanych uczniów.

Czy Twoim zdaniem w Twojej szkole występuje problem przemocy między uczniami?

tak: **35,51%** (38)

nie: **11,21%** (12)

nie wiem: **53,27%** (57)

Większość uczniów w odpowiedzi na pytanie dotyczące występowania przemocy w ich szkole wskazało odpowiedź „nie wiem” - takiej odpowiedzi udzieliło 53,27%. W dalszej kolejności wskazywali na odpowiedzi: „tak” - 35,51% uczniów oraz „nie” - 11,21% badanych.

Do kogo zwrócił/a byś się o pomoc w razie problemu przemocy?

rodziców/opiekunów: **74,77%** (80)

dziadków: **15,89%** (17)

innych członków rodziny: **17,76%** (19)

nauczycieli: **41,12%** (44)

znajomych/przyjaciół: **25,23%** (27)

radził(a)bym sobie sam/a: **16,82%** (18)

szukał(a)bym pomocy w Internecie: **1,87%** (2)

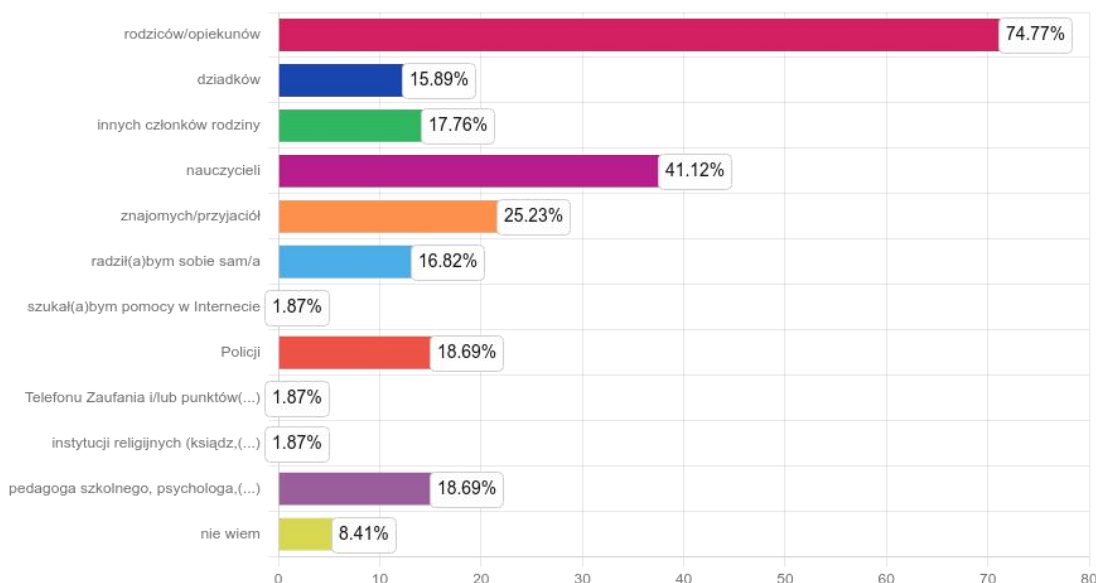
Policji: **18,69%** (20)

Telefonu Zaufania i/lub punktów konsultacyjnych: **1,87%** (2)

instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.): **1,87%** (2)

pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty: **18,69%** (20)

nie wiem: **8,41%** (9)

Uczniowie w sytuacji problemu przemocy zwróciliby się z prośbą o pomoc do: „rodziców/opiekunów” - 74,77% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „nauczycieli” - 41,12% osób, „znajomych/przyjaciół” - 25,23% badanych, „Policji” - 18,69% badanych uczniów, „pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty” - 18,69% ankietowanych, „innych członków rodziny” - 17,76% badanych, „radził(a)bym sobie sam/a” - 16,82% badanych uczniów, „dziadków” - 15,89% uczniów, „nie wiem” - 8,41% respondentów, „szukał(a)bym pomocy w Internecie” - 1,87% badanych uczniów, Telefonu Zaufania i/lub punktów konsultacyjnych” - 1,87% ankietowanych oraz instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.)” - 1,87% badanych uczniów.

Czym według Ciebie jest cyberprzemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

naśmiewaniem się z kogoś w Internecie: **59,81%** (64)

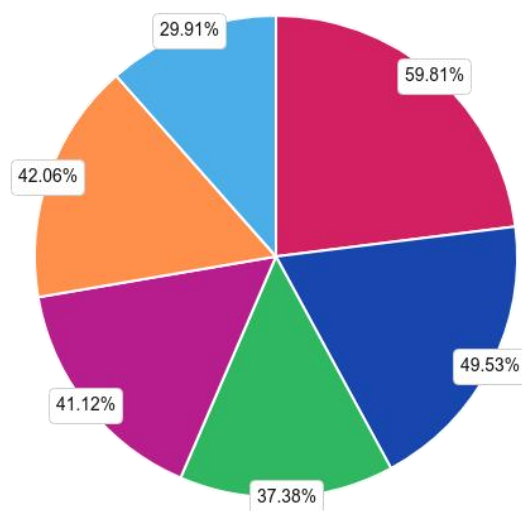
publikowaniem obraźliwych treści na czyjś temat w Internecie: **49,53%** (53)

przezwisekami w stronę innych osób w Internecie: **37,38%** (40)

naruszaniem czyjejs prywatności w Internecie (np. kradzież kont i osobistych informacji, publikowanie danych osobowych, wysyłanie niechcianych treści itp.): **41,12%** (44)

agresja elektroniczną w Internecie (zastraszaniem, grożeniem itp.): **42,06%** (45)

nie wiem: **29,91%** (32)

Uczniowie zostali poproszeni również o wskazanie, czym według nich jest cyberprzemoc. Najczęściej wskazywano następujące odpowiedzi: „naśmiewaniem się z kogoś w Internecie” wybrało ją 59,81% uczniów oraz „publikowaniem obraźliwych treści na czyjś temat w Internecie” wybrało ją 49,53% osób. Rzadziej wskazywano na: „agresja elektroniczną w Internecie (zastraszaniem, grożeniem itp.)” - 42,06% badanych uczniów, „naruszaniem czyjejs prywatności w Internecie (np. kradzież kont i osobistych informacji, publikowanie danych osobowych, wysyłanie niechcianych treści itp.)” - 41,12% osób, „przezwisekami w stronę innych osób w Internecie” - 37,38% respondentów oraz „nie wiem” - 29,91% ankietowanych.

Czy doznałeś/aś kiedykolwiek, którejs z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby: **18,69%** (20)

podszycanie się: **8,41%** (9)

rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików: **5,61%** (6)

wyłudzenie pieniędzy: **5,61%** (6)

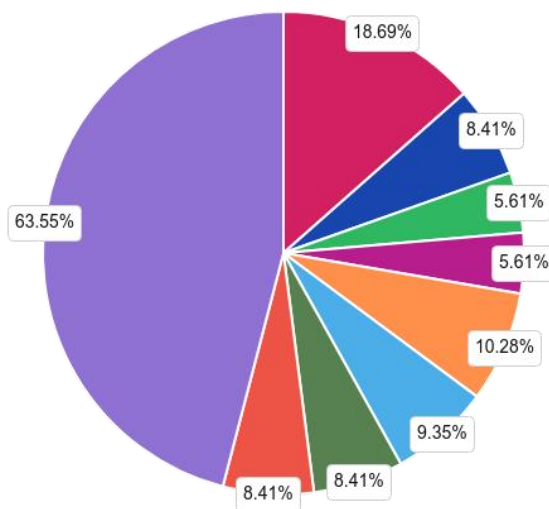
ośmieszanie/poniżanie: **10,28%** (11)

grożenie/straszenie: **9,35%** (10)

szantażowanie: **8,41%** (9)

włamania/kradzież kont: **8,41%** (9)

nie doznałem/am nigdy cyberprzemocy: **63,55%** (68)

Następnie ankietowanych poproszono o wskazanie form cyberprzemocy, które zdarzyło im się kiedykolwiek doznać. Wskazywano następujące odpowiedzi: „nie doznałem/am nigdy cyberprzemocy” wybrało ją 63,55% osób oraz „wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby” wybrało ją 18,69% badanych. Rzadziej wskazywano na: „ośmieszanie/poniżanie” - 10,28% badanych mieszkańców, „grożenie/straszenie” - 9,35% osób, „podszycanie się” - 8,41% respondentów, „szantażowanie” - 8,41% ankietowanych, „włamania/kradzież kont” - 8,41% respondentów, „rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików” - 5,61% osób oraz „wyludzenie pieniędzy” - 5,61%.

Czy stosowałeś/aś kiedykolwiek, któreś z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby: **13,08%** (14)

podsywanie się: **5,61%** (6)

rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików: **2,8%** (3)

wyłudzenie pieniędzy: **0,93%** (1)

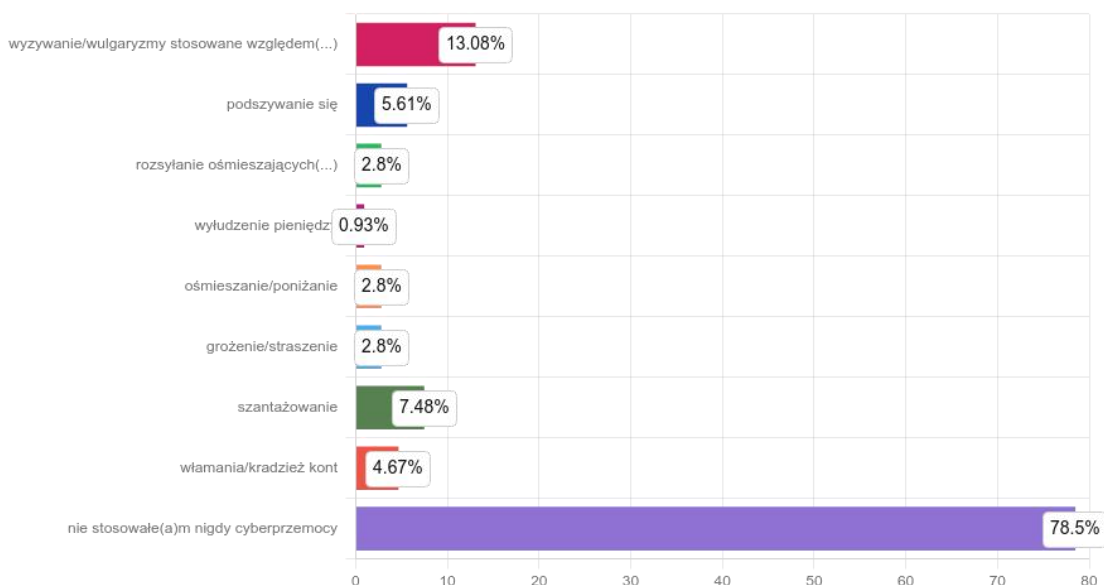
ośmieszanie/poniżanie: **2,8%** (3)

grożenie/straszenie: **2,8%** (3)

szantażowanie: **7,48%** (8)

włamania/kradzież kont: **4,67%** (5)

nie stosowałem(a)m nigdy cyberprzemocy: **78,5%** (84)

Następnie ankietowanych poproszono o wskazanie form cyberprzemocy, które zdarzyło im się stosować wobec innych osób. Wskazywano następujące odpowiedzi: „nie stosowałem(a)m nigdy cyberprzemocy” wybrało ją 78,5% osób oraz „wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby” wybrało ją 13,08% badanych. Rzadziej wskazywano na: „szantażowanie” - 7,48% badanych mieszkańców, „podsywanie się” - 5,61% osób, „włamania/kradzież kont” - 4,67% respondentów, „rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików” - 2,8% ankietowanych, „ośmieszanie/poniżanie” - 2,8% respondentów, „grożenie/straszenie” - 2,8% osób oraz „wyłudzenie pieniędzy” - 0,93% ankietowanych mieszkańców.

4. 6. Problem uzależnień behavioralnych

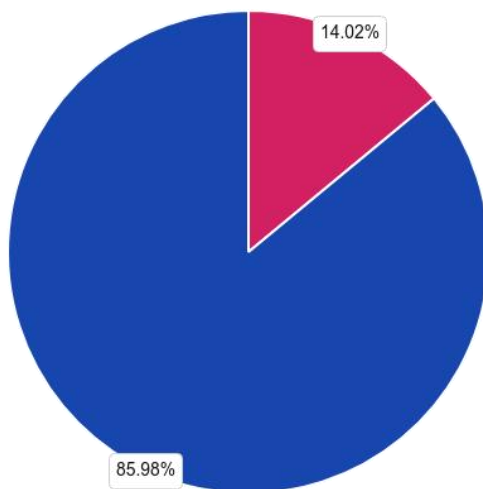

Uzależnienia behawioralne wśród dzieci i młodzieży stanowią rosnący problem zdrowotny i społeczny. Uzależnienia tego rodzaju dotyczą zachowań, które wywołują silną potrzebę powtarzania i kontynuowania, pomimo negatywnych konsekwencji. Mimo że często mówimy o uzależnieniach w kontekście substancji psychoaktywnych, takich jak narkotyki czy alkohol, uzależnienia behawioralne dotyczą pewnych czynności, które wywołują natychmiastową nagrodę lub przyjemność. Jednym z najbardziej powszechnych uzależnień behawioralnych wśród dzieci i młodzieży jest uzależnienie od technologii, zwłaszcza od smartfonów, tabletów i komputerów. Nadmierne korzystanie z urządzeń elektronicznych może prowadzić do uzależnienia od gier komputerowych, mediów społecznościowych, strumieniowania filmów czy innych form rozrywki dostępnych online. To z kolei może negatywnie wpływać na rozwój społeczny, edukacyjny i zdrowotny dzieci i młodzieży, prowadząc do izolacji społecznej, problemów emocjonalnych, zaburzeń snu i obniżonej wydajności szkolnej. Innym uzależnieniem behawioralnym jest uzależnienie od hazardu. Gry hazardowe, zarówno tradycyjne, jak i dostępne online, mogą prowadzić do silnej potrzeby kontynuowania tej czynności, pomimo konsekwencji finansowych, społecznych i emocjonalnych. Młodzież może być szczególnie narażona na ryzyko uzależnienia od hazardu ze względu na łatwy dostęp do gier losowych, reklamy promujące hazard oraz presję społeczną. Inne formy uzależnień behawioralnych obejmują uzależnienie od jedzenia (nadużywanie jedzenia, anoreksja, bulimia), uzależnienie od zakupów (zakupoholizm), uzależnienie od seksu czy uzależnienie od pracy (workaholizm). Każde z tych uzależnień ma swoje unikalne cechy i konsekwencje, ale wszystkie wpływają negatywnie na jakość życia dzieci i młodzieży oraz mogą prowadzić do trudności emocjonalnych, relacyjnych i zdrowotnych. Przyczyny uzależnień behawioralnych wśród dzieci i młodzieży są wielorakie. Czynniki genetyczne, biologiczne, psychologiczne i środowiskowe mogą odgrywać rolę w rozwoju uzależnień. Przykładowo, trudności emocjonalne, niskie poczucie własnej wartości, presja rówieśnicza, trudności w radzeniu sobie z emocjami czy brak odpowiednich umiejętności samokontroli mogą zwiększać ryzyko wystąpienia uzależnień behawioralnych. Ważne jest, aby podejść do problemu uzależnień behawioralnych wśród dzieci i młodzieży w sposób holistyczny. Konieczne jest zapewnienie edukacji dotyczącej zdrowego stylu życia, umiejętności radzenia sobie z presją społeczną, zdrowych relacji interpersonalnych i odpowiednich strategii zarządzania stresem. Również wsparcie ze strony rodziny, szkoły i specjalistów może być niezbędne dla skutecznego radzenia sobie z uzależnieniami behawioralnymi i przywrócenia równowagi w życiu dzieci i młodzieży.

Czy wiesz czym są uzależnienia behawioralne?

tak: **14,02%** (15)

nie: **85,98%** (92)

Uczniom zadano pytanie pt.: "Czy wiesz czym są uzależnienia behawioralne?". Anketowani uczniowie najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 85,98% respondentów. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 14,02% badanych uczniów.

Jak często korzystasz z urządzeń elektronicznych takich jak komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier, smart tv, itp.?

codziennie: **68,22%** (73)

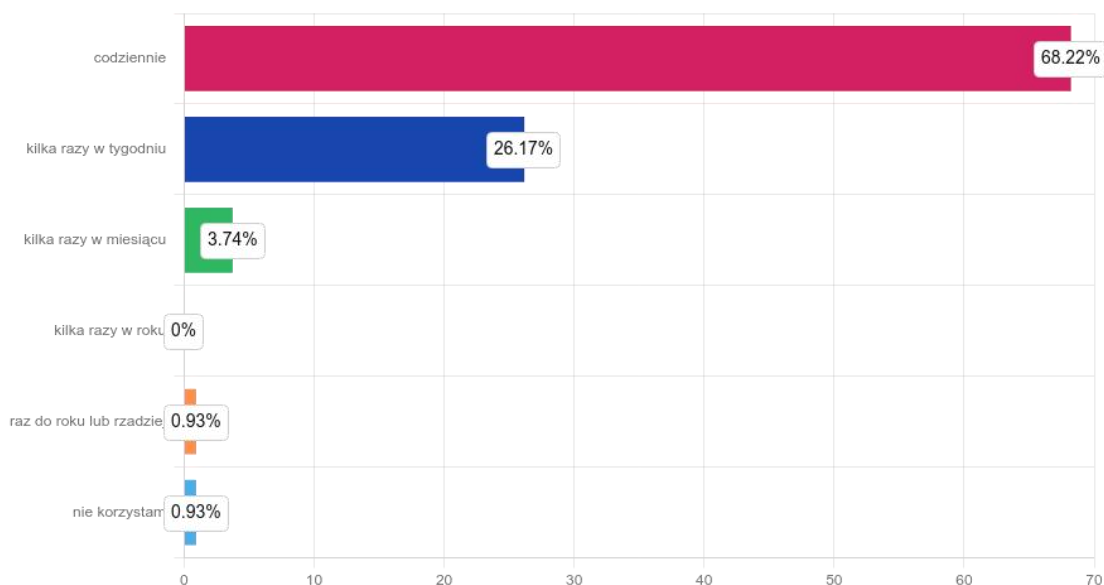
kilka razy w tygodniu: **26,17%** (28)

kilka razy w miesiącu: **3,74%** (4)

kilka razy w roku: **0%** (0)

raz do roku lub rzadziej: **0,93%** (1)

nie korzystam : **0,93%** (1)

Następnie uczniów poproszono o wskazanie jak często korzystają z urządzeń elektronicznych. Odpowiedź „codziennie” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 68,22%. Druga w kolejności odpowiedź „kilka razy w tygodniu” została wybrana przez 26,17% badanej próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „kilka razy w miesiącu” - 3,74% osób, „raz do roku lub rzadziej” - 0,93% ankietowanych, „nie korzystam ” - 0,93% uczniów.

Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z Internetu (poza nauką)?

Wskaż jedynie czas poświęcony na korzystanie z Internetu poza wykorzystywaniem go do nauki, odrabiania lekcji itp.

do 1 godz.: **10,96%** (8)

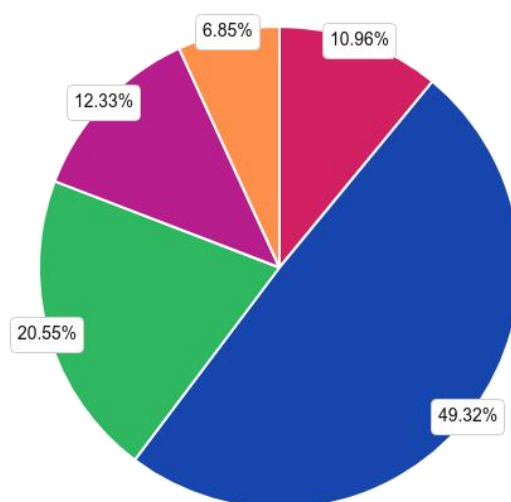
1-3 godz.: **49,32%** (36)

3-6 godz.: **20,55%** (15)

6-10 godz.: **12,33%** (9)

powyżej 10 godz.: **6,85%** (5)

nie korzystam z Internetu: **0%** (0)

Dodatkowo uczniów poproszono o wskazanie ile czasu poświęcają każdego dnia na korzystanie z nowych mediów. Odpowiedź „1-3 godz.” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 49,32% osób. Druga w kolejności odpowiedź „3-6 godz.” została wybrana przez 20,55% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „6-10 godz.” - 12,33% osób, „do 1 godz.” - 10,96% ankietowanych, „powyżej 10 godz.” - 6,85% uczniów.

Z jakich powodów najczęściej korzystasz z Internetu?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nauka: **47,17%** (50)

social media (Facebook, Twitter, Instagram, TikTok): **40,57%** (43)

kontakt ze znajomymi: **67,92%** (72)

poznawanie nowych osób: **11,32%** (12)

oglądanie filmów, seriali, programów i kanałów np. na YouTube: **58,49%** (62)

słuchanie muzyki: **67,92%** (72)

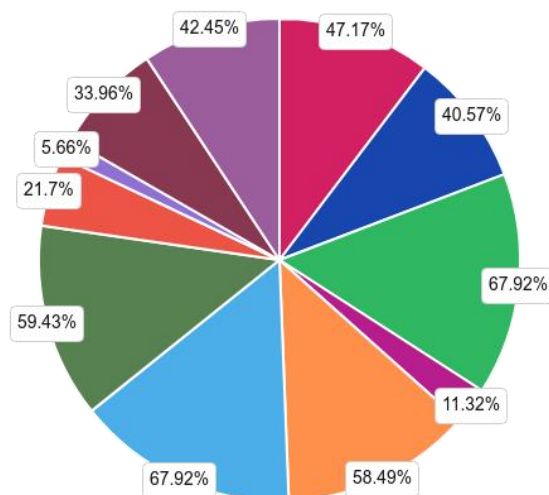
granie w gry online: **59,43%** (63)

robienie zakupów: **21,7%** (23)

prowadzenie bloga lub własnej strony: **5,66%** (6)

poszerzanie swojej wiedzy, hobby itp.: **33,96%** (36)

z nudów: **42,45%** (45)

Głównymi powodami skłaniającymi ankietowanych uczniów do korzystania z nowych mediów jest: „kontakt ze znajomymi” - takiej odpowiedzi udzieliło 67,92% osób. W dalszej kolejności respondenci wskazywali na: „słuchanie muzyki” - 67,92%, „granie w gry online” - 59,43%, „oglądanie filmów, seriali, programów i kanałów np. na YouTube” - 58,49%, „nauka” - 47,17%, „z nudów” - 42,45%, „social media (Facebook, Twitter, Instagram, TikTok)” - 40,57%, „poszerzanie swojej wiedzy, hobby itp.” - 33,96%, „robienie zakupów” - 21,7%, „poznawanie nowych osób” - 11,32% oraz „prowadzenie bloga lub własnej strony” - 5,66%.

Zaznacz, które z poniższych zdań odnoszą się do Ciebie:

Można wybrać kilka odpowiedzi.

Najbliższe mi osoby zarzucają mi, że zbyt dużo czasu spędzam w sieci.: **30,48%** (32)

Późno w nocy nie śpię, bo surfuję po Internecie.: **8,57%** (9)

Próbuję bezskutecznie ograniczyć czas spędzany w sieci.: **25,71%** (27)

Coraz częściej wybieram sieć zamiast spotkań z innymi.: **2,86%** (3)

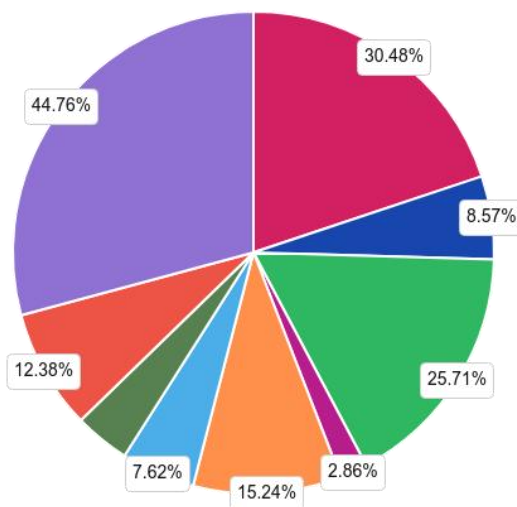
Wskutek zbyt długiego przebywania w sieci zdarza mi się zapomnieć o moich codziennych obowiązkach (np. sprzątanie, zakupy, nauka):. **15,24%** (16)

Denerwuję się, gdy ktoś przeszkadza mi w surfowaniu w Internecie.: **7,62%** (8)

Z powodu zbyt długiego przebywania w sieci spada efektywność mojej nauki.: **5,71%** (6)

Zdarzyło mi się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera lub Internetu np. przed rodzicami.: **12,38%** (13)

Żadne z powyższych zdań nie odnoszą się do mnie.: **44,76%** (47)

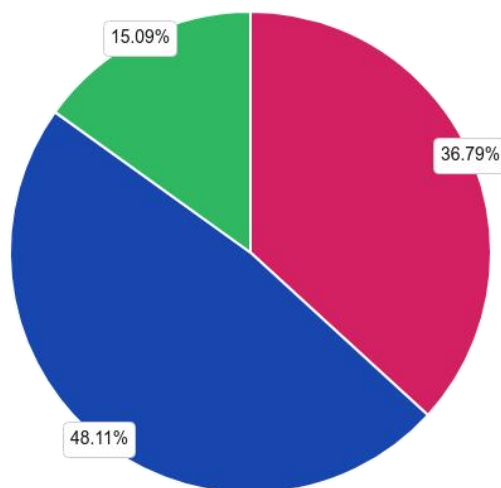
W dalszej kolejności uczniów poproszono, aby wskazali zdania, które odnoszą się do nich bezpośrednio. Uczniowie najczęściej zaznaczali odpowiedź: „Żadne z powyższych zdań nie odnoszą się do mnie.” - 44,76% osób. W dalszej kolejności respondenci wskazywali na: „Najbliższe mi osoby zarzucają mi, że zbyt dużo czasu spędzam w sieci.” 30,48% uczniów, „Próbuję bezskutecznie ograniczyć czas spędzany w sieci.” - 25,71% ankietowanych uczniów, „Wskutek zbyt długiego przebywania w sieci zdarza mi się zapomnieć o moich codziennych obowiązkach (np. sprzątanie, zakupy, nauka).” - 15,24% respondentów oraz „Zdarzyło mi się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera lub Internetu np. przed rodzicami.” - 12,38%, „Późno w nocy nie śpię, bo surfuję po Internecie.” - 8,57% uczniów, „Denerwuję się, gdy ktoś przeszkadza mi w surfowaniu w Internecie.” - 7,62% badanych uczniów oraz „Z powodu zbyt długiego przebywania w sieci spada efektywność mojej nauki.” - 5,71% uczniów. Najmniej spośród respondentów tj. 2,86% odpowiedziało "Coraz częściej wybieram sieć zamiast spotkań z innymi."

Czy na urządzeniu (telefon komórkowy, komputer, tablet itp.) z którego łączysz się z Internetem jest zainstalowana tzw. „blokada rodzicielska”?

tak: **36,79%** (39)

nie: **48,11%** (51)

nie wiem: **15,09%** (16)

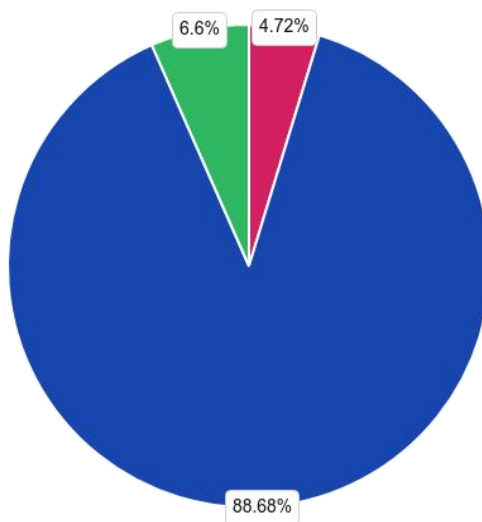
Ankietowani uczniowie zostali zapytani o to, czy na ich urządzeniach, którymi łączą się z Internetem jest zainstalowana blokada rodzicielska. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 48,11% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 36,79% badanych uczniów, a najrzadziej wskazywano odpowiedź „nie wiem” - wybrało ją 15,09% badanych uczniów.

Czy podałybyś swoje dane osobowe osobie poznanej w Internecie?

tak: **4,72%** (5)

nie: **88,68%** (94)

nie wiem: **6,6%** (7)

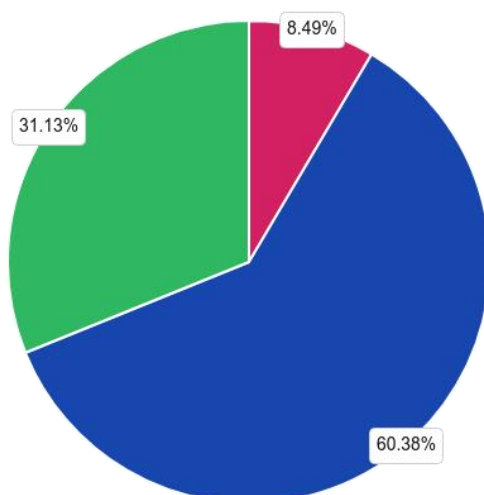
Celem sprawdzenia, czy uczniowie mają świadomość zagrożeń wynikających z udostępniania danych w Internecie, zapytano ich, czy udostępniłoby swoje dane obcej osobie. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 88,68% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „nie wiem” została wskazana przez 6,6% badanych uczniów, a najrzadziej wskazywano odpowiedź „tak” - wybrało ją 4,72% uczniów.

Czy uważasz siebie za osobę uzależnioną od telefonu komórkowego?

tak, zdecydowanie jestem uzależniony od telefonu komórkowego: **8,49%** (9)

można powiedzieć, że jestem uzależniony od telefonu komórkowego, gdyż trudno byłby mi funkcjonować bez niego: **60,38%** (64)

nie, mógłbym/mogłabym żyć bez telefonu komórkowego: **31,13%** (33)

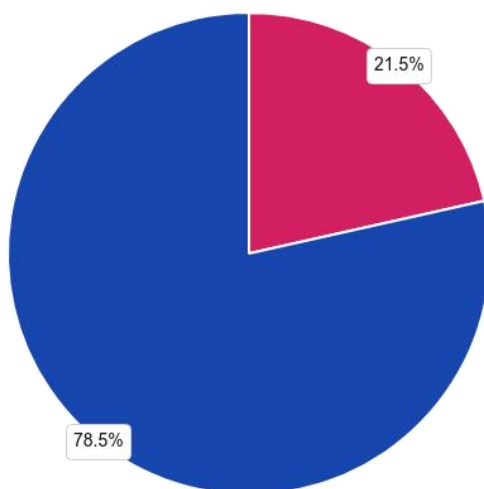

Respondenci najczęściej zaznaczali odpowiedź „można powiedzieć, że jestem uzależniony od telefonu komórkowego, gdyż trudno byłby mi funkcjonować bez niego” - wybrało ją 60,38%. Druga w kolejności odpowiedź „nie, mógłbym/mogłabym żyć bez telefonu komórkowego” została wskazana przez 31,13% badanych uczniów, a najrzadziej wskazywano odpowiedź „tak, zdecydowanie jestem uzależniony od telefonu komórkowego” - wybrało ją 8,49% ankietowanych uczniów.

Czy czułeś się kiedykolwiek odrzucony przez innych (dyskryminowany) ze względu na brak dostępu do urządzeń elektronicznych takich jak komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier lub do Internetu?

tak: **21,5%** (23)

nie: **78,5%** (84)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 78,5% spośród 107 badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 21,5% badanych uczniów tj. 23 osób.

Jakie według Ciebie mogą być negatywne konsekwencje związane z uzależnieniem od alkoholu, tytoniu, narkotyków, dopalaczy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nie występują negatywne konsekwencje: **7,48%** (8)

zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego: **56,07%** (60)

nieodpowiednie towarzystwo: **34,58%** (37)

pogorszenie relacji rodzinnych: **43,93%** (47)

pogorszenie relacji koleżeńskich: **37,38%** (40)

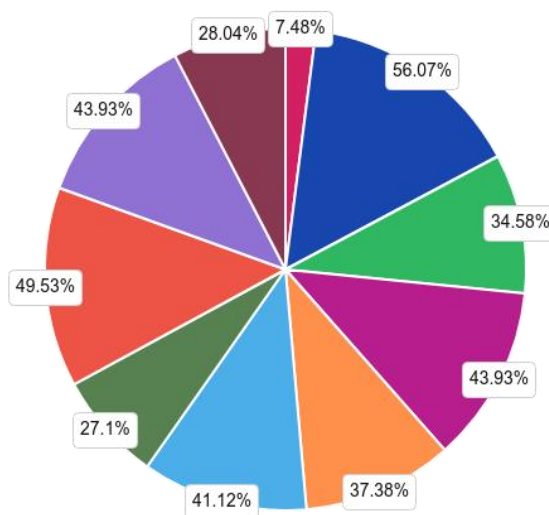
obniżenie efektywności nauki i problemy w szkole: **41,12%** (44)

poważne kłopoty finansowe: **27,1%** (29)

przemoc i agresja: **49,53%** (53)

śmierć: **43,93%** (47)

nie wiem: **28,04%** (30)

Ankietowanych uczniów poproszono o wskazanie konsekwencji, które ich zdaniem mogą wynikać z uzależnień od alkoholu, tytoniu, narkotyków, dopalaczy. Uczniowie zaznaczali następujące odpowiedzi: „zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego” - 56,07%, „przemoc i agresja” - 49,53%, „pogorszenie relacji rodzinnych” - 43,93%, „śmierć” - 43,93%, „obniżenie efektywności nauki i problemy w szkole” - 41,12%, „pogorszenie relacji koleżeńskich” - 37,38%, „nieodpowiednie towarzystwo” - 34,58%, „nie wiem” - 28,04%, „poważne kłopoty finansowe” - 27,1% oraz „nie występują negatywne konsekwencje” - 7,48%.

Kto rozmawiał z Tobą na temat działania i szkodliwości środków takich jak alkohol, tytoń, narkotyki, dopalacze?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

rodzeństwo: **14,02%** (15)

rodzice: **60,75%** (65)

nauczyciele: **30,84%** (33)

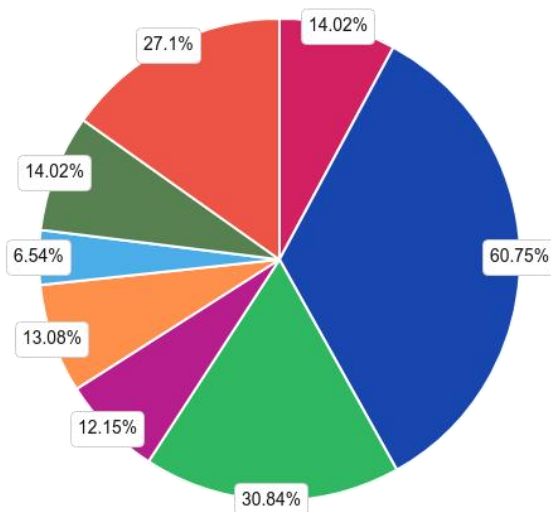
koleżanki, koledzy: **12,15%** (13)

pedagog szkolny, psycholog szkolny: **13,08%** (14)

specjaliści zaproszeni na wykłady, pogadanki, warsztaty: **6,54%** (7)

sam pozyskuję wiedzę na ten temat np. z Internetu i telewizji: **14,02%** (15)

nikt nie rozmawiał ze mną na ten temat: **27,1%** (29)

Na temat substancji psychoaktywnych z uczniami rozmawiali: „rodzice” - 60,75%, „nauczyciele” - 30,84%, „nikt nie rozmawiał ze mną na ten temat” - 27,1%, „rodzeństwo” - 14,02%, „sam pozyskuję wiedzę na ten temat np. z Internetu i telewizji” - 14,02%, „pedagog szkolny, psycholog szkolny” - 13,08%, „koleżanki, koledzy” - 12,15%, „specjaliści zaproszeni na wykłady, pogadanki, warsztaty” - 6,54%.

Do kogo zwrócił/a byś się o pomoc mając problem związany z alkoholem, tytoniem, narkotykami lub dopalaczami?

rodziców/opiekunów: **63,21%** (67)

dziadków: **14,15%** (15)

innych członków rodziny: **21,7%** (23)

nauczycieli: **15,09%** (16)

znajomych/przyjaciół: **18,87%** (20)

radził(a)bym sobie sam/a: **8,49%** (9)

szukał(a)bym pomocy w Internecie: **1,89%** (2)

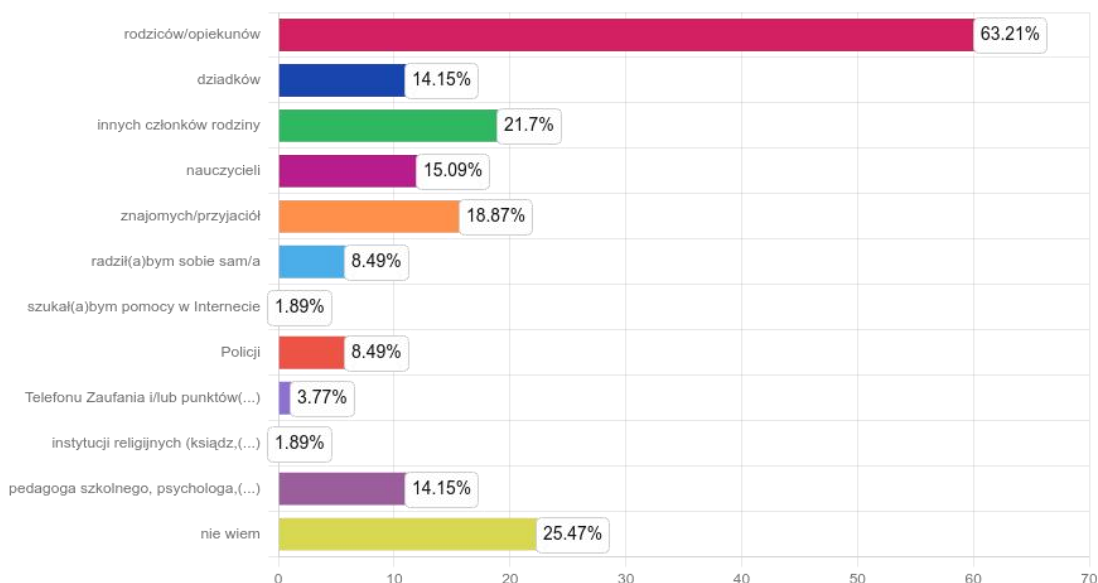
Policji: **8,49%** (9)

Telefonu Zaufania i/lub punktów konsultacyjnych: **3,77%** (4)

instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.): **1,89%** (2)

pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty: **14,15%** (15)

nie wiem: **25,47%** (27)

Uczniowie w sytuacji problemu związanego z substancjami psychoaktywnymi zwróciliby się z prośbą o pomoc do: „rodziców/opiekunów” - 63,21% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „nie wiem” - 25,47% osób, „innych członków rodziny” - 21,7% badanych, „znajomych/przyjaciół” - 18,87% badanych uczniów, „nauczycieli” - 15,09% ankietowanych, „dziadków” - 14,15% badanych, „pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty” - 14,15% badanych uczniów, „radził(a)bym sobie sam/a” - 8,49% uczniów, „Policji” - 8,49% respondentów, „Telefonu Zaufania i/lub punktów konsultacyjnych” - 3,77% badanych uczniów, „szukał(a)bym pomocy w Internecie” - 1,89% ankietowanych oraz „instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.)” - 1,89% badanych.

Jakiego rodzaju zajęć profilaktycznych brakuje w Twojej szkole?

zajęcia warsztatowe z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą: **13,08%** (14)

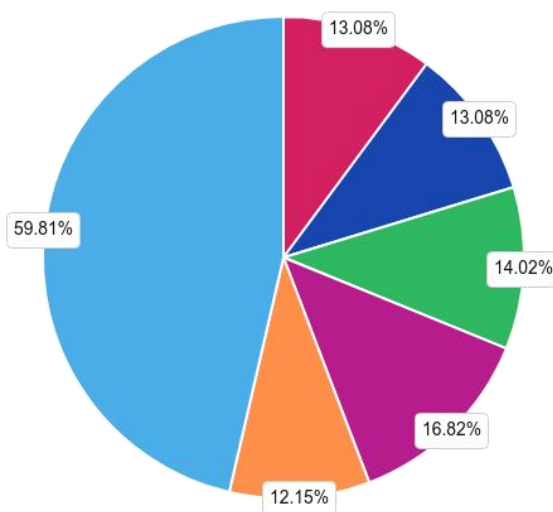
pogadanki z wychowawcą : **13,08%** (14)

spektakl lub musical profilaktyczny: **14,02%** (15)

zajęcia z przedstawicielem Policji: **16,82%** (18)

zajęcia z wykorzystaniem form multimedialnych: **12,15%** (13)

nie brakuje żadnych: **59,81%** (64)

Następnie uczniów poproszono o wskazanie zajęć profilaktycznych, których ich zdaniem brakuje w szkole. Wskazywano następujące odpowiedzi: „nie brakuje żadnych” - takiej odpowiedzi udzieliło 59,81% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „zajęcia z przedstawicielem Policji” - 16,82%, „spektakl lub musical profilaktyczny” 14,02%, „zajęcia warsztatowe z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą” - 13,08% oraz „pogadanki z wychowawcą” - 13,08%. Najmniej uczniów (12,15%) wybrało odpowiedź „zajęcia z wykorzystaniem form multimedialnych”.

Jak oceniasz swoją szkołę?

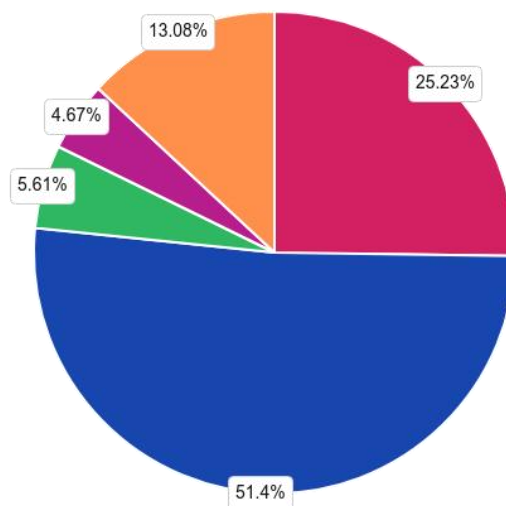
bardzo dobrze: **25,23%** (27)

dobrze: **51,4%** (55)

źle: **5,61%** (6)

bardzo źle: **4,67%** (5)

trudno powiedzieć: **13,08%** (14)

Ankietowanych poproszono o ocenę ich szkoły. Uczniowie wskazywali następujące odpowiedzi „dobrze” - wskazało ją 51,4% ankietowanych uczniów. W dalszej kolejności badani wskazywali następujące odpowiedzi: „bardzo dobrze” - 25,23% osób, „trudno powiedzieć” - 13,08% uczniów, „źle” 5,61% badanych. Najmniejszą popularnością cieszyła się odpowiedź „bardzo źle” wskazało ją 4,67% uczniów.

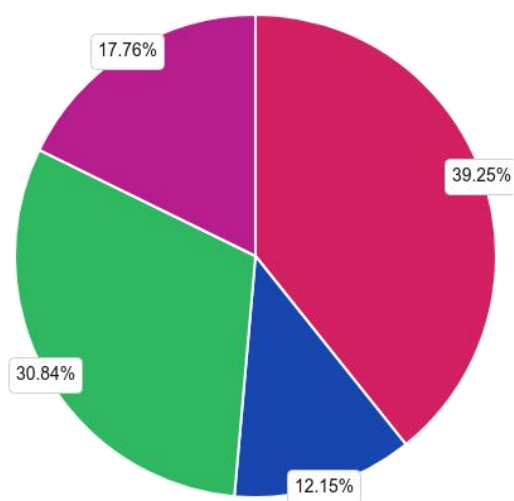
Czy nauka pozytywnie wpłynie na Twoją przyszłość?

tak: **39,25%** (42)

nie: **12,15%** (13)

trudno powiedzieć: **30,84%** (33)

nie wiem: **17,76%** (19)

Następnie uczniów zapytano, czy ich zdaniem nauka wpłynie pozytywnie na ich przyszłość. Największa grupa respondentów wskazała odpowiedź „tak” - 39,25%. Natomiast 30,84% uczniów zaznaczyło odpowiedź „trudno powiedzieć”, a odpowiedź „nie wiem” wskazało - 17,76% uczniów.

Jak oceniasz samego/a siebie?

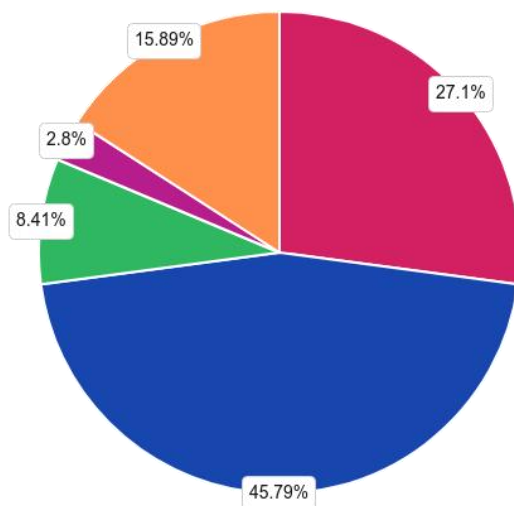
bardzo dobrze: **27,1%** (29)

dobrze: **45,79%** (49)

źle: **8,41%** (9)

bardzo źle: **2,8%** (3)

trudno powiedzieć: **15,89%** (17)

Następnie uczniów zapytano jak oceniają samych siebie. Uczniowie wskazywali następujące odpowiedzi: „dobrze” - 45,79%, „bardzo dobrze” - 27,1%, „trudno powiedzieć” - 15,89%, „źle” - 8,41% oraz „bardzo źle” - 2,8%.

W razie problemów w Twoim życiu, na czyją pomoc mógłbyś liczyć najbardziej?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

mama/opiekunka (babcia, ciocia, opiekun prawny itp.): **75,7%** (81)

tata/opiekun (dziadek, wujek, opiekun prawny itp.): **61,68%** (66)

dziadkowie: **23,36%** (25)

rodzeństwo: **29,91%** (32)

inni członkowie rodziny: **20,56%** (22)

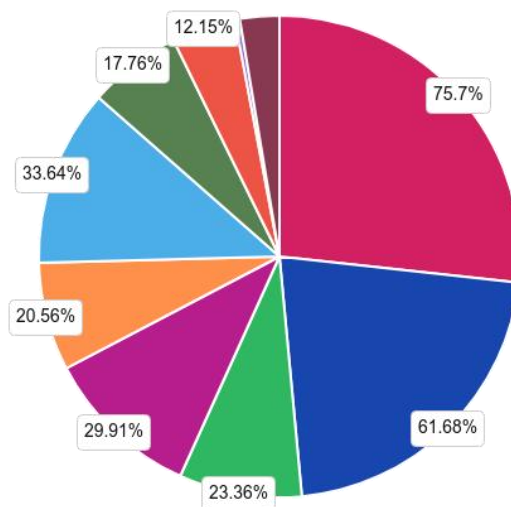
przyjaciele/znajomi: **33,64%** (36)

nauczyciele/pedagodzy: **17,76%** (19)

pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty: **12,15%** (13)

instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.): **0,93%** (1)

nie mógłby liczyć na nikogo: **7,48%** (8)

W razie problemów w swoim życiu, uczniowie zwróciliby się z prośbą o pomoc do: „mama/opiekunka (babcia, ciocia, opiekun prawny itp.)” - 75,7% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „tata/opiekun (dziadek, wujek, opiekun prawny itp.)” - 61,68% osób, „przyjaciele/znajomi” - 33,64% badanych, „rodzeństwo” - 29,91% badanych uczniów, „dziadkowie” - 23,36% ankietowanych, „inni członkowie rodziny” - 20,56% badanych, „nauczyciele/pedagodzy” - 17,76% badanych uczniów, „pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty” - 12,15% uczniów, „nie mógłby liczyć na nikogo” - 7,48% respondentów oraz „instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.)” - 0,93% badanych uczniów.

Jak oceniasz bliskość Twojej rodziny (wspólne spędzanie czasu, rozmowy i podejmowanie decyzji)?

bardzo dobrze: **48,6%** (52)

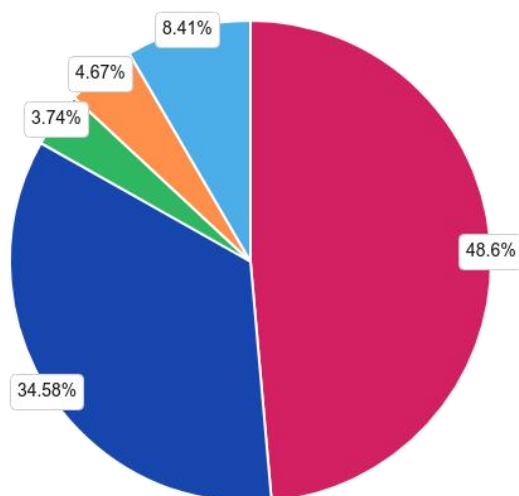
dobrze: **34,58%** (37)

źle: **3,74%** (4)

bardzo źle: **0%** (0)

trudno powiedzieć: **4,67%** (5)

wolałbym/abym nie odpowiadać : **8,41%** (9)

Badanych uczniów poproszono o ocenę bliskości swojej rodziny. Odpowiedź „bardzo dobrze” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 48,6% osób. Druga w kolejności odpowiedź „dobrze” została wybrana 34,58% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „wolałbym/abym nie odpowiadać ” - 8,41% osób, „trudno powiedzieć” - 4,67% uczniów, „źle” - 3,74% badanych uczniów.

Czy bierzesz udział w pozalekcyjnych zajęciach? Jeżeli tak, to jakich?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nie biorę udziału w zajęciach pozaszkolnych: **20,56%** (22)

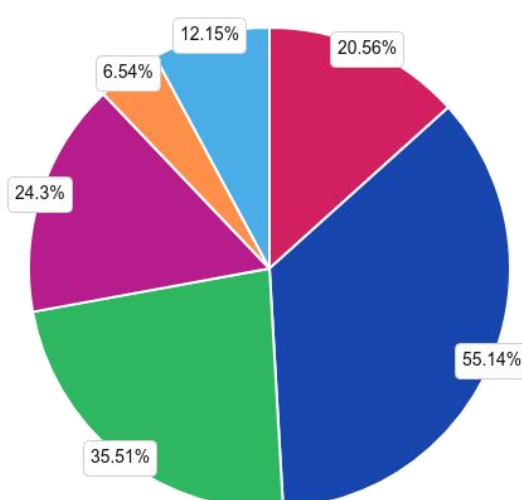
sportowych (np. piłka nożna, siatkówka, jazda konno, sztuki walki itp.): **55,14%** (59)

umysłowych (np. dodatkowe lekcje języków, korepetycje, kółka naukowe itp.): **35,51%** (38)

artystycznych (muzycznych / plastycznych/ teatralnych i aktorskich): **24,3%** (26)

hobbystycznych (np. fotografia, szachy, historia kina itp.): **6,54%** (7)

harcerstwo itp.: **12,15%** (13)

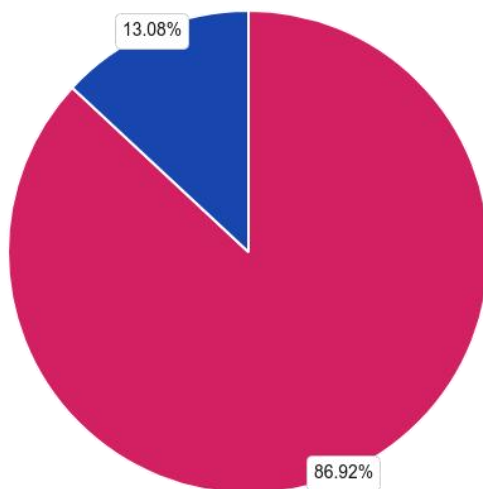

Respondentów zapytano, czy biorą udział w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych. Wskazywano następujące odpowiedzi: „sportowych (np. piłka nożna, siatkówka, jazda konno, sztuki walki itp.)” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 55,14%. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „artystycznych (muzycznych / plastycznych/ teatralnych i aktorskich)” - 24,3% osób „nie biorę udziału w zajęciach pozaszkolnych” - 20,56% badanych, „harcerstwo itp.” - 12,15% badanych uczniów oraz „hobbystycznych (np. fotografia, szachy, historia kina itp.)” - 6,54% ankietowanych.

Czy masz hobby, któremu poświęcasz znaczną ilość czasu?

tak: **86,92%** (93)

nie: **13,08%** (14)

Większość uczniów wskazała odpowiedź „tak”, tj. 86,92% ankietowanych, a odpowiedź „nie”, zaznaczyło 13,08% respondentów.

Czy zdarza Ci się opuszczać dni w szkole bez usprawiedliwienia?

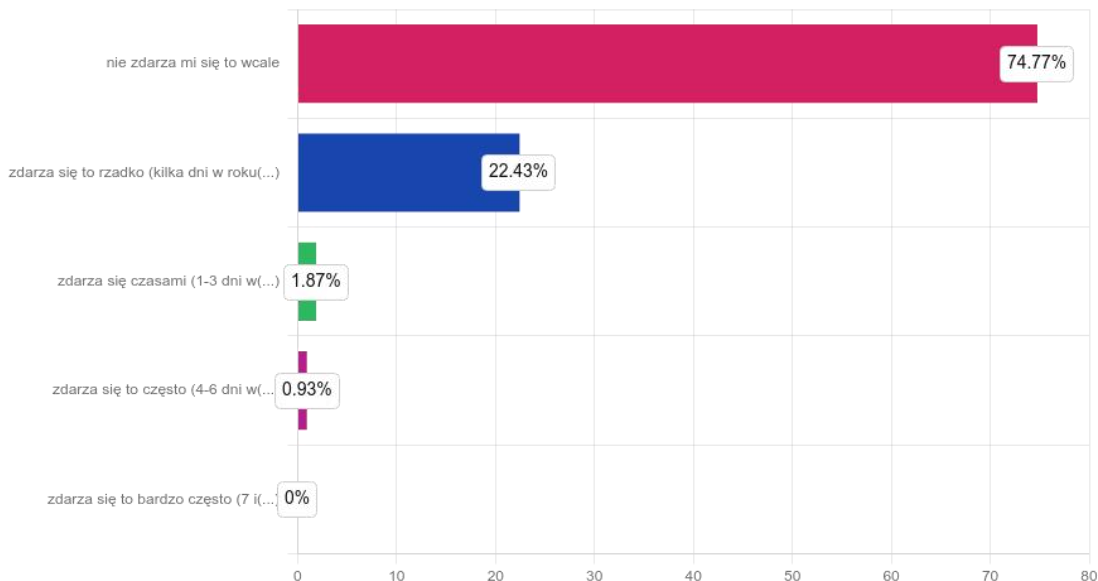
nie zdarza mi się to wcale: **74,77%** (80)

zdarza się to rzadko (kilka dni w roku szkolnym): **22,43%** (24)

zdarza się czasami (1-3 dni w miesiącu): **1,87%** (2)

zdarza się to często (4-6 dni w miesiącu): **0,93%** (1)

zdarza się to bardzo często (7 i więcej dni w miesiącu): **0%** (0)

Uczniowie najczęściej przyznawali, iż „nie zdarza mi się to wcale” - takiej odpowiedzi udzieliło 74,77% uczniów. W dalszej kolejności wskazywano: „zdarza się to rzadko (kilka dni w roku szkolnym)” 22,43%, „zdarza się czasami (1-3 dni w miesiącu)” 1,87%, „zdarza się to często (4-6 dni w miesiącu)” 0,93%.

Czy Twoi rodzice wiedzą z kim i jak spędzasz wolny czas?

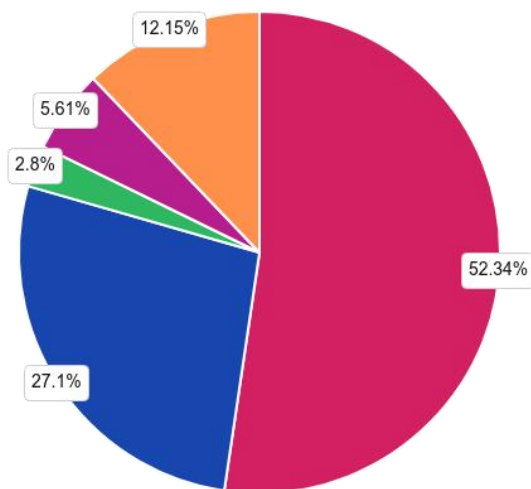
zawsze: 52,34% (56)

często: 27,1% (29)

rzadko: 2,8% (3)

nigdy: 5,61% (6)

nie wiem: 12,15% (13)

Uczniowie najczęściej zaznaczali następujące odpowiedzi „zawsze” - taką odpowiedź wskazało 52,34% ankieterowanych uczniów, rzadziej wskazywano: „często” - 27,1% osób, „nie wiem” 12,15% uczniów, „nigdy” - 5,61% osób oraz „rzadko” - 2,8% respondentów.

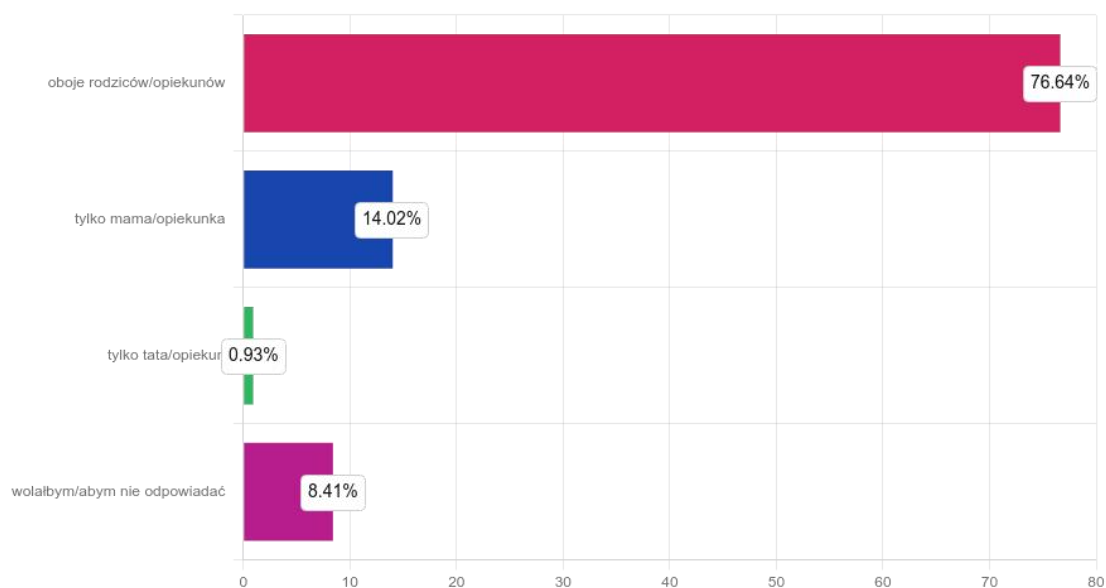
Kto cię wychowuje?

oboje rodziców/opiekunów: **76,64%** (82)

tylko mama/opiekunka: **14,02%** (15)

tylko tata/opiekun: **0,93%** (1)

wolałbym/abym nie odpowiadać: **8,41%** (9)

Odpowiedź „oboje rodziców/opiekunów” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 76,64%. Druga w kolejności odpowiedź „tylko mama/opiekunka” została wybrana przez 14,02% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „wolałbym/abym nie odpowiadać” - 8,41% osób oraz „tylko tata/opiekun” - 0,93% badanych.

Jak oceniasz sytuację materialną (ilość pieniędzy) w swoim domu?

bardzo dobrze: **28,97%** (31)

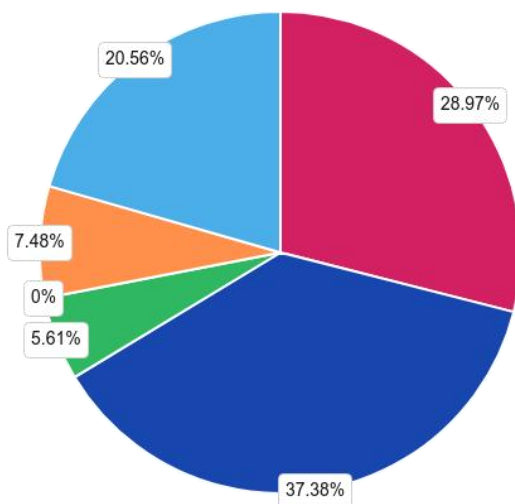
dobrze: **37,38%** (40)

źle: **5,61%** (6)

bardzo źle: **0%** (0)

trudno powiedzieć: **7,48%** (8)

wolałbym/abym nie odpowiadać: **20,56%** (22)

Opisując sytuację materialną swojej rodziny, uczniowie wskazywali następujące odpowiedzi: „dobrze” - taką odpowiedź wskazało 37,38% ankietowanych uczniów. W dalszej kolejności badani wskazywali następujące odpowiedzi: „bardzo dobrze” - 28,97% osób, „wolałbym/abym nie odpowiadać” - 20,56% uczniów, „trudno powiedzieć” - 7,48% respondentów, „źle” - 5,61% osób.

5. Badanie uczniów klas 7-8 oraz klas ponadpodstawowych Miasta Karpacza

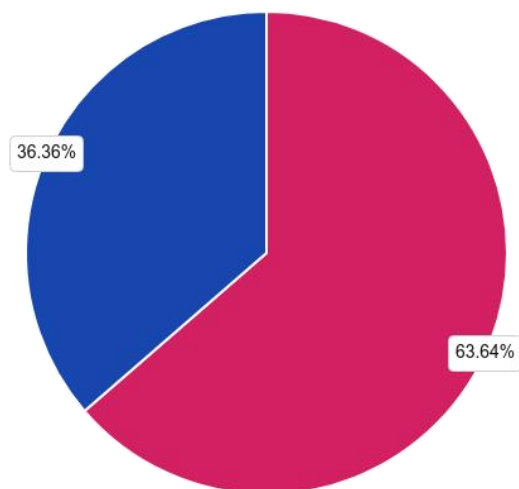
5. 1. Charakterystyka respondentów

Twoja klasa:

VII: **63,64%** (35)

VIII: **36,36%** (20)

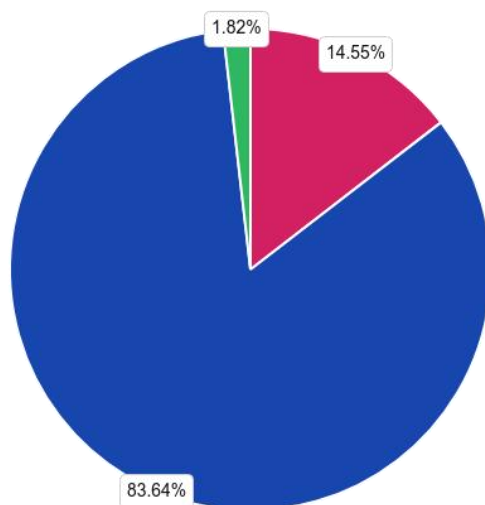
Uczniowie biorący udział w badaniu uczęszczali do klas: „VII” - 63,64% uczniów oraz „VIII” - 36,36% uczniów.

Twój wiek:

11-12 lat : **14,55%** (8)

13-14 lat: **83,64%** (46)

15-16 lat: **1,82%** (1)

W ankiegowaniu brali udział uczniowie w wieku: „13-14 lat” - 83,64% uczniów, „11-12 lat” - 14,55% uczniów oraz „15-16 lat” - 1,82% uczniów.

Twoja klasa:

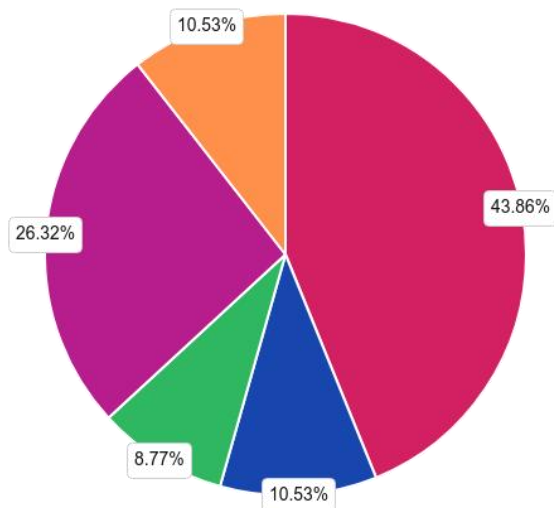
I: **43,86%** (25)

II: **10,53%** (6)

III: **8,77%** (5)

IV: **26,32%** (15)

V: **10,53%** (6)

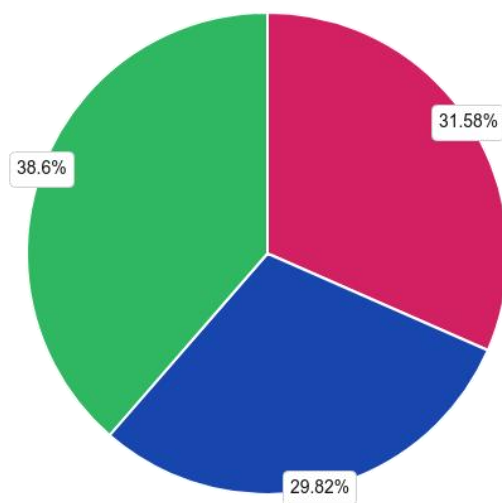
Uczniowie biorący udział w badaniu uczęszczali do klas: „I” - 43,86% uczniów, „IV” - 26,32% uczniów, „II” - 10,53% osób, „V” - 10,53% badanych oraz „III” - 8,77% uczniów.

Twój wiek:

13-14 lat: **31,58%** (18)

15-16 lat: **29,82%** (17)

17-18 lat lub więcej: **38,6%** (22)

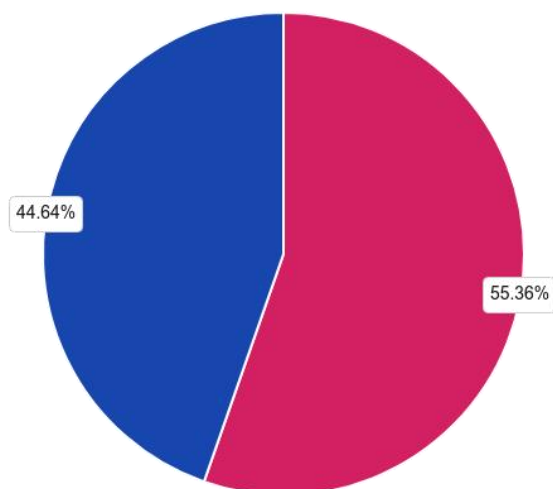

W ankielowaniu brali udział uczniowie w wieku: „17-18 lat lub więcej” - 38,6% uczniów, „13-14 lat” - 31,58% uczniów oraz „15-16 lat” - 29,82% uczniów.

Twoja płeć:

kobieta: **55,36%** (62)

mężczyzna: **44,64%** (50)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „kobieta” - wybrało ją 55,36% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „mężczyzna” została wskazana przez 44,64% badanych uczniów.

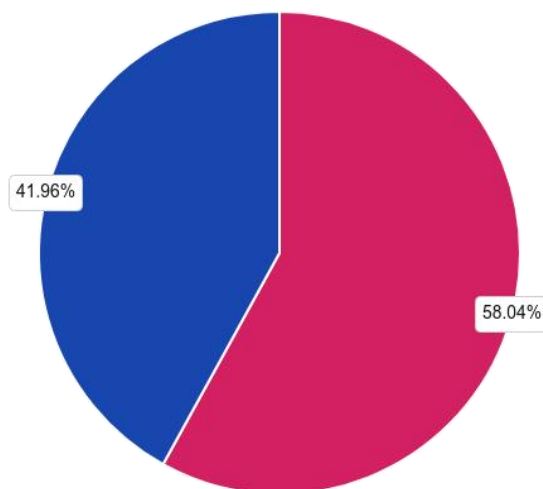
5. 2. Problem alkoholowy

Czy zdarzyło Ci się kiedykolwiek próbować napoje alkoholowe?

tak: **58,04%** (65)

nie: **41,96%** (47)

Uczniom zadano pytanie pt.: "Czy zdarzyło Ci się kiedykolwiek próbować napoje alkoholowe?". Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „tak” - wybrało ją 58,04% respondentów, odpowiedź „nie” została wskazana przez 41,96% badanych uczniów.

W jakim wieku spróbowałeś/aś alkohol po raz pierwszy?

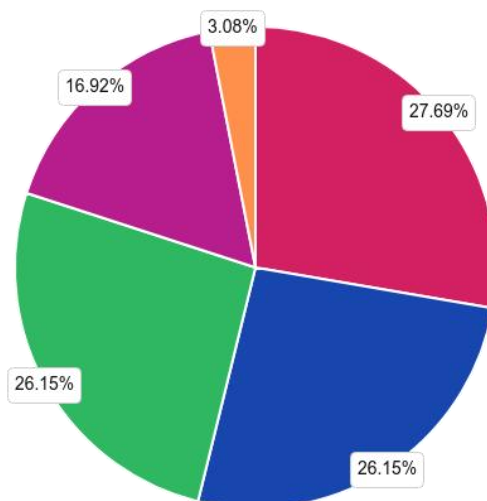
10 lat i mniej : **27,69%** (18)

11-12 lat: **26,15%** (17)

13-14 lat: **26,15%** (17)

15-16 lat: **16,92%** (11)

17-18 lat: **3,08%** (2)

Uczniów zapytano także w jakim wieku po raz pierwszy sięgali po alkohol. Udzielano następujących odpowiedzi: „10 lat i mniej ” (27,69%), „11-12 lat” (26,15%), „13-14 lat” (26,15%) oraz „15-16 lat” (16,92%). Najmniej ankieterów wskazało odpowiedź „17-18 lat”, tj. (3,08%).

W jakich okolicznościach spożyłeś/aś alkohol po raz pierwszy?

w czasie uroczystości rodzinnej bez wiedzy dorosłych: **6,15%** (4)

w czasie uroczystości rodzinnej za zgodą dorosłych: **24,62%** (16)

poczęstowali mnie rodzice/opiekunowie: **16,92%** (11)

poczęstowali mnie inni członkowie rodziny: **3,08%** (2)

przez pomyłkę: **7,69%** (5)

ze znajomymi poza domem: **18,46%** (12)

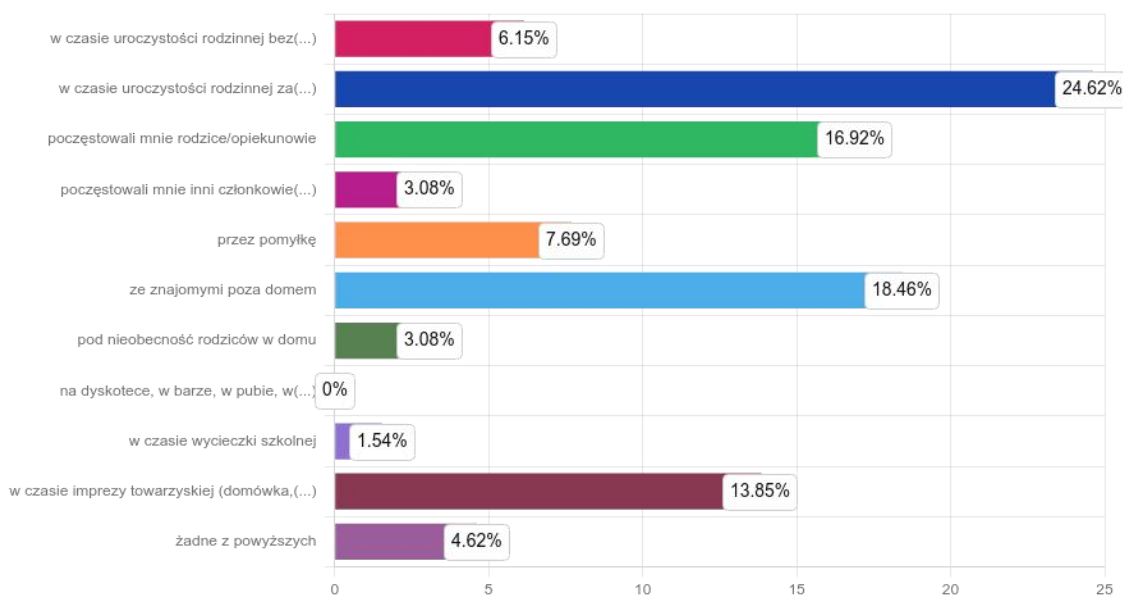
pod nieobecność rodziców w domu: **3,08%** (2)

na dyskotecę, w barze, w pubie, w kawiarni: **0%** (0)

w czasie wycieczki szkolnej: **1,54%** (1)

w czasie imprezy towarzyskiej (domówka, urodziny, sylwester, grill itp.): **13,85%** (9)

żadne z powyższych: **4,62%** (3)

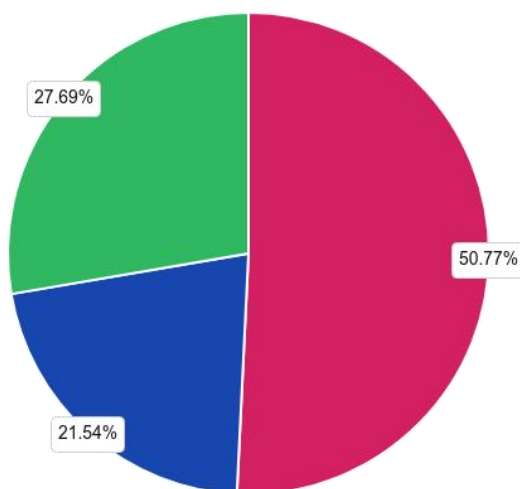
Uczniowie najczęściej wskazywali, iż sięgali po alkohol w następujących okolicznościach: „w czasie uroczystości rodzinnej za zgodą dorosłych” tę okoliczność wskazało 24,62% uczniów oraz „ze znajomymi poza domem” - została wybrana przez 18,46% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „poczęstowali mnie rodzice/opiekunowie” - 16,92 % osób, „w czasie imprezy towarzyskiej (domówka, urodziny, sylwester, grill itp.)” - 13,85 % badanych, „przez pomyłkę” - 7,69 % uczniów, „w czasie uroczystości rodzinnej bez wiedzy dorosłych” - 6,15 % badanych uczniów, „żadne z powyższych” - 4,62 % badanych, „poczęstowali mnie inni członkowie rodziny” - 3,08 % osób, „pod nieobecność rodziców w domu” - 3,08 % badanych oraz „w czasie wycieczki szkolnej” - 1,54 % badanych.

Kiedy ostatnio piłeś/aś alkohol?

w ostatnim miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem): **50,77%** (33)

w ostatnim roku (w czasie 12 miesięcy przed badaniem): **21,54%** (14)

ponad rok temu (więcej niż 12 miesięcy przed badaniem): **27,69%** (18)

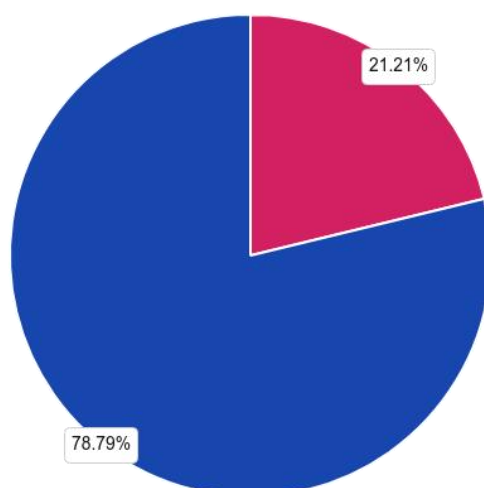

Największa część uczniów przyznała, iż spożywali alkohol „w ostatnim miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem)” - takiej odpowiedzi udzieliło 50,77% uczniów udzielających odpowiedzi na to pytanie. Druga w kolejności odpowiedź „ponad rok temu (więcej niż 12 miesięcy przed badaniem)” została zaznaczona przez 27,69% uczniów. Najrzadziej respondencie wskazywali odpowiedź „w ostatnim roku (w czasie 12 miesięcy przed badaniem)” - odpowiedzi takiej udzieliło 21,54% respondentów.

Czy w ciągu ostatniego miesiąca (ostatnie 30 dni) zdarzyło Ci się bardzo mocno upić alkoholem tzn. miałeś duże problemy z koordynacją ruchową (zataczanie się), mową (bełkotanie), myśleniem (problem z zebraniem myśli), wyrwy w pamięci (nie pamiętałeś/aś co

Tak: **21,21%** (7)

Nie: **78,79%** (26)

Największa część badanych uczniów, tj. 78,79% zaznaczyło odpowiedź „Nie”. Najmniej spośród badanych uczniów 21,21% osób wskazało odpowiedź „Tak”.

Gdy już pijesz, to jak często pijesz alkohol?

piłem/am tylko raz: **24,62%** (16)

rzadziej niż raz w roku: **10,77%** (7)

kilka razy w roku : **29,23%** (19)

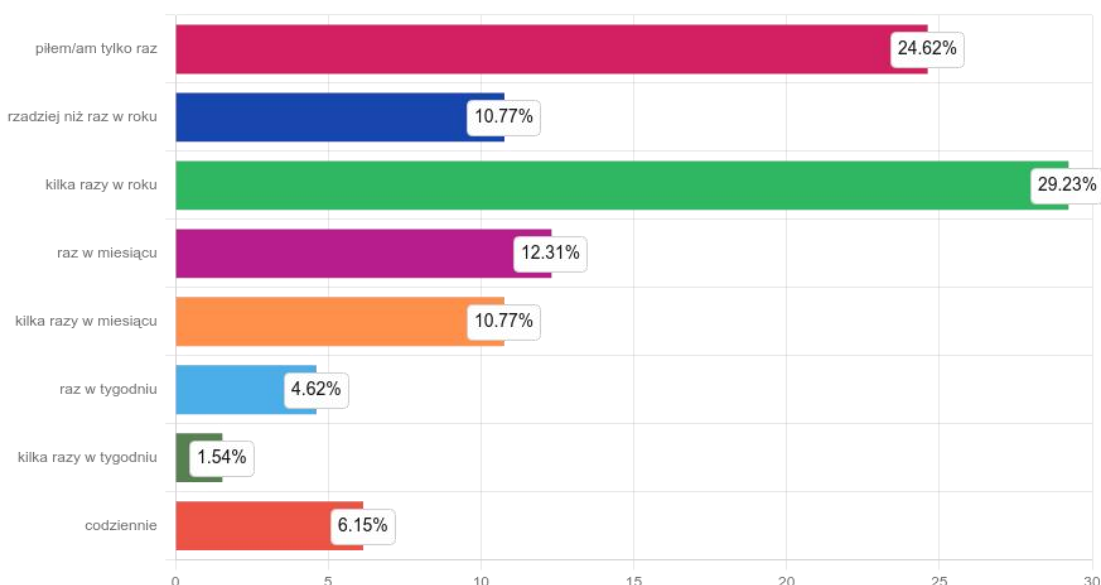
raz w miesiącu : **12,31%** (8)

kilka razy w miesiącu : **10,77%** (7)

raz w tygodniu : **4,62%** (3)

kilka razy w tygodniu : **1,54%** (1)

codziennie : **6,15%** (4)

Następnie uczniów poproszono o wskazanie jak często piją alkohol. Odpowiedź „kilka razy w roku ” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 29,23% osób. Druga w kolejności odpowiedź „piłem/am tylko raz” została wybrana przez 24,62% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „raz w miesiącu ” - 12,31% uczniów, „rzadziej niż raz w roku” - 10,77% badanych, „kilka razy w miesiącu ” - 10,77% uczniów, „codziennie ” - 6,15% osób oraz „raz w tygodniu ” - 4,62% ankietowanych. Najmniej spośród respondentów - 1,54% badanych wskazało odpowiedź „kilka razy w tygodniu ”.

Gdy pijesz alkohol to jaki alkohol najczęściej?

piwo/cydr: **38,78%** (19)

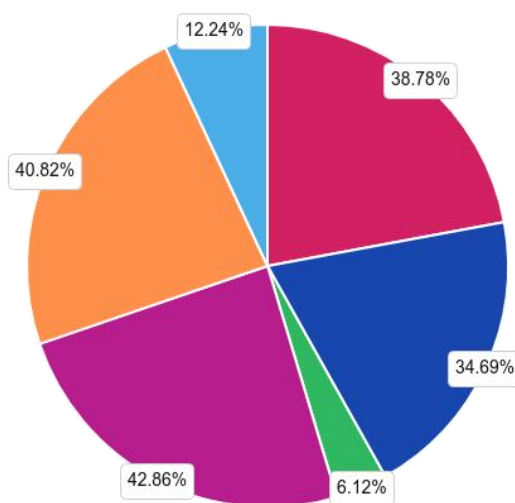
wino/szampan: **34,69%** (17)

nalewki/likieri: **6,12%** (3)

wódkę: **42,86%** (21)

whisky/rum/gin/drinki z mocnymi alkoholami i inne mocne alkohole: **40,82%** (20)

alkohol domowej roboty: **12,24%** (6)

Uczniowie, którzy piją alkohol najczęściej wybierają „wódkę” - takiej odpowiedzi udzieliło 42,86 % spośród 21 osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „whisky/rum/gin/drinki z mocnymi alkoholami i inne mocne alkohole” - 20 osób tj. 40,82 % uczniów, „piwo/cydr” - 19 osób tj. 38,78 % uczniów, „wino/szampan” - 17 osób tj. 34,69 % uczniów oraz „alkohol domowej roboty” - 6 osób tj. 12,24 % . Najmniej spośród respondentów tj. 6,12% - odpowiedziało "nalewki/likieri".

Gdzie pijesz alkohol najczęściej?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

w swoim domu: **44,9%** (22)

u znajomych podczas niezorganizowanych spotkań (wspólne rozmowy, granie w gry itp.): **32,65%** (16)

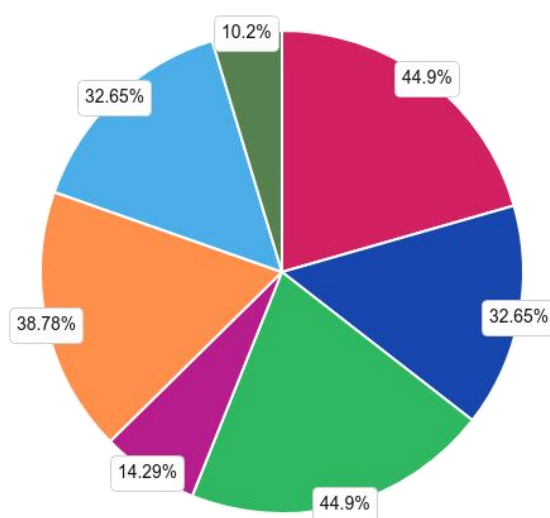
u znajomych podczas zorganizowanych spotkań (domówki, urodziny, sylwester itp.): **44,9%** (22)

na dyskotecę, w barze, w pubie, w kawiarni, w restauracji: **14,29%** (7)

na świeżym powietrzu: **38,78%** (19)

podczas imprez rodzinnych: **32,65%** (16)

na wycieczkach szkolnych: **10,2%** (5)

Uczniowie najczęściej wskazywali, iż spożywali alkohol: „w swoim domu” - taką odpowiedź wskazało 44,9% ankietowanych. W dalszej kolejności badani uczniowie wskazywali następujące odpowiedzi: „u znajomych podczas zorganizowanych spotkań (domówki, urodziny, sylwester itp.)” - 44,9% osób, „na świeżym powietrzu” - 38,78 % ankietowanych, „u znajomych podczas niezorganizowanych spotkań (wspólne rozmowy, granie w gry itp.)” - 32,65 % respondentów, „podczas imprez rodzinnych” - 32,65% badanych, „na dyskotecę, w barze, w pubie, w kawiarni, w restauracji” - 14,29% osób oraz „na wycieczkach szkolnych” - 10,2% uczniów.

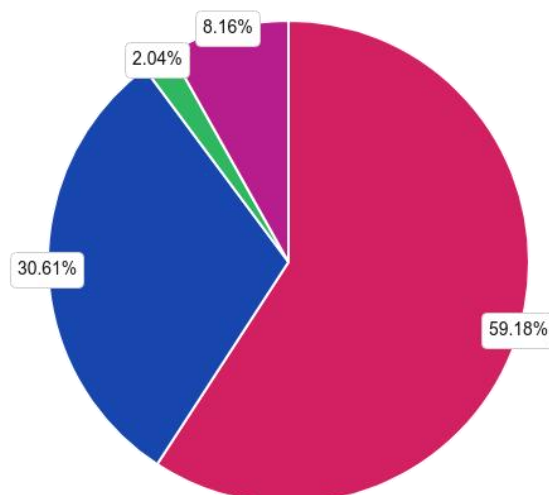
Czy zdarza Ci się pić alkohol samemu?

nigdy: **59,18%** (29)

rzadko: **30,61%** (15)

często: **2,04%** (1)

zawsze lub praktycznie zawsze: **8,16%** (4)

Analizując spożywanie alkoholu w samotności, można zauważyć, iż uczniowie najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy” - wybrało ją 59,18% uczniów. Druga w kolejności odpowiedź „rzadko” została wskazana przez to 30,61% badanych. Natomiast odpowiedź „zawsze lub praktycznie zawsze” zaznaczyło 8,16% ankietowanych. Najrzadziej uczniowie wskazywali odpowiedź „często”, zaznaczyło ją 2,04% osób.

Gdy pijesz alkohol w jakim stanie fizycznym najczęściej jesteś?

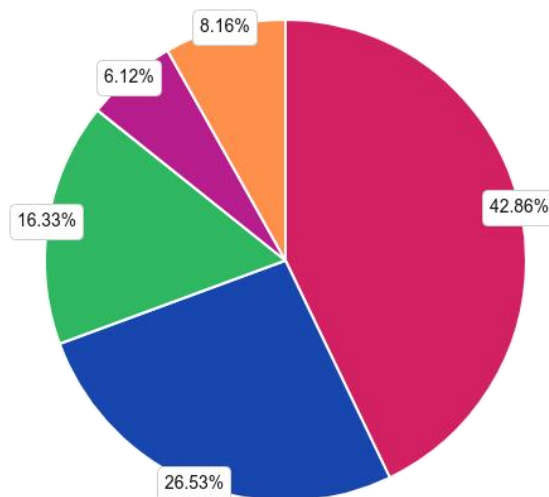
praktycznie nie czuję wpływu alkoholu (bardzo mała dawka alkoholu): **42,86%** (21)

czuję lekkie rozluźnienie i „szum” w głowie (mała dawka alkoholu): **26,53%** (13)

czuje duże rozluźnienie, pojawiają się nieznaczne problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (średnia dawka alkoholu): **16,33%** (8)

mam duże problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (duża dawka alkoholu): **6,12%** (3)

w większości nie pamiętam przebiegu zdarzeń (bardzo duża dawka alkoholu): **8,16%** (4)

Najpopularniejszą odpowiedzią wśród uczniów było: „praktycznie nie czuję wpływu alkoholu (bardzo mała dawka alkoholu)” ten stan wskazało 42,86% badanych osób. Mniejszą popularnością cieszyła się odpowiedź „czuję lekkie rozluźnienie i „szum” w głowie (mała dawka alkoholu)” - została wybrana przez 26,53% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „czuje duże rozluźnienie, pojawiają się nieznaczne problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (średnia dawka alkoholu)” - 16,33% osób, „w większości nie pamiętam przebiegu zdarzeń (bardzo duża dawka alkoholu)” - 8,16% badanych oraz „mam duże problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (duża dawka alkoholu)” - 6,12% uczniów.

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doświadczyłeś z powodu picia alkoholu następujących problemów?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wypadek, uszkodzenie ciała, bójka lub problemy ze zdrowiem: **8,16%** (4)

zniszczenie, zgubienie lub kradzież cennej rzeczy: **2,04%** (1)

poważne problemy z rodzicami: **12,24%** (6)

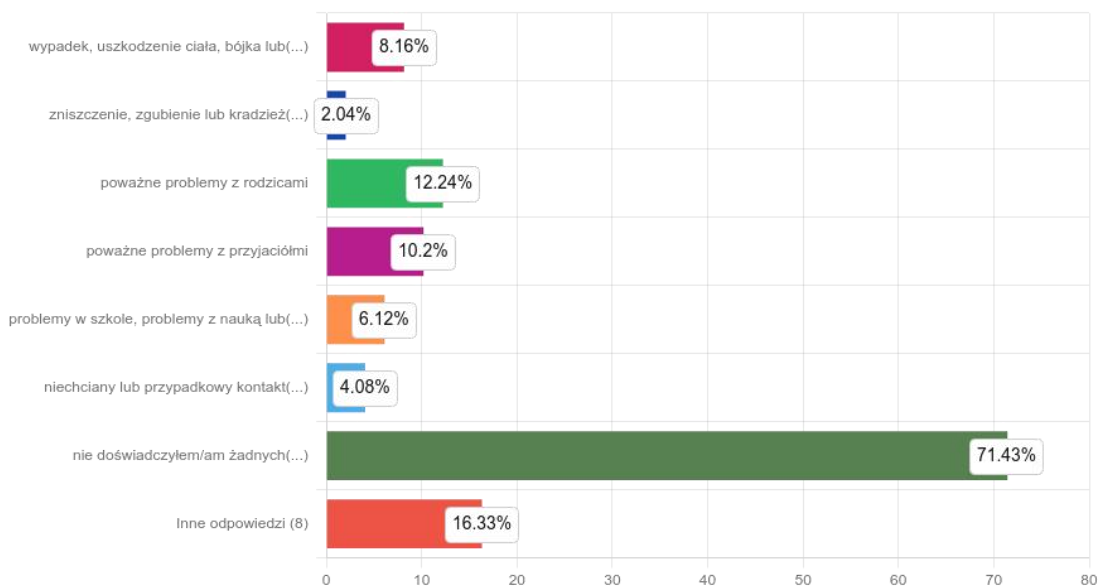
poważne problemy z przyjaciółmi: **10,2%** (5)

problemy w szkole, problemy z nauką lub zajęciami pozaszkolnymi: **6,12%** (3)

niechciany lub przypadkowy kontakt fizyczny : **4,08%** (2)

nie doświadczyłem/am żadnych problemów z powodu picia alkoholu: **71,43%** (35)

Inne odpowiedzi (8): **16,33%** (8)

Inne odpowiedzi:

- (brak lub nieczytelna odpowiedź) (3)
- żadne
- mam problemy z samookaleczaniem
- problemy ze samoakceptacją presja towarzystwa szkoła presja z ocenami i nauką
- nie wiem
- wymiotowanie krwią

Uczniowie najczęściej deklarowali, iż w związku z spożywaniem alkoholu „nie doświadczyłem/am żadnych problemów z powodu picia alkoholu” - taką odpowiedź wskazało 71,43% ankietowanych uczniów. W dalszej kolejności badani wskazywali następujące konsekwencje: „Inne odpowiedzi (8)” - 16,33% osób, „poważne problemy z rodzicami” - 12,24% uczniów, „poważne problemy z przyjaciółmi” 10,2% ankietowanych, „wypadek, uszkodzenie ciała, bójka lub problemy ze zdrowiem” - 8,16% osób oraz „problemy w szkole, problemy z nauką lub zajęciami pozaszkolnymi” - 6,12% uczniów. Najmniejszą popularnością cieszyła się odpowiedź "zniszczenie, zgubienie lub kradzież cennej rzeczy" wskazało ją 2,04% badanych.

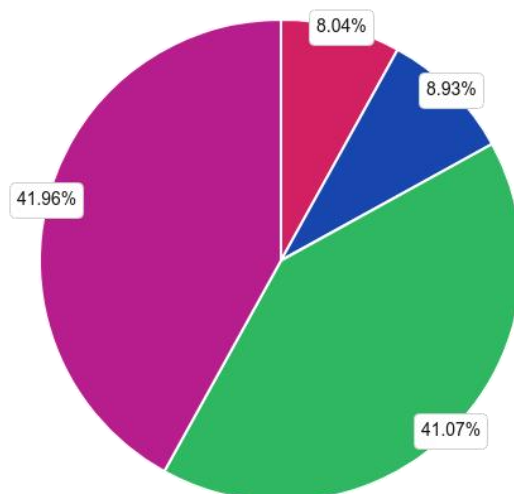
Gdyby osoba niepełnoletnia chciała zdobyć alkohol w Twojej miejscowości, jak trudne by to było?

niemożliwe: **8,04%** (9)

trudne: **8,93%** (10)

łatwe: **41,07%** (46)

nie wiem: **41,96%** (47)

Przyglądając się dostępności alkoholu dla osób nieletnich zauważyć można, iż uczniowie najczęściej wskazywali następującą odpowiedź „nie wiem” - wybrało ją 41,96% uczniów. Druga w kolejności odpowiedź „łatwe” została wskazana przez 41,07%. Natomiast odpowiedź „trudne” zaznaczyło 8,93% respondentów. Najrzadziej uczniowie wskazywali odpowiedź „niemożliwe”, zaznaczyło ją 8,04% osób.

5. 3. Problem nikotynowy

Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się próbować palić papierosy?

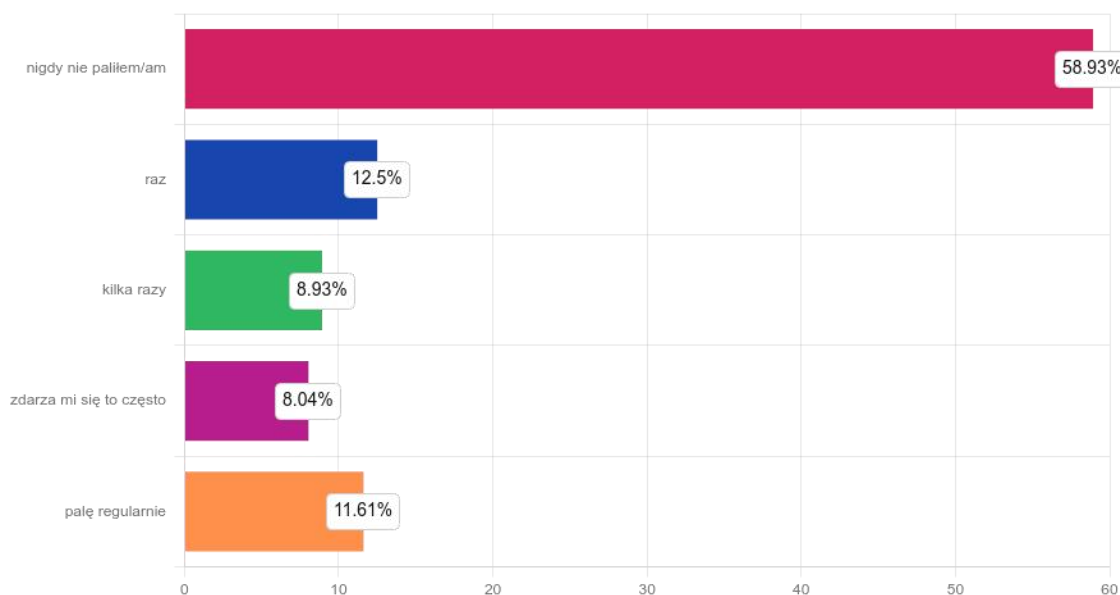
nigdy nie paliłem/am : **58,93%** (66)

raz: **12,5%** (14)

kilka razy: **8,93%** (10)

zdarza mi się to często: **8,04%** (9)

palę regularnie: **11,61%** (13)

Następnie uczniów poproszono o wskazanie ile razy w życiu (jeśli kiedykolwiek) palili papierosy. Odpowiedź „nigdy nie paliłem/am ” była wskazywana najczęściej - została wybrana przez 58,93%, tj. 66 osób. Druga w kolejności odpowiedź „raz” została wybrana przez 14 osób, co stanowiło 12,5% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „palę regularnie” - 11,61% osób oraz „kilka razy” - 8,93% osób. Najmniej spośród respondentów (8,04%), tj. 9 badanych wskazało odpowiedź „zdarza mi się to często”.

W jakim wieku paliłeś/aś papierosy po raz pierwszy?

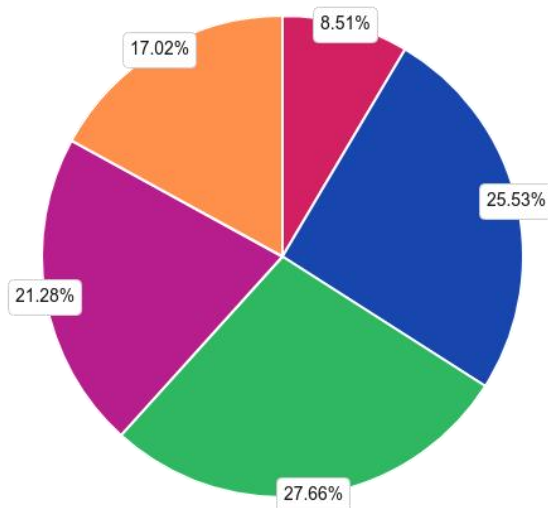
10 lat i mniej : **8,51%** (4)

11-12 lat: **25,53%** (12)

13-14 lat: **27,66%** (13)

15-16 lat: **21,28%** (10)

17-18 lat: **17,02%** (8)

Uczniów zapytano także w jakim wieku po raz pierwszy sięgnęli po papierosy. Udzielano następujących odpowiedzi: „13-14 lat” (27,66%), „11-12 lat” (25,53%), oraz „17-18 lat” (17,02%). Najmniej ankietowanych wskazało odpowiedź „10 lat i mniej”, tj. (8,51%).

Jak często paliłeś/aś papierosy w ciągu OSTATNICH 30 DNI

mniej niż jeden papieros na tydzień: **10,64%** (5)

mniej niż jeden papieros dziennie: **6,38%** (3)

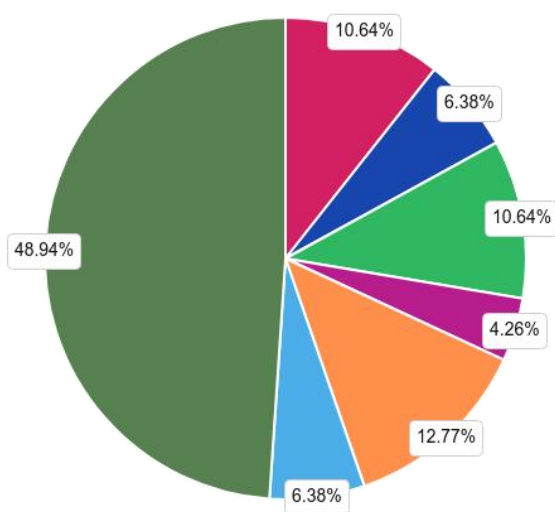
1-5 papierosów dziennie: **10,64%** (5)

6-10 papierosów dziennie: **4,26%** (2)

11-20 papierosów dziennie: **12,77%** (6)

więcej niż 20 papierosów dziennie: **6,38%** (3)

nie paliłem w ciągu ostatnich 30 dni : **48,94%** (23)

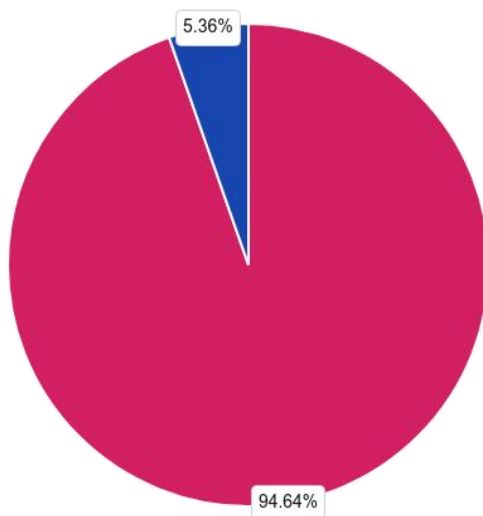

Uczniów poproszono również o wskazanie jak często palili papierosy w ciągu ostatnich 30 dni. Odpowiedź „nie paliłem w ciągu ostatnich 30 dni ” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 48,94% osób. Druga w kolejności odpowiedź „11-20 papierosów dziennie” została wybrana przez 12,77% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „mniej niż jeden papieros na tydzień” - 10,64% osób, „1-5 papierosów dziennie” - 10,64% badanych, „mniej niż jeden papieros dziennie” - 6,38% uczniów oraz „więcej niż 20 papierosów dziennie” - 6,38% uczniów. Najmniej spośród respondentów 4,26% wskazało odpowiedź „6-10 papierosów dziennie”.

Czy wiesz czym są e-papierosy?

tak: **94,64%** (106)

nie: **5,36%** (6)

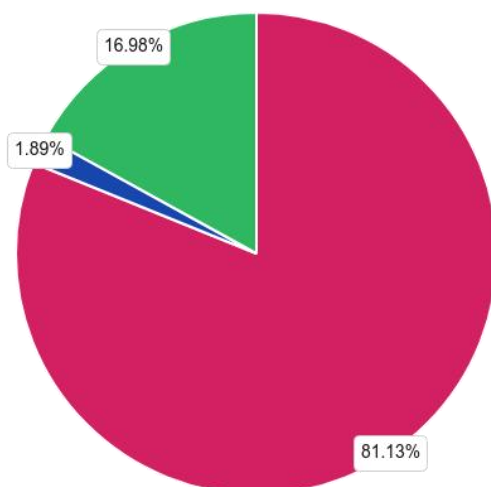
Na pytanie: czy wiesz czym są e-papierosy, większość uczniów wskazała odpowiedź „tak” wybrało ją 94,64% osób. Rzadziej wskazywano odpowiedź „nie” wybrało ją 5,36% uczniów.

Czy osoby w Twoim wieku palą e-papierosy?

tak: **81,13%** (86)

nie: **1,89%** (2)

nie wiem: **16,98%** (18)

W odpowiedzi na pytanie: „Czy osoby w Twoim wieku palą e-papierosy?” większość uczniów wskazała odpowiedź „tak” - 81,13% uczniów, rzadziej wskazywano na odpowiedzi: „nie wiem” - 16,98% osób oraz „nie” - 1,89% badanych uczniów.

Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się próbować e-papierosy?

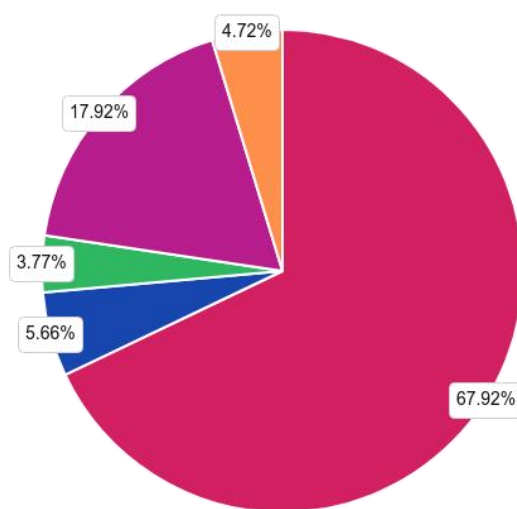
nie stosuję e-papierosów: **67,92%** (72)

raz na tydzień: **5,66%** (6)

co 2-3 dni: **3,77%** (4)

codziennie: **17,92%** (19)

rzadziej niż raz na tydzień: **4,72%** (5)

Następnie ankietowanych uczniów zapytano ile razy w życiu, jeśli w ogóle, zdarzyło im się palić e-papierosy. Udzielano następujących odpowiedzi: „nie stosuję e-papierosów” - 67,92%, „codziennie” - 17,92%, „raz na tydzień” - 5,66%, „rzadziej niż raz na tydzień” -4,72% oraz „co 2-3 dni” - 3,77%.

Z jakiego powodu sięgnąłeś po raz pierwszy po e-papierosa?

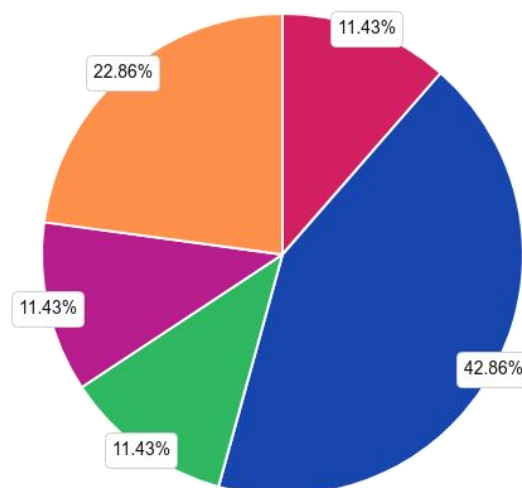
chciałem/am zerwać z nałogiem palenia papierosów tradycyjnych: **11,43%** (4)

chciałem/am spróbować czegoś nowego: **42,86%** (15)

chciałem/am sprawdzić czym e-papieros różni się od papierosów tradycyjnych: **11,43%** (4)

chciałem/am spróbować bezpieczniejszej alternatywy dla papierosów tradycyjnych: **11,43%** (4)

żadne z powyższych: **22,86%** (8)

Wśród powodów sięgania po e-papierosy uczniowie wskazywali następujące odpowiedzi: „chciałem/am spróbować czegoś nowego”% wybrało ją 42,86% uczniów, „żadne z powyższych” wybrało ją 22,86% osób, „chciałem/am zerwać z nałogiem palenia papierosów tradycyjnych” wybrało ją 11,43% uczniów oraz „chciałem/am sprawdzić czym e-papieros różni się od papierosów tradycyjnych” wybrało ją 11,43% ankietowanych uczniów. Najmniej respondentów „11,43”% odpowiedziało „chciałem/am spróbować bezpieczniejszej alternatywy dla papierosów tradycyjnych”.

Czy uważasz, że używanie e-papierosów jest bezpieczniejsze od tradycyjnych papierosów?

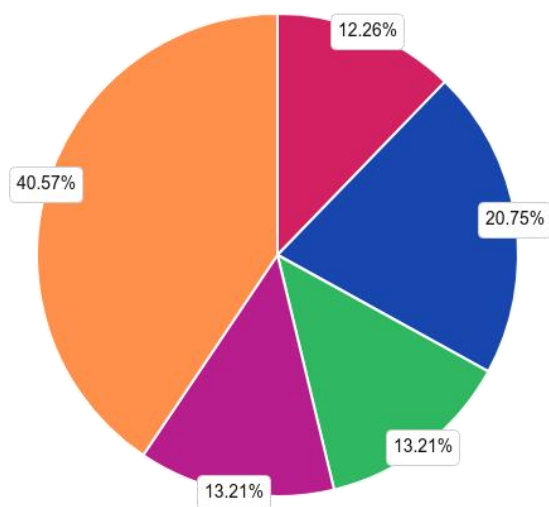
zdecydowanie tak: **12,26%** (13)

raczej tak: **20,75%** (22)

raczej nie: **13,21%** (14)

zdecydowanie nie: **13,21%** (14)

trudno powiedzieć: **40,57%** (43)

Na pytanie: „Czy uważasz, że używanie e-papierosów jest bezpieczniejsze od tradycyjnych papierosów”, uczniowie udzielali następujących odpowiedzi: „trudno powiedzieć” 40,57%, „raczej tak” 20,75%, „raczej nie” 13,21%, „zdecydowanie nie” 13,21% oraz „zdecydowanie tak” 12,26%.

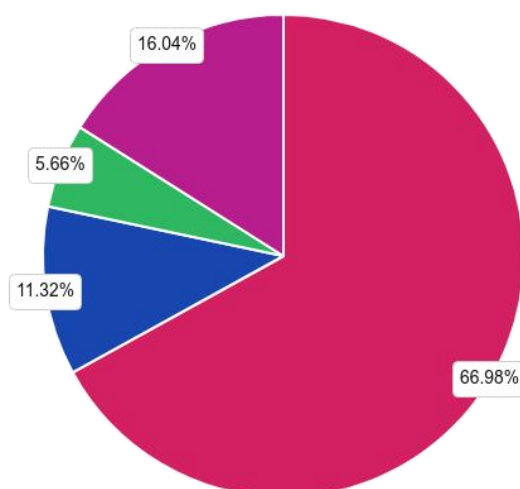
Czy uważasz, że e-papierosy są uzależniające?

tak, tak samo jak papierosy tradycyjne: **66,98%** (71)

tak, ale w mniejszym stopniu niż papierosy tradycyjne: **11,32%** (12)

nie: **5,66%** (6)

nie wiem: **16,04%** (17)

Większość uczniów uważa, że e-papierosy są „tak, tak samo jak papierosy tradycyjne” 66,98%. Rzadziej wskazywano odpowiedzi: „nie wiem” 16,04%, „tak, ale w mniejszym stopniu niż papierosy tradycyjne” 11,32% oraz „nie” 5,66%.

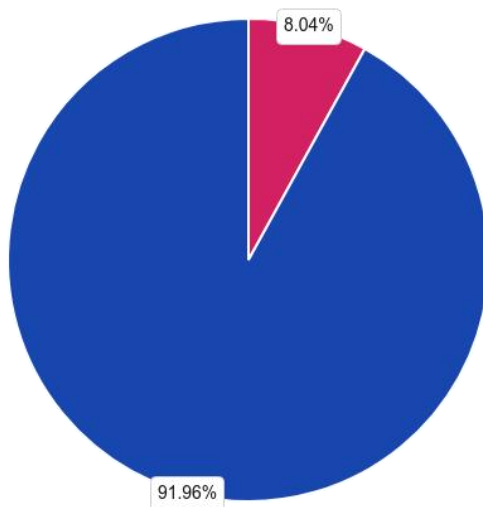
5. 4. Problem narkotykowy

Czy próbowałeś/aś kiedykolwiek zażywać narkotyki/dopalacze?

tak: **8,04%** (9)

nie: **91,96%** (103)

Uczniom zadano pytanie pt.: "Czy próbowałeś/aś kiedykolwiek zażywać narkotyki/dopalacze?". Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 91,96% badanych osób, odpowiedź „tak” została wskazana przez 8,04% badanych uczniów.

W jakim wieku zażywałeś/aś narkotyki/dopalacze po raz pierwszy?

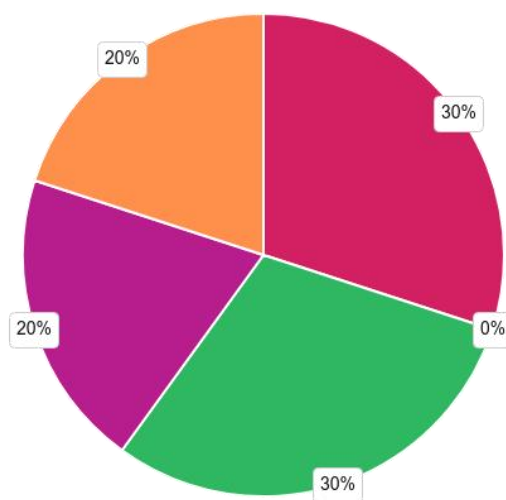
10 lat i mniej : **30%** (3)

11-12 lat: **0%** (0)

13-14 lat: **30%** (3)

15-16 lat: **20%** (2)

17-18 lat: **20%** (2)

Uczniów zapytano także w jakim wieku po raz pierwszy zażyli środki psychoaktywne. Udzielano następujących odpowiedzi: „10 lat i mniej ” (30%), „13-14 lat” (30%) oraz „17-18 lat” (20%).

Jakie substancje zażywałeś/aś po raz pierwszy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

marihuana lub haszysz: **90%** (9)

inne formy konopi: **30%** (3)

amfetamina: **60%** (6)

dopalacze: **40%** (4)

grzyby halucynogenne: **30%** (3)

ekstazy: **50%** (5)

kokaina/crack: **30%** (3)

heroina: **30%** (3)

Polska heroina tzw. „kompot”: **30%** (3)

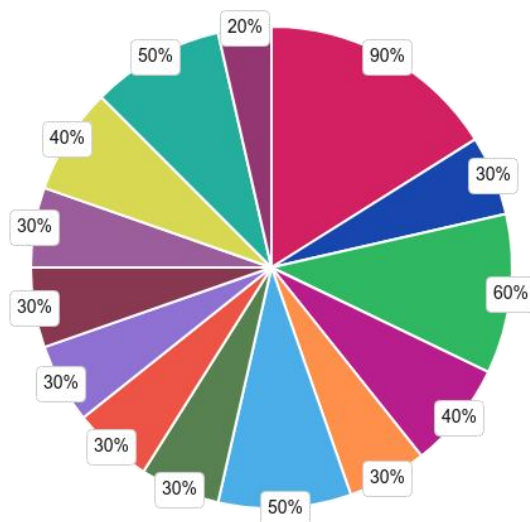
sterydy anaboliczne: **30%** (3)

substancje wziewne (kleje, rozpuszczalniki, farby itp.): **30%** (3)

LSD i inne halucynogenne: **40%** (4)

leki (uspokajające, nasenne, przeciwbólowe itp.): **50%** (5)

Inne odpowiedzi (2): **20%** (2)

Inne odpowiedzi:

- mefedron

- metafedron i mefedron

Uczniowie, którzy mieli kontakt z środkami psychoaktywnymi najczęściej sięgali po „marihuana lub haszysz” - takiej odpowiedzi udzieliło 90% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „amfetamina” - 60%, „ekstazy” 50%, „leki (uspokajające, nasenne, przeciwbólowe itp.)” - 50%, „dopalacze” - 40%, „LSD i inne halucynogenne” - 40%, „inne formy konopi” - 30%, „grzyby halucynogenne” - 30%, „kokaina/crack” - 30%, „heroina” - 30%, „Polska heroina tzw. „kompot”” - 30%, „sterydy anaboliczne” - 30% oraz „substancje wziewne (kleje, rozpuszczalniki, farby itp.)” - 30%.

Skąd wzięłeś/wzięłaś tę substancję?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wziąłem/wzięłam z domu, bez pozwolenia rodziców: **20%** (2)

dostałem/am od starszego brata lub siostry: **30%** (3)

dostałem/am od kolegi/koleżanki: **50%** (5)

dostałem/am od kogoś, kogo znałem/am ze słyszenia, ale nie osobiście: **30%** (3)

dostałem/am od obcej osoby: **40%** (4)

braliśmy to wspólnie, w grupie przyjaciół: **60%** (6)

kupiłem/am od kolegi: **40%** (4)

kupiłem/am od kogoś znanego mi ze słyszenia, ale nie osobiście: **30%** (3)

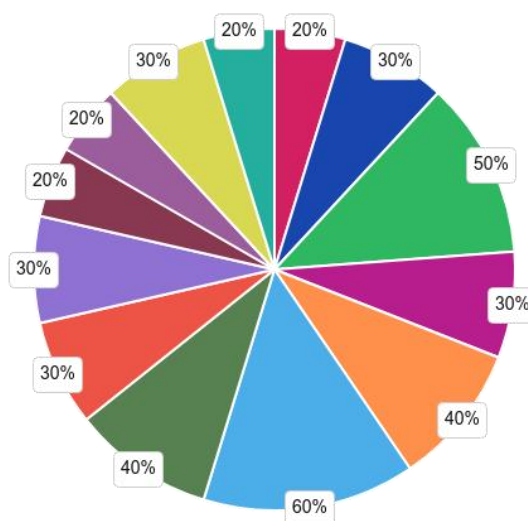
kupiłem/am od obcej osoby: **30%** (3)

dostałem/am od jednego z rodziców: **20%** (2)

otrzymałem/am ją nieświadomie (bez mojej zgody): **20%** (2)

kupiłem przez Internet: **30%** (3)

nie wiem: **20%** (2)

Uczniowie, którzy mieli kontakt z środkami psychoaktywnymi wskazywali, iż zdobyli te substancje najczęściej w następujący sposób „braliśmy to wspólnie, w grupie przyjaciół” - takiej odpowiedzi udzieliło 60% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „dostałem/am od kolegi/koleżanki” - 50% uczniów, „dostałem/am od obcej osoby” - 40% badanych uczniów, „kupiłem/am od kolegi” - 40% ankietowanych oraz „dostałem/am od starszego brata lub siostry” - 30%, „dostałem/am od kogoś, kogo znałem/am ze słyszenia, ale nie osobiście” - 30% uczniów, „kupiłem/am od kogoś znanego mi ze słyszenia, ale nie osobiście” - 30% uczniów. Rzadziej natomiast wskazywano na: „kupiłem/am od obcej osoby” - 30% respondentów, „kupiłem przez Internet” - 30% ankietowanych, „wziąłem/wzięłam z domu, bez pozwolenia rodziców” - 20% uczniów, „dostałem/am od jednego z rodziców” - 20% badanych, „otrzymałem/am ją nieświadomie (bez mojej zgody)” - 20% uczniów. Najmniej spośród respondentów tj. 20% - odpowiedziało „nie wiem”.

Co skłoniło Cię do zażycia narkotyków/dopalaczy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

chęć dobrej zabawy: **60%** (6)

chęć bycia modnym: **20%** (2)

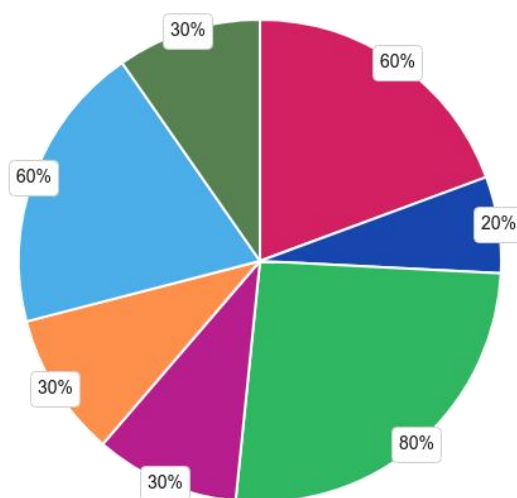
ciekawość: **80%** (8)

presja grupy/znajomych/przyjaciół: **30%** (3)

zaimponowanie w towarzystwie: **30%** (3)

przyjemność/relaksacja: **60%** (6)

otrzymałem/am je nieświadomie (bez mojej zgody): **30%** (3)

Głównym powodem skłaniających ankietowanych uczniów do sięgania po substancje psychoaktywne jest: „ciekawość” - 80% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „chęć dobrej zabawy” - 60%, „przyjemność/relaksacja” - 60% badanych, „presja grupy/znajomych/przyjaciół” - 30% uczniów, „zaimponowanie w towarzystwie” - 30% respondentów, „otrzymałem/am je nieświadomie (bez mojej zgody)” - 30% badanych. Najmniej spośród respondentów tj. 20% odpowiedziało „chęć bycia modnym”.

Jak często zażywasz narkotyki/dopalacze?

zażywałem/am tylko raz : **20%** (2)

raz w roku lub mniej: **20%** (2)

kilka razy w roku: **10%** (1)

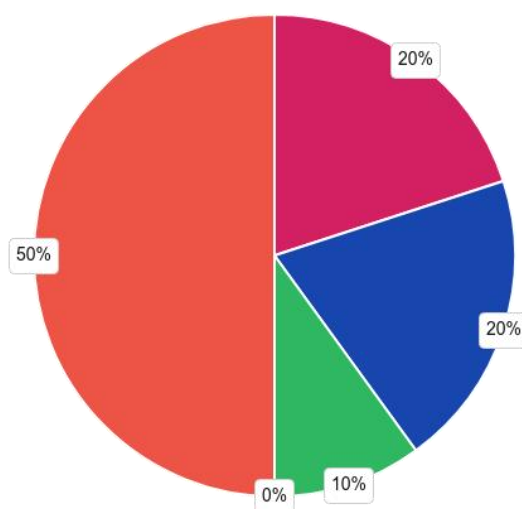
raz w miesiącu: **0%** (0)

kilka razy w miesiącu: **0%** (0)

raz w tygodniu: **0%** (0)

kilka razy w tygodniu: **0%** (0)

codziennie: **50%** (5)

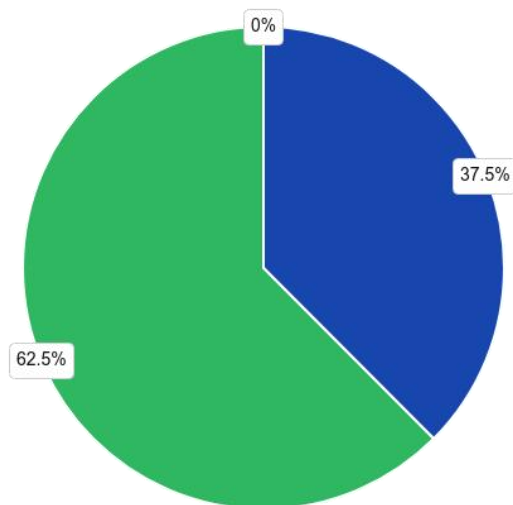
Badanych uczniów, którzy mieli kontakt z środkami psychoaktywnymi poproszono o wskazanie jak często sięgają po nie. Odpowiedź „codziennie” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 50% osób. Druga w kolejności odpowiedź „zażywałem/am tylko raz” została wybrana przez 20% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „raz w roku lub mniej” - 20% osób, a także „kilka razy w roku” - 10% badanych.

Kiedy ostatnio zażywałeś/aś narkotyki/dopalacze?

ponad rok temu (więcej niż 12 miesięcy przed badaniem) : **0%** (0)

w ostatnim roku (w czasie 12 miesięcy przed badaniem): **37,5%** (3)

w ostatnim miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem): **62,5%** (5)

Największa część uczniów przyznała, iż ostatni raz sięgali po substancje psychoaktywne „w ostatnim miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem)” - takiej odpowiedzi udzieliło 62,5% uczniów udzielających odpowiedzi na to pytanie. Druga w kolejności odpowiedź „w ostatnim roku (w czasie 12 miesięcy przed badaniem)” została zaznaczona przez 37,5% uczniów.

Jakie substancje zażywałeś/aś ostatnio?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

marihuana lub haszysz: **100%** (8)

inne formy konopi: **50%** (4)

amfetamina: **37,5%** (3)

dopalacze: **25%** (2)

grzyby halucynogenne: **25%** (2)

ekstazy: **50%** (4)

kokaina/crack: **25%** (2)

heroina: **37,5%** (3)

Polska heroina tzw. „kompot”: **25%** (2)

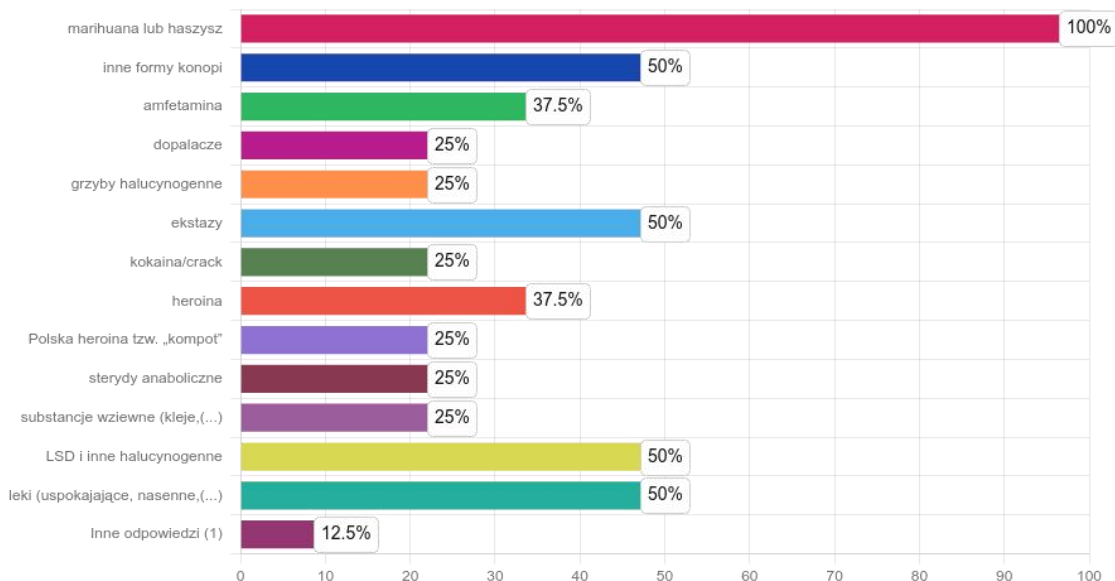
sterydy anaboliczne: **25%** (2)

substancje wziewne (kleje, rozpuszczalniki, farby itp.): **25%** (2)

LSD i inne halucynogenne: **50%** (4)

leki (uspokajające, nasenne, przeciwbólowe itp.) o zastosowaniu niemedycznym : **50%** (4)

Inne odpowiedzi (1): **12,5%** (1)

Inne odpowiedzi: mefedron

Uczniowie, którzy przyznali, iż ostatnio sięgali po substancje psychoaktywne zażywali: „marihuana lub haszysz” - takiej odpowiedzi udzieliło 100% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „inne formy konopi” - 50%, „ekstazy” 50%, „LSD i inne halucynogenne” - 50%, „leki (uspokajające, nasenne, przeciwbólowe itp.) o zastosowaniu niemedycznym ” - 50%, „amfetamina” - 37,5%, „heroina” - 37,5%, „dopalacze” - 25%, „grzyby halucynogenne” - 25%, „kokaina/crack” - 25%, „Polska heroina tzw. „kompot”” - 25%, „sterydy anaboliczne” - 25% oraz „substancje wziewne (kleje, rozpuszczalniki, farby itp.)” - 25%.

Gdzie zdarzyło Ci się zażywać narkotyki/dopalacze?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

w swoim domu: **50%** (4)

u znajomych podczas niezorganizowanych spotkań (wspólne rozmowy, granie w gry itp.): **75%** (6)

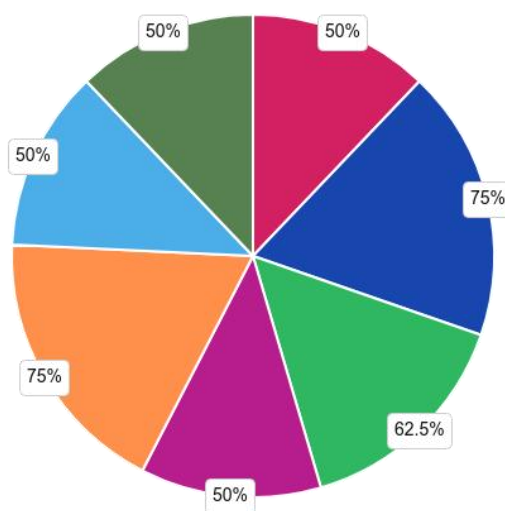
u znajomych podczas zorganizowanych spotkań (domówka, urodziny, sylwester, grill itp.): **62,5%** (5)

w barze/na dyskotecie: **50%** (4)

na świeżym powietrzu: **75%** (6)

podczas imprez rodzinnych: **50%** (4)

na wycieczkach szkolnych: **50%** (4)

Uczniowie najczęściej wskazywali, iż narkotyki lub dopalacze zażywali najczęściej: „u znajomych podczas niezorganizowanych spotkań (wspólne rozmowy, granie w gry itp.) - wybrało ją 75% respondentów. Druga w kolejności odpowiedź „na świeżym powietrzu” została wskazana 75% uczniów. Kolejno 62,5% ankietowanych uczniów wskazywało odpowiedź „u znajomych podczas zorganizowanych spotkań (domówka, urodziny, sylwester, grill itp.)”. Rzadziej zaznaczano odpowiedź: „w swoim domu - wybrało ją 50%, „w barze/na dyskotecie - wybrało ją 50%, „podczas imprez rodzinnych - wybrało ją 50%. Najmniej spośród respondentów 50% osób zaznaczyło odpowiedź "na wycieczkach szkolnych".

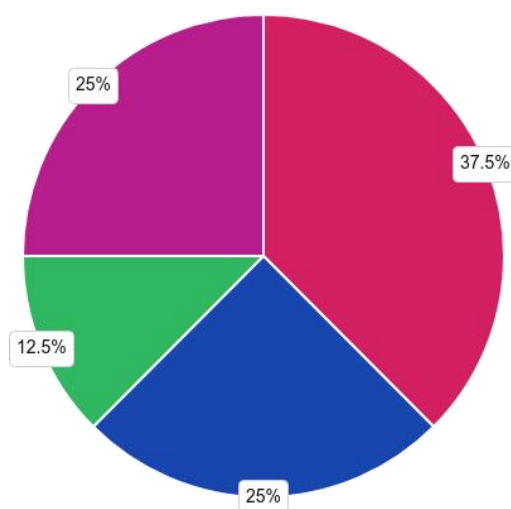
Czy zdarza Ci się zażywać narkotyki/dopalacze samemu?

nigdy: **37,5%** (3)

rzadko: **25%** (2)

często: **12,5%** (1)

zawsze lub praktycznie zawsze: **25%** (2)

Przyglądając się kontaktom uczniów z środkami psychoaktywnymi w samotności, można zauważyć, iż uczniowie najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy” - wybrało ją 37,5% uczniów. Druga w kolejności odpowiedź „rzadko” została wskazana przez 25%. Natomiast odpowiedź „zawsze lub praktycznie zawsze” zaznaczyło 25% ankietowanych. Najrzadziej uczniowie wskazywali odpowiedź „często”, zaznaczyło ją 12,5% osób.

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doświadczyłeś/aś z powodu zażywania narkotyków/dopalaczy następujących problemów?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wypadek, uszkodzenia ciała, bójka lub problemy zdrowotne: **37,5%** (3)

zniszczenie, zgubienia lub kradzież cennej rzeczy: **25%** (2)

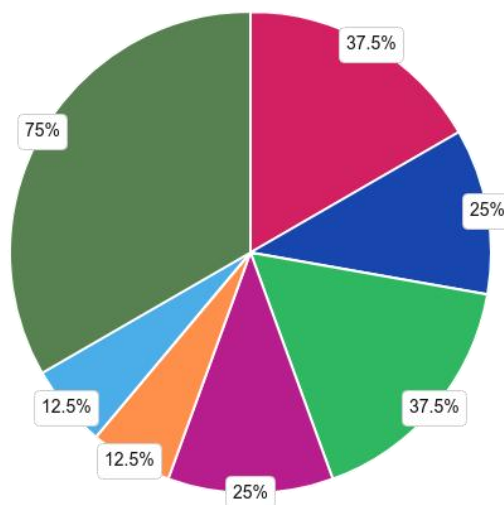
poważne problemy z rodzicami: **37,5%** (3)

poważne problemy z przyjaciółmi: **25%** (2)

problemy w szkole, problemy z nauką lub zajęciami pozaszkolnymi: **12,5%** (1)

niechciany lub przypadkowy kontakt fizyczny : **12,5%** (1)

nie doświadczyłem/am żadnych problemów z powodu zażywania narkotyków/dopalaczy: **75%** (6)

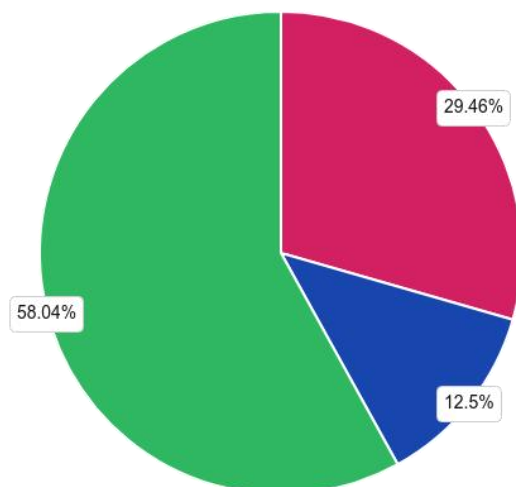
Uczniowie najczęściej deklarowali, iż w związku z sięganiem po substancje psychoaktywne doświadczyli „nie doświadczyłem/am żadnych problemów z powodu zażywania narkotyków/dopalaczy - wybrało ją 75% respondentów. Druga w kolejności odpowiedź „wypadek, uszkodzenia ciała, bójka lub problemy zdrowotne” została wskazana 37,5% uczniów. Kolejno 37,5% ankietowanych uczniów wskazywało odpowiedź „poważne problemy z rodzicami”. Rzadziej zaznaczano odpowiedź: „zniszczenie, zgubienia lub kradzież cennej rzeczy - wybrało ją 25%, „poważne problemy z przyjaciółmi - wybrało ją 25%, „problemy w szkole, problemy z nauką lub zajęciami pozaszkolnymi - wybrało ją 12,5%. Najmniej spośród respondentów 12,5% osób zaznaczyło odpowiedź "niechciany lub przypadkowy kontakt fizyczny ".

Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki/dopalacze w swojej miejscowości byłoby to:

łatwe: **29,46%** (33)

trudne: **12,5%** (14)

nie wiem: **58,04%** (65)

Analizując dostępność substancji psychoaktywnych dla osób nieletnich w gminie zauważyć można, iż uczniowie najczęściej wskazywali następującą odpowiedź „nie wiem” - wybrało ją 58,04% uczniów. Druga w kolejności odpowiedź „łatwe” została wskazana przez 29,46%. Najrzadziej uczniowie wskazywali odpowiedź „trudne”, zaznaczyło ją 12,5% osób.

Czy znasz miejsca w swojej miejscowości, gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nie znam takich miejsc: **75,89%** (85)

przez Internet: **8,93%** (10)

na osiedlu/w centrum miejscowości: **11,61%** (13)

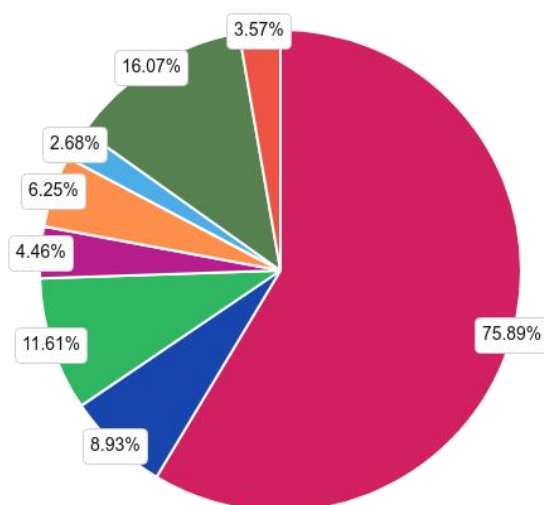
na dyskotecę/w barze/pubie itp.: **4,46%** (5)

w szkole/przed szkołą: **6,25%** (7)

w siłowni/klubie sportowym itp. : **2,68%** (3)

znam konkretną osobę, u której je można zdobyć: **16,07%** (18)

Inne odpowiedzi (4): **3,57%** (4)

Inne odpowiedzi:

- pustostan przy ulicy sanatoryjnej 1 w karpaczu
- (brak lub nieczytelna odpowiedź)
- kowary ogrodowa
- w kiosku

Następnie uczniów poproszono o wskazanie miejsc, w których ich zdaniem można kupić narkotyki lub dopalacze w gminie. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie znam takich miejsc” - 75,89%, „znam konkretną osobę, u której je można zdobyć” - 16,07%, „na osiedlu/w centrum miejscowości” 11,61%, „przez Internet” - 8,93%, „w szkole/przed szkołą” - 6,25%, „na dyskotecę/w barze/pubie itp.” - 4,46% oraz „Inne odpowiedzi (4)” - 3,57%.

Czy uważasz, że zażywanie narkotyków/dopalaczy jest szkodliwe dla zdrowia?

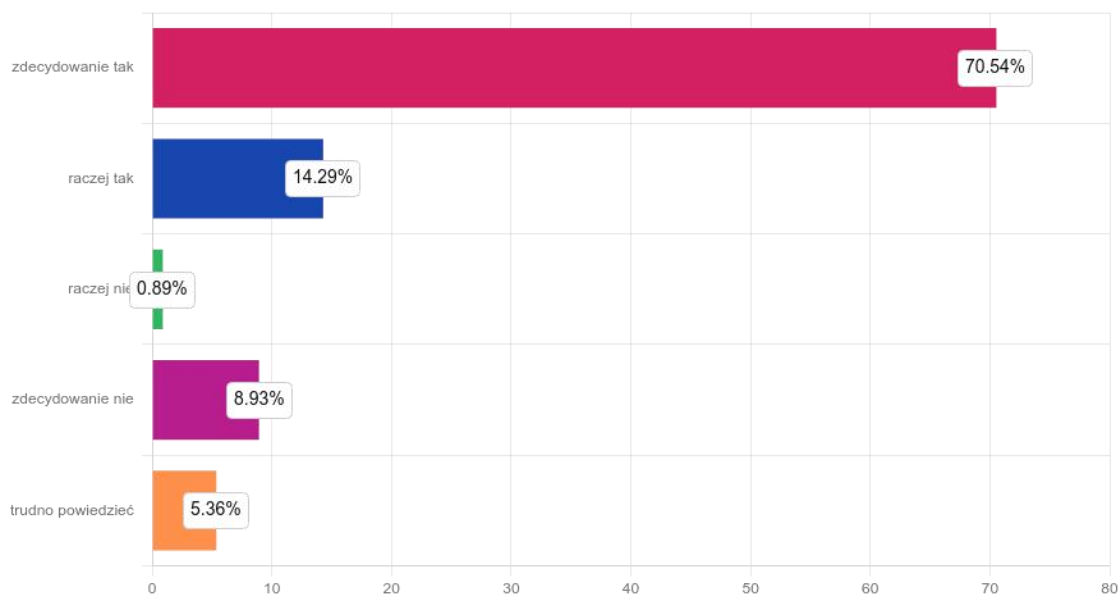
zdecydowanie tak: **70,54%** (79)

raczej tak: **14,29%** (16)

raczej nie: **0,89%** (1)

zdecydowanie nie: **8,93%** (10)

trudno powiedzieć: **5,36%** (6)

Analizując wiedzę uczniów dotyczącą szkodliwości substancji psychoaktywnych dla zdrowia, można dostrzec, iż największa część respondentów wskazała odpowiedź „zdecydowanie tak”- wskazało ją 70,54% osób oraz odpowiedź „raczej tak” - wskazało ją 14,29%. Rządziej uczniowie zaznaczali następujące odpowiedzi: „zdecydowanie nie”- zaznaczyło ją 8,93% respondentów, „trudno powiedzieć”- wskazało ją 5,36% badanych oraz odpowiedź „raczej nie”- wskazało ją 0,89% ankietowanych uczniów.

5. 5. Problem przemocy

Które z wymienionych poniżej sytuacji Twoim zdaniem mogą wywoływać agresję/przemoc wśród młodzieży?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

uzależnienia od alkoholu, narkotyków, dopalaczy: **63,39%** (71)

depresja, stany lękowe i inne choroby psychiczne: **50%** (56)

problemy finansowe i różnice w dochodach rodziców: **39,29%** (44)

problemy rodzinne: **64,29%** (72)

zazdrość/zaborczość: **49,11%** (55)

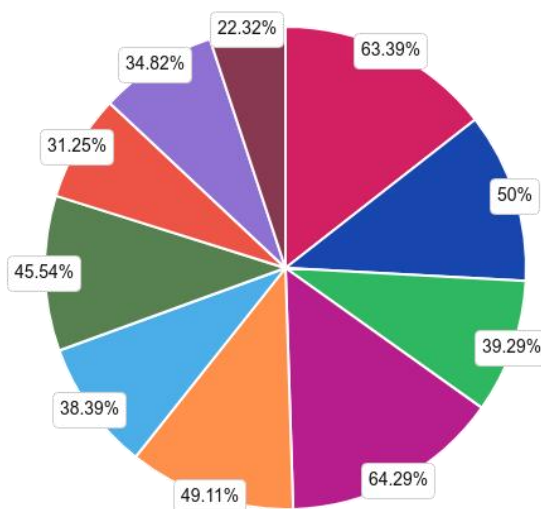
wpływ Internetu, telewizji, gier komputerowych itp.: **38,39%** (43)

wpływ środowiska, znajomych itp.: **45,54%** (51)

różnice w poglądach: **31,25%** (35)

problemy w komunikacji międzyludzkiej: **34,82%** (39)

nie wiem: **22,32%** (25)

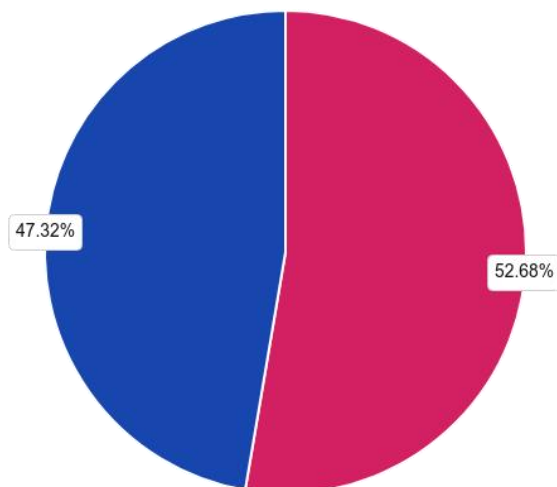

Zdaniem uczniów agresja lub przemoc wśród młodzieży jest powodowana głównie przez: „problemy rodzinne” - 64,29% osób oraz „uzależnienia od alkoholu, narkotyków, dopalaczy” - 63,39% badanych. Rzadziej wskazywano na: „depresja, stany lękowe i inne choroby psychiczne” - 50% badanych uczniów, „zazdrość/zaborczość” - 49,11% osób, „wpływ środowiska, znajomych itp.” - 45,54% respondentów, „problemy finansowe i różnice w dochodach rodziców” - 39,29% ankietowanych, „wpływ Internetu, telewizji, gier komputerowych itp.” - 38,39% respondentów, „problemy w komunikacji międzyludzkiej” - 34,82% osób, „różnice w poglądach” - 31,25% ankietowanych uczniów, „nie wiem” - 22,32% ankietowanych.

Czy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy?

tak : **52,68%** (59)

nie: **47,32%** (53)

Uczniom zadano pytanie pt.: "Czy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy?". Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „tak” - wybrało ją 52,68% uczniów, odpowiedź „nie” została wskazana przez 47,32% badanych uczniów.

Kto stosował wobec Ciebie przemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

mama/opiekunka: **20%** (12)

tata/opiekun: **15%** (9)

siostra: **11,67%** (7)

brat: **26,67%** (16)

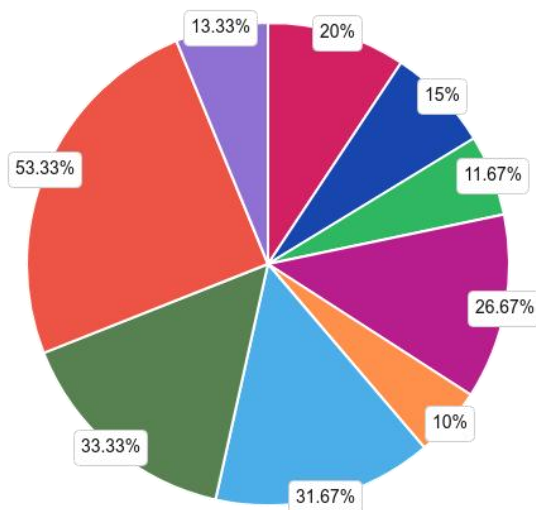
inni członkowie rodziny: **10%** (6)

inne osoby z moje najbliższego otoczenia: **31,67%** (19)

znajomi/przyjaciele: **33,33%** (20)

koledzy ze szkoły: **53,33%** (32)

obce osoby: **13,33%** (8)

Osobami stosującymi przemoc wobec respondentów były następujące osoby: „koledzy ze szkoły” - 53,33% osób oraz „znajomi/przyjaciele” - 33,33% badanych. Rzadziej wskazywano na: „inne osoby z moje najbliższego otoczenia” - 31,67% badanych uczniów, „brat” - 26,67% osób, „mama/opiekunka” - 20% respondentów, „tata/opiekun” - 15% ankietowanych, „obce osoby” - 13,33% respondentów, „siostra” - 11,67% osób, „inni członkowie rodziny” - 10% ankietowanych uczniów.

Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś?

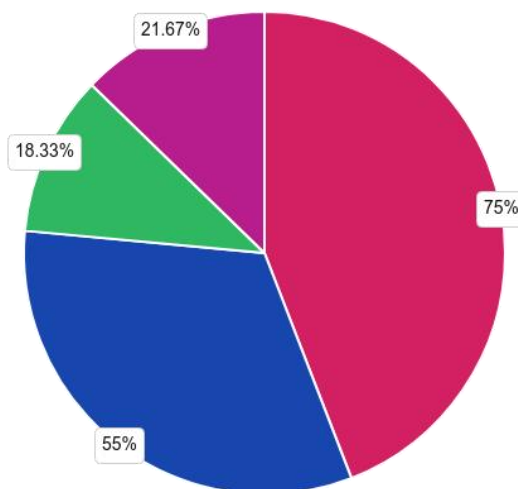
Można wybrać kilka odpowiedzi.

ktoś ci groził, zastraszał, przezywał, upokarzał cię, wyśmiewał się z ciebie lub twojego wyglądu, zawstydział itp. : **75%** (45)

ktoś cię bił, spoliczkował, kopał, szarpał, dusił, popychał itp. : **55%** (33)

ktoś dotykał cię w miejsca intymne, w sposób, w który sobie tego nie życzyłeś/aś : **18,33%** (11)

ktoś nie opiekował się tobą, gdy tego potrzebowałeś, np. gdy byłeś chory, głodny, przestraszony: **21,67%** (13)

Uczniowie, którzy doświadczyli przemocy, najczęściej spotykali się z następującymi zachowaniami: „ktoś ci groził, zastraszał, przezywał, upokarzał cię, wyśmiewał się z ciebie lub twojego wyglądu, zawstydział itp. ” - takiej odpowiedzi udzieliło 75% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „ktoś cię bił, spoliczkował, kopał, szarpał, dusił, popychał itp. ” - 55% uczniów, „ktoś nie opiekował się tobą, gdy tego potrzebowałeś, np. gdy byłeś chory, głodny, przestraszony” - 21,67% ankietowanych uczniów. Najrzadziej uczniowie wskazywali odpowiedź „ktoś dotykał cię w miejsca intymne, w sposób, w który sobie tego nie życzyłeś/aś ” - w ten sposób wskazywało 18,33% osób.

Czy osoba, która stosowała wobec Ciebie przemoc była pod wpływem:

Można wybrać kilka odpowiedzi.

alkoholu: **8,33%** (5)

narkotyków: **6,67%** (4)

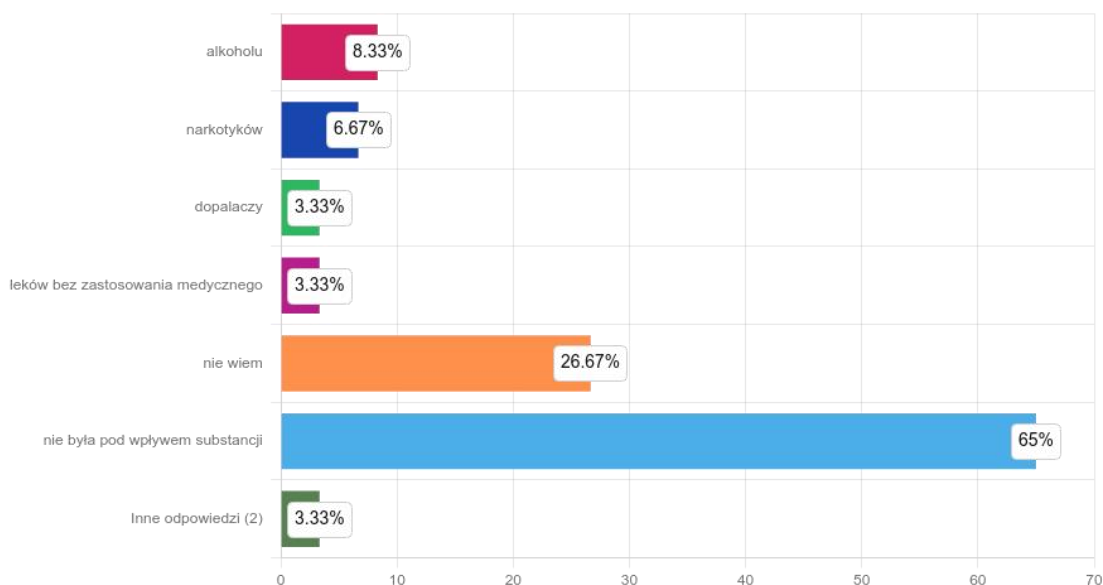
dopalaczy: **3,33%** (2)

leków bez zastosowania medycznego: **3,33%** (2)

nie wiem: **26,67%** (16)

nie była pod wpływem substancji: **65%** (39)

Inne odpowiedzi (2): **3,33%** (2)

Inne odpowiedzi:

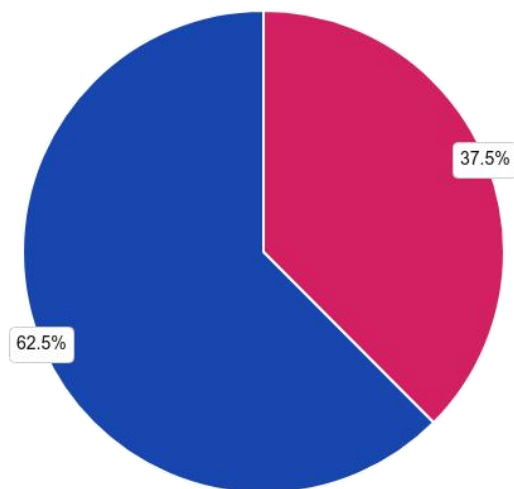
- (brak lub nieczytelna odpowiedź) (2)

Uczniów poproszono również o wskazanie, czy osoby, które stosowały wobec nich przemoc były pod wpływem środków psychoaktywnych. Najczęściej wskazywano odpowiedź „nie była pod wpływem substancji” - 65% osób oraz „nie wiem” - 26,67% badanych. Rzadziej wskazywano na: „alkoholu” - 8,33% badanych uczniów, „narkotyków” - 6,67% osób, „dopalaczy” - 3,33% respondentów, „leków bez zastosowania medycznego” - 3,33% ankietowanych.

Czy zdarzyło Ci się stosować przemoc wobec innych?

tak : **37,5%** (42)

nie: **62,5%** (70)

Ankietowanym zadano pytanie pt.: "Czy zdarzyło Ci się stosować przemoc wobec innych?". Uczniowie najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 62,5% ankietowanych, odpowiedź „tak” została wskazana przez 37,5% badanych uczniów.

Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

mamy/opiekunki: **4,76%** (2)

taty/opiekuna: **4,76%** (2)

siostry: **26,19%** (11)

brata: **28,57%** (12)

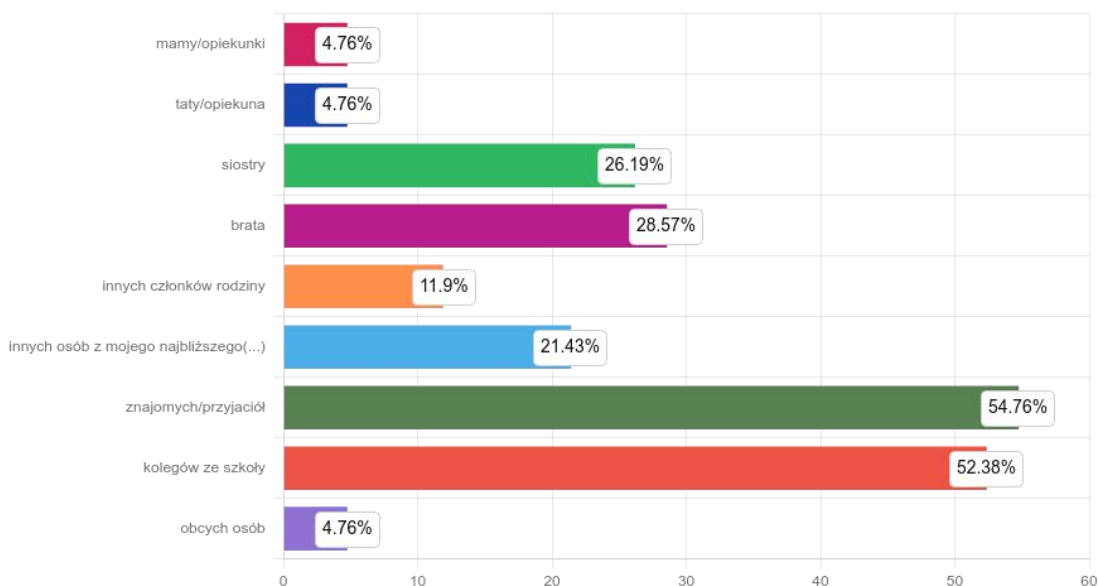
innych członków rodziny: **11,9%** (5)

innych osób z mojego najbliższego otoczenia: **21,43%** (9)

znajomych/przyjaciół: **54,76%** (23)

kolegów ze szkoły: **52,38%** (22)

obcych osób: **4,76%** (2)

Uczniowie wskazywali, iż zdarzyło im się stosować przemoc wobec: „znajomych/przyjaciół” wybrało ją 54,76% osób oraz „kolegów ze szkoły” wybrało ją 52,38% badanych. Rzadziej wskazywano na: „brata” - 28,57% badanych uczniów, „siostry” - 26,19% osób, „innych osób z mojego najbliższego otoczenia” - 21,43% respondentów, „innych członków rodziny” - 11,9% ankietowanych, „mamy/opiekunki” - 4,76% respondentów, „taty/opiekuna” - 4,76% osób oraz „obcych osób” - 4,76% uczniów.

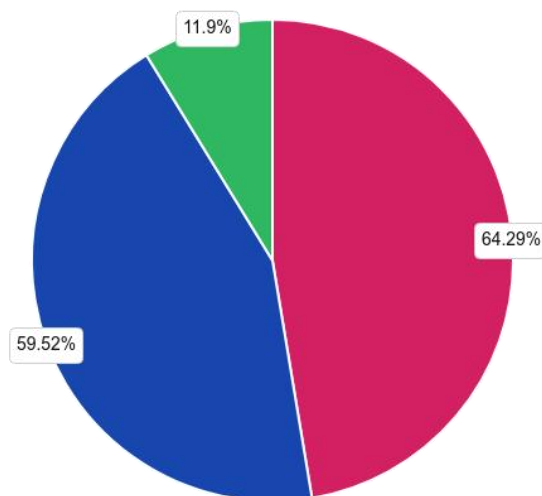
Jakiego rodzaju przemoc stosowałeś/aś?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

groziłeś/aś, zastraszales/aś, przeżywałeś/aś, upokarzałeś/aś, wyśmiewałeś/aś, zawstydzales/aś itp.: **64,29%** (27)

biteś/aś, spoliczkowałeś/aś, kopales/aś, szarpałeś/aś, dusiłeś/aś, popychałeś/aś itp.: **59,52%** (25)

dotykałeś/aś kogoś w miejsca intymne, w sposób w który sobie tego nie życzył/a: **11,9%** (5)

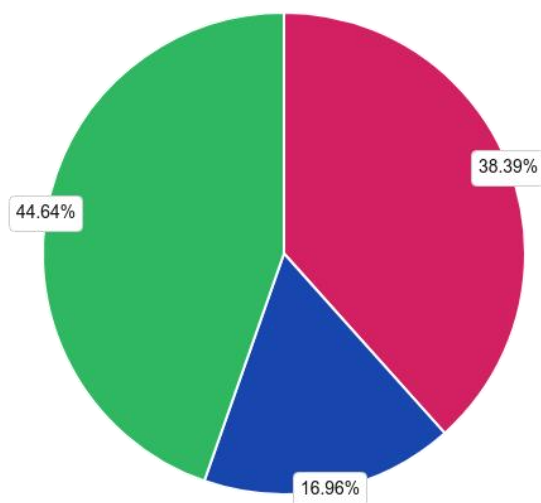
Uczniowie, którzy stosowali przemoc, najczęściej robili to w następujący sposób: „groziłeś/aś, zastraszales/aś, przeżywałeś/aś, upokarzałeś/aś, wyśmiewałeś/aś, zawstydzales/aś itp.” - takiej odpowiedzi udzieliło 64,29% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „biteś/aś, spoliczkowałeś/aś, kopales/aś, szarpałeś/aś, dusiłeś/aś, popychałeś/aś itp.” - 59,52% uczniów oraz „dotykałeś/aś kogoś w miejsca intymne, w sposób w który sobie tego nie życzył/a” - 11,9% ankietowanych uczniów.

Czy Twoim zdaniem w Twojej szkole występuje problem przemocy między uczniami?

tak: **38,39%** (43)

nie: **16,96%** (19)

nie wiem: **44,64%** (50)

Większość uczniów w odpowiedzi na pytanie dotyczące występowania przemocy w ich szkole wskazało odpowiedź „nie wiem” - takiej odpowiedzi udzieliło 44,64%. W dalszej kolejności wskazywali na odpowiedzi: „tak” - 38,39% uczniów oraz „nie” - 16,96% badanych.

Do kogo zwrócił/a byś się o pomoc w razie problemu przemocy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

rodziców/opiekunów: **58,93%** (66)

dziadków: **10,71%** (12)

innych członków rodziny: **9,82%** (11)

nauczycieli: **33,04%** (37)

znajomych/przyjaciół: **40,18%** (45)

radził(a)bym sobie sam/a: **25%** (28)

szukał(a)bym pomocy w Internecie: **3,57%** (4)

Policji: **16,07%** (18)

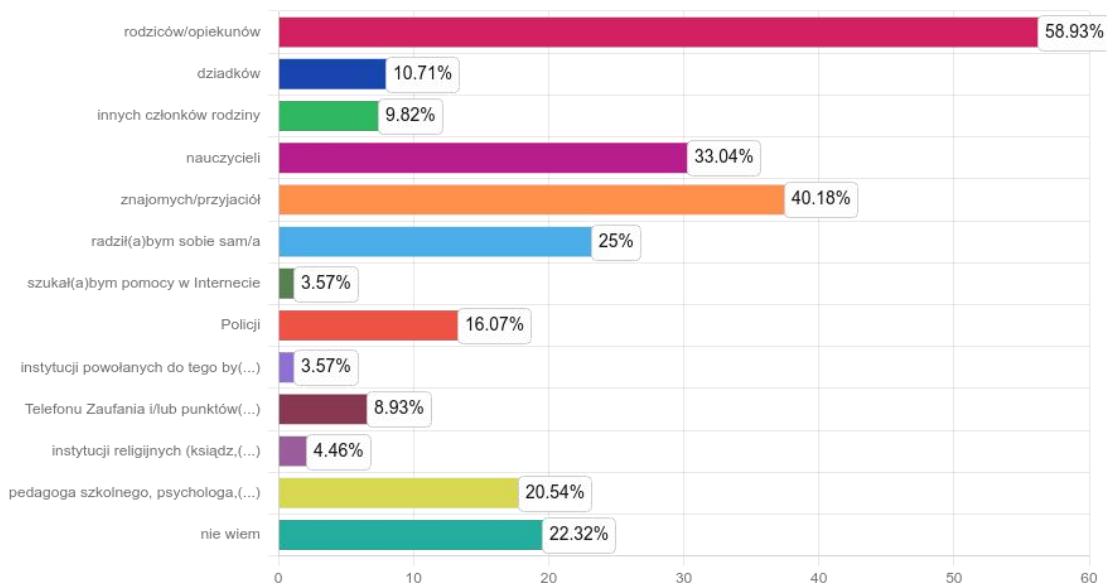
instytucji powołanych do tego by pomagać (Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta/Gminy, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.): **3,57%** (4)

Telefonu Zaufania i/lub punktów konsultacyjnych: **8,93%** (10)

instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.): **4,46%** (5)

pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty: **20,54%** (23)

nie wiem: **22,32%** (25)

Uczniowie w sytuacji problemu przemocy zwróciliby się z prośbą o pomoc do: „rodziców/opiekunów” - 58,93% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „znajomych/przyjaciół” - 40,18% osób, „nauczycieli” - 33,04% badanych, „radził(a)bym sobie sam/a” - 25% badanych uczniów, „nie wiem” - 22,32% ankietowanych, „pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty” - 20,54% badanych, „Policji” - 16,07% badanych uczniów, „dziadków” - 10,71% uczniów, „innych członków rodziny” - 9,82% respondentów, „Telefonu Zaufania i/lub punktów konsultacyjnych” - 8,93% badanych uczniów, instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.) - 4,46% ankietowanych, szukał(a)bym pomocy w Internecie” - 3,57% uczniów oraz instytucji powołanych do tego by pomagać (Ośrodek Pomocy

Społecznej, Urząd Miasta/Gminy, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.)" - 3,57% badanych uczniów.

Czym według Ciebie jest cyberprzemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

naśmiewaniem się z kogoś w Internecie: **62,5%** (70)

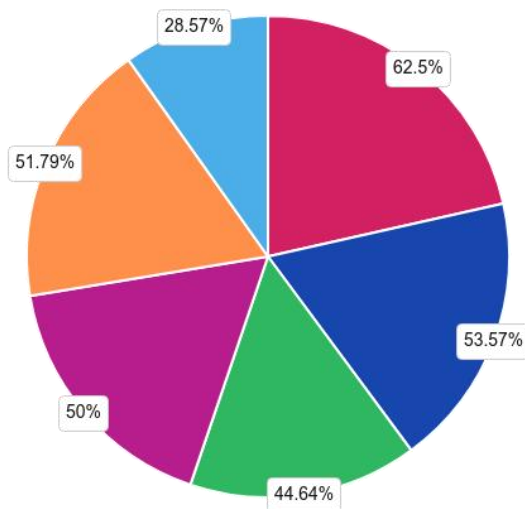
publikowaniem obraźliwych treści na czyjś temat w Internecie: **53,57%** (60)

przezwoiskami w stronę innych osób w Internecie: **44,64%** (50)

naruszaniem czyjejs prywatności w Internecie (np. kradzież kont i osobistych informacji, publikowanie danych osobowych, wysyłanie niechcianych treści itp.): **50%** (56)

agresja elektroniczną w Internecie (zastraszaniem, grożeniem itp.): **51,79%** (58)

nie wiem: **28,57%** (32)

Uczniowie zostali poproszeni również o wskazanie, czym według nich jest cyberprzemoc. Najczęściej wskazywano następujące odpowiedzi: „naśmiewaniem się z kogoś w Internecie” wybrało ją 62,5% uczniów oraz „publikowaniem obraźliwych treści na czyjś temat w Internecie” wybrało ją 53,57% osób. Rzadziej wskazywano na: „agresja elektroniczną w Internecie (zastraszaniem, grożeniem itp.)” - 51,79% badanych uczniów, „naruszaniem czyjejs prywatności w Internecie (np. kradzież kont i osobistych informacji, publikowanie danych osobowych, wysyłanie niechcianych treści itp.)” - 50% osób, „przezwoiskami w stronę innych osób w Internecie” - 44,64% respondentów oraz „nie wiem” - 28,57% ankietowanych.

Czy doznałeś/aś kiedykolwiek, którejs z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby: **32,14%** (36)

podszycanie się: **9,82%** (11)

rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików: **15,18%** (17)

wyłudzenie pieniędzy: **9,82%** (11)

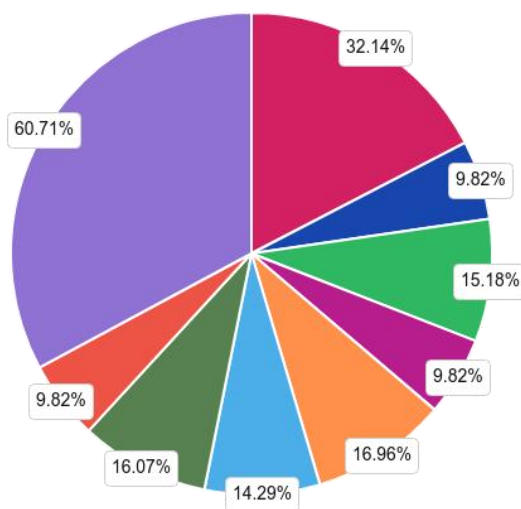
ośmieszanie/poniżanie: **16,96%** (19)

grożenie/straszenie: **14,29%** (16)

szantażowanie: **16,07%** (18)

włamania/kradzież kont: **9,82%** (11)

nie doznałem/am nigdy cyberprzemocy: **60,71%** (68)

Następnie ankietowanych poproszono o wskazanie form cyberprzemocy, które zdarzyło im się kiedykolwiek doznać. Wskazywano następujące odpowiedzi: „nie doznałem/am nigdy cyberprzemocy” wybrało ją 60,71% osób oraz „wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby” wybrało ją 32,14% badanych. Rzadziej wskazywano na: „ośmieszanie/poniżanie” - 16,96% badanych uczniów, „szantażowanie” - 16,07% osób, „rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików” - 15,18% respondentów, „grożenie/straszenie” - 14,29% ankietowanych, „podszycanie się” - 9,82% respondentów, „wyłudzenie pieniędzy” - 9,82% osób oraz „włamania/kradzież kont” - 9,82%.

Czy stosowałeś/aś kiedykolwiek, którejs z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby: **17,86%** (20)

podsywanie się: **5,36%** (6)

rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików: **8,04%** (9)

wyłudzenie pieniędzy: **0,89%** (1)

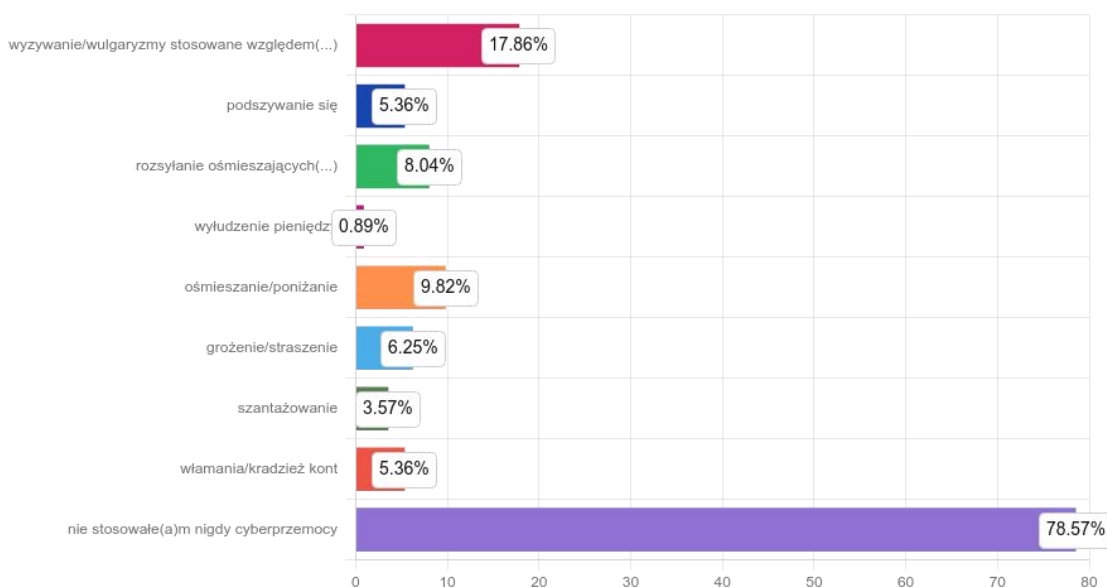
ośmieszanie/poniżanie: **9,82%** (11)

grożenie/straszenie: **6,25%** (7)

szantażowanie: **3,57%** (4)

włamania/kradzież kont: **5,36%** (6)

nie stosowałem(a)m nigdy cyberprzemocy: **78,57%** (88)

Następnie ankietowanych poproszono o wskazanie form cyberprzemocy, które zdarzyło im się stosować wobec innych osób. Wskazywano następujące odpowiedzi: „nie stosowałem(a)m nigdy cyberprzemocy” wybrało ją 78,57% osób oraz „wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby” wybrało ją 17,86% badanych. Rzadziej wskazywano na: „ośmieszanie/poniżanie” - 9,82% badanych uczniów, „rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików” - 8,04% osób, „grożenie/straszenie” - 6,25% respondentów, „podsywanie się” - 5,36% ankietowanych, „włamania/kradzież kont” - 5,36% respondentów, „szantażowanie” - 3,57% osób oraz „wyłudzenie pieniędzy” - 0,89% ankietowanych uczniów.

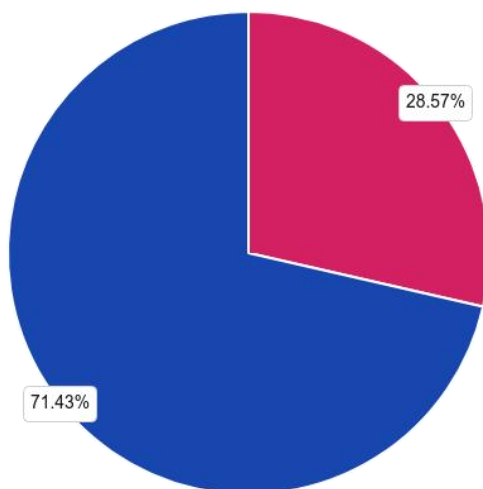
5. 6. Problem uzależnień behavioralnych

Czy wiesz czym są uzależnienia behawioralne?

tak: **28,57%** (32)

nie: **71,43%** (80)

Uczniom zadano pytanie pt.: "Czy wiesz czym są uzależnienia behawioralne?". Ankietowani uczniowie najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 71,43% respondentów, odpowiedź „tak” została wskazana przez 28,57% badanych uczniów.

Jak często korzystasz z urządzeń elektronicznych takich jak komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier, smart tv, itp.?

codziennie: **87,5%** (98)

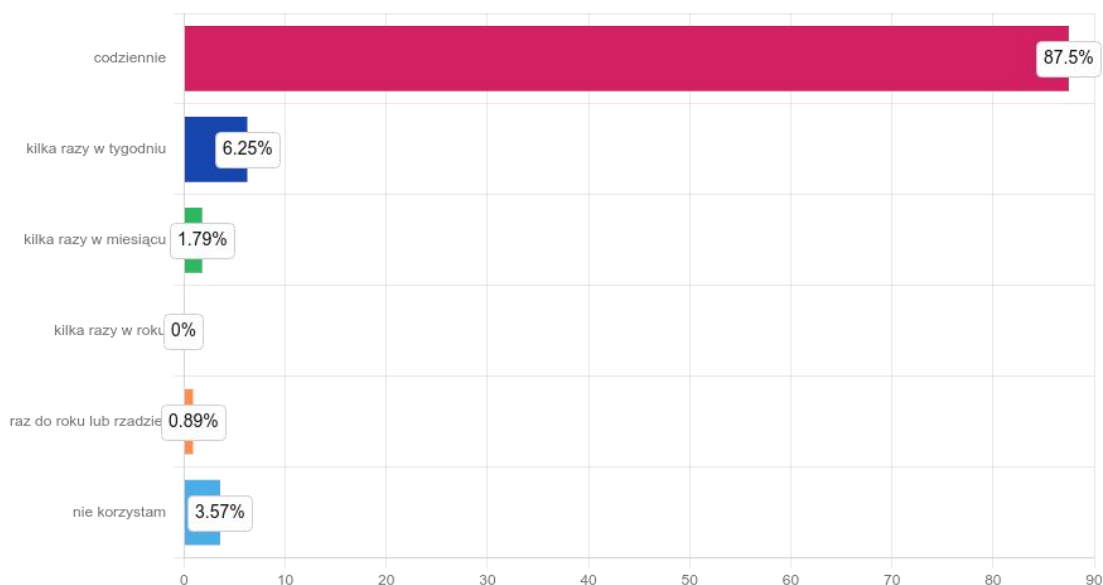
kilka razy w tygodniu: **6,25%** (7)

kilka razy w miesiącu: **1,79%** (2)

kilka razy w roku: **0%** (0)

raz do roku lub rzadziej: **0,89%** (1)

nie korzystam : **3,57%** (4)

Następnie uczniów poproszono o wskazanie jak często korzystają z urządzeń elektronicznych. Odpowiedź „codziennie” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 87,5%. Druga w kolejności odpowiedź „kilka razy w tygodniu” została wybrana przez 6,25% badanej próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „nie korzystam ” - 3,57% osób, „kilka razy w miesiącu” - 1,79% ankietowanych, „raz do roku lub rzadziej” - 0,89% uczniów.

Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z Internetu (poza nauką)?

Wskaż jedynie czas poświęcony na korzystanie z Internetu poza wykorzystywaniem go do nauki, odrabiania lekcji itp.

do 1 godz.: **2,04%** (2)

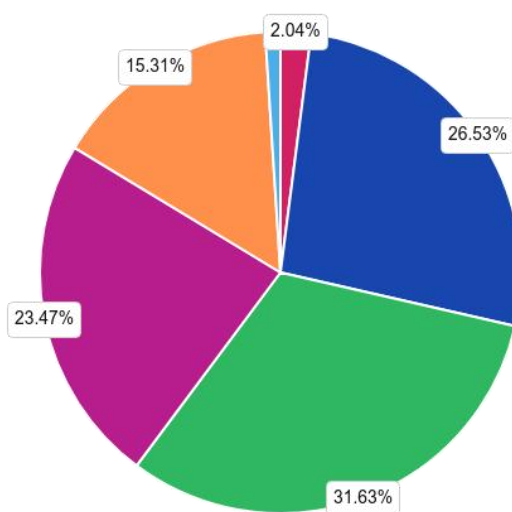
1-3 godz.: **26,53%** (26)

3-6 godz.: **31,63%** (31)

6-10 godz.: **23,47%** (23)

powyżej 10 godz.: **15,31%** (15)

nie korzystam z Internetu: **1,02%** (1)

Dodatkowo uczniów poproszono o wskazanie ile czasu poświęcają każdego dnia na korzystanie z nowych mediów. Odpowiedź „3-6 godz.” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 31,63% osób. Druga w kolejności odpowiedź „1-3 godz.” została wybrana przez 26,53% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „6-10 godz.” - 23,47% osób, „powyżej 10 godz.” - 15,31% ankietowanych, „do 1 godz.” - 2,04% uczniów oraz „nie korzystam z Internetu” - 1,02% osób.

Z jakich powodów najczęściej korzystasz z Internetu?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nauka: **41,12%** (44)

social media (Facebook, Twitter, Instagram, TikTok): **72,9%** (78)

kontakt ze znajomymi: **68,22%** (73)

poznawanie nowych osób: **24,3%** (26)

oglądanie filmów, seriali, programów i kanałów np. na YouTube: **70,09%** (75)

słuchanie muzyki: **76,64%** (82)

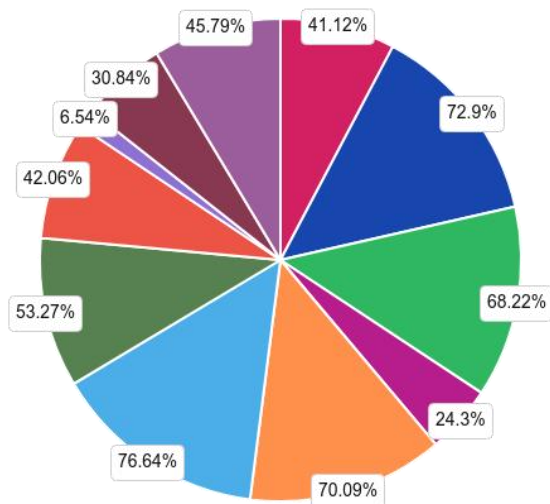
granie w gry online: **53,27%** (57)

robienie zakupów: **42,06%** (45)

prowadzenie bloga lub własnej strony: **6,54%** (7)

poszerzanie swojej wiedzy, hobby itp.: **30,84%** (33)

z nudów: **45,79%** (49)

Głównymi powodami skłaniającymi ankieterowanych uczniów do korzystania z nowych mediów jest: „słuchanie muzyki” - takiej odpowiedzi udzieliło 76,64% osób. W dalszej kolejności respondenci wskazywali na: „social media (Facebook, Twitter, Instagram, TikTok)” - 72,9%, „oglądanie filmów, seriali, programów i kanałów np. na YouTube” - 70,09%, „kontakt ze znajomymi” - 68,22%, „granie w gry online” - 53,27%, „z nudów” - 45,79%, „robienie zakupów” - 42,06%, „nauka” - 41,12%, „poszerzanie swojej wiedzy, hobby itp.” - 30,84%, „poznawanie nowych osób” - 24,3% oraz „prowadzenie bloga lub własnej strony” - 6,54%.

Zaznacz, które z poniższych zdań odnoszą się do Ciebie:

Można wybrać kilka odpowiedzi.

Najbliższe mi osoby zarzucają mi, że zbyt dużo czasu spędzam w sieci.: **27,1%** (29)

Późno w nocy nie śpię, bo surfuję po Internecie.: **15,89%** (17)

Próbuję bezskutecznie ograniczyć czas spędzany w sieci.: **14,95%** (16)

Coraz częściej wybieram sieć zamiast spotkań z innymi.: **9,35%** (10)

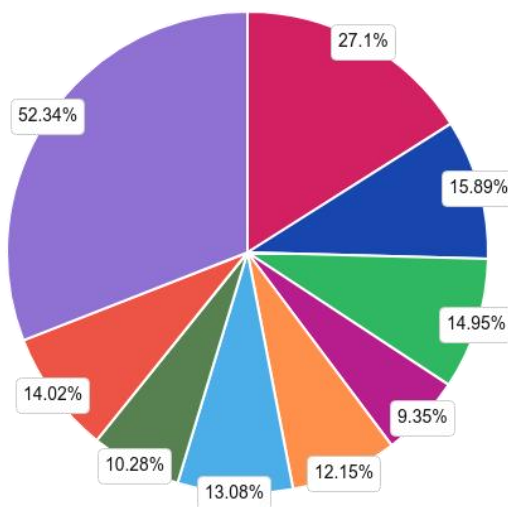
Wskutek zbyt długiego przebywania w sieci zdarza mi się zapomnieć o moich codziennych obowiązkach (np. sprzątanie, zakupy, nauka): **12,15%** (13)

Denerwuję się, gdy ktoś przeszkadza mi w surfowaniu w Internecie.: **13,08%** (14)

Z powodu zbyt długiego przebywania w sieci spada efektywność mojej nauki.: **10,28%** (11)

Zdarzyło mi się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera lub Internetu np. przed rodzicami.: **14,02%** (15)

Żadne z powyższych zdań nie odnoszą się do mnie.: **52,34%** (56)

W dalszej kolejności uczniów poproszono, aby wskazali zdania, które odnoszą się do nich bezpośrednio. Uczniowie najczęściej zaznaczali odpowiedź: „Żadne z powyższych zdań nie odnoszą się do mnie.” - 52,34% osób. W dalszej kolejności respondenci wskazywali na: „Najbliższe mi osoby zarzucają mi, że zbyt dużo czasu spędzam w sieci.” 27,1% uczniów, „Późno w nocy nie śpię, bo surfuję po Internecie.” - 15,89% ankietowanych uczniów, „Próbuję bezskutecznie ograniczyć czas spędzany w sieci.” - 14,95% respondentów oraz „Zdarzyło mi się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera lub Internetu np. przed rodzicami.” - 14,02%, „Denerwuję się, gdy ktoś przeszkadza mi w surfowaniu w Internecie.” - 13,08% uczniów, „Wskutek zbyt długiego przebywania w sieci zdarza mi się zapomnieć o moich codziennych obowiązkach (np. sprzątanie, zakupy, nauka).” - 12,15% badanych uczniów oraz „Z powodu zbyt długiego przebywania w sieci spada efektywność mojej nauki.” - 10,28% uczniów. Najmniej spośród respondentów tj. 9,35% odpowiedziało "Coraz częściej wybieram sieć zamiast spotkań z innymi".

Czy zdarzyło Ci się więcej niż raz, by:

Można wybrać kilka odpowiedzi.

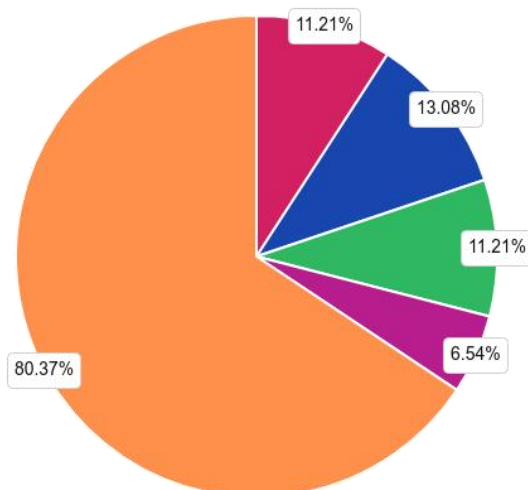
kupować/sprzedawać kryptowaluty online: **11,21%** (12)

obstawiać (za prawdziwe pieniądze) zakłady sportowe online: **13,08%** (14)

grać na prawdziwe pieniądze w kasynach online (poker, ruletka itp.): **11,21%** (12)

uczestniczyć w konkurach i zakładach, w których wysła się płatne SMS-y: **6,54%** (7)

nie zdarzyła mi się żadna z powyższych sytuacji: **80,37%** (86)

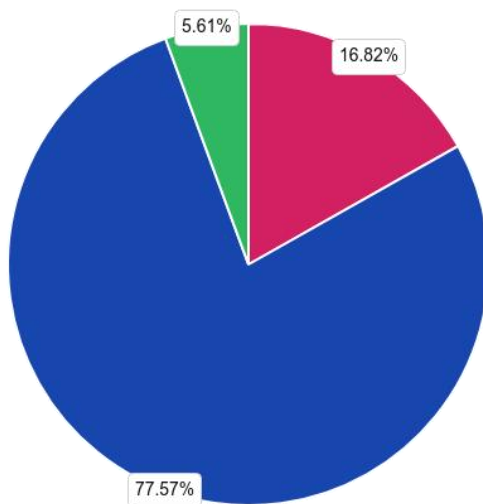
Uczniów zapytano także, czy więcej niż raz zdarzyło im się korzystać z gier hazardowych. Badani wskazywali, iż zdarzało im się „nie zdarzyła mi się żadna z powyższych sytuacji” - takiej odpowiedzi udzieliło 80,37% osób. W dalszej kolejności respondenci wskazywali na: „obstawiać (za prawdziwe pieniądze) zakłady sportowe online” - 13,08% uczniów, „kupować/sprzedawać kryptowaluty online” - 11,21% ankietowanych uczniów, „grać na prawdziwe pieniądze w kasynach online (poker, ruletka itp.)” - 11,21% uczniów oraz „uczestniczyć w konkurach i zakładach, w których wysła się płatne SMS-y” - 6,54% respondentów.

Czy na urządzeniu (telefon komórkowy, komputer, tablet itp.) z którego łączysz się z Internetem jest zainstalowana tzw. „blokada rodzicielska”?

tak: **16,82%** (18)

nie: **77,57%** (83)

nie wiem: **5,61%** (6)

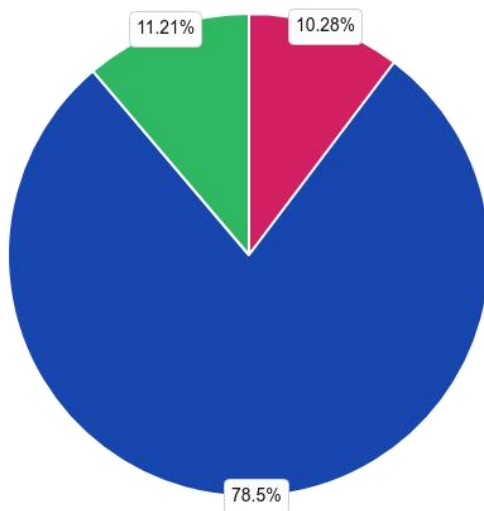
Ankietowani uczniowie zostali zapytani o to, czy na ich urządzeniach, którymi łączą się z Internetem jest zainstalowana blokada rodzicielska. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 77,57% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 16,82% badanych uczniów, a najrzadziej wskazywano odpowiedź „nie wiem” - wybrało ją 5,61% badanych uczniów.

Czy podałybyś swoje dane osobowe osobie poznanej w Internecie?

tak: **10,28%** (11)

nie: **78,5%** (84)

nie wiem: **11,21%** (12)

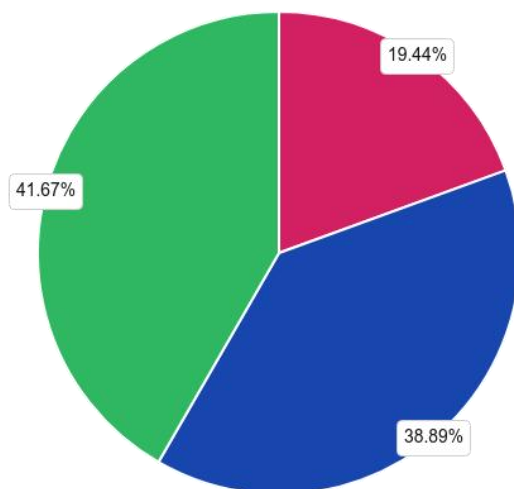
Celem sprawdzenia, czy uczniowie mają świadomość zagrożeń wynikających z udostępniania danych w Internecie, zapytano ich, czy udostępniłoby swoje dane obcej osobie. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 78,5% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „nie wiem” została wskazana przez 11,21% badanych uczniów, a najrzadziej wskazywano odpowiedź „tak” - wybrało ją 10,28% uczniów.

Czy uważasz siebie za osobę uzależnioną od telefonu komórkowego?

tak, zdecydowanie jestem uzależniony od telefonu komórkowego: **19,44%** (21)

można powiedzieć, że jestem uzależniony od telefonu komórkowego, gdyż trudno byłby mi funkcjonować bez niego: **38,89%** (42)

nie, mógłbym/mogłabym żyć bez telefonu komórkowego: **41,67%** (45)

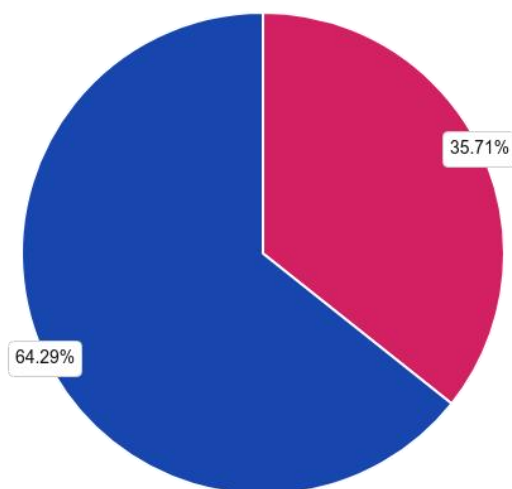

Respondenci najczęściej zaznaczali odpowiedź „nie, mógłbym/mogłabym żyć bez telefonu komórkowego” - wybrało ją 41,67%. Druga w kolejności odpowiedź „można powiedzieć, że jestem uzależniony od telefonu komórkowego, gdyż trudno byłby mi funkcjonować bez niego” została wskazana przez 38,89% badanych uczniów, a najrzadziej wskazywano odpowiedź „tak, zdecydowanie jestem uzależniony od telefonu komórkowego” - wybrało ją 19,44% ankietowanych uczniów.

Czy czułeś się kiedykolwiek odrzucony przez innych (dyskryminowany) ze względu na brak dostępu do urządzeń elektronicznych takich jak komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier lub do Internetu?

tak: **35,71%** (40)

nie: **64,29%** (72)

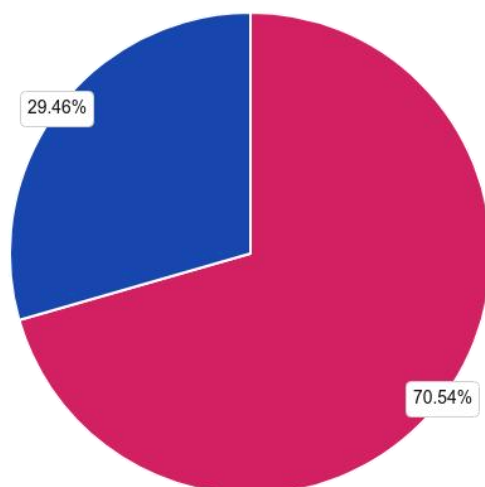

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 64,29% spośród 112 badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 35,71% badanych uczniów tj. 40 osób.

Czy znasz pojęcie „Anoreksja” i potrafisz określić czym jest to zjawisko?

tak: **70,54%** (79)

nie: **29,46%** (33)

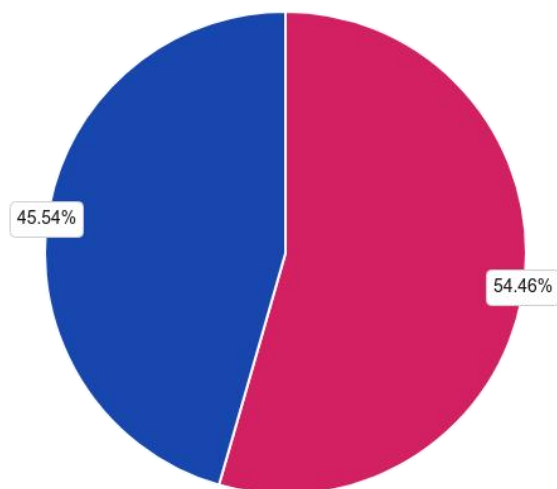

Na pytanie: „Czy znasz pojęcie „Anoreksja” i potrafisz określić, czym jest to zjawisko”, większość uczniów wskazała odpowiedź „tak” - 70,54%, rzadziej wskazywano odpowiedź „nie” - 29,46%.

Czy znasz pojęcie „Bulimia” i potrafisz określić czym jest to zjawisko?

tak: **54,46%** (61)

nie: **45,54%** (51)

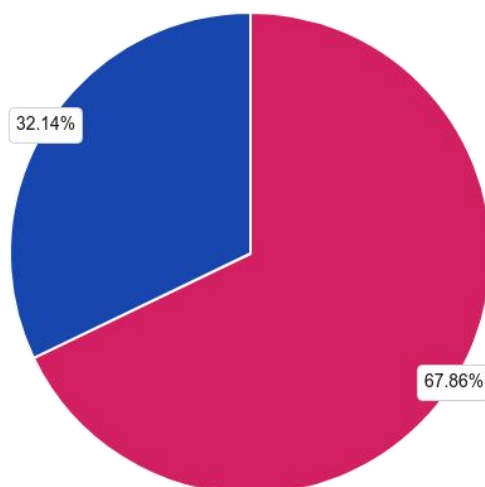

Na pytanie: „Czy znasz pojęcie „Bulimia” i potrafisz określić, czym jest to zjawisko”, większość uczniów wskazała odpowiedź „tak” - 54,46%, rzadziej wskazywano odpowiedź „nie” - 45,54%.

Czy znasz pojęcie „Kompulsywne objadanie się” i potrafisz określić czym jest to zjawisko?

tak: **67,86%** (76)

nie: **32,14%** (36)

Na pytanie: „Czy znasz pojęcie „Kompulsywne objadanie się” i potrafisz określić, czym jest to zjawisko”, większość uczniów wskazała odpowiedź „tak” - 67,86%, a 32,14% wskazało odpowiedź „nie”.

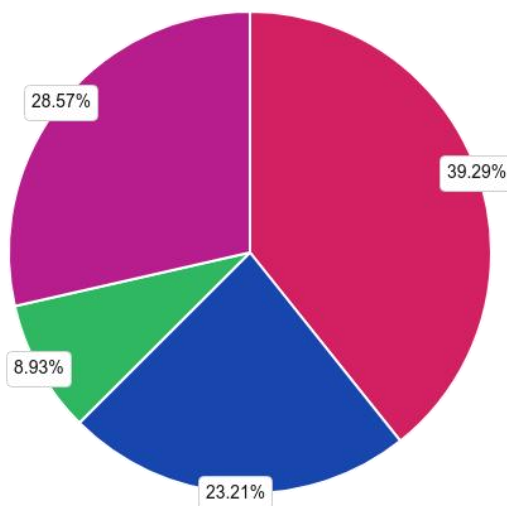
Czy obecnie stosujesz dietę lub robisz coś innego, aby schudnąć?

nie ponieważ ważę tyle, ile trzeba: **39,29%** (44)

nie, ale powinienem/powinnam schudnąć: **23,21%** (26)

nie, ale powinienem/powinnam przytyć: **8,93%** (10)

tak: **28,57%** (32)

Uczniów zapytano także, czy obecnie stosują dietę lub robią coś innego, aby schudnąć. Udzielano następujących odpowiedzi: „nie ponieważ ważę tyle, ile trzeba - 39,29%, rzadziej wskazywano odpowiedź „tak” - 28,57%, „nie, ale powinienem/powinnam schudnąć” - 23,21% oraz „nie, ale powinienem/powinnam przytyć” 8,93%.

Jakie według Ciebie mogą być negatywne konsekwencje związane z uzależnieniem od alkoholu, tytoniu, narkotyków, dopalaczy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nie występują negatywne konsekwencje: **13,39%** (15)

zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego: **63,39%** (71)

nieodpowiednie towarzystwo: **48,21%** (54)

pogorszenie relacji rodzinnych: **53,57%** (60)

pogorszenie relacji koleżeńskich: **41,96%** (47)

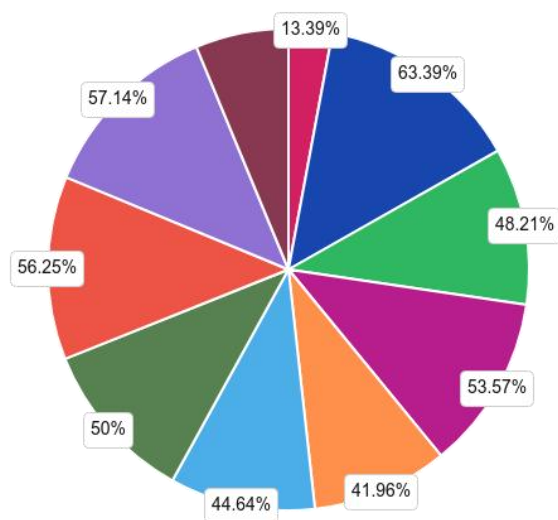
obniżenie efektywności nauki i problemy w szkole: **44,64%** (50)

poważne kłopoty finansowe: **50%** (56)

przemoc i agresja: **56,25%** (63)

śmierć: **57,14%** (64)

nie wiem: **28,57%** (32)

Ankietowanych uczniów poproszono o wskazanie konsekwencji, które ich zdaniem mogą wynikać z uzależnień od alkoholu, tytoniu, narkotyków, dopalaczy. Uczniowie zaznaczali następujące odpowiedzi: „zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego” - 63,39%, „śmierć” - 57,14%, „przemoc i agresja” - 56,25%, „pogorszenie relacji rodzinnych” - 53,57%, „poważne kłopoty finansowe” - 50%, „nieodpowiednie towarzystwo” - 48,21%, „obniżenie efektywności nauki i problemy w szkole” - 44,64%, „pogorszenie relacji koleżeńskich” - 41,96%, „nie wiem” - 28,57% oraz „nie występują negatywne konsekwencje” - 13,39%.

Kto rozmawiał z Tobą na temat działania i szkodliwości środków takich jak alkohol, tytoń, narkotyki, dopalacze?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

rodzeństwo: **17,86%** (20)

rodzice: **53,57%** (60)

nauczyciele: **44,64%** (50)

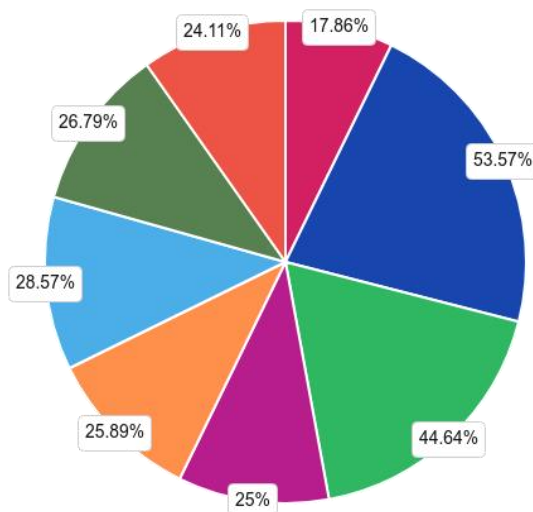
koleżanki, koledzy: **25%** (28)

pedagog szkolny, psycholog szkolny: **25,89%** (29)

specjaliści zaproszeni na wykłady, pogadanki, warsztaty: **28,57%** (32)

sam pozyskuję wiedzę na ten temat np. z Internetu i telewizji: **26,79%** (30)

nikt nie rozmawiał ze mną na ten temat: **24,11%** (27)

Na temat substancji psychoaktywnych z uczniami rozmawiali: „rodzice” - 53,57%, „nauczyciele” - 44,64%, „specjaliści zaproszeni na wykłady, pogadanki, warsztaty” - 28,57%, „sam pozyskuję wiedzę na ten temat np. z Internetu i telewizji” - 26,79%, „pedagog szkolny, psycholog szkolny” - 25,89%, „koleżanki, koledzy” - 25%, „nikt nie rozmawiał ze mną na ten temat” - 24,11%, „rodzeństwo” - 17,86%.

Do kogo zwróciłbyś się o pomoc mając problem związany z alkoholem, tytoniem, narkotykami lub dopalaczami?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

rodziców/opiekunów: **42,86%** (48)

dziadków: **6,25%** (7)

innych członków rodziny: **14,29%** (16)

nauczycieli: **9,82%** (11)

przyjaciół/kolegów/koleżanek: **26,79%** (30)

radził(a)bym sobie sam/a: **26,79%** (30)

szukał(a)bym pomocy w Internecie: **7,14%** (8)

Policji: **6,25%** (7)

instytucji powołanych do tego by pomagać (Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta/Gminy, Komisja ds.

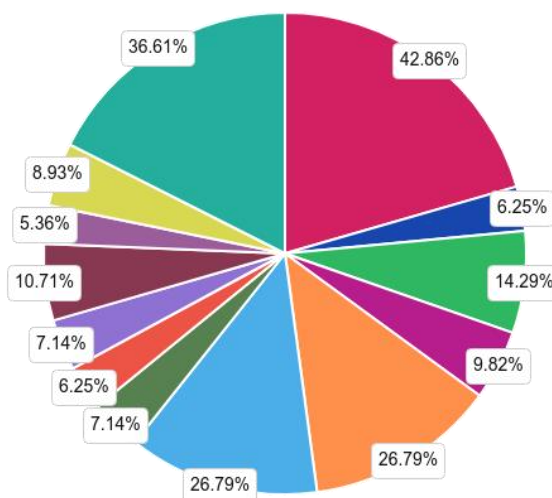
Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.): **7,14%** (8)

Telefonu Zaufania i/lub punktów konsultacyjnych: **10,71%** (12)

instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.): **5,36%** (6)

pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty: **8,93%** (10)

nie wiem: **36,61%** (41)

Uczniowie w sytuacji problemu związanego z substancjami psychoaktywnymi zwróciliby się z prośbą o pomoc do: „rodziców/opiekunów” - 42,86% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „nie wiem” - 36,61% osób, „przyjaciół/kolegów/koleżanek” - 26,79% badanych, „radził(a)bym sobie sam/a” - 26,79% badanych uczniów, „innych członków rodziny” - 14,29% ankietowanych, „Telefonu Zaufania i/lub punktów konsultacyjnych” - 10,71% badanych, „nauczycieli” - 9,82% badanych uczniów, „pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty” - 8,93% uczniów, „szukał(a)bym pomocy w Internecie” - 7,14% respondentów, „instytucji powołanych do tego by pomagać (Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta/Gminy, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.)” - 7,14% badanych uczniów, „dziadków” - 6,25% ankietowanych, „Policji” - 6,25% badanych oraz „instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.)” - 5,36% osób.

Jakiego rodzaju zajęć profilaktycznych brakuje w Twojej szkole?

zajęcia warsztatowe z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą: **18,92%** (21)

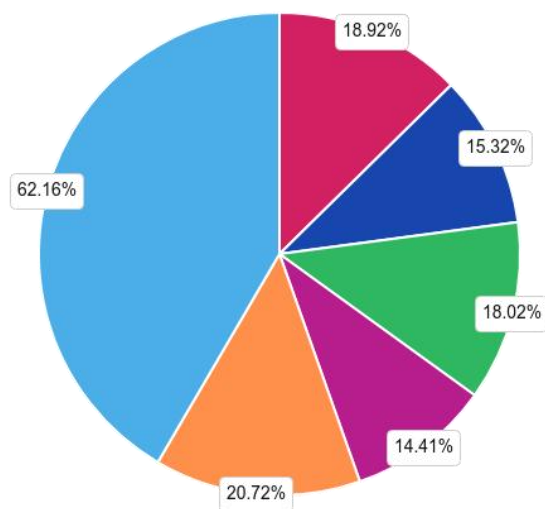
pogadanki z wychowawcą : **15,32%** (17)

spektakl lub musical profilaktyczny: **18,02%** (20)

zajęcia z przedstawicielem Policji: **14,41%** (16)

zajęcia z wykorzystaniem form multimedialnych: **20,72%** (23)

nie brakuje żadnych: **62,16%** (69)

Następnie uczniów poproszono o wskazanie zajęć profilaktycznych, których ich zdaniem brakuje w szkole. Wskazywano następujące odpowiedzi: „nie brakuje żadnych” - takiej odpowiedzi udzieliło 62,16% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „zajęcia z wykorzystaniem form multimedialnych” - 20,72%, „zajęcia warsztatowe z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą” 18,92%, „spektakl lub musical profilaktyczny” - 18,02% oraz „pogadanki z wychowawcą ” - 15,32%. Najmniej uczniów (14,41%) wybrało odpowiedź „zajęcia z przedstawicielem Policji”.

Jak oceniasz swoją szkołę?

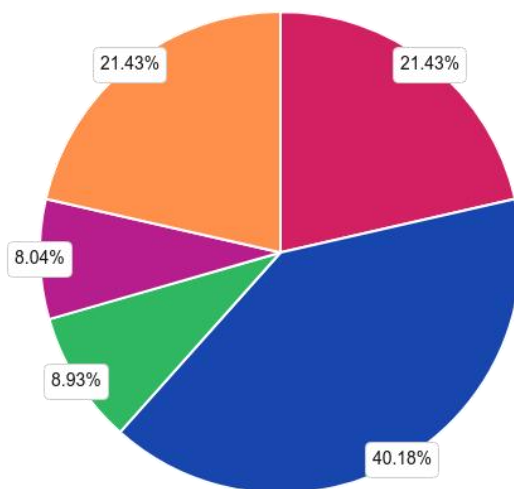
bardzo dobrze: **21,43%** (24)

dobrze: **40,18%** (45)

źle: **8,93%** (10)

bardzo źle: **8,04%** (9)

trudno powiedzieć: **21,43%** (24)

Ankietowanych poproszono o ocenę ich szkoły. Uczniowie wskazywali następujące odpowiedzi „dobrze” - wskazało ją 40,18% ankietowanych uczniów. W dalszej kolejności badani wskazywali następujące odpowiedzi: „bardzo dobrze” - 21,43% osób, „trudno powiedzieć” - 21,43% uczniów, „źle” 8,93% badanych. Najmniejszą popularnością cieszyła się odpowiedź „bardzo źle” wskazało ją 8,04% uczniów.

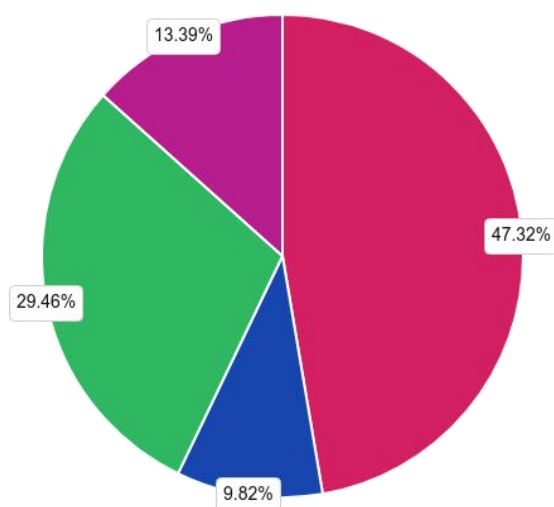
Czy nauka pozytywnie wpłynie na Twoją przyszłość?

tak: **47,32%** (53)

nie: **9,82%** (11)

trudno powiedzieć: **29,46%** (33)

nie wiem: **13,39%** (15)

Następnie uczniów zapytano, czy ich zdaniem nauka wpłynie pozytywnie na ich przyszłość. Największa grupa respondentów wskazała odpowiedź „tak” - 47,32%. Natomiast 29,46% uczniów zaznaczyło odpowiedź „trudno powiedzieć”, a odpowiedź „nie wiem” wskazało - 13,39% uczniów.

Jak oceniasz samego/a siebie?

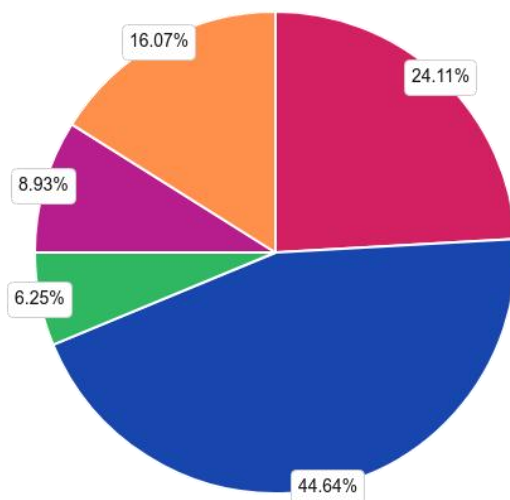
bardzo dobrze: **24,11%** (27)

dobrze: **44,64%** (50)

źle: **6,25%** (7)

bardzo źle: **8,93%** (10)

trudno powiedzieć: **16,07%** (18)

Następnie uczniów zapytano jak oceniają samych siebie. Uczniowie wskazywali następujące odpowiedzi: „dobrze” - 44,64%, „bardzo dobrze” - 24,11%, „trudno powiedzieć” - 16,07%, „bardzo źle” - 8,93% oraz „źle” - 6,25%.

W razie problemów w Twoim życiu, na czyją pomoc mógłbyś liczyć najbardziej?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

mama/opiekunka (babcia, ciocia, opiekun prawny itp.): **70,54%** (79)

tata/opiekun (dziadek, wujek, opiekun prawny itp.): **48,21%** (54)

dziadkowie: **16,96%** (19)

rodzeństwo: **31,25%** (35)

inni członkowie rodziny: **25%** (28)

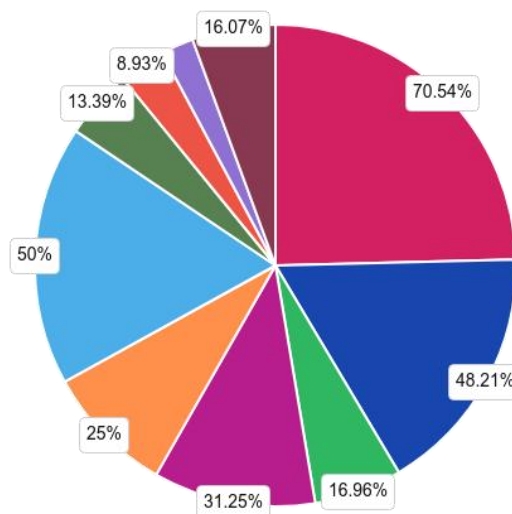
przyjaciele/znajomi: **50%** (56)

nauczyciele/pedagodzy: **13,39%** (15)

pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty: **8,93%** (10)

instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.): **6,25%** (7)

nie mógłby liczyć na nikogo: **16,07%** (18)

W razie problemów w swoim życiu, uczniowie zwróciliby się z prośbą o pomoc do: „mama/opiekunka (babcia, ciocia, opiekun prawny itp.)” - 70,54% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „przyjaciele/znajomi” - 50% osób, „tata/opiekun (dziadek, wujek, opiekun prawny itp.)” - 48,21% badanych, „rodzeństwo” - 31,25% badanych uczniów, „inni członkowie rodziny” - 25% ankietowanych, „dziadkowie” - 16,96% badanych, „nie mógłby liczyć na nikogo” - 16,07% badanych uczniów, „nauczyciele/pedagodzy” - 13,39% uczniów, „pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty” - 8,93% respondentów oraz „instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.)” - 6,25% badanych uczniów.

Jak oceniasz bliskość Twojej rodziny (wspólne spędzanie czasu, rozmowy i podejmowanie decyzji)?

bardzo dobrze: **31,25%** (35)

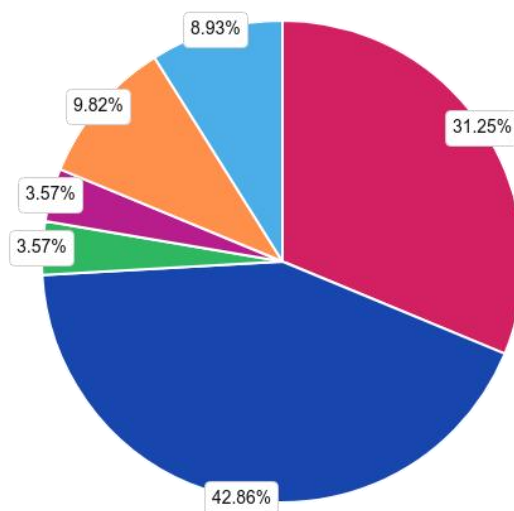
dobrze: **42,86%** (48)

źle: **3,57%** (4)

bardzo źle: **3,57%** (4)

trudno powiedzieć: **9,82%** (11)

wolałbym/abym nie odpowiadać : **8,93%** (10)

Badanych uczniów poproszono o ocenę bliskości swojej rodziny. Odpowiedź „dobrze” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 42,86% osób. Druga w kolejności odpowiedź „bardzo dobrze” została wybrana 31,25% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „trudno powiedzieć” - 9,82% osób, „wolałbym/abym nie odpowiadać ” - 8,93% uczniów, „źle” - 3,57% badanych uczniów. Najmniej spośród respondentów - 3,57% wskazało odpowiedź „bardzo źle”.

Czy bierzesz udział w pozalekcyjnych zajęciach? Jeżeli tak, to jakich?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nie biorę udziału w zajęciach pozaszkolnych: **36,61%** (41)

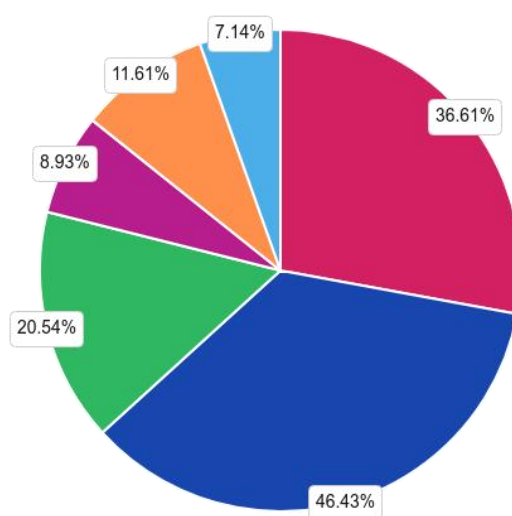
sportowych (np. piłka nożna, siatkówka, jazda konno, sztuki walki itp.): **46,43%** (52)

umysłowych (np. dodatkowe lekcje języków, korepetycje, kółka naukowe itp.): **20,54%** (23)

artystycznych (muzycznych / plastycznych/ teatralnych i aktorskich): **8,93%** (10)

hobbystycznych (np. fotografia, szachy, historia kina itp.): **11,61%** (13)

harcerstwo itp.: **7,14%** (8)

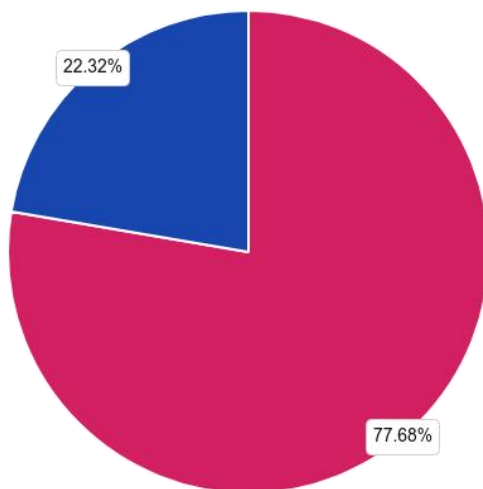

Respondentów zapytano, czy biorą udział w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych. Wskazywano następujące odpowiedzi: „sportowych (np. piłka nożna, siatkówka, jazda konno, sztuki walki itp.)” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 46,43%. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „umysłowych (np. dodatkowe lekcje języków, korepetycje, kółka naukowe itp.)” - 20,54% osób „hobbystycznych (np. fotografia, szachy, historia kina itp.)” - 11,61% badanych, „artystycznych (muzycznych / plastycznych/ teatralnych i aktorskich)” - 8,93% badanych uczniów oraz „harcerstwo itp.” - 7,14% ankietowanych.

Czy masz hobby, któremu poświęcasz znaczną ilość czasu?

tak: **77,68%** (87)

nie: **22,32%** (25)

Większość uczniów wskazała odpowiedź „tak”, tj. 77,68% ankietowanych, a odpowiedź „nie”, zaznaczyło 22,32% respondentów.

Czy zdarza Ci się opuszczać dni w szkole bez usprawiedliwienia?

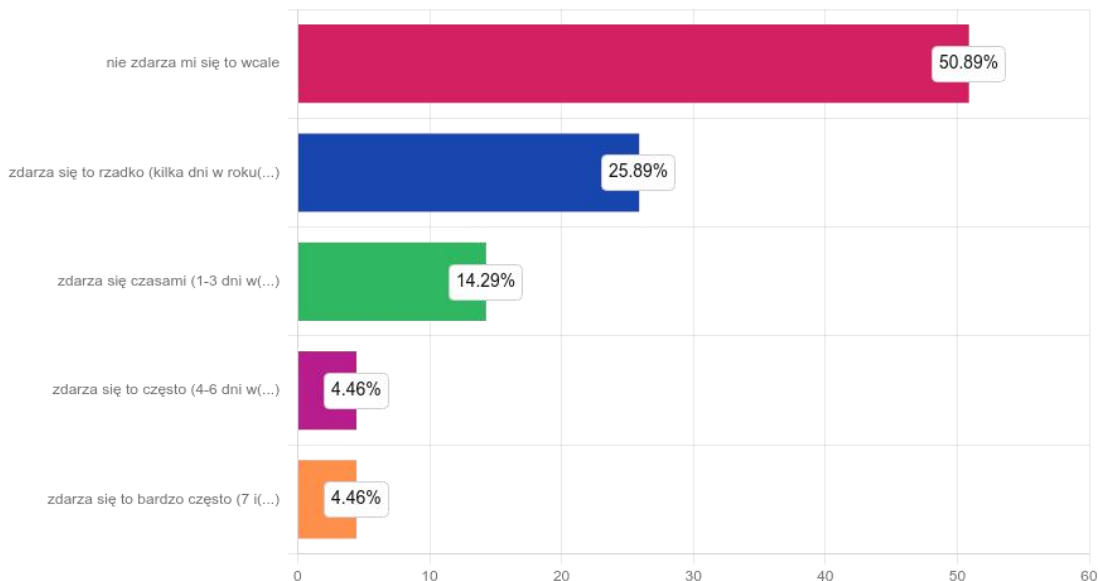
nie zdarza mi się to wcale: **50,89%** (57)

zdarza się to rzadko (kilka dni w roku szkolnym): **25,89%** (29)

zdarza się czasami (1-3 dni w miesiącu): **14,29%** (16)

zdarza się to często (4-6 dni w miesiącu): **4,46%** (5)

zdarza się to bardzo często (7 i więcej dni w miesiącu): **4,46%** (5)

Uczniowie najczęściej przyznawali, iż „nie zdarza mi się to wcale” - takiej odpowiedzi udzieliło 50,89% uczniów. W dalszej kolejności wskazywano: „zdarza się to rzadko (kilka dni w roku szkolnym)” 25,89%, „zdarza się czasami (1-3 dni w miesiącu)” 14,29%, „zdarza się to często (4-6 dni w miesiącu)” 4,46% oraz „zdarza się to bardzo często (7 i więcej dni w miesiącu)” 4,46%.

Czy Twoi rodzice wiedzą z kim i jak spędzasz wolny czas?

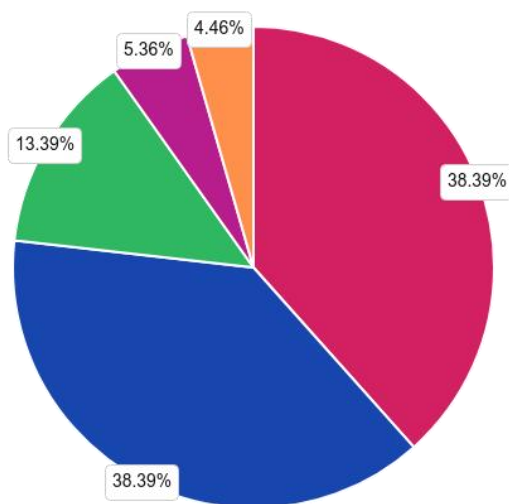
zawsze: 38,39% (43)

często: 38,39% (43)

rzadko: 13,39% (15)

nigdy: 5,36% (6)

nie wiem: 4,46% (5)

Uczniowie najczęściej zaznaczali następujące odpowiedzi „zawsze” - taką odpowiedź wskazało 38,39% ankietowanych uczniów, rzadziej wskazywano: „często” - 38,39% osób, „rzadko” 13,39% uczniów, „nigdy” - 5,36% osób oraz „nie wiem” - 4,46% respondentów.

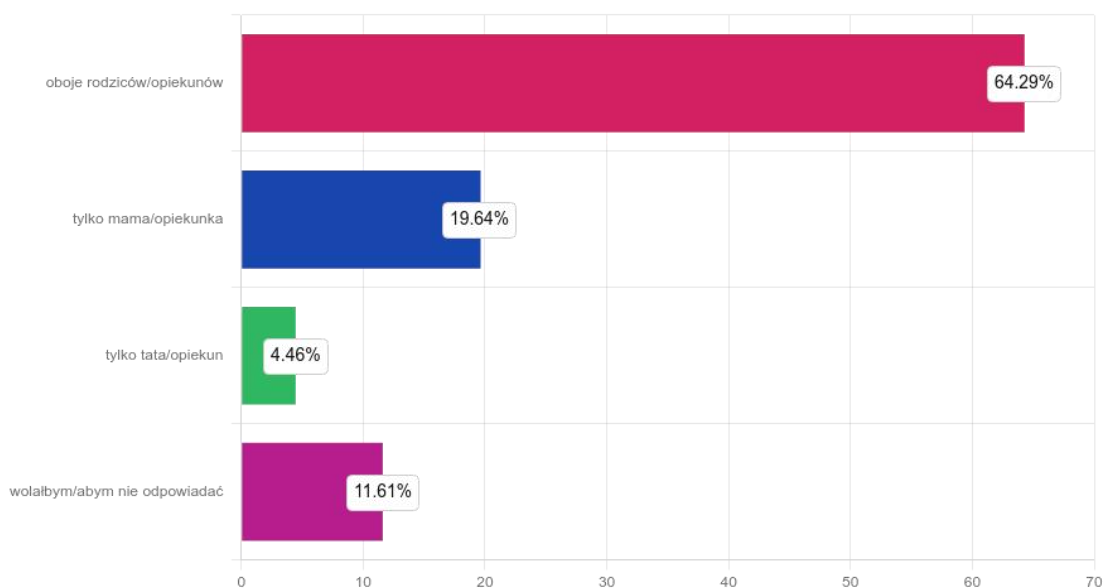
Kto cię wychowuje?

oboje rodziców/opiekunów: **64,29%** (72)

tylko mama/opiekunka: **19,64%** (22)

tylko tata/opiekun: **4,46%** (5)

wolałbym/abym nie odpowiadać: **11,61%** (13)

Odpowiedź „oboje rodziców/opiekunów” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 64,29%. Druga w kolejności odpowiedź „tylko mama/opiekunka” została wybrana przez 19,64% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „wolałbym/abym nie odpowiadać” - 11,61% osób oraz „tylko tata/opiekun” - 4,46% badanych.

Jak oceniasz sytuację materialną (ilość pieniędzy) w swoim domu?

bardzo dobrze: **30,36%** (34)

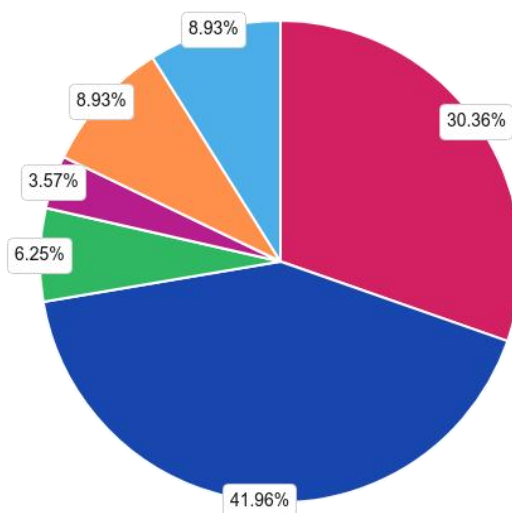
dobrze: **41,96%** (47)

źle: **6,25%** (7)

bardzo źle: **3,57%** (4)

trudno powiedzieć: **8,93%** (10)

wolałbym/abym nie odpowiadać: **8,93%** (10)

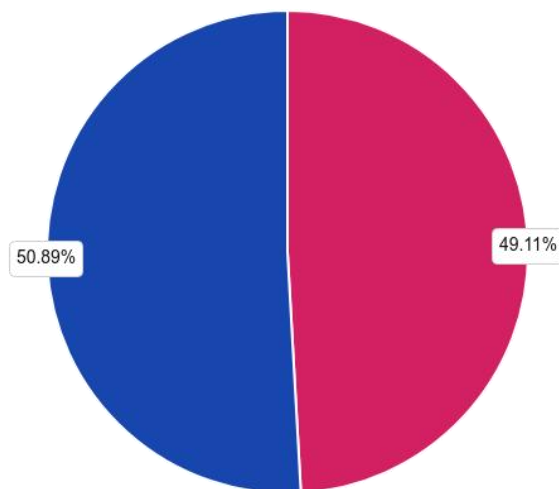

Opisując sytuację materialną swojej rodziny, uczniowie wskazywali następujące odpowiedzi: „dobrze” - taką odpowiedź wskazało 41,96% ankietowanych uczniów. W dalszej kolejności badani wskazywali następujące odpowiedzi: „bardzo dobrze” - 30,36% osób, „trudno powiedzieć” - 8,93% uczniów, „wolałbym/abym nie odpowiadać” - 8,93% respondentów, „źle” - 6,25% osób. Najmniej uczniów (3,57%) wybrało odpowiedź „bardzo źle”.

Do jakiej szkoły uczęszczasz?

do szkoły podstawowej: **49,11%** (55)

do szkoły ponadpodstawowej (liceum, technikum, ZSZ, itp.): **50,89%** (57)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „do szkoły ponadpodstawowej (liceum, technikum, ZSZ, itp.)” - wybrało ją 50,89% badanych uczniów. Druga w kolejności odpowiedź „do szkoły podstawowej” została wskazana przez 49,11% badanych uczniów.

6. Badanie przedstawicieli instytucji pomocowych Miasta Karpacza

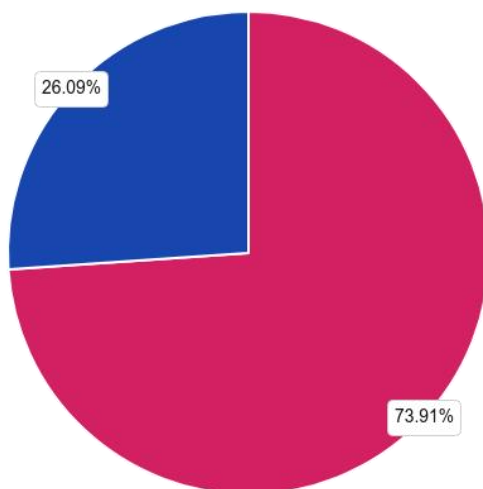
6. 1. Charakterystyka respondentów

Płeć:

kobieta: **73,91%** (51)

mężczyzna: **26,09%** (18)

Badani najczęściej wskazywali odpowiedź „kobieta” - wybrało ją 73,91% spośród 69 ankietowanych. Druga w kolejności odpowiedź „mężczyzna” została wskazana przez 26,09% badanych mieszkańców.

Wiek:

do 25 lat: **1,45%** (1)

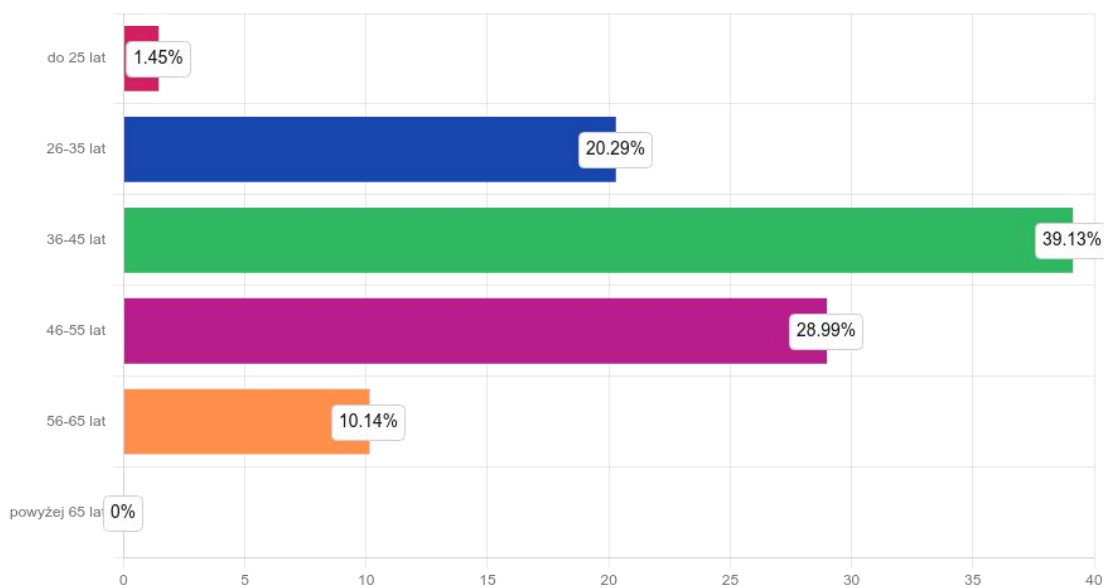
26-35 lat: **20,29%** (14)

36-45 lat: **39,13%** (27)

46-55 lat: **28,99%** (20)

56-65 lat: **10,14%** (7)

powyżej 65 lat : **0%** (0)

W ankielowaniu brały udział osoby w wieku: „36-45 lat” - 39,13% osób, „46-55 lat” - 28,99% mieszkańców, „26-35 lat” - 20,29% osób, „56-65 lat” - 10,14% badanych, „do 25 lat” - 1,45% osób oraz „do 25 lat” - 1,45% mieszkańców.

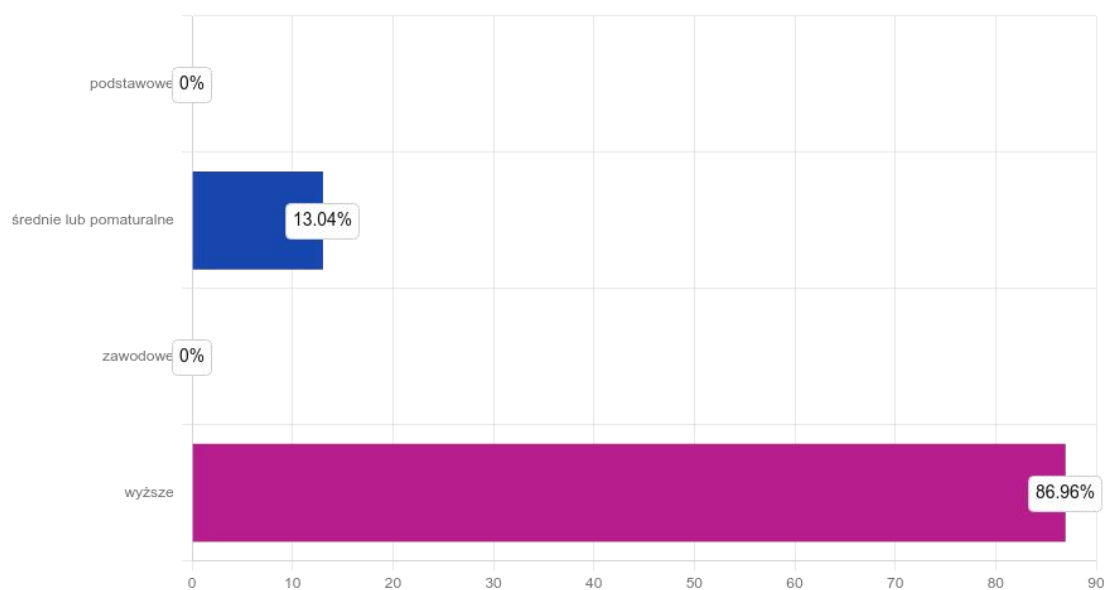
Wykształcenie:

podstawowe: **0%** (0)

średnie lub pomaturalne: **13,04%** (9)

zawodowe: **0%** (0)

wyższe: **86,96%** (60)

Analizując wykształcenie badanych można zauważyć, iż największa część z nich posiada wykształcenie: „wyższe” - 86,96% osób, a także „średnie lub pomaturalne” - 13,04% badanych.

Miejsce zatrudnienia:

OPS/MOPS/GOPS/MGOPS: **2,9%** (2)

Punkt Konsultacyjny: **0%** (0)

KRPA/MKRPA/GKRPA/MGKRPA: **1,45%** (1)

Policja: **17,39%** (12)

Środowiskowy Dom Samopomocy: **0%** (0)

Zakład Opieki Zdrowotnej: **8,7%** (6)

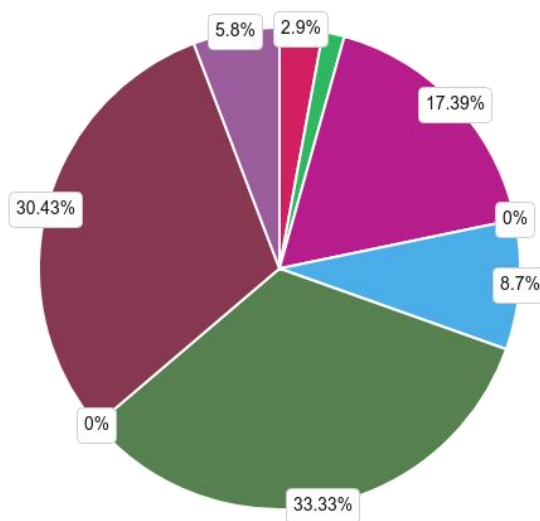
Oświata (szkoła): **33,33%** (23)

Sądownictwo: **0%** (0)

Fundacja/Stowarzyszenie: **0%** (0)

Urząd Miasta/Gminy/Miasta i Gminy: **30,43%** (21)

Inne odpowiedzi (4): **5,8%** (4)

Inne odpowiedzi:

- kultura
- szkoła
- szpital
- (brak lub nieczytelna odpowiedź)

Badani respondenci najczęściej pracują „Oświata (szkoła)” - wybrało ją 33,33% spośród badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „Urząd Miasta/Gminy” została wskazana przez 30,43% badanych specjalistów. Kolejno 17,39% ankietowanych wskazywało odpowiedź „Policja”. Rzadziej zaznaczano odpowiedź: „Zakład Opieki Zdrowotnej - wybrało ją 8,7% ankietowanych, „Inne odpowiedzi (4)” - wybrało ją 5,8% osób, „OPS” - wybrało ją 2,9% respondentów oraz „KRPA” - 1,45% ankietowanych.

6. 2. Problemy społeczne z perspektywy przedstawicieli instytucji pomocowych

Jaki problem społeczny w Pana/i opinii jest najbardziej widoczny na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?

Proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi.

alkoholizm: **65,22%** (45)

narkomania: **24,64%** (17)

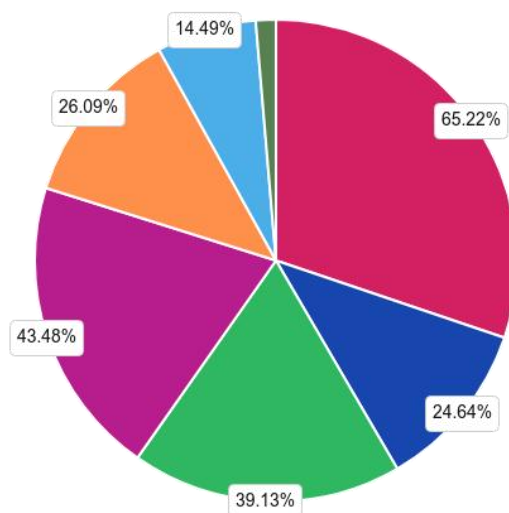
nikotynizm: **39,13%** (27)

uzależnienia behawioralne (tj. uzależnienia od czynności, jak np. od gier hazardowych, telefonu/komputera/Internetu, jedzenia, pracy, zakupów): **43,48%** (30)

przemoc domowa: **26,09%** (18)

przemoc rówieśnicza w szkole: **14,49%** (10)

Inne odpowiedzi (2): **2,9%** (2)

Inne odpowiedzi:

- nie mam styczności z problemami społecznymi

- bezdomni

Ankietowani wskazali, iż najbardziej widocznymi problemami są: „alkoholizm” - 65,22%, „uzależnienia behawioralne (tj. uzależnienia od czynności, jak np. od gier hazardowych, telefonu/komputera/Internetu, jedzenia, pracy, zakupów)” - 43,48%, „nikotynizm” 39,13%, „przemoc domowa” - 26,09%, „narkomania” - 24,64%, a także „przemoc rówieśnicza w szkole” - 14,49%.

Według Pana/i opinii, jaki jest główny powód występowania problemów społecznych na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?

Proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi.

bezrobocie: **10,14%** (7)

ubóstwo: **10,14%** (7)

bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych: **49,28%** (34)

niezaradność życiowa: **56,52%** (39)

długotrwała lub ciężka choroba: **4,35%** (3)

niepełnosprawność: **0%** (0)

alkoholizm: **65,22%** (45)

narkomania: **18,84%** (13)

wielodzietność: **8,7%** (6)

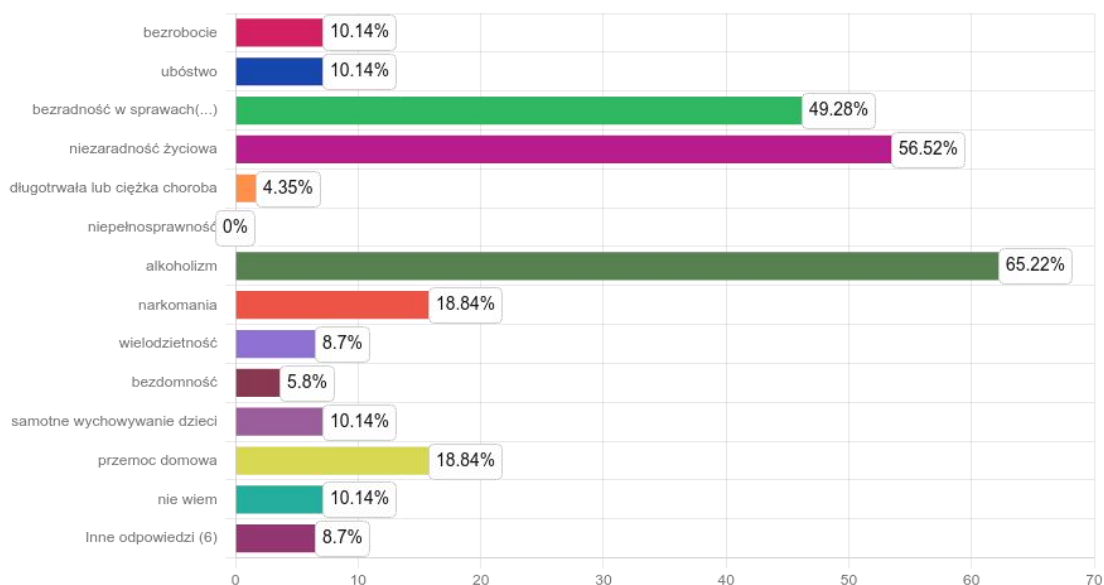
bezdolność: **5,8%** (4)

samotne wychowywanie dzieci: **10,14%** (7)

przemoc domowa: **18,84%** (13)

nie wiem: **10,14%** (7)

Inne odpowiedzi (6): **8,7%** (6)

Inne odpowiedzi:

- stres
- przepracowanie.
- zbyt intensywny styl życia w którym łatwiej jest dać dziecku telefon niż sprawdzić co robi i spędzić z nim czas. brak świadomości obowiązków ciążyących na rodzicu.
- nie dotyczy
- długotrwały stres, nieumiejętność radzenia sobie z trudnymi emocjami.
- brak czasu i uwagi dla dzieci ze strony rodziców

Ankietowanych poproszono także o wskazanie głównych powodów występowania problemów społecznych na terenie wykonywania obowiązków służbowych/zawodowych. Badanie wskazywały następujące odpowiedzi: „alkoholizm” - 65,22%, „niezaradność życiowa” - 56,52%, „bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych” 49,28%, „narkomania” - 18,84%, „przemoc domowa” - 18,84%, „bezrobocie” - 10,14%, „ubóstwo” - 10,14%, „samotne wychowywanie dzieci” - 10,14%, „nie wiem” - 10,14%, „wielodzietność” 8,7%, „Inne odpowiedzi (6)” - 8,7%, „bezdomność” - 5,8% oraz „długotrwała lub ciężka choroba” - 4,35%.

Które grupy społeczne najbardziej narażone są na występowanie problemów społecznych?

Proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi.

nieletni: **50,72%** (35)

osoby dorosłe: **30,43%** (21)

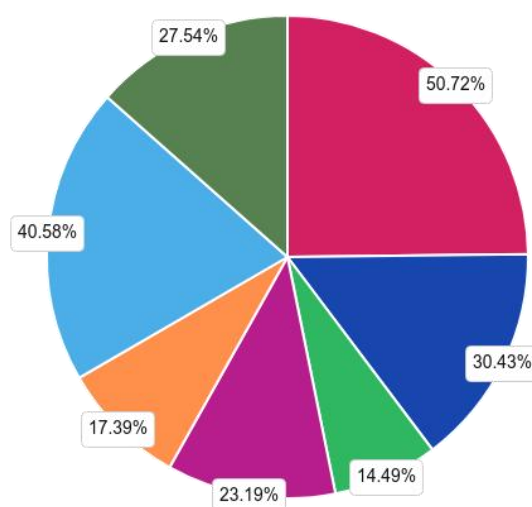
osoby starsze: **14,49%** (10)

osoby samotne: **23,19%** (16)

osoby niepełnosprawne: **17,39%** (12)

osoby ubogie: **40,58%** (28)

bez znaczenia: **27,54%** (19)

Badanych specjalistów poproszono o wskazanie grupy najbardziej narażonej na występowanie problemów społecznych. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nieletni” - wybrało ją 50,72% spośród badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „osoby ubogie” została wskazana przez 40,58% respondentów. Rzadziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedzi: „osoby dorosłe” - 30,43% osób, „bez znaczenia” - 27,54% badanych, „osoby samotne” - 23,19% ankietowanych, „osoby niepełnosprawne” - 17,39% osób oraz „osoby starsze” - 14,49%.

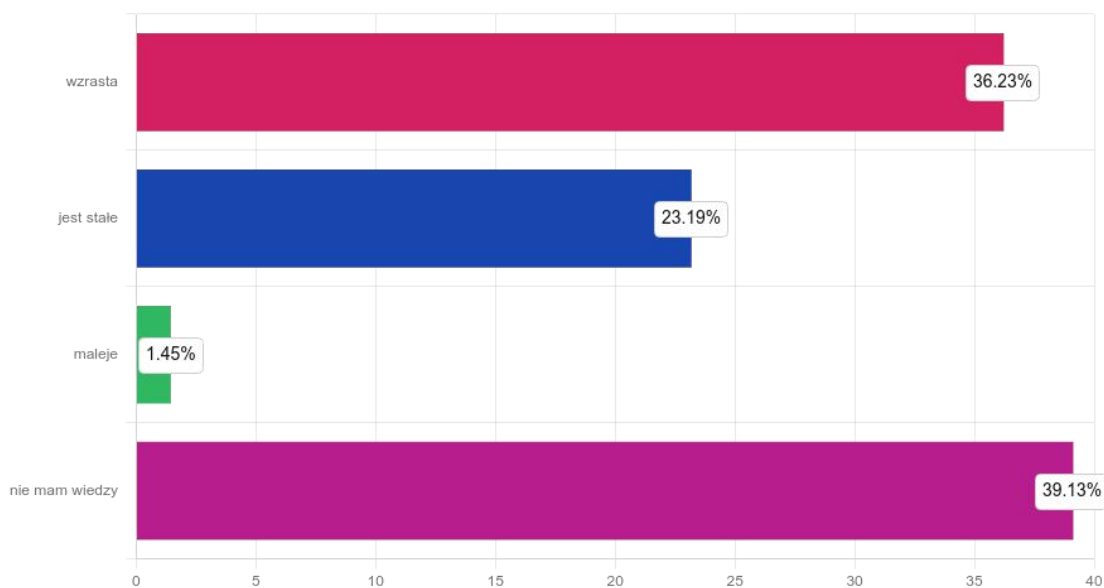
Proszę ocenić, jak zmieniło się spożycie alkoholu na przestrzeni ostatnich lat na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?

wzrasta: **36,23%** (25)

jest stałe: **23,19%** (16)

maleje: **1,45%** (1)

nie mam wiedzy: **39,13%** (27)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie mam wiedzy” - wybrało ją 39,13% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „wzrasta” została wskazana przez 36,23% badanych respondentów. Natomiast najrzadziej wskazywano odpowiedź „jest stałe” została wskazana przez 23,19% badanych oraz „maleje” została wskazana przez 1,45% ankietowanych.

Jak często spotyka się Pan/i zjawiskiem uzależnień alkoholowych?

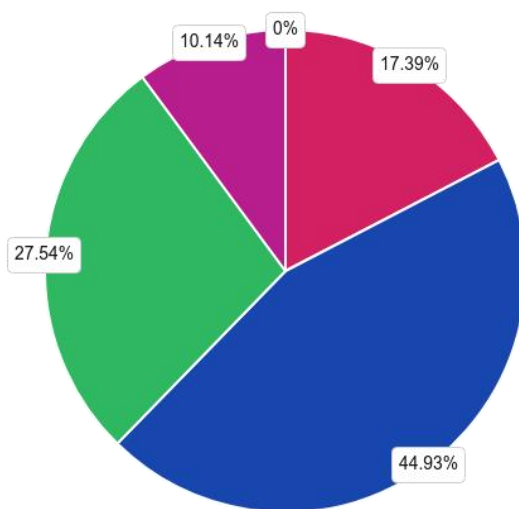
bardzo często: **17,39%** (12)

często: **44,93%** (31)

czasami: **27,54%** (19)

rzadko: **10,14%** (7)

nigdy: **0%** (0)

Przedstawiciele instytucji pomocowych zapytano jak często spotykają się ze zjawiskiem uzależnień alkoholowych. Udzielano następujących odpowiedzi: „często” - 44,93% osób, „czasami” - 27,54% respondentów, „bardzo często” - 17,39% ankietowanych, „rzadko” - 10,14% osób.

Jakie główne konsekwencje stosowania alkoholu Pan/i zauważa?

Proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi.

popadanie w konflikty: **55,07%** (38)

rozpad rodziny: **65,22%** (45)

samotność: **7,25%** (5)

załamanie: **28,99%** (20)

przemoc domowa: **44,93%** (31)

zakłócanie porządku publicznego: **39,13%** (27)

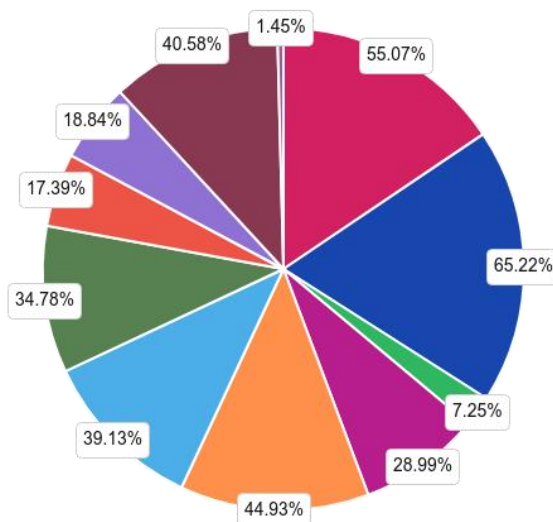
problemy wychowawcze: **34,78%** (24)

bezrobocie: **17,39%** (12)

ubóstwo: **18,84%** (13)

pogorszenie zdrowia: **40,58%** (28)

Inne odpowiedzi (1): **1,45%** (1)

Inne odpowiedzi:

- stres, stany lekowe

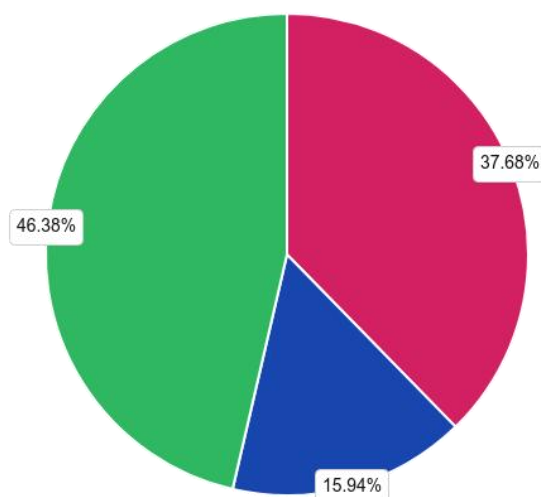
Badanych specjalistów poproszono o wskazanie głównych konsekwencji stosowania alkoholu, które zauważają. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „rozpad rodziny” - 65,22%, „popadanie w konflikty” - 55,07%, „przemoc domowa” 44,93%, „pogorszenie zdrowia” - 40,58%, „zakłócanie porządku publicznego” - 39,13%, „problemy wychowawcze” - 34,78%, „załamanie” - 28,99%, „ubóstwo” - 18,84%, „bezrobocie” - 17,39%, „samotność” - 7,25%.

Czy Pana/i zdaniem na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych występuje problem z narkotykami/dopalaczami/innymi środkami psychoaktywnymi (np. lekami w celach pozamedycznych)?

tak: **37,68%** (26)

nie: **15,94%** (11)

trudno powiedzieć: **46,38%** (32)

W niniejszym pytaniu badanych zapytano, czy ich zdaniem na terenie wykonywania przez nich obowiązków służbowych/zawodowych występuje problem z narkotykami/dopalaczami/innymi środkami psychoaktywnymi (np. lekami w celach pozamedycznych). Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „trudno powiedzieć” - wybrało ją 46,38% spośród 32 badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 37,68% badanych respondentów tj. 26 osób. Najrzadziej ankietowani wskazywali następującą odpowiedź „nie” - 15,94% osób.

Czy zna Pan/i miejsca na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych, gdzie można zakupić/otrzymać narkotyki/dopalacze/inne środki psychoaktywne (np. leki w celach pozamedycznych)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nie znam takich miejsc: **75,86%** (44)

na osiedlu: **13,79%** (8)

w centrum miejscowości: **13,79%** (8)

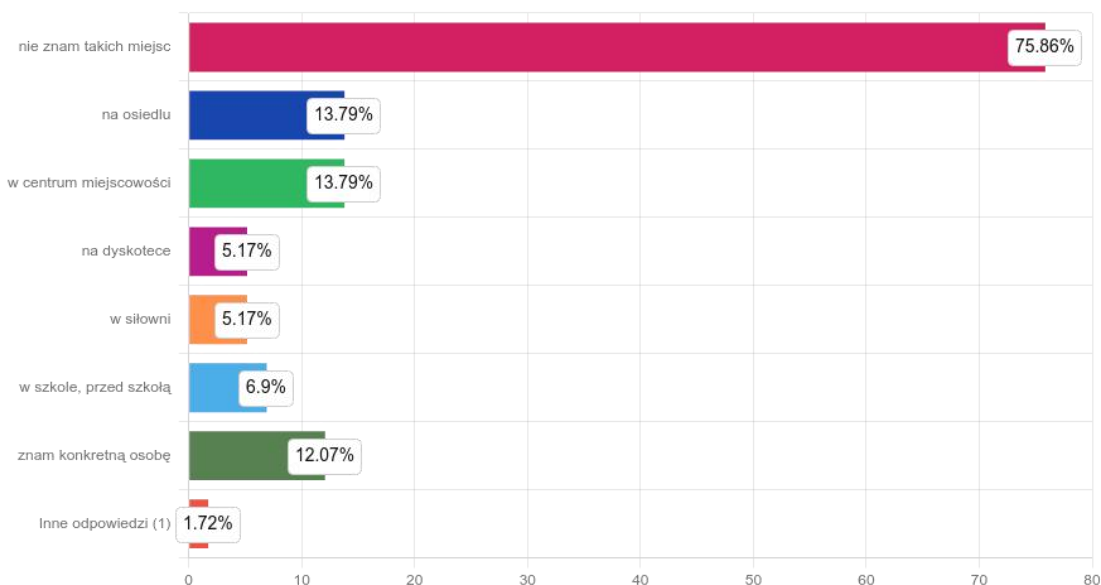
na dyskotecie: **5,17%** (3)

w siłowni: **5,17%** (3)

w szkole, przed szkołą: **6,9%** (4)

znam konkretną osobę: **12,07%** (7)

Inne odpowiedzi (1): **1,72%** (1)

Inne odpowiedzi:

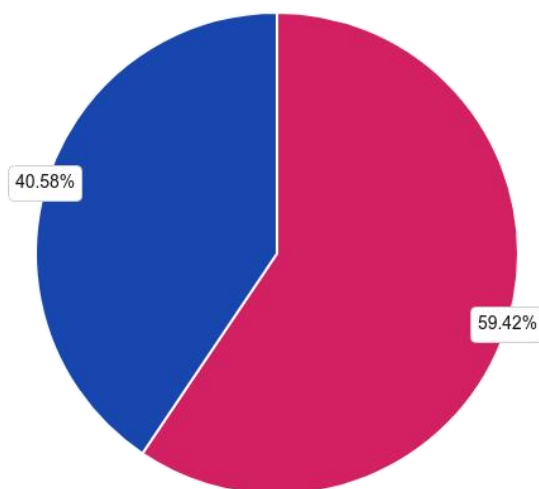
- w innych szkołach

Badanych mieszkańców poproszono także o wskazanie miejsc, w których ich zdaniem można kupić narkotyki lub dopalacze. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie znam takich miejsc” - wybrało ją 75,86% osób. Druga w kolejności odpowiedź „na osiedlu” została wskazana przez (13,79%) respondentów. Rzadziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedzi: „w centrum miejscowości” - 13,79% ankietowanych, „znam konkretną osobę” - 12,07% badanych, „w szkole, przed szkołą” - 6,9% osób, „na dyskotecie” - 5,17% przedstawicieli instytucji pomocowych oraz „w siłowni” - 5,17% respondentów.

Czy spotkał się Pan/i z problemem uzależnień behawioralnych wśród mieszkańców na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych? (cyberuzależnienia, hazard itp.)?

tak: **59,42%** (41)

nie: **40,58%** (28)

Następnie badanych zapytano, czy spotkali się z problemem uzależnień behawioralnych na terenie wykonywanych przez nich obowiązków. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „tak” - wybrało ją 59,42%. Druga w kolejności odpowiedź „nie” została wskazana przez 40,58% badanych respondentów.

Z jakim rodzajem uzależnień behawioralnych spotkał się Pan/i?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

hazard: **31,71%** (13)

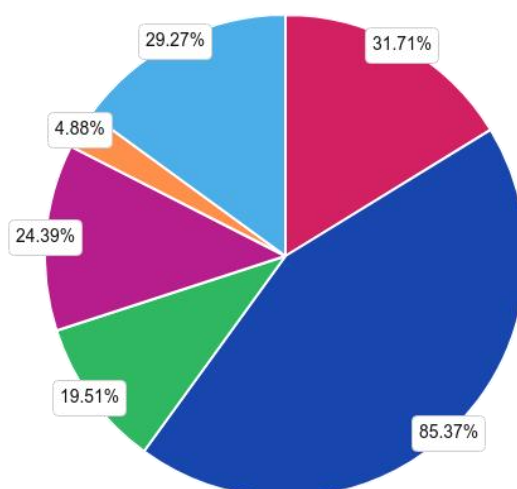
komputer/Internet: **85,37%** (35)

praca: **19,51%** (8)

zakupy: **24,39%** (10)

pornografia/sex: **4,88%** (2)

jedzenie: **29,27%** (12)

Specjalistów poproszono o wskazanie rodzaju uzależnień behawioralnych, z którymi się spotkali.

Respondenci wskazywali: „komputer/Internet” - 85,37%, „hazard” - 31,71%, „jedzenie” 29,27%, „zakupy” - 24,39%, „praca” - 19,51%, „pornografia/sex” - 4,88%.

Jaka forma pomocy oferowana jest osobom z problemem uzależnień behawioralnych na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

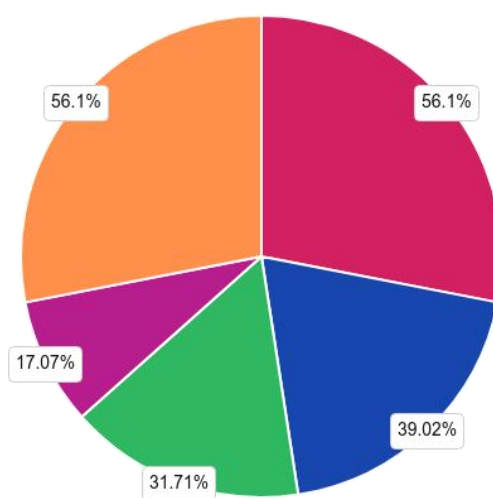
poradnictwo: **56,1%** (23)

psychoedukacja: **39,02%** (16)

terapia indywidualna: **31,71%** (13)

terapia grupowa: **17,07%** (7)

profilaktyka: **56,1%** (23)

Na pytanie jaka forma pomocy jest udzielana osobom z uzależnieniem behawioralnym, respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „poradnictwo” - wybrało ją 56,1% osób. Druga w kolejności odpowiedź „profilaktyka” została wskazana przez 56,1% respondentów. Rzadziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedzi: „psychoedukacja” - 39,02% osób, „terapia indywidualna” - 31,71% badanych oraz „terapia grupowa” - 17,07% ankietowanych osób.

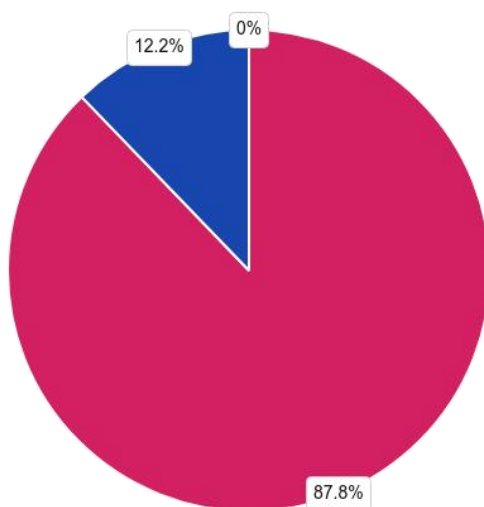
Czy w Pana/i opinii uzależnienia behawioralne mają wpływ na dysfunkcję rodziny?

wysoki: **87,8%** (36)

umiarkowany: **12,2%** (5)

niski: **0%** (0)

nie ma wpływu: **0%** (0)

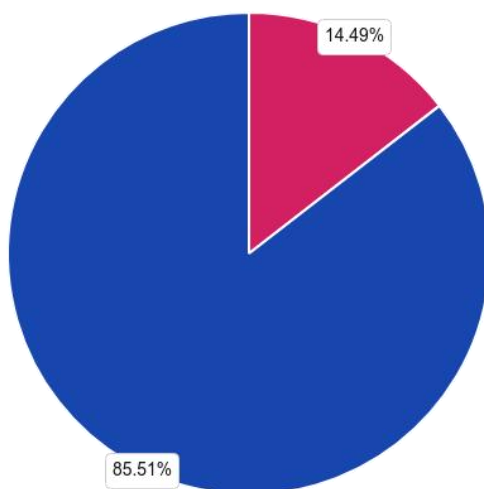

W niniejszym pytaniu badanych zapytano, czy ich zdaniem uzależnienia behawioralne mają wpływ na dysfunkcję rodziny. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „wysoki” - wybrało ją 87,8%. Druga w kolejności odpowiedź „umiarkowany” została wskazana przez 12,2% badanych respondentów.

Czy osoby uzależnione od alkoholu, narkotyków, dopalaczy/innych środków psychoaktywnych (np. leków w celach pozamedycznych), uzależnień behawioralnych same zwracają się do Państwa z prośbą o pomoc?

tak: **14,49%** (10)

nie: **85,51%** (59)

Na pytanie: „Czy osoby uzależnione od alkoholu, narkotyków, dopalaczy/innych środków psychoaktywnych (np. leków w celach pozamedycznych), uzależnień behawioralnych same zwracają się do Państwa z prośbą o pomoc?” ankietowani wskazywali najczęściej odpowiedź „nie” - wybrało ją 85,51% osób, rzadziej wskazywano odpowiedź „tak” - wybrało ją 14,49% ankietowanych.

Jeśli nie, to Pana/i zdaniem, do kogo o pomoc w razie problemu uzależnień zwracają się mieszkańcy na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych ?

do innych instytucji pomocowych: **32,2%** (19)

do rodziny: **18,64%** (11)

do lekarza: **10,17%** (6)

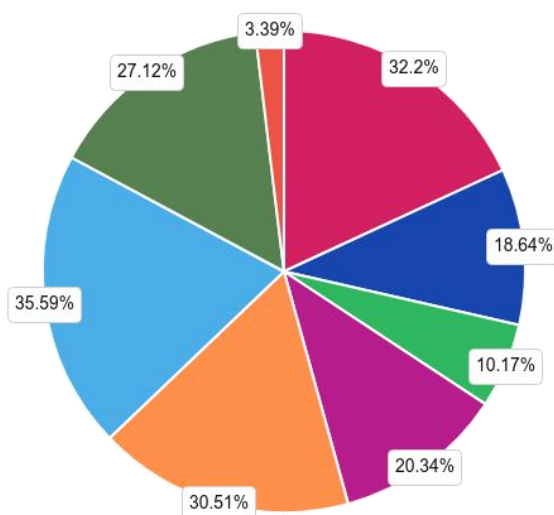
szukają pomocy u znajomych: **20,34%** (12)

radzą sobie sami: **30,51%** (18)

szukają pomocy w Internecie: **35,59%** (21)

nie wiem: **27,12%** (16)

Inne odpowiedzi (2): **3,39%** (2)

Inne odpowiedzi:

- nie dotyczy

- nie zwracają się

Respondentów poproszono o wskazanie osób lub instytucji, do których mieszkańcy zwracają się w razie problemów uzależnień. Wymieniano następujące odpowiedzi: „szukają pomocy w Internecie” - takiej odpowiedzi udzieliło 35,59% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „do innych instytucji pomocowych” - 32,2%, „radzą sobie sami” 30,51%, „nie wiem” - 27,12%, „szukają pomocy u znajomych” - 20,34%, „do rodziny” - 18,64% oraz „do lekarza” - 10,17%.

Pana/i zdaniem jak często zdarza się, że alkohol jest sprzedawany osobom nietrzeźwym lub nieletnim na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?

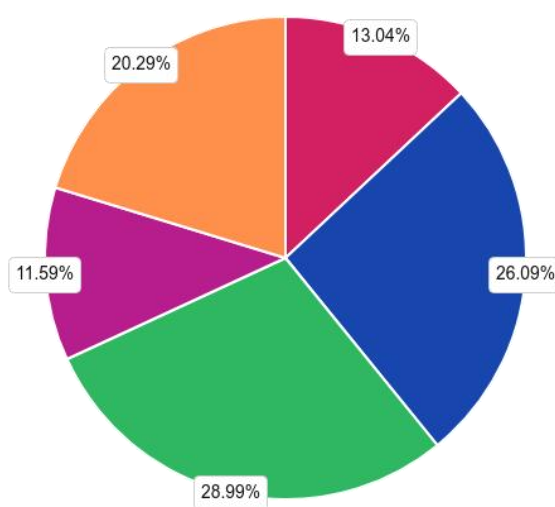
bardzo często: **13,04%** (9)

często: **26,09%** (18)

czasami: **28,99%** (20)

rzadko: **11,59%** (8)

nigdy: **20,29%** (14)

Na pytanie: „Pana/i zdaniem jak często zdarza się, że alkohol jest sprzedawany osobom nietrzeźwym lub nieletnim na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?”, respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „czasami” - wybrało ją 28,99% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „często” została wskazana przez 26,09% badanych. Rzadziej wskazywano odpowiedzi: „nigdy” została wskazana przez 20,29% badanych, „bardzo często” została wskazana przez 13,04% respondentów oraz „rzadko” została wskazana przez 11,59% badanych mieszkańców.

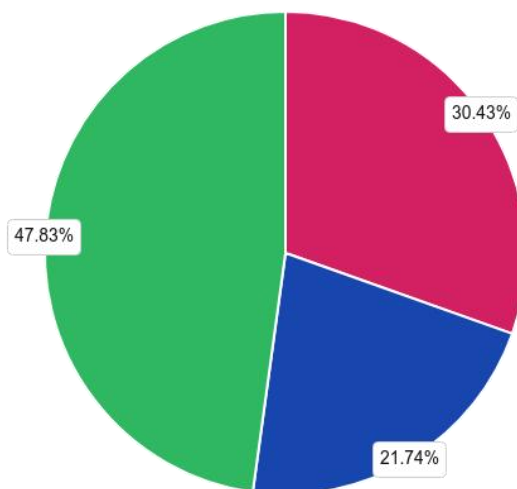
Czy Pana/i zdaniem sprzedawcy oraz właściciele punktów sprzedaży alkoholu na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych stosują się do ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi?

(punkty sprzedaży alkoholu zawierają tablice informacyjne, w okolicy sklepów nie spożywa się alkoholu)

tak: **30,43%** (21)

nie: **21,74%** (15)

nie wiem: **47,83%** (33)

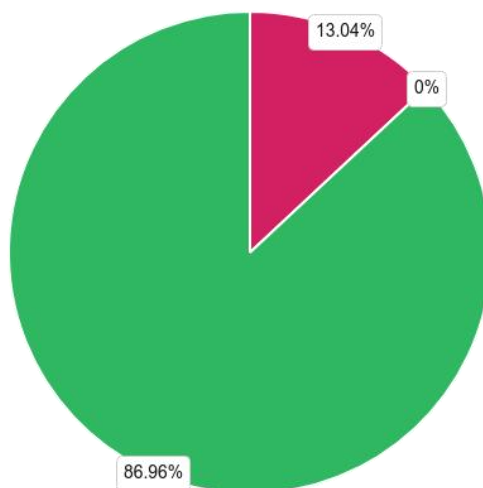
Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie wiem” - wybrało ją 47,83% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 30,43% badanych respondentów. Rzadziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedź „nie” - 21,74% osób.

Czy ma Pan/i wiedzę, że punkt sprzedaży alkoholu na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych stracił koncesję za sprzedaż alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym?

taka sytuacja nie miała nigdy miejsca: **13,04%** (9)

tak, bywają takie sytuacje: **0%** (0)

nie wiem: **86,96%** (60)

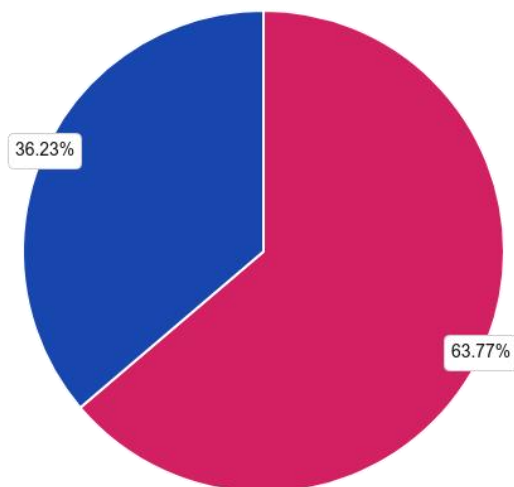

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie wiem” - wybrało ją 86,96% spośród 69 badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „taka sytuacja nie miała nigdy miejsca” została wskazana przez 13,04% respondentów.

Czy na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych, w Pana/i opinii występuje problem przemocy domowej?

tak: **63,77%** (44)

nie: **36,23%** (25)

Na pytanie: „Czy na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych, w Pana/i opinii występuje problem przemocy w rodzinie?” respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „tak” - wybrało ją 63,77%. Druga w kolejności odpowiedź „nie” została wskazana przez 36,23% badanych.

Jakiego rodzaju przemocy najczęściej doznają mieszkańcy na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

psychiczna: **93,18%** (41)

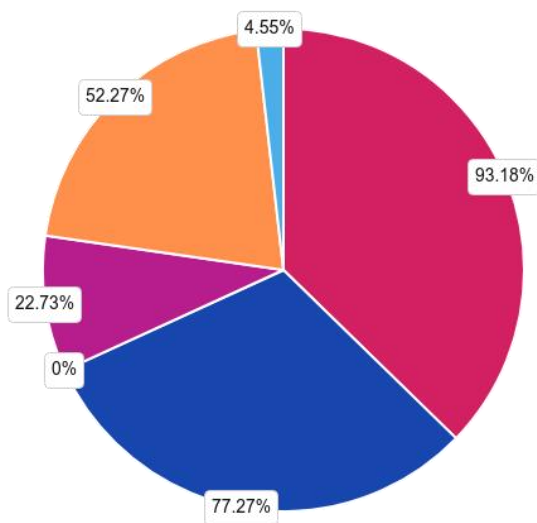
fizyczna: **77,27%** (34)

seksualna: **0%** (0)

ekonomiczna: **22,73%** (10)

zaniedbanie: **52,27%** (23)

trudno powiedzieć: **4,55%** (2)

Badanych mieszkańców poproszono także o wskazanie najczęstszego rodzaju doznawanej przemocy przez mieszkańców. Respondenci wskazywali odpowiedzi: „psychiczna” - takiej odpowiedzi udzieliło 93,18% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „fizyczna” - 77,27%, „zaniedbanie” 52,27%, „ekonomiczna” - 22,73%, „trudno powiedzieć” - 4,55%.

Która grupa najczęściej Pana/i zdaniem doświadcza przemocy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

kobiety: **84,09%** (37)

mężczyźni: **11,36%** (5)

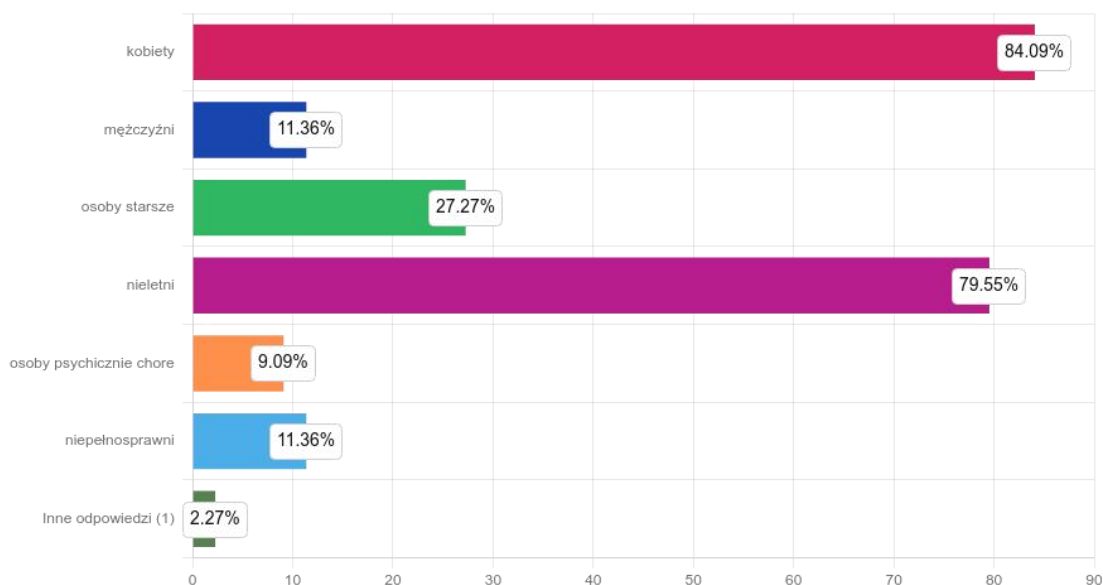
osoby starsze: **27,27%** (12)

nieletni: **79,55%** (35)

osoby psychicznie chore: **9,09%** (4)

niepełnosprawni: **11,36%** (5)

Inne odpowiedzi (1): **2,27%** (1)

Inne odpowiedzi:

- osoby biedne

Badanych specjalistów poproszono o wskazanie która grupa ich zdaniem najczęściej doświadcza przemocy. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „kobiety” - wybrało ją 84,09% spośród badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „nieletni” została wskazana przez 79,55% respondentów. Rzadziej ankieterowani wskazywali następujące odpowiedzi: „osoby starsze” - 27,27% osób, „mężczyźni” - 11,36% badanych, „niepełnosprawni” - 11,36% ankietowanych oraz „osoby psychicznie chore” - 9,09% osób.

Która grupa najczęściej Pana/i zdaniem stosuje przemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

uzależnieni: **88,64%** (39)

osoby ubogie: **11,36%** (5)

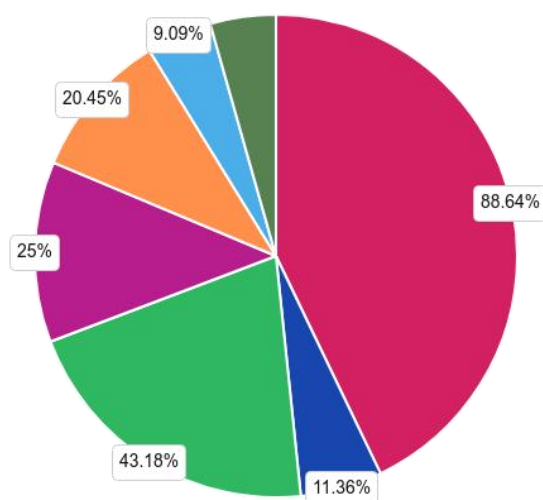
recydywiści: **43,18%** (19)

młodzież: **25%** (11)

bezrobotni: **20,45%** (9)

osoby chore: **9,09%** (4)

Inne odpowiedzi (4): **9,09%** (4)

Inne odpowiedzi:

- nie ma znaczenia, czy ktoś jest bogaty, biedny, młody czy stary
- rodzice niewydolni lub słabo wydolni wychowawczo (przemoc psychiczna, agresja słowna, będąca często skutkiem wysokiego poziomu bezradności i niskich kompetencji wychowawczych).
- osoby przemocowe, które nie widzą problemu w swoim postępowaniu lub nie znają innego sposobu radzenia sobie w określonej sytuacji.
- dorosłe osoby dysfunkcyjne

Badanych specjalistów poproszono o wskazanie grupy społecznej, która ich zdaniem najczęściej stosuje przemoc. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „uzależnieni” - wybrało ją 88,64% spośród badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „recydywiści” została wskazana przez 43,18% respondentów. Rzadziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedzi: „młodzież ” - 25% osób, „bezrobotni” - 20,45% badanych, „osoby ubogie” - 11,36% ankietowanych oraz „osoby chore” - 9,09% osób.

Proszę wskazać w jakim obszarze Pana/i zdaniem zachodzi potrzeba zorganizowania szkolenia dla pracowników służb pomocowych?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

rozwiązywanie problemów alkoholowych w miejscowości: **56,52%** (39)

rozwiązywanie problemów uzależnień behawioralnych w miejscowości: **55,07%** (38)

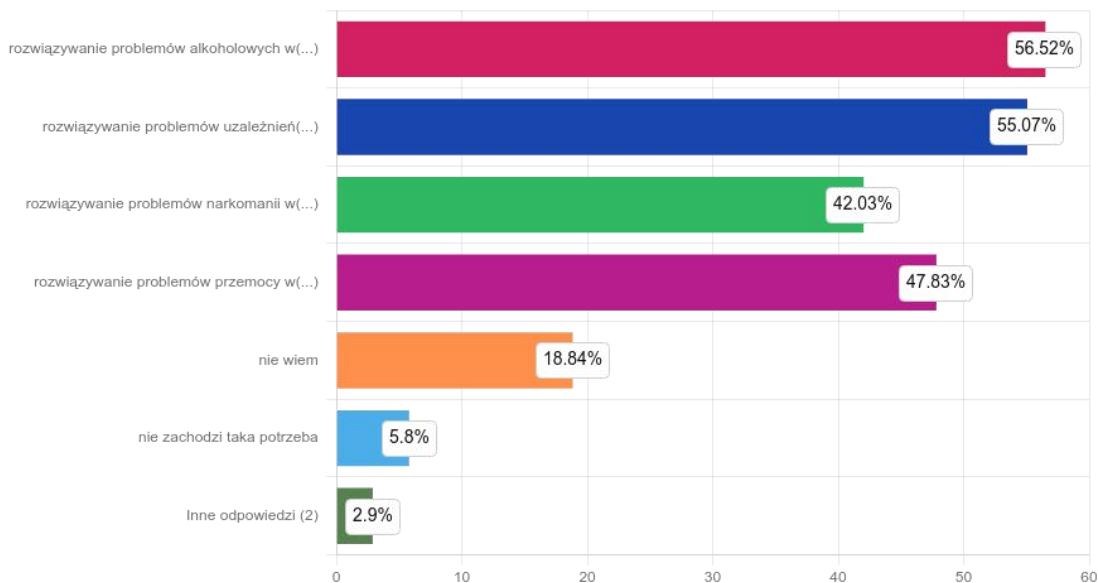
rozwiązywanie problemów narkomanii w miejscowości: **42,03%** (29)

rozwiązywanie problemów przemocy w miejscowości: **47,83%** (33)

nie wiem: **18,84%** (13)

nie zachodzi taka potrzeba: **5,8%** (4)

Inne odpowiedzi (2): **2,9%** (2)

Inne odpowiedzi:

- nie dotyczy
- umiejętności radzenia sobie w sytuacji dużego stresu, radzenia sobie z trudnymi emocjami.

Respondenci zapytani o zapotrzebowanie szkoleniowe pracowników służb pomocowych najczęściej wskazywali odpowiedź „rozwiązywanie problemów alkoholowych w miejscowości” - wybrało ją 56,52% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „rozwiązywanie problemów uzależnień behawioralnych w miejscowości” została wskazana przez 55,07% respondentów. Rzadziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedzi: „rozwiązywanie problemów przemocy w miejscowości” - 47,83% osób, „rozwiązywanie problemów narkomanii w miejscowości” - 42,03% badanych, „nie wiem” - 18,84% osób oraz „nie zachodzi taka potrzeba” - 5,8% ankietowanych.

Czy Pana/i zdaniem lokalne władze z terenu wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych podejmują odpowiednie działania, aby ograniczyć picie alkoholu, zażywanie narkotyków i dopalaczy, uzależnienia behawioralne oraz przemoc?

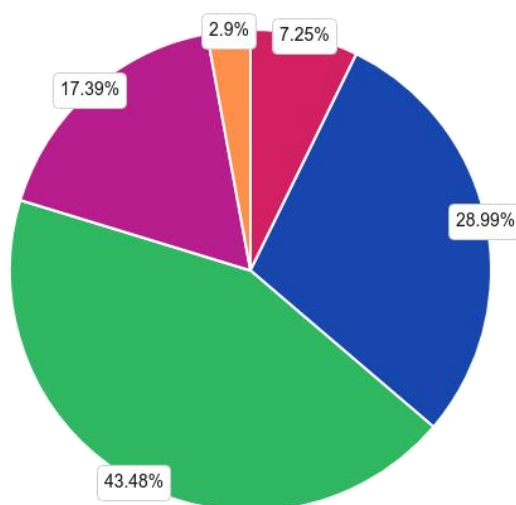
tak: **7,25%** (5)

raczej tak: **28,99%** (20)

trudno powiedzieć: **43,48%** (30)

raczej nie: **17,39%** (12)

nie: **2,9%** (2)

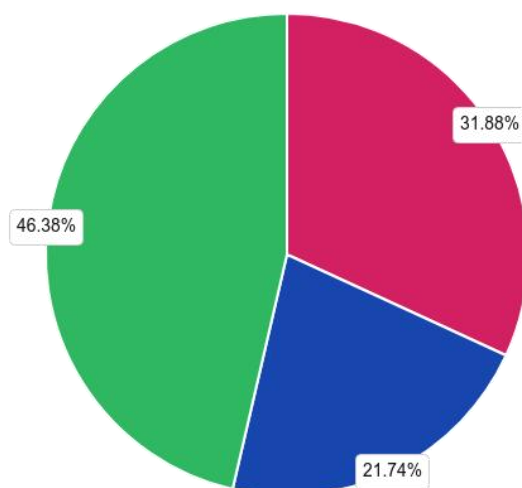
Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „trudno powiedzieć” - wybrało ją 43,48% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „raczej tak” została wskazana przez 28,99% badanych specjalistów. Rządziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedzi: „raczej nie” - 17,39% respondentów, „tak” - 7,25% ankietowanych, „nie” - 2,9% badanych mieszkańców.

Czy Pana/i zdaniem mieszkańcy, na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych, są wystarczająco poinformowani o istnieniu instytucji pomocowych jak Zespół Interdyscyplinary, G/KRPA, grupy wsparcia itp.?

tak: **31,88%** (22)

nie: **21,74%** (15)

trudno powiedzieć: **46,38%** (32)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „trudno powiedzieć” - wybrało ją 46,38% spośród badanych 69. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 31,88% respondentów. Najrzadziej ankietowani wskazywali odpowiedź „nie” - 21,74% osób.

7. Wnioski i rekomendacje

Wnioski

Problem uzależnień od alkoholu wśród dorosłych mieszkańców

Po analizie udzielonych odpowiedzi można zauważyć, że większość respondentów (29,7%) wskazała, że pije alkohol "kilka razy w roku". Następnie, 18,81% osób zadeklarowało spożywanie alkoholu "kilka razy w miesiącu", podczas gdy 16,83% respondentów stanowią osoby, które w ogóle nie piją alkoholu. Jeśli chodzi o preferencje alkoholowe, najczęściej wybieranym napojem okazało się piwo lub cydr (43,79%), a wino zostało wskazane przez 41,42% badanych. Co ciekawe, tylko 23,08% osób zdecydowało się na mocniejsze alkohole, takie jak whisky, koniak czy drinki z mocnymi alkoholami. Wyniki dotyczące miejsc spożywania alkoholu ukazują, że większość badanych (55,03%) wybiera spożycie alkoholu u znajomych podczas zorganizowanych spotkań takich jak urodziny czy sylwester. Interesujące jest również to, że 46,75% respondentów zadeklarowało, że nigdy nie piją alkoholu w samotności. Jeśli chodzi o wpływ alkoholu na wykonywanie codziennych obowiązków, większość ankietowanych (89,35%) stwierdziła, że nigdy nie wykonuje swoich obowiązków będąc pod wpływem alkoholu. Tylko 6,51% osób przyznało, że robi to czasami. Warto zwrócić uwagę na fakt, że większość badanych (68,81%) nigdy nie była świadkiem sytuacji, w której ktoś prowadził pojazd będąc pod wpływem alkoholu. Jednakże, wyniki oceny skali spożycia alkoholu w miejscowości są zaskakujące, gdyż 42,08% respondentów uznało, że jest im trudno powiedzieć, czy ilość spożywanego alkoholu w ich miejscowości się zwiększa czy maleje. Niemniej jednak, 23,27% osób uważa, że spożycie alkoholu jest stałe, a 22,77% badanych uznaje, że wzrasta.

Problem uzależnień od alkoholu wśród uczniów klas 4-6

Zdecydowana większość uczniów (88,79%) zadeklarowała, że nigdy nie próbowali napojów alkoholowych. Jest to pozytywny sygnał, sugerujący, że większość uczniów przestrzega zasad zdrowego stylu życia, w tym unika alkoholu. Jednakże, dla tych, którzy próbowali alkoholu, wiek pierwszego kontaktu z alkoholem jest zaskakujący. Wielu uczniów (41,67%) zadeklarowało, że pierwszy raz sięgnęło po alkohol w wieku 9-10 lat, co jest bardzo młodym wiekiem. Dodatkowo, 33,33% uczniów zadeklarowało, że zaczęło pić alkohol w wieku 11-12 lat lub później, co nadal jest stosunkowo wczesnym wiekiem na rozpoczęcie picia alkoholu. Ważne jest również zauważenie okoliczności, w jakich uczniowie sięgali po alkohol. W przypadku 41,67% z nich, byli poczęstowani alkoholem przez swoich rodziców lub opiekunów, co może sugerować brak świadomości ze strony dorosłych co do konsekwencji tego działania. Dodatkowo, 16,67% uczniów sięgało po alkohol podczas uroczystości rodzinnych, za zgodą dorosłych, co może wskazywać na tolerancję społeczeństwa względem picia alkoholu wśród młodszych osób.

Problem uzależnień od alkoholu wśród klas 7-8 oraz ponadpodstawowych

Większość uczniów (58,04%) przyznała, że próbowała napoje alkoholowe, podczas gdy 41,96% ankietowanych odpowiedziało "nie". Co do wieku, w którym uczniowie po raz pierwszy sięgnęli po alkohol, najwięcej z nich (26,15%) zaczęło to robić w wieku 11-12 lat. Równie duża grupa (26,15%) zaczęła w wieku 13-14 lat, a 27,69% zaczęło pić w wieku 10 lat i mniej. Niewielki odsetek (3,08%) zaczął w wieku 17-18 lat. Co do okoliczności spożywania alkoholu, uczniowie najczęściej wskazywali, że sięgali po alkohol "w czasie uroczystości rodzinnej za zgodą dorosłych" (24,62%) lub "ze znajomymi poza domem" (18,46%). "Poczęstowali mnie rodzice/opiekunowie" to odpowiedź 16,92% uczniów, a "w czasie imprezy towarzyskiej" wskazało 13,85% uczestników. Większość uczniów (50,77%) deklaruje, że piła alkohol "w ostatnim miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem)". 27,69% uczniów stwierdziło, że ostatni raz sięgnęło po alkohol "ponad rok temu (więcej niż 12 miesięcy przed badaniem)". Co do preferencji alkoholowych, "wódkę" wybierało najwięcej uczniów (42,86%). "Whisky/rum/gin/drinki z mocnymi alkoholami i inne mocne alkohole" to wybór 40,82% uczestników, a "piwo/cydr" i "wino/szampańskie" to odpowiednio 38,78% i 34,69% uczniów. Jeśli chodzi o miejsce spożywania alkoholu, "w swoim domu" było najczęstszym miejscem (44,9%), ale również "u znajomych podczas zorganizowanych spotkań" (44,9%) i "na świeżym powietrzu" (38,78%) były popularnymi opcjami. Co do spożywania alkoholu w samotności, większość uczniów (59,18%) odpowiedziała "nigdy", podczas gdy 30,61% stwierdziło, że robi to "rzadko". Jednak 8,16% przyznało, że pije alkohol "zawsze lub praktycznie zawsze" w samotności. Dostępność alkoholu dla osób nieletnich jest trudna do określenia, ponieważ 41,96% uczniów odpowiedziało "nie wiem", a 41,07% uważało, że jest to "łatwe". Tylko 8,93% uważało, że dostępność alkoholu dla nieletnich jest "trudna", a 8,04% uznało ją za "niemożliwą".

Problem uzależnień od substancji psychoaktywnych wśród dorosłych mieszkańców

Większość ankietowanych (97,52%) zadeklarowała, że nie zażywa żadnych środków psychoaktywnych. Głównym motywem, który skłania mieszkańców do sięgania po substancje psychoaktywne, okazała się być przyjemność oraz relaksacja, co zadeklarowało 50% respondentów. Zwraca uwagę fakt, że osoby mające doświadczenie z substancjami psychoaktywnymi najczęściej sięgały po marihuanę lub haszysz (83,33%). Analizując sytuacje, w których dorośli mieszkańcy mają kontakt z substancjami psychoaktywnymi w samotności, wyniki pokazują, że połowa badanych (50%) deklaruje, że zawsze lub praktycznie zawsze sięga po te substancje w samotności, a 33,33% osób robi to często. Tylko 16,67% ankietowanych przyznało, że nigdy nie zażywają substancji psychoaktywnych w samotności. Jeśli chodzi o dostępność substancji psychoaktywnych w mieście, znaczna większość ankietowanych (73,76%) odpowiedziała, że nie zna skali dostępności. Jednakże 17,82% respondentów uważa, że dostęp do tych substancji jest łatwy, podczas gdy tylko 8,42% badanych uznaje, że jest to trudne. Co istotne, większość dorosłych mieszkańców (86,14%) zdaje sobie sprawę z szkodliwości substancji

psychoaktywnych dla zdrowia, co sugeruje silną świadomość społeczną na temat zagrożeń związanych z ich używaniem.

Problem uzależnień od nikotyny wśród uczniów klas 4-6

Większość uczniów (92,52%) zadeklarowała, że nigdy nie próbowała palenia papierosów. Co więcej, pierwszy kontakt z papierosami dla tych, którzy próbowali to wiek 11-12 lat lub później (87,5%). W odniesieniu do e-papierosów, większość uczniów (77,57%) wie, czym są te urządzenia, co może być związane z rosnącą popularnością e-papierosów w społeczeństwie. Niemniej jednak, uczniowie mają ograniczoną wiedzę na temat tego, czy ich rówieśnicy korzystają z e-papierosów. 43,37% uczniów przyznało, że nie wie, czy ich rówieśnicy palą e-papierosy, co może sugerować brak widoczności tego zjawiska w ich otoczeniu. Warto zauważyć, że bardzo mała grupa uczniów (2,41%) przyznała, że próbowała palić e-papierosy raz na tydzień lub częściej. To może być sygnał, że choć świadomość na temat e-papierosów jest obecna, stosowanie tych urządzeń jest wciąż stosunkowo niskie w tej grupie wiekowej.

Problem uzależnień od nikotyny wśród uczniów klas 7-8 oraz ponadpodstawowych

Większość uczniów (58,93%) nigdy nie próbowała palenia papierosów. Spośród tych, którzy próbowali papierosów, tylko 12,5% zrobiło to jednorazowo, podczas gdy 11,61% przyznało się do palenia regularnie. W wieku 13-14 lat i 11-12 lat to najczęstsze okresy, w których uczniowie sięgnęli po papierosy. Większość uczniów (94,64%) zdawała sobie sprawę z tego, czym są e-papierosy. W odpowiedzi na pytanie, czy osoby w ich wieku palą e-papierosy, większość (81,13%) odpowiedziała "tak", co sugeruje, że e-papierosy są rozpowszechnione wśród młodzieży. Jeśli chodzi o palenie e-papierosów, większość uczniów (67,92%) nie korzysta z nich. Spośród tych, którzy to robią, tylko niewielki odsetek pali codziennie (17,92%) lub raz w tygodniu (5,66%). Jednym z powodów, dla których uczniowie sięgają po e-papierosy, jest chęć "spróbowania czegoś nowego", co wskazało 42,86% uczniów.

Problem uzależnień od substancji psychoaktywnych wśród uczniów klas 4-6

Zdecydowana większość uczniów (98,13%) zadeklarowała, że nigdy nie próbowała zażywać narkotyków lub dopalaczy, co jest bardzo pozytywnym sygnałem i sugeruje, że większość uczniów przestrzega zasad zdrowego stylu życia, unikając substancji psychoaktywnych. Dla tych nielicznych, którzy mieli doświadczenia z substancjami psychoaktywnymi, wiek pierwszego kontaktu to 11-12 lat lub więcej. Co więcej, wyniki pokazują, że ciekawość była głównym powodem sięgania po substancje psychoaktywne, co jest wspólnym motywem w przypadku młodych ludzi eksperymentujących z narkotykami. Dodatkowo, presja grupy i znajomych odgrywała rolę w niektórych przypadkach, co podkreśla potrzebę budowania odporności na presję rówieśników wśród uczniów.

Problem uzależnień od substancji psychoaktywnych wśród uczniów klas 7-8 oraz ponadpodstawowych

Większość uczniów (91,96%) nigdy nie próbowała zażywać narkotyków lub dopalaczy. Spośród tych, którzy próbowali, 8,04% uczniów przyznało się do tego. Jednakże udział ten pozostaje stosunkowo niski w badanej grupie. Co do wieku, w którym uczniowie po raz pierwszy zażyli środki psychoaktywne, najczęściej było to w wieku 10 lat i mniej (30%) lub 13-14 lat (30%). Marihuana lub haszysz były najpopularniejszymi środkami psychoaktywnymi, do których uczniowie mieli kontakt (90%). Inne wymieniane substancje to amfetamina (60%), ekstazy (50%) i leki (uspokajające, nasenne, przeciwbólowe, itp.) (50%). Uczniowie, którzy mieli kontakt z substancjami psychoaktywnymi, zdobywali je najczęściej w grupie przyjaciół (60%) lub od kolegi/koleżanki (50%). Nieco mniej często dostawali od obcej osoby (40%) lub kupowali od kolegi (40%). Głównym powodem, dla którego uczniowie sięgali po substancje psychoaktywne, było uczucie "ciekawości" (80%). Inne powody to "chęć dobrej zabawy" (60%) i "przyjemność/relaksacja" (60%). Jeśli chodzi o zażywanie substancji psychoaktywnych w samotności, większość uczniów (37,5%) odpowiedziała, że robi to "nigdy". Jednak 25% z nich przyznało, że robi to "rzadko", a kolejne 25% "zawsze lub praktycznie zawsze". Tylko 12,5% zadeklarowało, że robi to "często". Dostępność substancji psychoaktywnych dla osób nieletnich w mieście jest trudna do określenia, ponieważ 58,04% uczniów odpowiedziało "nie wiem", a 29,46% uznało, że jest to "łatwe". Tylko 12,5% uważało, że dostępność jest "trudna". Co do miejsc, w których uczniowie uważają, że można kupić narkotyki lub dopalacze w mieście, większość z nich (75,89%) odpowiedziała, że "nie zna takich miejsc". Inne wskazane miejsca to "znam konkretną osobę, u której je można zdobyć" (16,07%), "na osiedlu/w centrum miejscowości" (11,61%), "przez Internet" (8,93%) i "w szkole/przed szkołą" (6,25%).

Problem przemocy wśród dorosłych mieszkańców

Jeśli chodzi o świadomość przemocy domowej, większość ankietowanych (40,59%) zadeklarowała, że nie zna osób doświadczających przemocy w swoim otoczeniu. Niemniej jednak, 33,66% respondentów stwierdziło, że zna takie przypadki, podczas gdy 25,74% osób było niepewnych, czy mają kontakt z osobami doświadczającymi przemocy. Jeśli chodzi o doświadczenie przemocy, 88,61% ankietowanych zadeklarowało, że nigdy nie doświadczyło żadnych form przemocy. 18,81% badanych przyznało, że doświadczyło przemocy więcej niż 12 miesięcy temu. Jeśli chodzi o formy przemocy doświadczane przez mieszkańców, przemoc psychiczną wskazało aż 67,92% osób, przy czym głównymi osobami stosującymi przemoc były obce osoby (24,53%) oraz ojciec/opiekun (22,64%). Jeśli chodzi o stosunek do stosowania przemocy, 76,73% ankietowanych zaprzeczyło stosowaniu przemocy, 14,85% było niepewnych, a jedynie 8,42% osób przyznało, że stosowali przemoc w przeszłości. W kontekście stosowania kar fizycznych wobec dzieci, 73,27% respondentów było przeciwnych, 17,33% było niepewnych, a 9,41% osób przyznało, że stosowało takie kary.

Problem przemocy wśród uczniów klas 4-6

Prawie połowa uczniów (48,6%) zadeklarowała, że doświadczyła przemocy. Jest to poważne wyzwanie, z którym szkoły i społeczności lokalne muszą się zmierzyć. Ze szczególnym niepokojeniem należy spojrzeć na fakt, że większość tych uczniów doświadczyła przemocy fizycznej lub werbalnej. Przemoc fizyczna, jak i werbalna, mają długofalowe skutki zarówno dla osób doświadczających przemocy jak i dla osób, które tą przemoc stosują. Zadając uczniom pytania dotyczące stosowania przemocy, badanie ujawniło, że 38,32% przyznało się do stosowania przemocy wobec innych osób. Ponadto, większość z tych uczniów stosowała przemoc wobec swoich kolegów ze szkoły, co podkreśla powagę problemu przemocy rówieśniczej w szkole.

Problem przemocy wśród uczniów klas 7-8 oraz ponadpodstawowych

Większość uczniów (52,68%) przyznała, że doświadczyła przemocy. Przemoc najczęściej była stosowana przez "kolegów ze szkoły" (53,33%) oraz "znajomych/przyjaciół" (33,33%). Uczniowie, którzy doświadczyli przemocy, najczęściej spotykali się z werbalnymi formami przemocy, takimi jak groźby, zastraszanie, przezywanie, upokarzanie i wyśmiewanie (75%). Również przemoc fizyczna, taka jak bicie, kopanie, szarpanie, duszenie, była stosowana (55%). W odpowiedzi na pytanie, czy zdarzyło się uczniom stosować przemoc wobec innych, 37,5% przyznało, że tak się stało. Przemoc była stosowana przede wszystkim wobec "znajomych/przyjaciół" (54,76%) oraz "kolegów ze szkoły" (52,38%). Uczniowie, którzy stosowali przemoc, najczęściej wykorzystywali werbalne formy przemocy, takie jak grożenie, zastraszanie, przezywanie, upokarzanie i wyśmiewanie (64,29%). Większość uczniów (44,64%) odpowiedziała, że "nie wie", czy występuje przemoc w ich szkole. Jednak 38,39% uczniów stwierdziło, że przemoc faktycznie występuje, podczas gdy 16,96% odpowiedziało "nie". W sytuacji doświadczania przemocy, większość uczniów (58,93%) zwróciłaby się o pomoc do "rodziców/opiekunów". Inne źródła wsparcia to "znajomi/przyjaciele" (40,18%), "nauczyciele" (33,04%), a także odpowiedź, że "radził(a)bym sobie sam/a" (25%).

Problem uzależnień behawioralnych wśród dorosłych mieszkańców

Prawie 80% mieszkańców korzysta z urządzeń elektronicznych codziennie, co podkreśla powszechność tego zjawiska w codziennym życiu. Ponad jedna trzecia badanych (38,33%) poświęca na korzystanie z mediów od 1 do 3 godzin dziennie. Głównymi powodami korzystania z mediów są platformy społecznościowe, takie jak Facebook, Twitter, Instagram i TikTok, które zostały wskazane przez 77,06% respondentów. Ponad połowa ankietowanych używa mediów społecznościowych do kontaktu ze znajomymi (58,24%) oraz na robienie zakupów online (55,88%). Interesujące jest, że mimo powszechnego korzystania z telefonów komórkowych, 45,56% badanych zadeklarowało, że mogliby żyć bez telefonu komórkowego. Niemniej jednak, 42,22% osób przyznało, że są uzależnione od telefonu komórkowego i trudno im funkcjonować bez niego. W kontekście hazardu, wyniki pokazują, że gra na automatach w salonach gier nie jest popularnym zainteresowaniem wśród badanych mieszkańców. Zaledwie 3,47% respondentów przyznało, że grało na automatach w ciągu ostatnich 12 miesięcy, z czego większość (96,53%) nigdy tego nie robiła.

Problem uzależnień behawioralnych wśród uczniów klas 4-6

Większość uczniów (85,98%) nie wie, czym są uzależnienia behawioralne. To może sugerować brak świadomości wśród uczniów na temat potencjalnych zagrożeń związanych z nadmiernym korzystaniem z mediów i innych zachowań uzależniających. Wyniki pokazują, że znacząca część uczniów (49,32%) poświęca codziennie od 1 do 3 godzin na korzystanie z mediów. Kontakt ze znajomymi, słuchanie muzyki, granie w gry online oraz oglądanie filmów i programów online są głównymi powodami, dla których uczniowie spędzają czas w internecie. To odzwierciedla popularne trendy wśród młodzieży związane z korzystaniem z Internetu. Ważnym aspektem jest fakt, że prawie połowa uczniów (48,11%) nie ma zainstalowanej blokady rodzicielskiej na swoich urządzeniach. To może stanowić ryzyko, ponieważ dzieci i młodzież są narażone na treści nieodpowiednie dla ich wieku oraz na interakcje z osobami, które mogą być dla nich szkodliwe. Jednak wyniki wykazują, że większość uczniów (88,68%) nie udostępniłaby swoich danych obcej osobie, co jest pozytywnym znakiem świadomości ryzyka związanego z prywatnością online. Jednocześnie wyniki ujawniają, że znaczna część uczniów (60,38%) uznaje się za uzależnionych od telefonu komórkowego. Jest to poważne zjawisko, które wymaga uwagi ze strony szkół, rodziców i społeczności, aby pomóc młodzieży w radzeniu sobie z uzależnieniem od urządzeń elektronicznych.

Problem uzależnień behawioralnych wśród uczniów klas 7-8 oraz ponadpodstawowych

Większość uczniów (71,43%) nie jest świadoma, czym są uzależnienia behawioralne. To wskazuje na potrzebę edukacji na ten temat. Zdecydowana przewaga uczniów korzysta z urządzeń elektronicznych codziennie (87,5%), co sugeruje, że nowe media i technologie są powszechnie dostępne wśród młodzieży. Głównymi powodami korzystania z nowych mediów są rozrywka, takie jak słuchanie muzyki, korzystanie z mediów społecznościowych, oglądanie filmów i utrzymywanie kontaktu z przyjaciółmi. Większość uczniów (77,57%) nie korzysta z blokady rodzicielskiej na swoich urządzeniach, co może zwiększać ryzyko narażenia na treści nieodpowiednie dla wieku. Jednak, w przypadku udostępniania danych w Internecie, większość uczniów (78,5%) odpowiedziała, że nie zgodziłaby się na udostępnienie swoich danych obcej osobie. Większość uczniów (41,67%) uważa, że mogliby żyć bez telefonu komórkowego, choć znaczna część (38,89%) uznała, że są uzależnieni od niego. Uczniowie zdają się być świadomi konsekwencji związanych z uzależnieniem od substancji psychoaktywnych, takich jak alkohol, tytoń, narkotyki i dopalacze, w tym zagrożeń dla zdrowia, śmierci, przemocy,

problemów rodzinnych, finansowych i edukacyjnych. W sytuacji problemu związanej z uzależnieniami, większość uczniów zwróciłaby się o pomoc do rodziców/opiekunów (42,86%), choć także znacząca część (36,61%) odpowiedziała "nie wiem". Nieco mniejsza liczba uczniów skonsultowałaby się z przyjaciółmi/kolegami lub próbowałaby radzić sobie samodzielnie.

Problemy społeczne według pracowników instytucji pomocowych

Najbardziej widocznym problemem społecznym na terenie wykonywania obowiązków służbowych/zawodowych, według pracowników instytucji pomocowych jest alkoholizm, co wskazało aż 65,22% respondentów. Kolejnym istotnym problemem są uzależnienia behawioralne, takie jak uzależnienie od gier hazardowych, telefonu/komputera/Internetu, jedzenia, pracy, zakupów, które zidentyfikowało 43,48% ankietowanych. Nikotynizm oraz "przemoc domowa" również zostały uznane za ważne problemy społeczne przez odpowiednio 39,13% i 26,09% badanych, "narkomania" jest problemem w opinii 24,64% mieszkańców. Badani wskazywali, że główne przyczyny występowania problemów społecznych to przede wszystkim "alkoholizm" (65,22%), "niezaradność życiowa" (56,52%) oraz "bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych" (49,28%). Według badanych specjalistów, grupą najbardziej narażoną na występowanie problemów społecznych są nieletni (50,72%). Instytucje pomocowe często spotykają się z uzależnieniem alkoholowym (44,93%), ale także czasami (27,54%) oraz bardzo często (17,39%). Co do problemu narkotyków, dopalaczy i innych środków psychoaktywnych, większość ankietowanych (46,38%) nie miało zdania, czy istnieje taki problem, ale 37,68% uważało, że takie uzależnienia występują, podczas gdy tylko 15,94% zaprzeczyło ich istnieniu. Większość mieszkańców (75,86%) nie zna miejsc, w których można kupić narkotyki lub dopalacze. Jednak 13,79% respondentów wskazało "na osiedlu" jako miejsce, gdzie takie substancje są dostępne. Jeśli chodzi o uzależnienia behawioralne, najczęściej wskazywanym rodzajem był "komputer/Internet" (85,37%), a główną formą pomocy była "poradnictwo" (56,1%) oraz "profilaktyka" (56,1%). Większość respondentów (85,51%) uważała, że osoby uzależnione od różnych substancji lub zachowań nie zwracają się do nich o pomoc. Tylko 14,49% badanych potwierdziło, że osoby uzależnione zgłaszają się po wsparcie. Mieszkańcy w razie problemów uzależnień często szukają pomocy w Internecie (35,59%) lub w innych instytucjach pomocowych (32,2%). W mniejszym stopniu korzystają z pomocy przyjaciół (20,34%), rodziny (18,64%) lub lekarza (10,17%). W opinii badanych, problem przemocy w rodzinie jest rzeczywisty, przy czym większość (63,77%) uważa, że takie sytuacje mają miejsce w miejscu wykonywania ich obowiązków służbowych/zawodowych. Najczęstsze rodzaje przemocy, wskazywane przez mieszkańców, to przemoc "psychiczna" (93,18%), "fizyczna" (77,27%), "zaniedbanie" (52,27%) oraz "ekonomiczna" (22,73%). Zdaniem specjalistów, przemoc najczęściej dotyka "kobiety" (84,09%) oraz "nieletnich" (79,55%). Pracownicy służb pomocowych według badanych potrzebują szkoleń przede wszystkim w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w ich miejscowości (56,52%) oraz uzależnień behawioralnych (55,07%). Również problem przemocy i narkomanii jest uznawany za ważny, jednak znacznie mniej respondentów wskazało te obszary jako główne potrzeby szkoleniowe (odpowiednio 47,83% i 42,03%).

Rekomendacje

Celem niniejszej diagnozy było przedstawienie wybranych problemów społecznych dotyczących **Miasto Karpacz** w odniesieniu do opinii: dorosłych mieszkańców, dzieci i młodzieży szkolnej oraz pracowników instytucji pomocowych. Cel ten został osiągnięty w toku weryfikacji zebranego materiału badawczego oraz przeprowadzonej analizy porównawczej, będącej podstawą do opracowania wniosków i rekomendacji, które następnie posłużą do tworzenia różnego rodzaju programów pomocowych zmierzających do poprawy sytuacji na terenie miasta, w tym jakości życia jej mieszkańców.

Poniżej przedstawiono najważniejsze rekomendacje wyływające z przeprowadzonych badań. Rekomendowane działania profilaktyczne:

- W kwestii spożywania alkoholu oraz substancji psychoaktywnych wśród nieletnich, należałoby prowadzić monitoring tego problemu oraz organizować spotkania edukacyjne zarówno z uczniami, jak i rodzicami na temat zagrożeń wynikających z tego typu uzależnień. W związku z tym zalecana jest dalsza realizacja kampanii informacyjnej dotyczącej negatywnych skutków zdrowotnych, społecznych i prawnych wynikających z nadużywania alkoholu, papierosów, narkotyków oraz dopalaczy, a także uzależnień behawioralnych.
- W szkołach należy realizować programy profilaktyczne rekomendowane przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.
- W opinii młodzieży podejmowane działania profilaktyczne są dla nich ciekawe i chętnie w nich uczestniczą, dlatego warto organizować warsztaty profilaktyczne z udziałem specjalistów oraz pogadanki z wychowawcami w szkole. W związku z tym ważne jest także edukowanie pedagogów, wychowawców oraz nauczycieli, aby wyposażyć ich w umiejętności potrzebne do prowadzenia świadomej profilaktyki szeroko pojętych uzależnień.

Profilaktyka uzależnień chemicznych powinna być prowadzona na kilku poziomach, aby spełniała swoją rolę:

Profilaktyka uniwersalna – są to działania profilaktyczne adresowane do całych grup, bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych. Ich celem jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój. Tutaj zaleca się:

- Wdrażanie działań ukierunkowanych na wzmacnianie systemu wartości dzieci i młodzieży, w szczególności wartości zdrowia, a także kształtowanie przekonań normatywnych i umiejętności psychospołecznych.
- Wspieranie prospołecznych działań młodzieży przez mentorów/tutorów, programów liderkich i działań rówieśniczych z obszaru profilaktyki i promocji zdrowia.
- Utrzymywanie dobrych relacji z innymi niż rodzice kompetentnymi i troskliwymi osobami dorosłymi (np. dziadkami, nauczycielami,

mentorami) jest jednym z ważnych czynników chroniących i wspierających prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży.

- Wykorzystywanie zainteresowań młodzieży i ich aktywności fizycznej do budowania alternatywnych, w stosunku do picia alkoholu i zażywania narkotyków, sposobów spędzania wolnego czasu i realizacji własnych zainteresowań - rekomenduje się, aby działania te miały formę warsztatów i spotkań z ekspertami, ponieważ jest to najbardziej lubiana i skuteczna forma profilaktyki dla tej grupy.
- Organizację kursów radzenia sobie ze stresem, usprawniania komunikacji interpersonalnej, radzenia sobie z negatywnymi emocjami.
- Wzmacnianie asertywnych zachowań, pewności siebie i samoakceptacji poprzez zajęcia z terapeutami zajęciowymi.
- Zorganizowanie kampanii informacyjnej dla dzieci i młodzieży szkolnej w celu uświadomienia jak alkohol oraz narkotyki wpływają na organizm człowieka oraz funkcjonowanie społeczności, poprzez kampanie w social mediach. - Rekomenduje się warsztaty dla dzieci i młodzieży na temat przemocy, agresji i konfliktów między uczniami, a także zmotywowanie ich do nauki szkolnej.
- Rekomenduje się edukację rodziny pod względem problemów uzależnień i zasięgnięcia pomocy w wypadku występowania przemocy. Edukacja może mieć formę kampanii społecznej oraz warsztatów i spotkań z ekspertami (w formie stacjonarnej lub online). Prowadzenie lokalnych kampanii i innych działań edukacyjnych, mających na celu podniesienie wiedzy społeczeństwa na temat szkodliwości i skutków przyjmowania substancji uzależniających.

Profilaktyka selektywna – ukierunkowana na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka. Są to działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego. Profilaktyka selektywna jest więc przede wszystkim działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym. Rekomenduje się:

- Zapewnienie łatwego dostępu do źródeł informacji, przeznaczonych dla osób szukających wsparcia, dotkniętych problemem uzależnień i/lub przemocy. Specjalistycznym wsparciem powinni zostać objęci mieszkańcy oraz rodziny borykające się z problemem alkoholowym. Tym rodzinom powinny zostać zaproponowane warsztaty lub spotkania, podczas których mogliby uzyskać wsparcie i wzmacniać swój autorytet wychowawczy pod okiem psychologów.
- Przeprowadzenie kampanii informacyjnej o dostępnych formach pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym w mieście.
- Opracowanie lokalnej kampanii na rzecz zwiększenia świadomości oraz odpowiedzialności sprzedawców alkoholu i uwrażliwienia ich na szkodliwość sprzedaży napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim.

Profilaktyka wskazująca – ukierunkowana na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka, demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych bądź problemów wynikających z uzależnień behawioralnych, ale jeszcze niespełniających kryteriów diagnostycznych uzależnienia, a także wskazujące na symptomy innych zaburzeń zachowania lub problemów psychicznych. Zaleca się:

- Zwiększenie dostępności do placówek leczniczych dla osób uzależnionych od alkoholu, wspieranie działań rehabilitacyjnych i grup wsparcia - stworzenie możliwości resocjalizacji osób uzależnionych. Zalecane jest, aby poza uczestnictwem w psychoterapii osoby uzależnione korzystały również z oferty ruchów samopomocowych.
- Zwiększanie oferty działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych od alkoholu lub zwiększanie dostępu do istniejących form wsparcia.
- Wspieranie działalności środowisk abstynenckich. Zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla członków rodzin z problemem alkoholowym. Zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem alkoholowym.
- Wzmocnienie integracji społeczności lokalnych na rzecz wspierania rodzin borykających się z różnymi problemami społecznymi, w tym zagrożenia przemocą, alkoholizmem, narkomanią.
- Organizowanie darmowych kursów i warsztatów z zakresu umiejętności miękkich, czy też zawodowych, aby podnieść poziom wykształcenia mieszkańców.
- Organizowanie lokalnych festiwali, koncertów, wystaw i innych wydarzeń kulturalnych, które promują różnorodność kulturową i artystyczną społeczności.
- Organizowanie lokalnych targów i wydarzeń promocyjnych, które pozwalają małym przedsiębiorstwom promować swoje produkty i usługi.
- Zapewnienie dostępu do przystępnej opieki zdrowotnej poprzez organizowanie bezpłatnych badań profilaktycznych i konsultacji lekarskich dla mieszkańców.
- Tworzenie programów wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych, które umożliwiają im aktywne uczestnictwo w życiu społeczności.
- Organizowanie bezpłatnych zajęć sportowych dla dzieci, młodzieży i dorosłych, takich jak treningi piłki nożnej, koszykówki, jogi czy aerobiku, aby zachęcić mieszkańców do regularnej aktywności fizycznej.
- Tworzenie programów sportowych dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, aby zapewnić im możliwość aktywnego uczestnictwa w życiu społeczności.
- Organizowanie imprez sportowych, takich jak biegi, turnieje czy rajdy rowerowe, które integrują mieszkańców i zachęcają do wspólnej rywalizacji.
- Organizowanie pikników rodzinnych z różnorodnymi grami i zabawami sportowymi, które umożliwiają aktywność fizyczną dla wszystkich członków społeczności.
- Tworzenie specjalnych programów zajęć sportowych dla osób starszych, takich jak gimnastyka, nordic walking czy zajęcia rehabilitacyjne, które pomagają utrzymać sprawność fizyczną i społeczną.
- Organizowanie wyjazdów, które będą obejmować aktywności dostosowane do różnych zainteresowań i umiejętności seniorów. Mogą

to być spacery, zwiedzanie lokalnych atrakcji, warsztaty artystyczne, pokazy kulinarne, czy też wyjazdy integracyjne.

- Wyrównywanie szans może zostać przeprowadzone w różnorodny sposób, m.in. opracowanie programów profilaktycznych przeciwdziałających problemom społecznym w rodzinach, wspieranie i rozwój poradnictwa rodzinnego lub wspieranie rodzin i form zastępczych w opiece nad dzieckiem. Działanie to znajduje uzasadnienie w fakcie, iż to rodzina jest podstawową komórką społeczną i to od jej kondycji zależy rozwój psychospołeczny dzieci i młodzieży.